

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEKNİK FAALİYET RAPORU: 2025

Bu çalışma;

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Çevre Durum Raporları Şube Müdürlüğü tarafından yayıma hazırlanmıştır.

ISBN : 978-625-8679-65-6

Yayın No : 69

Adres : Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
Mustafa Kemal Mahallesi 2082. Cadde No: 52
Çankaya / Ankara

Tel : 0 312 410 16 91

Faks : 0 312 417 02 57

e-ileti : cdr@csb.gov.tr

web : <https://ced.csb.gov.tr/>

Bu yayının 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre her hakkı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na aittir. Gerçek ve tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz.

Bu raporda yer alan içeriğin tamamı ya da bir kısmı atıfta bulunmak kaydı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan izin almadan kullanılabilir.

ANKARA – 2026

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1. GİRİŞ	1
2. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ ÇALIŞMALARI	4
2.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ GENEL VERİLERİ	4
2.2. 2025 YILI ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ VERİLERİ	7
2.3. STRATEJİK ÇEVRESEL DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI	11
3. İZİN VE LİSANS ÇALIŞMALARI	14
3.1. ÇEVRE İZİN VE LİSANS ÇALIŞMALARI	14
3.2. İTHALAT VE İHRACAT İZİNLERİ	16
4. DENETİM ÇALIŞMALARI	21
4.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN DENETİM FAALİYETLERİ VE İDARİ PARA CEZASI UYGULAMALARI	22
4.1.1. ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Faaliyetleri	22
4.1.2. Büyük Endüstriyel Kaza Riski Taşıyan Tesislerin Denetimi Faaliyetleri	25
4.1.3. Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetleri	25
4.2. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜKLERİNİN DENETİM FAALİYETLERİ VE İDARİ PARA CEZASI UYGULAMALARI	26
4.3. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	31
4.4. ÇEVRE DENETİMİNDE YETKİ DEVRİ	33
5. ÇEVRESEL İZLEME ÇALIŞMALARI	36
5.1. HAVA KALİTESİNİN İZLENMESİ ÇALIŞMALARI	36
5.1.1. Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	38
5.1.2. Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	41
5.1.3. Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	44
5.1.4. Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	47
5.1.5. Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	50
5.1.6. Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	54
5.1.7. Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	58
5.1.8. Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü	64
5.2. DENİZLERDE BÜTÜNLEŞİK İZLEME ÇALIŞMALARI	66
5.3. SÜREKLİ EMİSYON ÖLÇÜM SİSTEMLERİ	67
5.4. SÜREKLİ ATIKSU İZLEME ÇALIŞMALARI	68
5.5. EVSEL VE ENDÜSTRİYEL KİRLİLİK İZLEME ÇALIŞMALARI	68
5.6. KİRLİTİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI	68
5.7. SÜREKLİ İZLEME MERKEZİ	71
5.8. ÇEVRE REFERANS LABORATUVARI ANALİZ HİZMETLERİ	72
6. ÇEVRE YETERLİK ÇALIŞMALARI	76
6.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ DANIŞMANLIK FİRMALARININ YETERLİK DURUMLARI	76
6.2. ÇEVRE MÜHENDİSİ/YETKİLENDİRİLMİŞ KİŞİ, ÇEVRE DANIŞMANLIK FİRMALARI VE ÇEVRE YÖNETİMİ BİRİMLERİNİN YETERLİK DURUMLARI	76
6.3. ÇEVRE YETKİLENDİRME ÇALIŞMALARI	77
6.4. ÇEVRE ETİKETİ ÇALIŞMALARI	78

6.5. ÇEVRE ÖLÇÜM VE ANALİZ LABORATUVARI YETERLİK ÇALIŞMALARI	80
7. ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR, PROJELER VE EĞİTİM ÇALIŞMALARI	84
7.1. ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR	84
7.1.1. IMPEL Ağı Çalışmaları	84
7.1.1.1. Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesi	84
7.1.1.2. Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi Projesi	84
7.1.1.3. Atıkların Sınır Ötesi Sevkiyatı Projesi	85
7.1.1.4. Operasyonel ve Stratejik Çalışmalar Projesi	85
7.1.1.6. Kesişen Araçlar ve Yaklaşımlar Projesi	85
7.1.1.7. Endüstriyel Kazalardan Alınan Dersler Semineri	86
7.1.1.8. IMPEL Genel Kurulu	86
7.1.2. Avrupa Çevre Ajansı Çalışmaları	86
7.1.2.1. Yurtdışında Katılım Sağlanan Faaliyetler	87
7.1.2.2. AÇA Yönetim Kurulu Toplantıları	87
7.1.2.3. AÇA Ulusal Odak Noktaları Toplantıları	87
7.1.3. Diğer Çalışmalar	87
7.1.3.1. Küresel Eko-Etiket Ağı (GEN) Yıllık Genel Kurul Toplantısı	87
7.1.3.2. GT 2025 Türkiye Jeotermal Kongresi	88
7.2. PROJELER	88
7.2.1. Çevre Denetimlerinin Planlanması Projesi	88
7.2.2. Marmara Denizi Bütünleşik Modelleme Sistemi (MARMOD) FAZ II Projesi ve Faz III	88
7.2.3. Ulusal Çevre Bilgi Sistemi ve Alt Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi	89
7.2.4. Türkiye Çevre Etiket Sistemi Projesi	89
7.2.6. KSTK Uygulamalarında İdari ve Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi-Faz II	90
7.2.7. Deniz İzlemelerinde Standardizasyonun Sağlanması Projesi-Faz II	90
7.3. EĞİTİM ÇALIŞMALARI	90
7.3.1. Çevre Referans Laboratuvarı Numune Alma Eğitimi	90
7.3.2. Emisyon-İmisyon Ölçümleri, Ölçüm ve Numune Alma Eğitimi ve Emisyon-İmisyon Ölçümleri Personeli Eğitimi ve Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Eğitimi	91
7.3.3. Çevre Denetçisi Eğitimi	91
8. ÇEVRE ENVANTERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI	92
8.1. TÜRKİYE ÇEVRE DURUM RAPORU	92
8.2. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEKNİK FAALİYET RAPORU	92
8.3. İL ÇEVRE DURUM RAPORLARI	92
8.4. ÇEVRESEL GÖSTERGELER	93
8.5. ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ DEĞERLENDİRME RAPORU	94
8.6. MARMARA DENİZ HAVZASI ÇEVRESEL GÖSTERGELER	94
8.7. ATIK YÖNETİM UYGULAMASI (ATYÖN) VE ALT UYGULAMALARI (TABS, MoTAT ve KDS) İŞ VE İŞLEMLERİ	94
8.8. ATIK İSTATİSTİKLERİ BÜLTENİ	95
8.9. TIBBİ ATIK BÜLTENİ	95
8.10. ÇEVRE DENETİMİ İSTATİSTİKLERİ BÜLTENİ	96
8.11. YILLIK PROGRAMLAR VE KARARNAMELER KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN ENVANTER VE BİLGİ YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI	96
9. SONUÇLAR	97
EKLER	100
EK - 1. 2025 YILINDA "2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU UYARINCA VERİLECEK İDARİ PARA CEZALARINA İLİŞKİN TEBLİĞ (2025/1)" GEREĞİNCE UYGULANAN İDARİ PARA CEZASI MİKTARLARI	100
EK - 2. ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA VERİLEN ÇED KARARLARININ SEKTÖREL BAZDA YILLARA GÖRE DAĞILIMI	105
EK - 3. ÇED YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA VERİLEN ÇED KARARLARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI	107

EK - 4. ÇED OLUMLU KARARI SAYILARININ 1993–2025 DÖNEMİNDE İLLERE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI	108
EK – 5. ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR KARARI SAYILARININ 1993 – 2025 DÖNEMİNDE İLLERE VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI ...	112
EK - 6. 01.01.2014 – 31.12.2025 TARİHLERİ ARASINDA ÇED OLUMSUZ, ÇED GEREKLİDİR KARARLARININ, DOSYA İPTAL/İADE SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI	116
EK - 7. 2025 YILINA AİT GEÇİCİ FAALİYET BELGESİ VE ÇEVRE İZİN/LİSANSI SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI	119
EK – 8. 2025 YILINDA ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜKLERİ TARAFINDAN YAPILAN DENETİM SAYILARI VE UYGULANAN CEZA MİKTARLARI	122
EK – 9. 2025 YILINDA BAKANLIK MERKEZ VE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜKLERİ TARAFINDAN YAPILAN DENETİMLERİN TÜRLERE GÖRE DAĞILIMI	124
EK – 10. 2015-2025 YILLARI ARASINDA BAKANLIK MERKEZ VE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜKLERİNİN DENETİM SAYILARI	127
EK – 11. 2015-2025 YILLARI ARASINDA BAKANLIK MERKEZ VE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜKLERİNİN CEZA MİKTARLARI	131
EK – 12. 2025 YILINDA İLLERDE YAPILAN EGZOS DENETİM SAYILARI VE UYGULANAN CEZA MİKTARLARI	135
EK - 13. 2025 YILINDA TESPİT EDİLEN UYGUNSUZLUK SAYILARININ VE UYGULANAN CEZA MİKTARLARININ DAĞILIMI	136
EK – 14. GEMİLERDEN KAYNAKLANAN KİRLİLİĞİN DENETİMİ VE YAPTIRIM UYGULANMASI KONUSUNDA YETKİ DEVRİ YAPILAN KURULUŞLAR TARAFINDAN YILLARA GÖRE UYGULANAN CEZA MİKTARI (TL)	140

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1 –Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından verilen ÇED Kararları	4
Çizelge 2 – 2025 yılı içerisinde verilen ÇED Kararlarının sektörel dağılımı	7
Çizelge 3 – Yıllar itibariyle Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında verilen belgelerin sayıları....	14
Çizelge 4 - İthalat ve ihracat izinleri.....	19
Çizelge 5– 2025 yılında ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen denetimler	23
Çizelge 6– 2025 yılında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri, uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	23
Çizelge 7– 2025 yılında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan ceza miktarları	23
Çizelge 8- Piyasa gözetimi ve denetimlerinin yıllara göre dağılımı.....	26
Çizelge 9– 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri*	26
Çizelge 10– Çevre denetimi sayılarının yıllara göre dağılımı.....	27
Çizelge 11– 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	27
Çizelge 12 – Yıllar bazında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarları (TL).....	29
Çizelge 13 - 2025 yılında Çevre Kanunu uyarınca Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilen kapatma/durdurma kararlarının sayısı.....	32
Çizelge 14 – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından denetim ve yaptırım uygulama konusunda yetki devri yapılan kurumlar ve konu başlıkları	34
Çizelge 15 - Gemilerden kaynaklanan kirliliğin denetimi ve yaptırım uygulanması konusunda yetki devri yapılan kuruluşlar tarafından 2025 yılında uygulanan ceza miktarı	35
Çizelge 16 – Temiz Hava Merkezleri ve bağlı iller.....	37
Çizelge 17 – Akdeniz Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri.....	40
Çizelge 18 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon bilgileri.....	43
Çizelge 19 – Ege Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri.....	46
Çizelge 20 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri	50
Çizelge 21 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri.....	53
Çizelge 22 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri	56
Çizelge 23 – Marmara Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri	61
Çizelge 24 - Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri.....	65
Çizelge 25 - KSTK Sistemi Sektörel Kademeli Yürürlük Tarihleri.....	69
Çizelge 26 - Sayılarla KSTK Sistemi	69
Çizelge 27 – 2025 yılında Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlama yetkisine sahip firma sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı.....	76
Çizelge 28 - Çevre Mühendisi/ Yetkilendirilmiş Kişi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmalarına verilen yeterlik belgesi sayıları ile gerçekleştirilen firma denetimi sayısı.....	77
Çizelge 29 – 2025 yılında Toprak kirliliğinin kontrolü ve noktasal kaynaklı kirlenmiş sahaların temizlenmesi konusunda yetkilendirme çalışmaları kapsamında yeterlik belgesine sahip firma sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı.....	77

Çizelge 30 – 2025 yılında Deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesine ilişkin risk değerlendirmesi ve acil müdahale planlarının hazırlanması çalışmaları kapsamında yeterlik belgesine sahip firmaların sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı	78
Çizelge 31 – Araç takip servis sağlayıcıları konusunda yeterlik belgesine sahip firmaların sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı	78
Çizelge 32- Çevre Etiketine Sahip Firmalar	79
Çizelge 33 – Çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkili laboratuvarların yıllara göre değişimi (2012-2025)	80
Çizelge 34 – 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen denetim ve idari yaptırımların sayısı	97
Çizelge 35 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri sonucunda uygulanan idari yaptırımların sayısı ve ceza miktarlarının konulara göre dağılımı	97
Çizelge 36 - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılında gerçekleştirilen denetimlerin türleri	99
Çizelge 37 – 2025 yılı egzoz denetimi verileri	99

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik 1 – 1993-2025 yılları arasında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	6
Grafik 2 – 1993-2025 yılları arasında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	6
Grafik 3 – 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen proje sayısı sektörel dağılımı	8
Grafik 4 – 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	8
Grafik 5– 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında ÇED Olumsuz ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	9
Grafik 6– 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 Listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen proje sayısı sektörel dağılımı	9
Grafik 7–2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 Listesi kapsamında ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	10
Grafik 8– 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 Listesi kapsamında ÇED Gereklidir/ÇED Raporu Hazırlanmalı ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı	10
Grafik 9 - 2017-2025 yılları arasında SÇD yürütülen planların sektörel dağılımı	11
Grafik 10 - 2025 yılında düzenlenen GFB, Çevre İzin Belgesi/Çevre İzin ve Lisans Belgesi sayılarının Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listelerine göre dağılımı	15
Grafik 11 – Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında düzenlenen GFB, Çevre İzin Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi sayılarının yıllara göre dağılımı	16
Grafik 12 - 2025 yılında ÇEDİDGM tarafından uygulanan idari yaptırım sayısının konulara göre dağılımı	24
Grafik 13 – 2025 yılı sonu itibariyle ÇEDİDGM tarafından uygulanan ceza miktarlarının konulara göre dağılımı	24
Grafik 14 - 2025 yılı sonu itibariyle BEKRA Bildirim Sistemine bildirimde bulunan kuruluşların dağılımı (BEKRA Bildirim Sistemi)	25
Grafik 15 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan idari yaptırım sayılarının konulara göre dağılımı	28
Grafik 16 – 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan idari yaptırım miktarlarının konulara göre dağılımı	29
Grafik 17 – Yıl bazında Bakanlık merkez teşkilatı tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarı	30
Grafik 18 – Yıl bazında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarı	30
Grafik 19 - Yıl bazında egzoz konusunda uygulanan idari para cezaları (TL)	31
Grafik 20 - Yıl bazında Çevre Kanunu uyarınca Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilen kapatma/durdurma kararlarının sayısı	33
Grafik 21 - Ölçülen Toplam Kirleticiler Parametreler ve İstasyon Sayısı	36
Grafik 22 – Yıl Bazında Toplam Hava Kalitesi İzleme İstasyon Sayısı	37
Grafik 23 – 2025 yılında Çevre Referans Laboratuvarında analizi yapılan numunelerin dağılımı	74
Grafik 24 - Çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkili laboratuvarların kapsam dağılımı (2025)	81
Grafik 25 - 2025 Yılında Yeterlilik Testi Düzenlenen Kapsam ve Parametreler	82

Grafik 26 - Yıllara göre yayınlanan çevresel göstergelerin konu başlıklarına göre sayıları	93
Grafik 27 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tüm birimleri tarafından Çevre Kanunu gereğince uygulanan idari yaptırım miktarının konularına göre dağılımı.....	98
Grafik 28 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tüm birimleri tarafından Çevre Kanunu gereğince uygulanan idari yaptırım sayılarının konularına göre dağılımı.....	98
Grafik 29 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından uygulanan denetimleri türlere göre dağılımı	99

HARİTALAR DİZİNİ

	Sayfa
Harita 1 - Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller.....	38
Harita 2- Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün HKİ İstasyon Konumları	38
Harita 3 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller	41
Harita 4 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının yerleri.....	42
Harita 5 - Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller	44
Harita 6 – Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri	45
Harita 7 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller	48
Harita 8 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri	49
Harita 9 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne bağlı iller.....	51
Harita 10 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonlar	52
Harita 11 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller	54
Harita 12 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri	55
Harita 13 - Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller.....	59
Harita 14 – Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri	64
Harita 15 – Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller	64
Harita 16 – Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonlar	65
Harita 17 - Denizlerde bütünleşik kirlilik izleme çalışması izleme noktaları	67

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

	Sayfa
Fotoğraf 1- Batı Akdeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı SÇD Kapsam Belirleme Toplantısı.....	12
Fotoğraf 2- Trafik HKİ İstasyonu ve Arkaplan HKİ İstasyon	39
Fotoğraf 3- Doğu Anadolu THM Erzurum-Hıfzısıhha Hava kirliliği Ölçüm İstasyonu	42
Fotoğraf 4- EGE THM Aydın Trafik-Efeler Hava Kirliliği Ölçüm İstasyonları	45
Fotoğraf 5- Diyarbakır-Talaytepe HKİ İstasyonu.....	49
Fotoğraf 6 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Laboratuvarı ve GS-MS	52
Fotoğraf 7- Örnek Ölçüm Bölgesi ve Araç İçi Fotoğrafı	60
Fotoğraf 8- Okul Eğitimi ile ilgili Fotoğraflar.....	60
Fotoğraf 9- Okul Eğitimi ile ilgili Fotoğraflar.....	61
Fotoğraf 10 - Sürekli İzleme Merkezi	72
Fotoğraf 11 - Çevre Referans Laboratuvarı	73
Fotoğraf 12 - Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarları	74
Fotoğraf 13 - İnorganik Analiz Laboratuvarı.....	75

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AÇA	Avrupa Çevre Ajansı (European Environment Agency)
ATSS	Atık Takip Servis Sağlayıcı
ATHMM	Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
ATYÖN	Atık Yönetim Uygulaması
ÇDY	Çevre Denetimi Yönetmeliği
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
ÇEDİDGM	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü
ÇEDY	Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği
ÇİLY	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği
ÇRL	Çevre Referans Laboratuvarı
ÇŞİDİM	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
EKİP	Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı
GFB	Geçici Faaliyet Belgesi
ĞİATHMM	Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
IMPEL	AB Çevre Mevzuatının Uygulanması ve Yaptırımı Ağı (European Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law)
KSTK	Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı
PGD	Piyasa Gözetimi ve Denetimi
PGDKK	Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu
PGDÜGDK	Piyasa Gözetimi Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
SEÖS	Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri
THM	Temiz Hava Merkezi

1. GİRİŞ

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü 10 Temmuz 2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararname'si (Kararname No: 1) Madde 104 kapsamında görevlerini yürütmektedir. Söz konusu Kararnamede belirtilen Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün görevleri aşağıda verilmektedir.

MADDE 104 – (1) Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Çevresel etki değerlendirme ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek,
- b) Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ve tesisi izlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldirmek, denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek,
- c) Çevre kirliliğine neden olan faaliyet ve tesislerin emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek,
- ç) Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak,
- d) Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- e) Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek,
- f) Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek,
- g) Her türlü atık bertaraf tesisine lisans vermek, bunları izlemek ve denetlemek,
- ğ) Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak,
- h) Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek,
- ı) Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmaları izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak,
- i) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü 2025 yılında 1 Genel Müdür, 3 Genel Müdür Yardımcısı, 8 Daire Başkanlığı ile doğrudan Genel Müdürlüğe bağlı 8 adet Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü ile görevlerini yerine getirmiştir.

Çevre politikasının temeli düzenli çevre raporlamasının yapılmasına dayanmaktadır. Genel anlamda bilgi ve verilerin düzenlenerek rapor olarak yayınlanması politika üretmenin, stratejik planlama yapılmasının ve karar alma süreçlerinin bilgi temelini oluşturmaktadır. Düzenli çevre raporlamalarının yapılması, ileriye dönük eğilimler ve belirsizliklerin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak ve politika seçenekleri ile bunların sonuçlarının izlenmesinin etkinliğini artıracaktır. Bunun bir sonucu olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılında çevre mevzuatı kapsamında yürüttüğü

çalışmaları ve çalışmalar sonucu üretilen verileri içeren bu rapor kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Bu rapor kapsamında bulunan bölümler ve bölümlerin kısa içerikleri aşağıda verilmektedir:

Çevresel uygunluk zincirinin ilk halkasını oluşturan ÇED Yönetmeliği çerçevesinde 2025 yılı içerisinde verilen ÇED kararlarına ilişkin veri ve değerlendirmeler ile stratejik çevresel değerlendirme uygulamaları **Bölüm 2’de**, çevresel uygunluk zincirinin diğer bir halkasını oluşturan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gereğince düzenlenen çevre izni/lisansı belgelerine ilişkin bilgiler de **Bölüm 3’te** yer almaktadır

2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından Çevre Kanunu kapsamında gerçekleştirilen çevre denetimi çalışmaları ile ilgili istatistiki veriler (piyasa gözetimi ve denetimi ile egzoz denetimi de dahil olmak üzere), çevre denetimleri sırasında uygunsuzlukları saptanan işletmelere uygulanan idari yaptırım bilgileri; denetim yetkisini devrettiği kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgiler, gemilerden kaynaklanan kirliliğin denetimi ve yaptırım uygulanması konusunda yetki devri yapılan kuruluşlar tarafından 2025 yılı içinde uygulanan ceza miktarları **Bölüm 4’te** bulunmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılı içerisinde gerçekleştirilen çevresel izleme çalışmaları **Bölüm 5’te** verilmektedir. Bu bölümde; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla kurulan Temiz Hava Merkezleri hakkında bilgi, ülkemiz denizlerinde gerçekleştirilen bütünleşik izleme çalışması sonuçları, atıksu (evsel ve endüstriyel) izleme çalışmaları vb konular yer almaktadır.

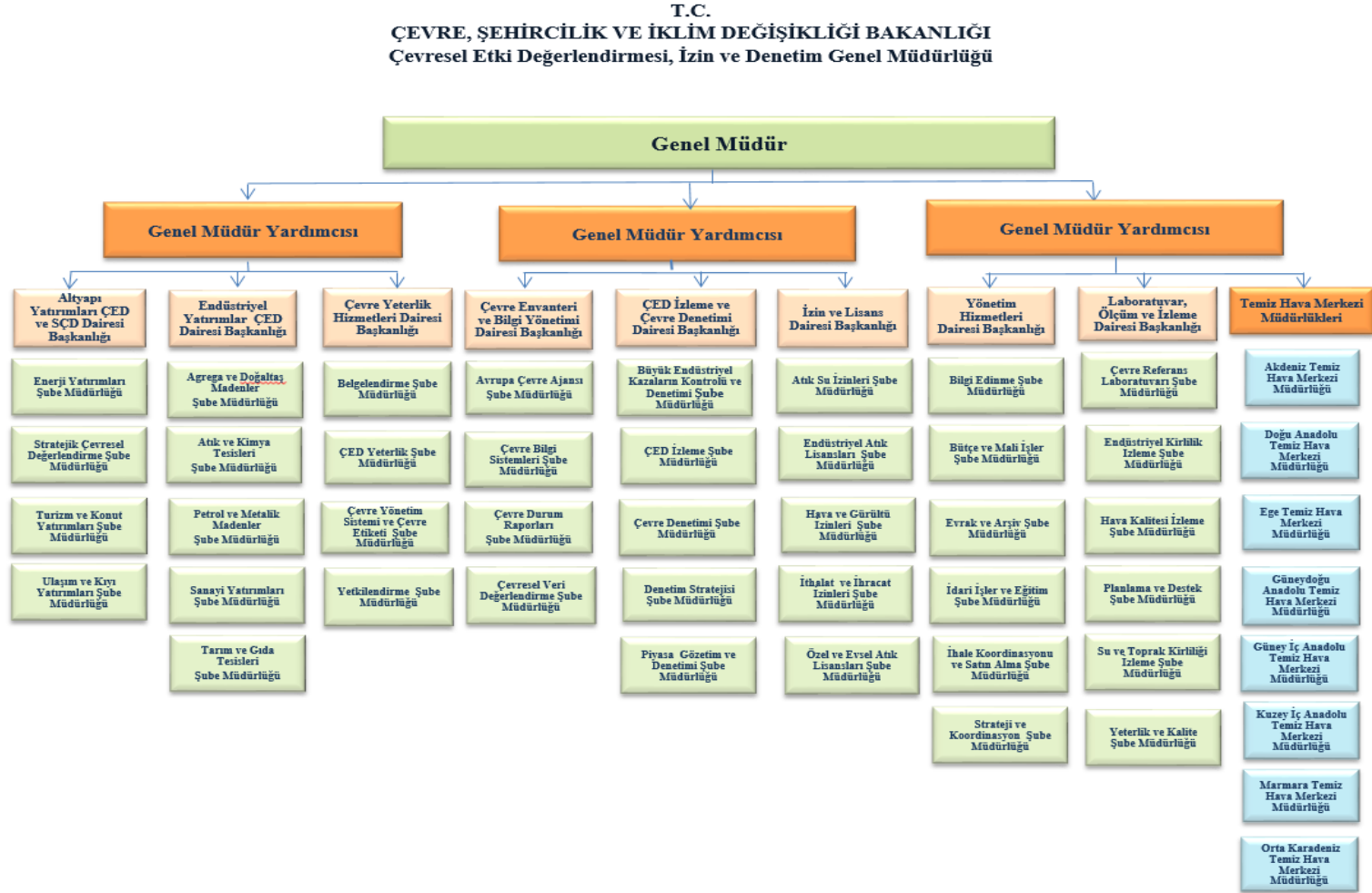
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından çevre konusunda işlem yapabilecek kişilerin ve kurum/kuruluşların yetkilendirilmesine ilişkin veriler de bu rapor kapsamında **Bölüm 6’da** yer almaktadır.

2025 yılı içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından uluslararası denetçi ağları kapsamında katılım sağlanan toplantı ve faaliyetler, Avrupa Çevre Ajansı kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ve ayrıca ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün görev alanı kapsamında yürütülen proje faaliyetleri ve eğitimler **Bölüm 7’de** bulunmaktadır.

Rapor, **Bölüm 8’de** ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün görevleri (h. bendi) kapsamında çevre envanteri ve bilgi yönetimine ilişkin yürütülen çalışmalar ve 2025 yılı için sonuç ve değerlendirmeler yer aldığı **9. Bölüm** ile tamamlanmaktadır.

Raporun **Ekler** kısmında ise; geçmişten 2025’e kadar gerçekleşen ÇED işlemleri, izin ve lisans işlemleri, çevre denetimleri ve uygulanan cezalar vb. konularda yıllar bazında daha ayrıntılı veriler yer almaktadır.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEKNİK FAALİYET RAPORU: 2025

Şekil 1 – 2025 yılı Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Organizasyon Şeması

2. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ ÇALIŞMALARI

2.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Verileri

Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerin belirlenmesinde, olumsuz olabilecek etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin seçilen yer ile teknolojik alternatiflerin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları kapsamaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi kavramı, 1983 yılında yürürlüğe giren Çevre Kanunu'nun 10. maddesi ile ülkemiz mevzuatına girmiştir. Bunu takiben 7 Şubat 1993 tarih ve 21489 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan ilk "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği" ile 1993'den bu yana uygulanmaktadır. Hâlihazırda 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan ÇED Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda iş ve işlemler yürütülmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği Ek-1 Listesi kapsamındaki projelere yönelik "ÇED Olumlu Kararı" ya da "ÇED Olumsuz Kararı" Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, Ek-2 Listesi kapsamındaki projelere yönelik "ÇED Gereklidir" ya da "ÇED Gerekli Değildir" Kararı da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilmektedir. Ayrıca, yeni düzenlemeler sonucu ÇED Yönetmeliği ek listeleri bakımından Ek-II Listesi kapsamındaki

projelere yönelik İl Müdürlüklerince de "ÇED Olumlu" kararı verilmektedir.

1993-2025 yılları arasında ÇED Yönetmeliği kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından toplamda 101.558 karar verilmiş olup, bu kararların 83.925'i "ÇED Gerekli Değildir Kararı", 8.796'sı ise "ÇED Olumlu Kararı" dır (Çizelge 1).

Çizelge 1 –Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından verilen ÇED Kararları

(e-ÇED sisteminin hayata geçirilmesi ile 01.01.2014 yılından itibaren oluşturulan veriler tabloda yer almıştır.)

YIL	ÇED OLUMLU	ÇED OLUMSUZ	ÇED GEREKLİ DEĞİLDİR/ÇED OLUMLU*	ÇED GEREKLİDİR/ÇED RAPORU HAZIRLANMALI**	ÇED SÜRECİ İPTAL EDİLEN Ek-1 PROJELERİ	ÇED SÜRECİ İPTAL EDİLEN Ek-2 PROJELERİ
03.12.1993-1998	382	13	2.989	160		
1999	57	2	524	11		
2000	107	1	764	18		
2001	119	5	859	12		
2002	117	0	1.068	6		
2003	80	1	1.715	3		
2004	86	1	2.122	7		
2005	102	0	2.458	11		
2006	123	4	3.441	29		
2007	209	1	4.214	86		
2008	217	1	3.657	35		

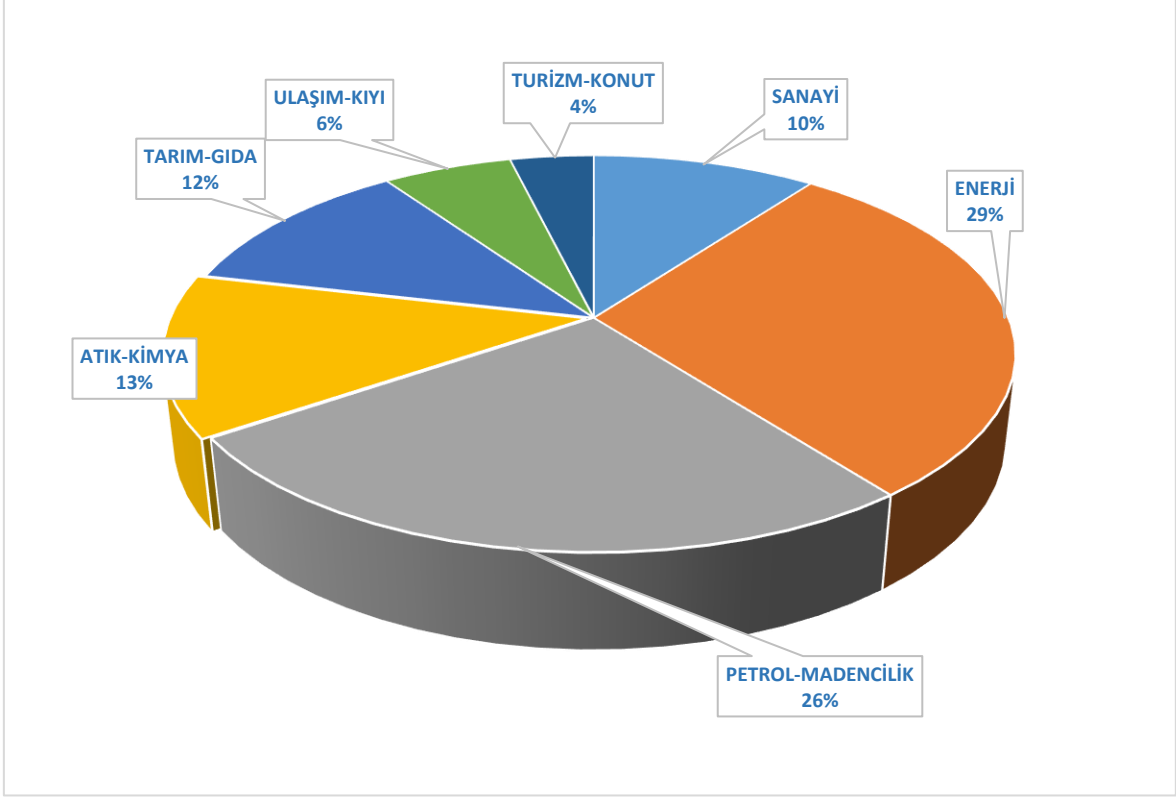
2009	201	1	3.549	43		
2010	254	2	3.932	39		
2011	308	0	4.592	41		
2012	426	0	3.759	37		
2013	477	1	3.613	34		
2014	471	1	4.058	118	29	270
2015	315	10	3.886	87	91	429
2016	405	3	3.157	95	109	449
2017	431	3	3.301	57	88	374
2018	401	3	3.036	76	126	521
2019	440	1	2.418	71	119	287
2020	390	6	2.822	58	169	345
2021	371	3	3.224	87	167	423
2022	437	4	4.052	82	175	570
2023	511	10	4.224	55	238	542
2024	643	10	3.435	64	365	516
2025	716	8	3.056	44	296	554
TOPLAM	8.796	95	83.925	1.466	1.972	5.280

*24.07.2025 tarihinde Çevre Kanunu'nda yapılan değişiklik ile bu tarihten itibaren ÇED Gerekli Değildir kararı yerine ÇED Olumlu kararı verilmeye başlanmıştır.

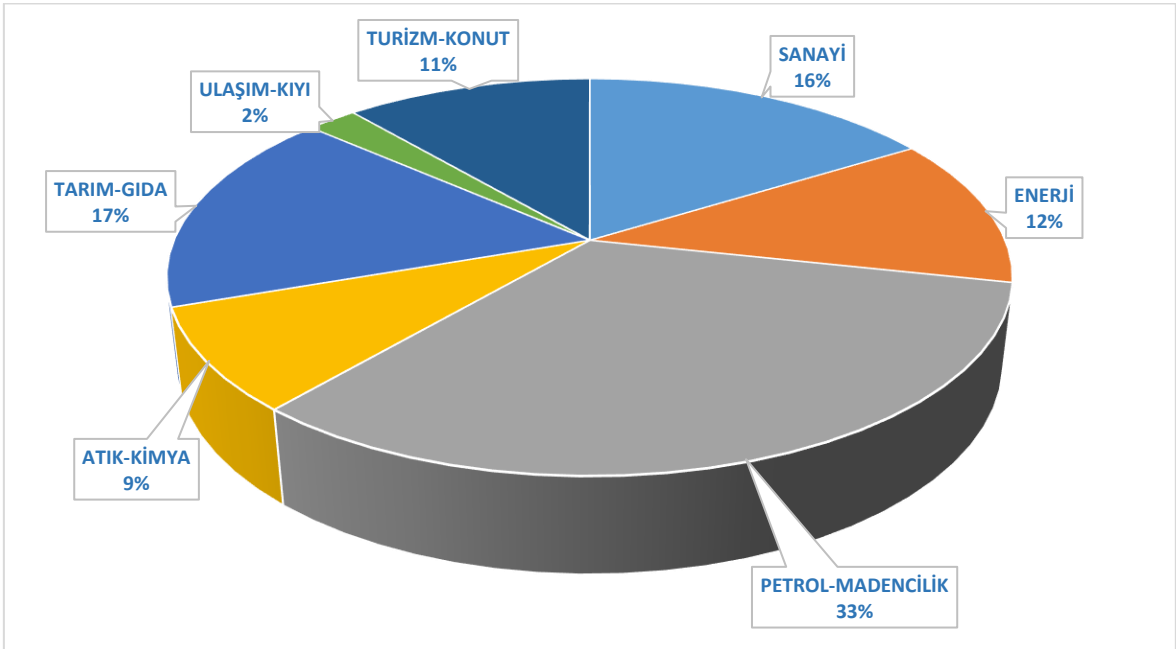
**24.07.2025 tarihinde Çevre Kanunu'nda yapılan değişiklik ile bu tarihten itibaren ÇED Gerekli değildir kararı yerine ÇED Raporu Hazırlanmalıdır kararı verilmeye başlanmıştır.

1993-2025 yılları arasında Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında verilen ÇED Olumlu Kararları ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımları Grafik 1 ve Grafik 2'de verilmektedir.

1993-2025 yılları arasında Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında verilen ÇED Kararlarının iller bazında ve sektörel bazda çok daha ayrıntılı dağılımları ise Ek 2, Ek 3, Ek 4, Ek 5 ve Ek 6'da verilmektedir.

Grafik 1 – 1993-2025 yılları arasında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı

Grafik 2 – 1993-2025 yılları arasında ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı

2.2. 2025 Yılı Çevresel Etki Değerlendirmesi Verileri

Çizelge 2’de yer aldığı üzere, 2025 yılında, ÇED Yönetmeliği’nin Ek-1 listesi kapsamında 716 projeye ÇED Olumlu Kararı verilirken 304 projenin ÇED süreci iptal edilmiş ve olumsuz sonuçlanmıştır. İlgili Yönetmeliğin Ek-2 listesi kapsamında ise 3.056 projeye ÇED Gerekli Değildir Kararı verilirken, 44 proje için ÇED Gerekli Kararı verilmiş, 554 projenin ÇED süreci ise iptal edilmiştir.

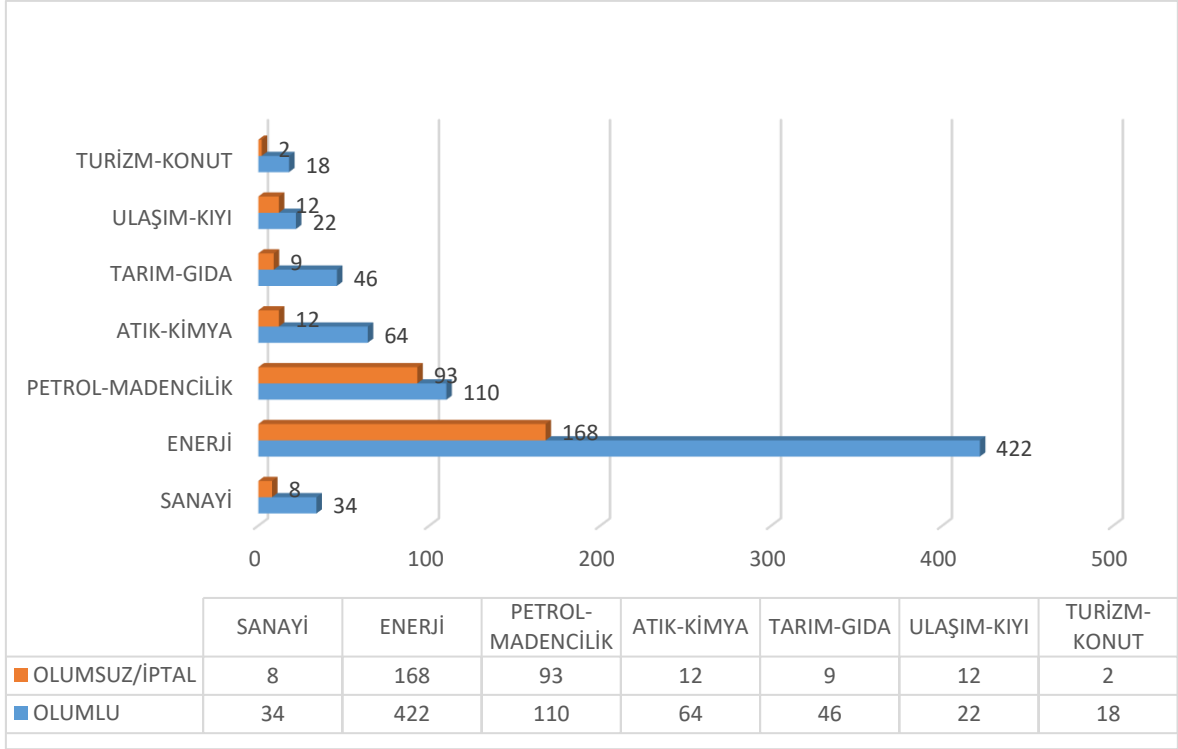
Bu verilere göre 2025 yılında verilen ÇED Kararlarının dağılımı incelendiğinde ÇED Yönetmeliği’nin Ek-1 listesi kapsamında verilen toplam 1.020 kararın yaklaşık %70’i olumlu sonuçlanırken %30’u iptal ve olumsuz kararlar oluşturmaktadır. İlgili Yönetmeliği’nin Ek-2 listesi kapsamında ise verilen 3.654 kararın yaklaşık %16,36’sını ÇED Gerekli Kararı ve iptal kararları oluşturmuştur.

Çizelge 2 – 2025 yılı içerisinde verilen ÇED Kararlarının sektörel dağılımı

Sektör Adı	EK-1 Listesi		Ek-2 Listesi		
	ÇED Olumlu Karar Sayısı	ÇED Olumsuz ve İptal/İade Karar Sayısı	ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu Karar Sayısı	ÇED Gerekli Kararı/ÇED Raporu Hazırlanmalı Sayısı	EK-2 ÇED Süreci İptal/İade Karar Sayısı
Petrol-Madencilik	110	93	1.005	35	329
Sanayi	34	8	495	1	31
Atık-Kimya	64	12	256	1	39
Tarım-Gıda	46	9	513	2	47
Enerji	422	168	395	1	79
Ulaşım-Kıyı	22	12	70	4	5
Turizm-Konut	18	2	322	0	24
Toplam	716	304	3.056	44	554

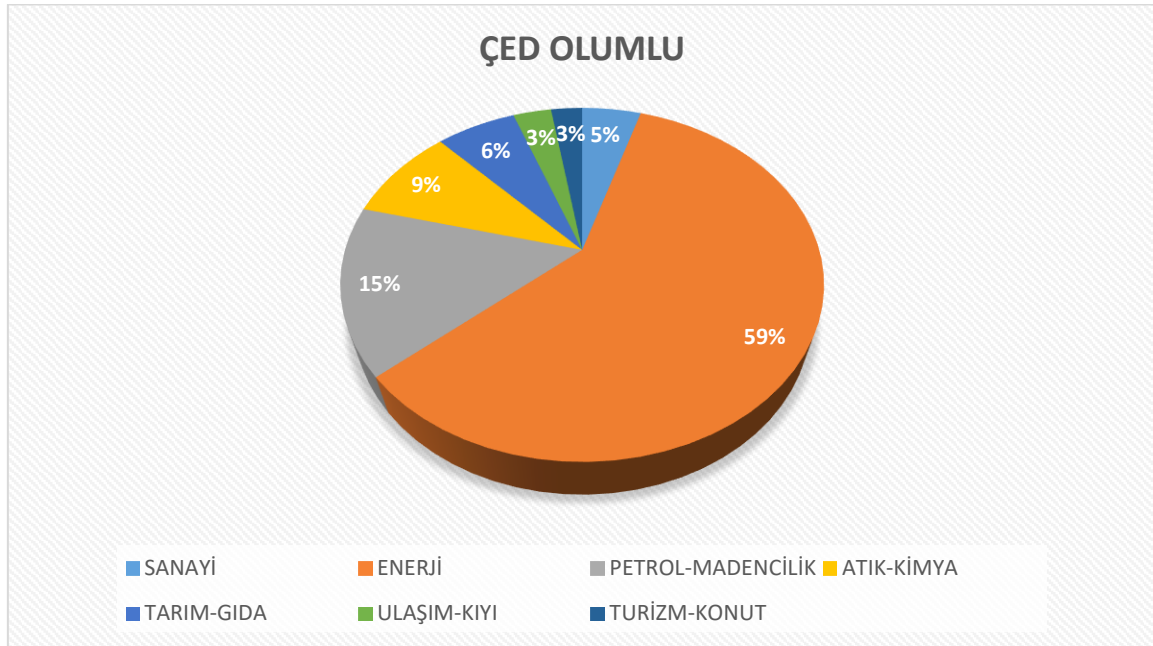
2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen projelerin sektörel dağılımları sayısal ve yüzdelik bazda Grafik 3’te verilmiştir.

Söz konusu Grafik incelendiğinde 2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesi kapsamında en fazla ÇED Kararı Enerji Sektöründe (590 adet) alınmış olup bu kararların yaklaşık %71,53 (422 adet) belirlenen şartlara uygun olarak projenin gerçekleştirilmesinde sakınca olmayan ÇED Olumlu kararları oluştururken, yaklaşık %28,47’sini (168 adet) projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri ve mevzuat kapsamında gerçekleştirilmesinde çevre açısından uygun bulunmayan ÇED Olumsuz ve iptal-iade kararları oluşturmuştur.

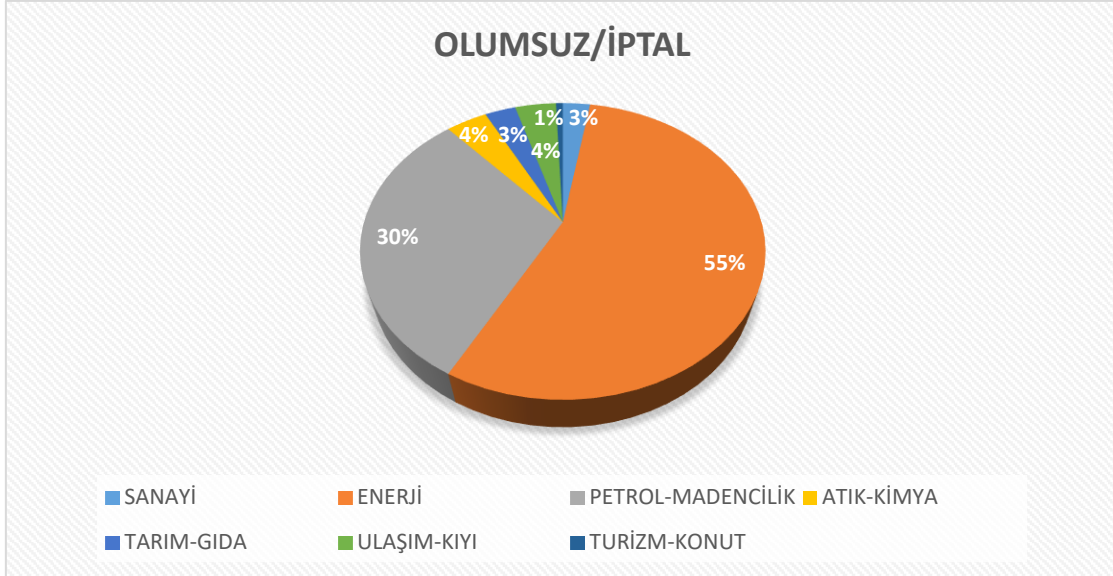

Grafik 3 – 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen proje sayısı sektörel dağılımı

Grafik-4 ve Grafik -5'de yer alan 2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 listesi kapsamında verilen ÇED Olumlu, ÇED Olumsuz ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımları incelendiğinde; ÇED Olumlu Kararlarının %59'unun, ÇED Olumsuz ve İptal-İade Kararlarının ise %55'inin Enerji sektöründe yer alan projelerine ait olduğu görülmektedir.

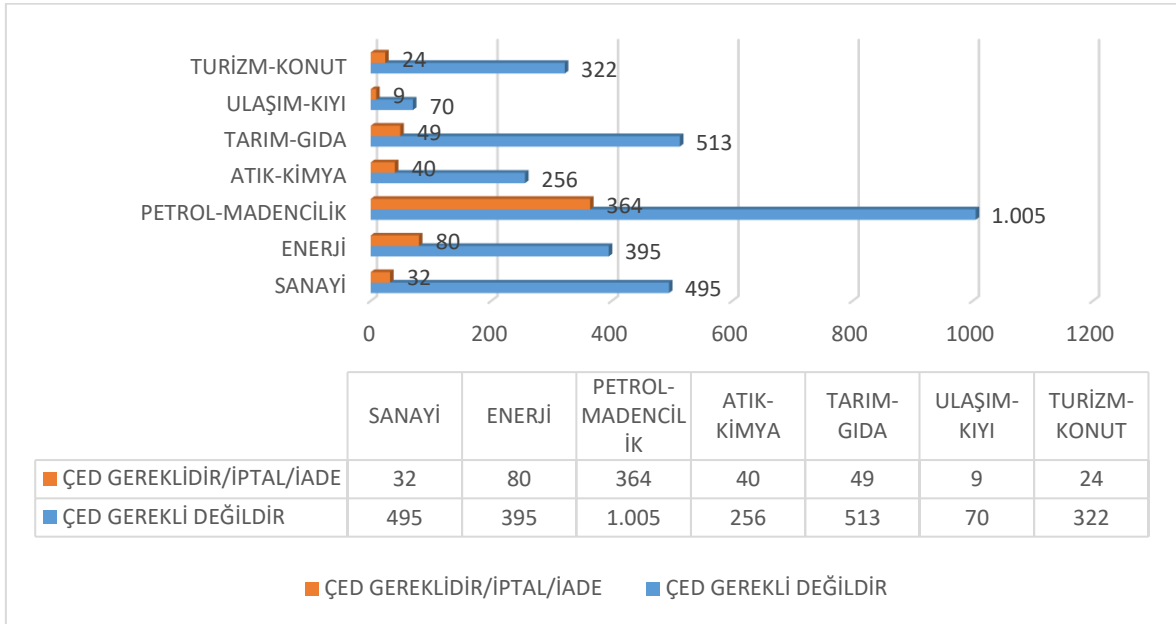
Grafik 4 – 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılım

Grafik 5- 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesi kapsamında ÇED Olumsuz ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı

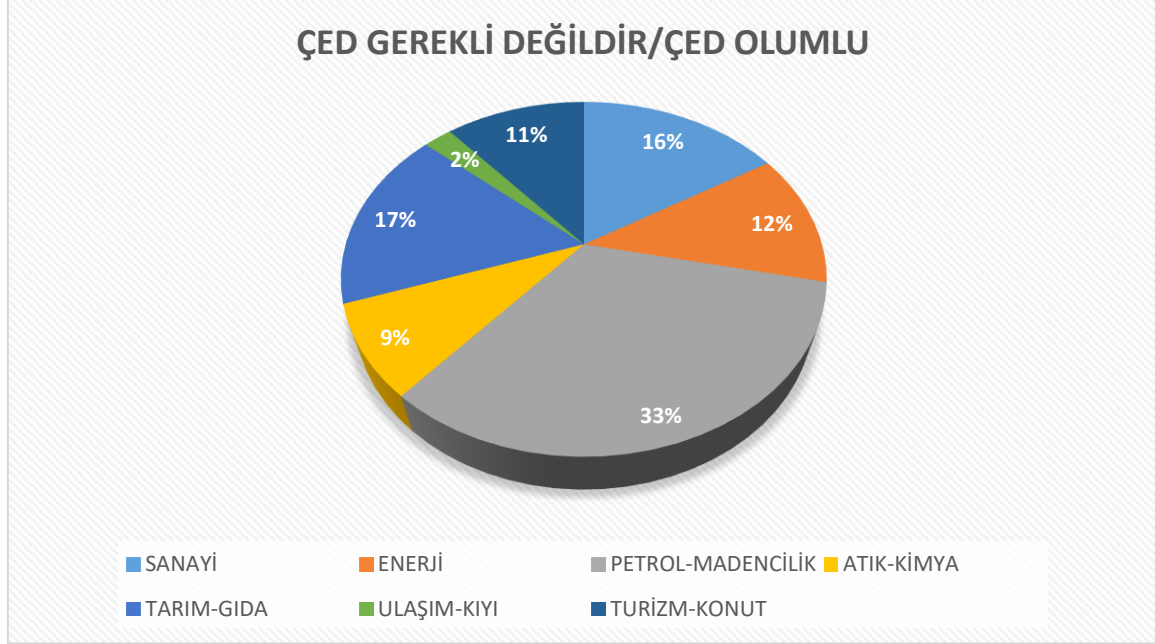
2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen projelerin sektörel dağılımları sayısal ve yüzdelik bazda Grafik 6'da verilmiştir.

Söz konusu Grafik incelendiğinde 2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesi kapsamında en fazla ÇED Kararı Petrol ve Madencilik Sektöründe (1.369 adet) alınmış olup bu kararların yaklaşık %73,4'ünü (1.005 adet) belirlenen şartlara uygun olarak projenin gerçekleştirilmesinde sakınca olmayan ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu kararları oluştururken, yaklaşık %26,6'sını (364 adet) projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri ve mevzuat kapsamında gerçekleştirilmesinde çevre açısından uygun bulunmayan ÇED Gerekli değildir/ÇED Raporu Hazırlanmalıdır ve iptal-iade kararları oluşturmuştur.

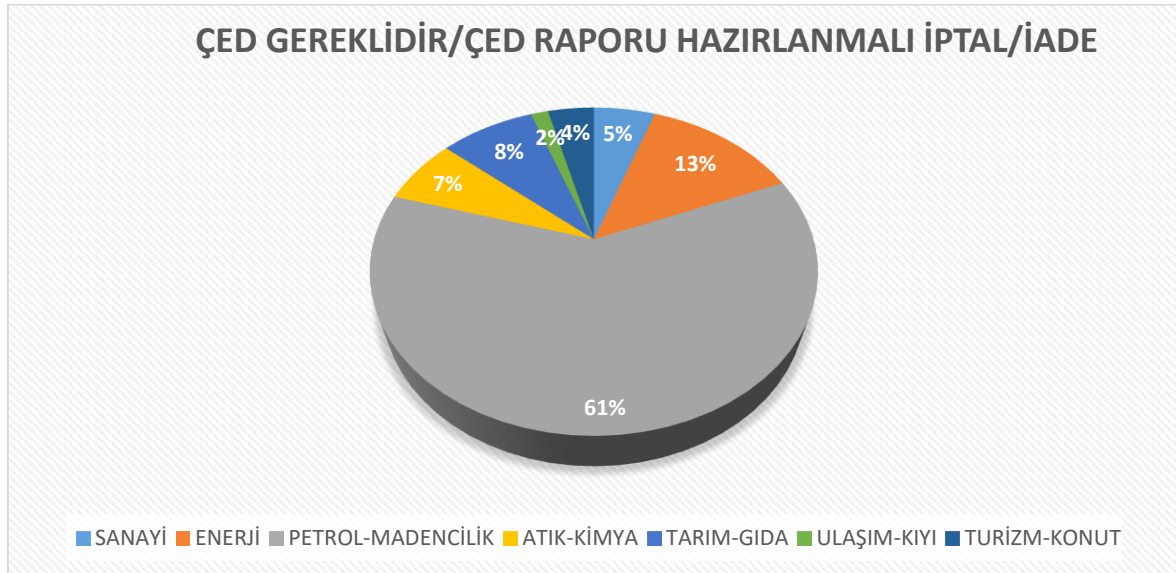

Grafik 6- 2025 yılında ÇED Yönetmeliği'nin Ek-2 Listesi kapsamında verilen ÇED Kararı verilen proje sayısı sektörel dağılımı

Grafik-7 ve Grafik -8’de yer alan 2025 yılında ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesi kapsamında verilen ÇED Gerekli Değildir, ÇED Gereklidir ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımları incelendiğinde; ÇED Gerekli Değildir Kararlarının %33’ünün, ÇED Gereklidir ve İptal-İade Kararlarının ise %61’inin Petrol ve Madencilik sektöründe yer alan projelerine ait olduğu görülmektedir.

Grafik 7-2025 yılında ÇED Yönetmeliği’nin Ek-2 Listesi kapsamında ÇED Gerekli Değildir/ÇED Olumlu Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı

Grafik 8- 2025 yılında ÇED Yönetmeliği’nin Ek-2 Listesi kapsamında ÇED Gereklidir/ÇED Raporu Hazırlanmalı ve İptal-İade Kararı verilen projelerin sektörel dağılımı

2.3. Stratejik Çevresel Değerlendirme Uygulamaları

Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Yönetmeliği 8 Nisan 2017 tarihinde 30032 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak uygulanmaya başlanmıştır. Yönetmelik; atık yönetimi, balıkçılık, enerji, kıyı yönetimi, mekânsal planlama, ormancılık, sanayi, su yönetimi, tarım, telekomünikasyon, turizm ve ulaştırma sektörlerine ilişkin hazırlanan ve Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği’nin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer alan projeler için çerçeve oluşturan plan/programlara Stratejik Çevresel Değerlendirme yapılması, yaptırılması, izlenmesi ve eğitim verilmesine ilişkin idari ve teknik usul ve esasları kapsamaktadır.

Yönetmeliğin sektörlere göre uygulamaya geçişi;

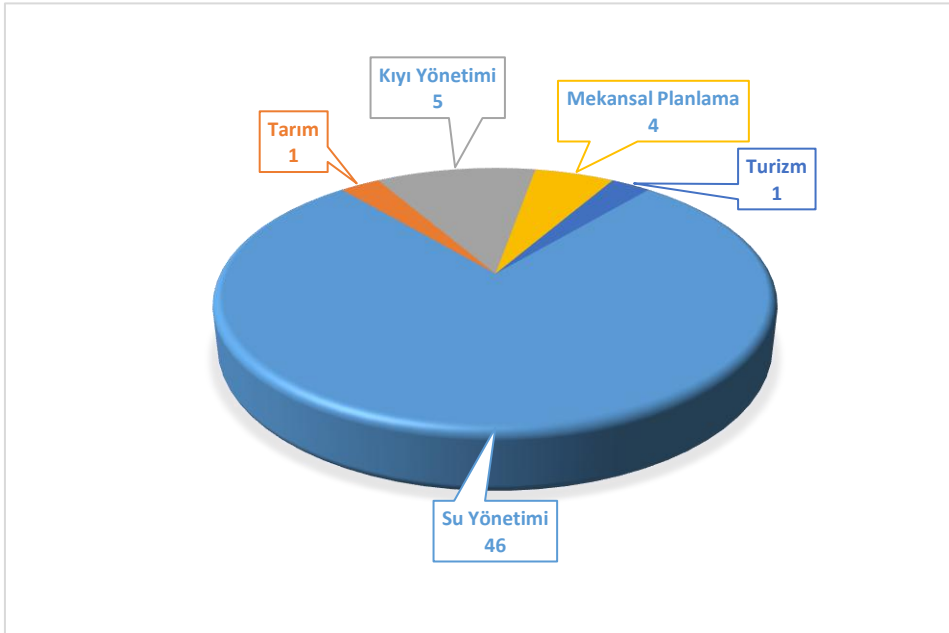
Kıyı yönetimi, mekânsal planlama, su yönetimi, tarım ve turizm sektöründe hazırlanan SÇD’ye tabi plan/programlar için Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren,

Balıkçılık, ormancılık sektöründe hazırlanan SÇD’ye tabi plan/programlar için 1/1/2020 tarihinden itibaren,

Atık yönetimi, enerji, sanayi, telekomünikasyon ve ulaştırma sektöründe hazırlanan SÇD’ye tabi plan/programlar için 1/1/2023 tarihinden itibaren başlamıştır.

Stratejik Çevresel Değerlendirme Süreci Yürütülen Planlar;

SÇD Yönetmeliği çerçevesinde mekânsal planlama, kıyı yönetimi, turizm, tarım ve su yönetimi sektörlerinde hazırlanan 57 planlama süreci için SÇD yürütülmüş/yürütülmektedir.

Grafik 9 - 2017-2025 yılları arasında SÇD yürütülen planların sektörel dağılımı

Stratejik Çevresel Değerlendirme uygulamaları kapsamında her plana dair Kapsam Belirleme Raporu, SÇD Raporu, SÇD İzleme Raporu hazırlanmış ve çevre ve sağlıkla ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini almak üzere Kapsam Belirleme Toplantısı ve İstişare Toplantısı düzenlenmiştir. Söz konusu raporlar ve duyurular Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı internet sitesinde [<http://scd.csb.gov.tr>] yayımlanmaktadır. SÇD süreci tamamlanan söz konusu planlara entegre edilmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından SÇD Bildirimleri yayımlanarak yetkili kurumlara iletilmiştir.

Fotoğraf 1- Batı Akdeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı SÇD Kapsam Belirleme Toplantısı (4 Eylül 2025)

2025 yılı itibariyle, SÇD Yönetmeliği kapsamında SÇD süreci devam eden ve tamamlanan planlar aşağıda verilmektedir:

SÇD Süreci Tamamlanan Planlar;

1. Kuzey Ege Nehir Havza Yönetim Planı
2. Gediz Nehir Havza Yönetim Planı
3. Küçük Menderes Nehir Havza Yönetim Planı
4. Burdur Nehir Havza Yönetim Planı
5. Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı
6. Kocaeli- Sakarya- Düzce Bütünleşik Kıyı Alanları Planı
7. Zonguldak-Bartın-Kastamonu İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı
8. Van Gölü Havzası Taşkın Yönetim Planı
9. Konya Kapalı Havzası Taşkın Yönetim Planı
10. Asi Havzası Taşkın Yönetim Planı
11. Seyhan Havzası Taşkın Yönetim Planı
12. Akarçay Nehir Havza Yönetim Planı
13. Yeşilirmak Nehir Havza Yönetim Planı
14. Batı Akdeniz Nehir Havza Yönetim Planı
15. Edirne Tekirdağ Kırklareli Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetim Planı
16. Kuzey Ege Havzası Nitrat Eylem Planı
17. Çoruh Havzası Taşkın Yönetim Planı
18. Doğu Karadeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı
19. Marmara Havzası Taşkın Yönetim Planı
20. Akarçay Havzası Kuraklık Yönetim Planı
21. Yeşilirmak Havzası Kuraklık Yönetim Planı
22. Batı Karadeniz Havzası Kuraklık Yönetim Planı
23. Sakarya Havzası Kuraklık Yönetim Planı
24. Susurluk Havzası Kuraklık Yönetim Planı
25. Konya Havzası Kuraklık Yönetim Planı
26. Doğu Karadeniz Havzası Kuraklık Yönetim Planı
27. Kızılırmak Havzası Kuraklık Yönetim Planı
28. Marmara Havzası Kuraklık Yönetim Planı

29. Meriç-Ergene Havzası Kuraklık Yönetim Planı
30. Susurluk Havzası Taşkın Yönetim Planı
31. Sakarya Nehir Havza Yönetim Planı
32. Aras Havzası Kuraklık Yönetim Planının Hazırlanması Projesi
33. Çoruh Havzası Kuraklık Yönetim Planının Hazırlanması Projesi
34. Antalya Havzası Taşkın Yönetimi Planı

SÇD Süreci Devam Eden Planlar

1. Türkiye Mekansal Strateji Planı
2. İstanbul İçmesuyu ve Kanalizasyon Master Planı
3. İzmir Çeşme Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişiklik Teklifi
4. Ankara İli İçmesuyu, Atıksu ve Yağmursuyu Yönetimi Master Planı
5. Düzce İli 1/50.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
6. Meriç-Ergene Havzası Taşkın Yönetim Planı
7. Sakarya Havzası Taşkın Yönetim Planı
8. Yeşilirmak Havzası Taşkın Yönetimi Planı
9. Marmara Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
10. Doğu Akdeniz Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
11. Kızılırmak Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
12. Batı Karadeniz Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
13. Antalya Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
14. Doğu Karadeniz Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
15. Seyhan Havzası Nehir Havza Yönetim Planı
16. Akarçay Havzası Taşkın Yönetimi Planı
17. Burdur Havzası Taşkın Yönetimi Planı
18. Batı Akdeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı
19. Büyük Menderes Havzası Taşkın Yönetim Planı
20. Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Revizyonu
21. Terkos Havzası İlave İçme Suyu Temini İmkânları Master Planı
22. Bursa İli 1/100 000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı
23. İzmir Bütünleşik Kıyı Alanları Planı

2025 yılında su yönetimi sektöründe hazırlanmaya başlanan 5 Su Yönetimi sektöründe, 1 Kıyı Yönetimi sektöründe, 2 Mekansal Planlama sektöründe olmak üzere toplam 8 planlama sürecine dair SÇD süreci yürütülmeye başlanmıştır.

3. İZİN VE LİSANS ÇALIŞMALARI

3.1. Çevre İzin ve Lisans Çalışmaları

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca, çevresel etkileri bulunan işletmelerin faaliyette bulunabilmeleri için ön görülen izinleri, atıkların geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertarafına ilişkin iş ve işlemelerle iştigal eden tüm işletmelerin ise lisans almaları gerekmekte olup bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere alınması gereken izinler ve bu izinlerin tabi olacağı usul ve esasların Bakanlığımızca çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği karara bağlanmıştır.

Bu doğrultuda hazırlanan ve 29.04.2009 tarih ve 27214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2010 tarihinde yürürlüğe giren "Çevre Kanununa Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik"te kapsamlı düzenlemeler gerçekleştirilmiş ve mevcut uygulamaya esas oluşturan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği (ÇİLY) 10.09.2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği'nin 5. Maddesi uyarınca, aynı Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listelerinde yer alan işletmelerin faaliyette bulunabilmeleri için; öncelikle Geçici Faaliyet Belgesi (GFB) müteakibinde ise GFB tarihinden itibaren 1 yıl içerisinde Çevre İzin veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi almaları gerekmektedir. Ek-1 listesinde yer alan işletmeler için Bakanlık, Ek-2 listesinde yer alan işletmeler için ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri (ÇŞİDİM) yetkili merci olarak belirlenmiştir.

GFB başvurusu Yönetmeliğin Ek-3A ve Ek-3B'sinde, çevre izin veya çevre izin ve lisans başvuruları ise Ek-3C'sinde belirtilen bilgi, belge ve raporlar ile birlikte gerçekleştirilmekte olup ilgili mevzuattaki yükümlülüklerini yerine getiren işletmelere 5 yıl süreli çevre izin veya çevre izin ve lisans belgesi düzenlenmektedir.

Yönetmeliğin elektronik ortamda hayata geçirilmesi ile ilgili çalışmalar "Çevrimiçi Çevre İzinleri Projesi" olarak bilinmektedir. Çevrimiçi Çevre İzinleri (e-izin), tüm izin ve lisanslar için başvuruların tek bir noktadan çevrimiçi olarak yapılması, değerlendirilmesi ve onaylanması aşamalarını elektronik ortama taşıyan bir uygulamadır.

Çevre İzin ve Lisans Belgesinin düzenlenmeye başlandığı 2010 yılından bu yana Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM teşkilatı tarafından toplam **52.423** faaliyet veya tesise GFB, **64.606** faaliyet veya tesise Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisansı Belgesi verilmiş olup, buna ilişkin olarak yıl bazında GFB ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı verileri Çizelge 3'te verilmektedir.

Çizelge 3 - Yıllar itibarıyla Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında verilen belgelerin sayıları

	Geçici Faaliyet Belgesi	Çevre İzin veya Çevre İzin ve Lisansı Belgesi
2010*	318	15
2011	1.201	531
2012	3.755	2.394
2013	4.030	3.342
2014	3.999	3.751
2015	3.615	3.719
2016	2.269	2.742
2017	2.932	4.407

2018	2.433	4.216
2019	3.023	4.867
2020	2.838	4.641
2021	3.131	4.965
2022	5.061	5.788
2023	4.636	6.617
2024	4.721	6.426
2025	4.461	6.185
TOPLAM	52.423	64.606

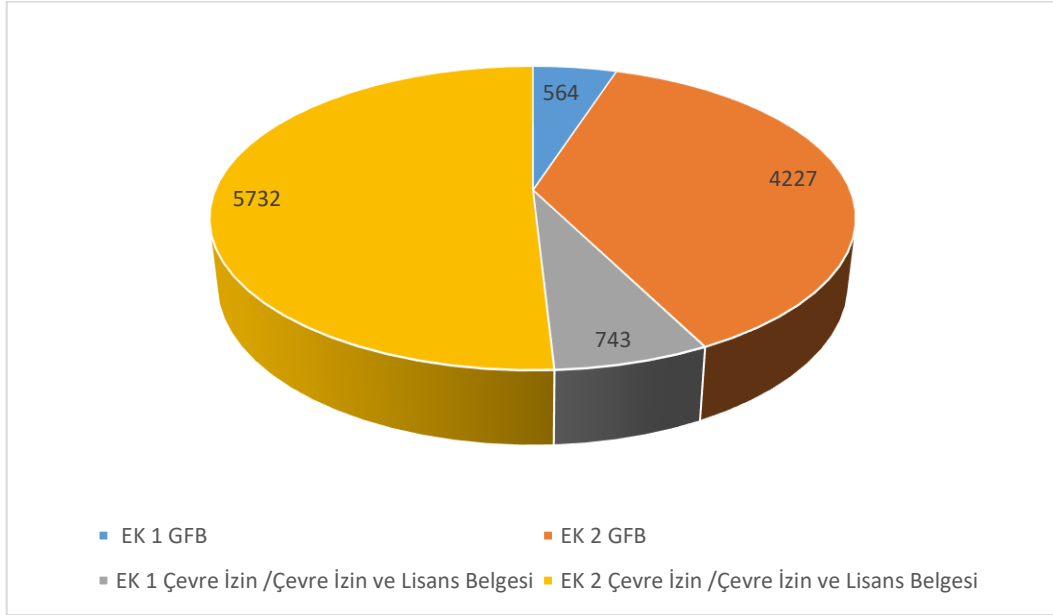
* 01.04.2010-31.12.2025 tarihleri arası verileridir.

Çizelge 3 incelendiğinde 2025 yılı içerisinde 4.461 Geçici Faaliyet Belgesi 6.185 Çevre İzin veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenlenmiştir.

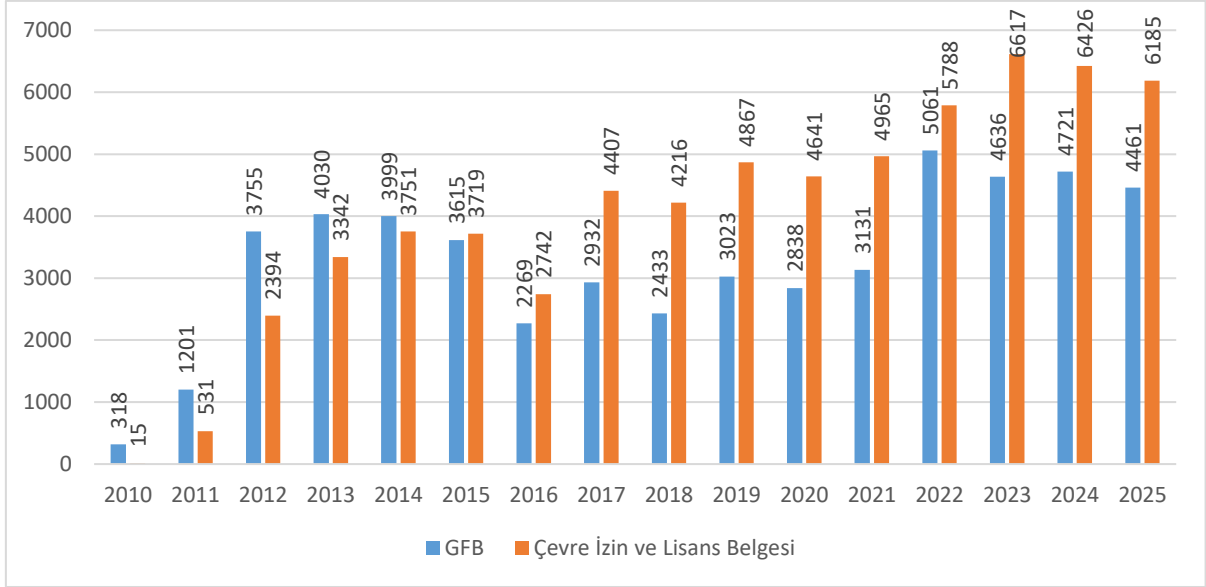
	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	564	4.227	4.461
Çevre İzin / Çevre İzin ve Lisans Belgesi	743	5.732	6.185

Ek-1: Bakanlık Merkez Teşkilatı tarafından düzenlenen belgeler

Ek-2: ÇŞİDİM tarafından düzenlenen belgeler

Grafik 10 - 2025 yılında düzenlenen GFB, Çevre İzin Belgesi/Çevre İzin ve Lisans Belgesi sayılarının Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listelerine göre dağılımı

Grafik 11 – Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında düzenlenen GFB, Çevre İzin Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi sayılarının yıllara göre dağılımı

3.2. İthalat ve İhracat İzinleri

ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında "Çevrenin korunması yönünden kontrol altında tutulan maddelerin ithalat ve ihracat taleplerini değerlendirmek." yer almaktadır. Bu kapsamda yapılan çalışmalar bu başlık altında yer almaktadır.

Metal Hurda İthalatı

Metal Hurda İthalatı her yıl Ticaret Bakanlığı tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve ilgili kurum/kuruluş görüşleri alınmak suretiyle hazırlanan ve 01 Ocak itibarıyla yürürlüğe giren "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği" kapsamında, Tebliğin Ek-1 sayılı listesinde yer alan metal hurdalar için Bakanlığımızca "Metal Hurda İthalatçı Belgesi" Ulusal Çevre Bilgi Sistemi'nde yer alan "Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması" üzerinden onaylanarak düzenlenmektedir. Düzenlenen belgeye ilişkin onay numarası Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemine de web servis aracılığıyla iletilmektedir.

Metal Hurda İthalatçı Belgesi, Tebliğin 4'üncü maddesi gereğince, metal hurdayı ergiterek işlem yapan veya metal hurdayı parçalamak ve boyutlarını küçültmek suretiyle kalitesini ve yoğunluğunu arttırmak üzere ön işlem uygulayan ve bu amaçlarla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan "Geçici Faaliyet Belgesi" veya "Çevre İzin ve Lisans Belgesi" ne sahip sanayicilere düzenlenmektedir. Aynı zamanda bu sanayicilerin Nükleer Düzenleme Kurumu tarafından yapılacak değerlendirme neticesinde Radyasyon Ölçüm Sistemi Uygunluk Belgesine (radyasyon kontrolü için uygun ve kalibre edilmiş sabit ve portatif radyasyon ölçüm cihazlarına ve ilgili diğer donanıma) ve radyasyondan korunma konusunda eğitim almış personele sahip olduğunu belgelemek zorundadır.

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların ve Atıkların İthalat Denetimi Tebliği kapsamı metal hurdaların ve atıkların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş işlemleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gerçekleştirilecek ithalat kontrolleri 32 adet sınır gümrük kapılarında/limanlarda yapılmaktadır. Metal hurda ithalatları için Bakanlığımızca uygunluk denetimi

yapılmamakla birlikte gümrük kontrolleri radyasyon panellerinin olduğu 27 adet ihtisas gümrüğünde yapılmaktadır.

Pil ve Akümülatör İthalatı

Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan atık pil ve akümülatörlerin etkin toplama sistemlerinin kurulması ve yönetmeliğe uygun pil ve akümülatör ürünlerinin piyasaya sürülmesi ve ithalat denetimlerinin bu doğrultuda yapılması amacıyla Pil ve Akümülatörlerin İthalat Denetimlerine İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 2006 yılında uygulamaya alınmıştır. Her yıl ocak ayında güncellenen Tebliğ ile yönetmeliğe uygun pil ve akümülatör ithalatı gerçekleştirilmektedir.

İthalat işlemleri iki aşamalı olarak yürütülmektedir. İlk aşamada pil ve akümülatör ithal etmek isteyen firmalar; üye oldukları dernekler aracılığıyla veya bir önceki yıl ithalat bilgilerini içeren form ile atık haline gelen pil ve akümülatörlerin ne şekilde toplanacağını gösterir atık yönetim planlarını Bakanlığımıza sunmak suretiyle Çevre Uyum İzni başvurusunda bulunmaktadır. Ticaret Bakanlığı Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi TAREKS üzerinden firmaların yaptıkları elektronik başvuru değerlendirilerek uygun bulunanlara onay verilmekte ve böylece ilk aşama tamamlanmaktadır.

Çevre Uyum İzni alan firmanın aynı sistem üzerinden ithalat başvurusu yaparak, Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri'nin onayını alması gerekmektedir. Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlükleri ithal edilmek istenen pil ve akümülatörleri, Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği'nde belirtilen yasaklama ve kısıtlamalara göre değerlendirilerek etiket ve işaretlemelere uygunluğuna ilişkin fiili denetim yapmaktadır.

Katı Yakıt İthalatı

Çevrenin korunması yönünden kontrol altında tutulan yakıtların ithalatı ile ilgili iş ve işlemler her yıl Ticaret Bakanlığı tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile ilgili kurum ve kuruluş görüşleri alınmak suretiyle hazırlanarak 01 Ocak itibarıyla yürürlüğe giren "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği" kapsamında yürütülmektedir. Başvurular Bakanlığımız Ulusal Çevre Bilgi Sistemi'nde yer alan "Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması" üzerinden yapılmakta ve aynı Uygulama üzerinden değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunanlara onay verilmektedir.

Bu kapsamında; *Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi*: Tebliğ Ek-1' de yer alan kontrole tabi katı yakıt (antrasit, taşkömürü, linyit, petrol koku, v.b.) için Bakanlığımızca düzenlenmektedir.

Katı Yakıt İthalatı Uygunluk Yazısı: Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi kapsamında ithal edilecek yakıt için uygunluk denetimi başvurusu, yakıtın boşaltıldığı gümrük idaresinin bulunduğu ilin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğüne, ithalatçısı veya temsilcisi tarafından Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması üzerinden yapılmaktadır.

Uygunluk denetimi sırasında yakıttan numune alınarak Bakanlığımızca yetkilendirilen laboratuvarlarda analizi yaptırılmakta ve analiz sonucu uygun olan yakıtların ithalatına, Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması üzerinden uygunluk yazısı düzenlenmek suretiyle onay verilmektedir. Onay işlemi ile oluşan beyan numarası ise Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemine web servisi aracılığıyla iletilmektedir.

Katı Yakıt İthalatı Muafiyet İzni: Yakıt olarak kullanılmayacak olup Tebliğde belirtilen istisnai durumlar dahilinde ithal edilmek istenen ve Tebliğ Ek-1 listesinde yer alan kontrole tabi katı yakıtlar için yapılan başvurular Bakanlığımızca değerlendirilerek uygun bulunanlara Muafiyet İzni yazısı düzenlenmektedir.

Kalsine Edilmemiş Petrol Koku Kullanma İzin Belgesi: Sanayi amaçlı ithal kalsine edilmemiş petrol koku kullanımı 2015/2 sayılı Genelge kapsamında gerçekleştirilmektedir. Çimento ve kireç fabrikalarına, çevre izinleri süresince geçerli olmak üzere, petrol koku kullanım izin belgesi düzenlenmektedir.

Yerli Üretim Petrol Koku Uygunluk Belgesi: Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği Ek-5'in A bendinde petrol kokunun yakıt olarak kullanılmasına ilişkin sınır değerlerin verildiği yakma tesislerine; Ek-5'in C bendinde tanımlanan "Çimento ve/veya Çimento Klinkeri Üreten Tesisler"e, "Kireç Fabrikalarına ve "Dolomit, Manyezit ve Kömür Yakma Tesisleri" ne düzenlenmektedir. Yerli petrol koku kullanımına ilişkin hava kalitesi ve emisyon ölçümleri yaptırılarak, yerli petrol koku kullanımına yönelik uygunluk verilmektedir.

Petrol Koku ve Taşkömürü Tahsisat İzinleri: Sanayi amaçlı petrol koku ve taşkömürü kullanımı 2011/4 ve 2021/19 sayılı Genelgeler kapsamında gerçekleştirilmektedir. Ayrıca %5,5'ten fazla kükürtlü petrol koku kullanımı talep edilmesi durumunda deneme tahsisatı düzenlenmesinin ardından ölçüm sonuçlarının uygun bulunması durumunda yüksek kükürtlü petrol koku tahsisat izni düzenlenmektedir. Ayrıca çimento ve termik santraller için ithal taşkömürü kullanımında da kapasite raporu doğrultusunda tahsisat izni düzenlenmektedir.

Atık İhracatı

Atık ihracatı, atığın tehlikeli ve tehlikesiz olmasına bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Tehlikeli atıkların sınırötesi taşınımı ülkemizin de taraf olduğu "Basel Sözleşmesi" ve "Atık Yönetimi Yönetmeliği" hükümleri doğrultusunda yürütülmekte olup, ülkemizde oluşan tehlikeli atıkların geri kazanımı ve/veya bertarafı için gerekli teknik kapasiteye sahip tesislerin bulunmaması durumunda tehlikeli atık ihracatı AB ve OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü) ülkeleri ile Liechtenstein'a yapılabilmektedir.

İthalatçı ve varsa transit ülkelere Türkiye'den gönderilecek atık ile ilgili ön bildirimde bulunularak, söz konusu ülkelerin Basel Sözleşmesi resmi web sitesinde kayıtlı yetkili otoritelerinden onay alınmaktadır. Ülkelerin onayı olmadan ihracat işlemi başlatılmamaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, tehlikeli atık ihracatına ilişkin ithalatçı ve transit ülke onayları geldikten sonra "tehlikeli atık ihracatında sakınca bulunmadığına dair" yazılar, ihracat işleminin gerçekleştirileceği Gümrük Müdürlüğü/Müdürlüklerine gönderilmekte ve ihracat işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Elektronik Atıklar (tehlikesiz) ve bazı Plastik Atıklar (tehlikesiz) da tehlikeli atıklar gibi ön bildirim sürecine (Notifikasyon) tabidir.

02.04.2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Atık Yönetimi Yönetmeliği gereğince tehlikesiz atıkların; AB ve/veya OECD üyesi ülkeler ile Liechtenstein'a ihracatında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belge düzenlenmemektedir, ancak ihracat işlemi başlamadan Bakanlığa bilgi verilmesi ve kayıt altına alınması gerekmektedir. Tehlikesiz atıkların AB ve/veya OECD üyesi ülkeler ile Liechtenstein haricindeki ülkelere ihracatında ise ilgili ülkenin yetkili otoritesinden izin alınarak Bakanlığa başvuru yapılması gerekmektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından onay alınmaksızın ihracat işlemi yapılamaz.

Söz konusu belgelere ilişkin başvurular Bakanlığımız "Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması" üzerinden yapılmakta ve yine bu sistem üzerinden onay verilmektedir. Düzenlenen belgeye ilişkin onay numarası Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemine de web servis aracılığıyla iletilmektedir. Aynı şekilde AB ve/veya OECD üyesi ülkeler ile Liechtenstein'a yapılacak ihracatların da kayıt altına alınabilmesi için sistemden başvuru yapılması ve TPS numarası alınması gerekmektedir.

2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bünyesinde düzenlenen ithalat ve ihracat belge sayıları aşağıda Çizelge 4’te yer almaktadır.

Çizelge 4 - İthalat ve ihracat izinleri

TEBLİĞ-YÖNETMELİK-SÖZLEŞME ADI	DÜZENLENEN BELGE ADI	Belge Sayısı 2019	Belge Sayısı 2020	Belge Sayısı 2021	Belge Sayısı 2022	Belge Sayısı 2023	Belge Sayısı 2024	Belge Sayısı 2025
Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği	Metal Hurda İthalatçı Belgesi	58	104	108	144	120	145	113
Basel Sözleşmesi Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği	Transit Geçiş İzni	2	2	1	1	38	5	27
Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yayımlanan Pil ve Akümülatörlerin İthalat Denetimleri Tebliği	Pil ve Akümülatör İthalat ön izin onayı	1.189	1.198	1.347	1.308	1.516	1.716	1.933
Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği	Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi	113	110	122	148	154	131	126
Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği	Katı Yakıt İthalatçısı Muafiyet İzni	12	12	12	16	10	15	23
2011/4, 2015/2 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelgesi	Kalsine Edilmemiş Petrol koku kullanma izin belgesi	32	27	20	19	31	30	22
2011/4, 2015/2 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelgesi	Yüksek Kükürtlü Petrol koku Tahsisatı	40	59	53	57	59	58	59
2011/4, 2015/2 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelgesi	Yüksek Kükürtlü Taşkömürü Tahsisatı	7	7	11	15	13	12	12
2021/19 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelgesi	Yüksek Uçuculu Taşkömürü Tahsisatı (Termik Santraller için)	6	6	6	8	8	6	6
2021/19 sayılı İthal Katı Yakıtlar Genelgesi	Yüksek Kükürtlü Taşkömürü Tahsisatı (Termik Santraller için)	-	-	1	1	3	5	2
09/06/2016 tarihli ve 40160356-125.01-E.7551 sayılı yazı	Yerli Petrol Koku Uygunluk Belgesi	25	21	21	17	22	24	11
Atık İthalatı Genelgesi	Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi	-	463	249	337	327	325	327
Atık Yönetimi Yönetmeliği ve Basel Sözleşmesi	Tehlikeli Atık İhracat izni	4	3	4	6	6	5	2
	Elektronik Atık İhracat izni	-	-	-	-	-	-	18
	Tehlikesiz Atık İhracat izni	1.220	1.134	1.158	1.605	1.370	1.438	1.452

Atık İthalatı

Atık ithalat işlemleri her yıl Ticaret Bakanlığı tarafından Bakanlığımız ile ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınmak suretiyle hazırlanan ve 01 Ocak itibarıyla yürürlüğe giren “Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği” ile Bakanlığımızca her yıl Tebliğ kapsamında güncellenerek yayımlanan Atık İthalatı Uygulama Genelgesi çerçevesinde yürütülmektedir.

Tebliğin Ek-1’inde yer alan atıklar Bakanlığımızdan Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi alan geri kazanım tesislerine sahip sanayicilerce ithal edilebilmektedir. Ayrıca Tebliğin Ek-1 listesinde yer almakla birlikte ürün olduğu halde GTİP kodu nedeniyle atık olarak işlem görenler ile

Dahilde İşleme Rejimi kararı doğrultusunda ihrac kaydıyla ithalatı gerçekleştirilen atıklar da aynı Tebliğ kapsamında değerlendirilmektedir.

2022 yılı itibariyle, işletmelerin üretim/tüketim kapasitesi baz alınarak plastik, kağıt, cam, kırpıntı formunda tekstil atıkları, galvanizli mat atık türleri için %50 kota ile geri dönüşüm tesislerine Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi düzenlenmeye başlanmıştır.

Başvurular Bakanlığımız Ulusal Çevre Bilgi Sistemi'nde yer alan "Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması" üzerinden yapılmakta ve aynı Uygulama üzerinden değerlendirilmesi neticesinde uygun bulunanlara onay verilmektedir. Bu kapsamda;

Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi: Tebliğ Ek-1' de yer alan kontrole tabi atıklar için Bakanlığımızca düzenlenmektedir.

Atık İthalatı Uygunluk/Uygunsuzluk Yazısı: Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi kapsamında ithal edilecek atık için uygunluk denetimi başvurusu, atığın Türkiye gümrük bölgesine gireceği gümrük idaresinin bulunduğu ilin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğüne Çevre İthalat ve İhracat İzinleri Uygulaması üzerinden yapılmaktadır.

Uygunluk denetimi; sunulan belgeler üzerinden ve fiziki kontrol olacak şekilde iki aşamalı gerçekleştirilmekte olup gerek duyulması halinde atıklardan numune alınmaktadır.

İl Müdürlüklerince gerçekleştirilen denetimler, Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların ve Atıkların İthalat Denetimi Tebliğleri kapsamı metal hurdaların ve atıkların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş işlemleri ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca gerçekleştirilecek ithalat kontrolleri 32 adet sınır gümrük kapılarında/limandaki 28 adet ihtisas gümrüğünde yapılmaktadır.

Değerlendirme neticesinde uygunluk/uygunsuzluk yazısı düzenlenmekte olup uygunluk yazısı düzenlenen başvuru için Uygulama üzerinden gerçekleştirilen işlem sonucuna göre onay işlemi ile oluşan beyan numarası ise Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemine web servisi aracılığıyla iletilmektedir.

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi:2026/3) kapsamında Tebliğin Ek-1 sayılı listesine eklenen 6309.00.00.00, 9404.40.90.00.00 ve 9404.90.90.00.00 GTIP kodları için 2026/1 sayılı Atık İthalatı Uygulama Genelgesi'nde belirtildiği üzere "Kırpıntı Formunda Olmayan Tekstil Atıkları" için işletmelerin üretim/tüketim kapasitesi baz alınarak %25 kota ile geri dönüşüm tesislerine Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi düzenlenmeye başlanmıştır.

Atık Transiti

Türkiye gümrük bölgesinden transit geçen atıklar Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine (Ürün Güvenliği ve Denetimi:2026/3) tabi değildir. Ancak 28/12/1993 tarihli ve 3957 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin ilgili hükümleri gereği, söz konusu tebliğin Ek-2/A ve Ek-2/B'deki listelerde yer alan atıkların ülkemiz gümrük bölgesinden transit geçişinde Bakanlığımızdan alınacak İzin Yazısı ilgili sınır giriş gümrük idaresine ibraz edilmektedir. Belgelerin Çevre İthalat/İhracat Bilgi Sistemi üzerinden sunulmasının ardından yapılan değerlendirmede transit geçişin onayı halinde giriş ve çıkış gümrükleri ile transit işlem görülecek gümrük kapıları resmi yazı ile bilgilendirilmektedir.

4. DENETİM ÇALIŞMALARI

Anayasa'nın 56 ncı maddesi "Herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip" olduğunu, "çevreyi geliştirmenin, çevre sağlığını korumanın ve çevre kirlenmesini önlemenin Devletin ve vatandaşların ödevi" olduğunu ifade etmektedir. Bu çerçevede devlet görevini yerine getirirken, çevreyi korumaya ve kirliliği önlemeye yönelik olarak "düzenleme yapma" ve "denetim yapma" yetkisini kullanmaktadır.

Çevre denetimi, genel hatlarıyla, Çevre Kanunu hükümlerinin ve ilgili yönetmeliklerin uygulanıp uygulanmadığının tespiti için bir işletmenin faaliyetlerinin gözden geçirilerek ilgili yasal ve teknik gerekliliklere uygunluğun incelenmesine, faaliyet ve izin arasındaki uyumun incelenmesine yani izin koşullarına uyulup uyulmadığının değerlendirilmesine ve işletmenin çevre mevzuatına uymasının teşvik edilmesine yönelik bir süreçtir.

Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, Bakanlık merkez ve/veya ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve plansız (rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır.

Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir.

Plansız denetimler ise;

- İzin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- Yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- Kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- Mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık merkez ya da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü (ÇŞİDİM) tarafından gerek görülen durumlarda,
- İhbar veya şikâyet sonrasında ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalımsızın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı merkez ve/veya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerdir.

Denetim sonrasında gerçekleşen yaptırım süreci, bir yasa veya yönetmeliğe uygunsuzluğun var olduğunun ortaya konduğu durumlarda ceza ve önlem gibi yasal araçlar kullanılarak mevzuata uygunluğun sağlanmasıdır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun amacı bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. Kanunda bu amaç ortaya konulduktan sonra, bu amacın gerçekleştirilmesi için tüm gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken kurallar, yerine getirmesi gereken yükümlülükler düzenlenmiş, yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediğinin izlenmesi, denetlenmesi, Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak idari yaptırım (idari para cezası, faaliyetin durdurulması) kararları, yaptırımın uygulanmasında yetkili merciler, kararlara itiraz, adli nitelikteki cezalar kirletenin sorumluluğuna ilişkin hükümler öngörülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nda (26'ncı madde) idari yaptırımların yanı sıra bir kısım adli nitelikteki cezalar da düzenlenmiştir.

Ayrıca, idari yaptırım kararlarının tesis edilmesi, uygulanması sırasında 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun yanı sıra 5326 sayılı Kabahatler Kanununun da önemle göz önünde bulundurulması

gereklidir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Çevreye Karşı Suçlar bölüm başlığı altında çevrenin kasten kirletilmesi, çevrenin taksirle kirletilmesi, gürültüye neden olma suçları düzenlenmiştir. Çevre Kanunu'na dayalı olarak çıkarılan Yönetmelik, Tebliğ gibi ikincil düzenlemeler ile de, Çevre Kanununda esasları belirlenen, çerçevesi çizilen konuların ayrıntılarına, teknik yönlerine, uygulama usullerine yer verilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı merkez ve İl Müdürlükleri tarafından yapılan çevre denetimleri sırasında çevre mevzuatı kapsamında 2872 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygunsuzluk tespit edilmesi halinde;

- Herhalde tespit edilen aykırı fiil için Kanunun 20'nci maddesinde öngörülen ve aykırı fiile karşılık gelen idari para cezasının tatbik edilmesi,
- Süre verilmesi takdir edilir ise bir yılı geçmemek kaydı ile ve bir defaya mahsus olarak süre verilmesi, verilen süre sonunda aykırılığın giderilmemesi halinde faaliyetin, tespit olunan aykırılığın mahiyetine, yürütülen faaliyetin niteliğine göre, kısmen, tamamen, süreli ya da süresiz durdurulması,
- Süre verilmediği takdirde derhal, kısmen veya tamamen, süreli ya da süresiz olarak faaliyetin durdurulması,

gerekmektedir.

2025 yılı içerisinde tespit edilen uygunsuzluklar sonucunda Çevre Kanunu'na muhalefet nedeni ile uygulanan idari para cezaları 24 Aralık 2024 tarih ve 32762 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)" kapsamında gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Tebliğ, Ek-1'de verilmektedir.

4.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün Denetim Faaliyetleri ve İdari Para Cezası Uygulamaları

Bakanlığın mevcut yapısı itibarıyla Çevre Denetimi Yönetmeliği, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı tarafından uygulanmaktadır. Ayrıca ÇED Yönetmeliği (ÇEDY) kapsamında gerçekleştirilen izleme ve kontrol çalışmaları da aynı Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilmektedir.

Buna ek olarak, 81 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü de Çevre Kanunu ve bu kanun çerçevesinde yürürlükte olan mevzuat kapsamında çevre denetimi, ÇED izleme ve kontrol çalışmalarını yürütmektedir.

4.1.1. ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Faaliyetleri

2025 yılında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanlığı tarafından 14 kişilik teknik personeliyle çevre denetimleri ve 7 kişilik teknik personeliyle ÇED İzleme Denetimi gerçekleştirilmiştir.

12 Haziran 2021 tarihli ve 31509 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Çevre Denetimi Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi uyarınca 2025 Yılı Birleşik Denetim Programı 25.12.2024 tarih ve 11304727 sayılı Bakanlık Olur'u ile onaylanmış olup denetim programına 60 tesis alınmıştır. ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılında gerçekleştirdiği denetimler ve türleri Çizelge 5'te verilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı merkez teşkilatı tarafından 2025 yılında toplam 200 ani, planlı, şikâyet denetimi ve 156 ÇED izleme ve kontrol çalışması olmak üzere toplam 356 denetim yapılmıştır. Bu denetimler sonucunda çevre kirliliğine sebep olan kurum ve kuruluşlara 267.551.689,10 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Çizelge 5- 2025 yılında ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen denetimler

Ani Denetimler	Planlı Denetimler	Şikâyet Denetimleri	ÇED İzleme ve Kontrol	Toplam
139	60	1	156	356

2025 yılı içerisinde ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü (ÇEDİDGM) tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri, uygulanan ceza miktarları ve idari yaptırım sayısı Çizelge 6’da verilmektedir. 2025 yılında ÇEDİDGM tarafından gerçekleştirilen 356 denetim sırasında tespit edilen 210 uygunsuzluk karşılığında 267.551.689,10 TL idari para cezası uygulanmıştır. Ayrıca 39 adet işletmeye de durdurma cezası verilmiştir.

Çizelge 6- 2025 yılında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri, uygulanan ceza miktarları ve sayısı

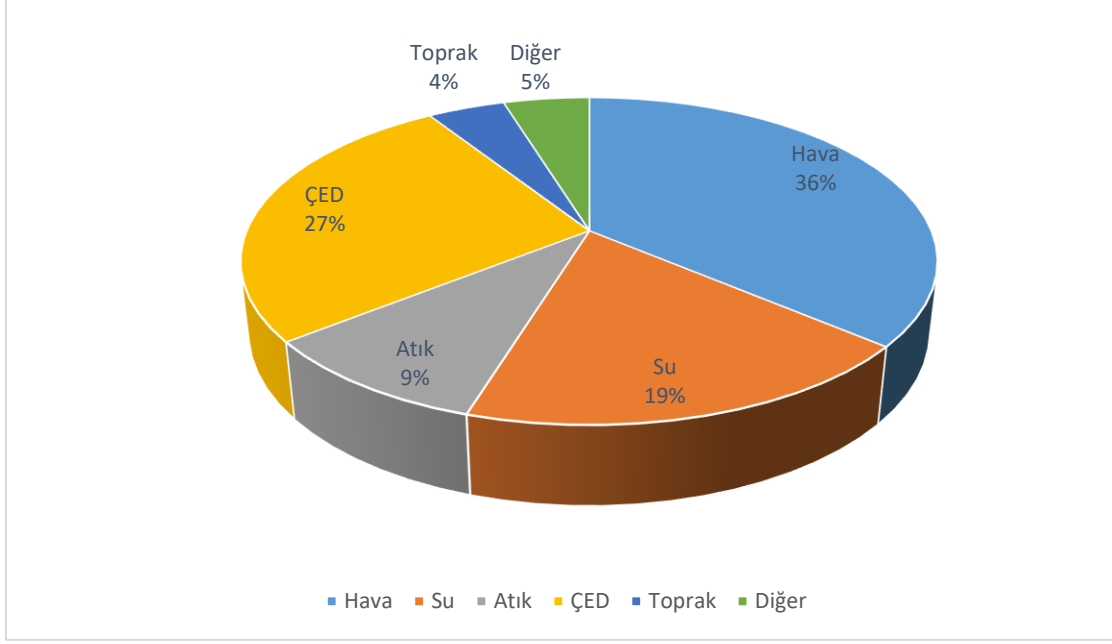
	Denetim Sayısı	İdari Yaptırım Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Durdurma
ÇEDİDGM	356	210	267.551.689,10	39

Çizelge 7’de 2025 yılında işletmelere ÇEDİDGM tarafından uygulanan ceza miktarları ve idari yaptırımların sayısı verilmektedir.

Çizelge 7- 2025 yılında ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan ceza miktarları

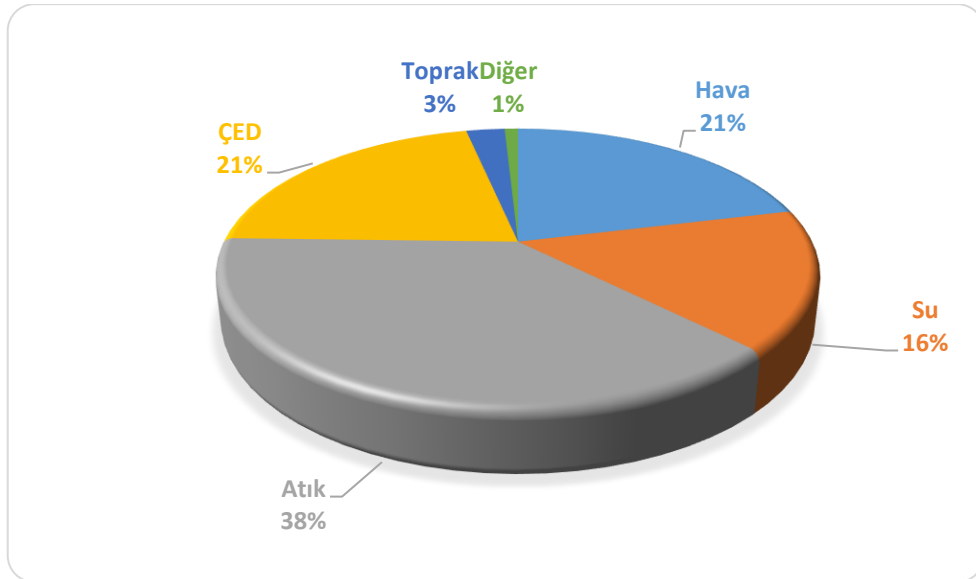
	Ceza Miktarı (TL)	Uygulanan İdari Yaptırım Sayısı
Hava	56.752.873,00	76
Su	43.482.629,00	39
Atık	101.557.085,00	20
ÇED	56.746.426,10	56
Toprak	6.686.770,00	9
Diğer	2.325.906,00	10
TOPLAM	267.551.689,10	210

Grafik 12’de ÇEDİDGM tarafından 2025 yılında işletmelere uygulanan idari yaptırım sayısının konulara göre dağılımı görülmektedir. 2025 yılında işletmelere uygulanan idari yaptırımların dağılımı incelendiğinde, idari cezaların %27’si ÇED Yönetmeliği, %9’u atık, %19’u su, %36’sı de hava konusunda gerçekleşmiştir.

Grafik 12 - 2025 yılında ÇEDİDGM tarafından uygulanan idari yaptırım sayısının konulara göre dağılımı

Grafik 13’de ÇEDİDGM tarafından 2025 yılında işletmelere uygulanan ceza miktarlarının konulara göre dağılımı görülmektedir. 2025 yılında işletmelere uygulanan ceza miktarlarının dağılımı incelendiğinde, idari cezaların %38’u atık konusunda, %21’si hava kirliliği ve %16’si de su kirliliği konusunda gerçekleşmiştir. ÇED Yönetmeliği hükümlerine uymayanlara uygulanan ceza miktarının oranı ise %21’dir.

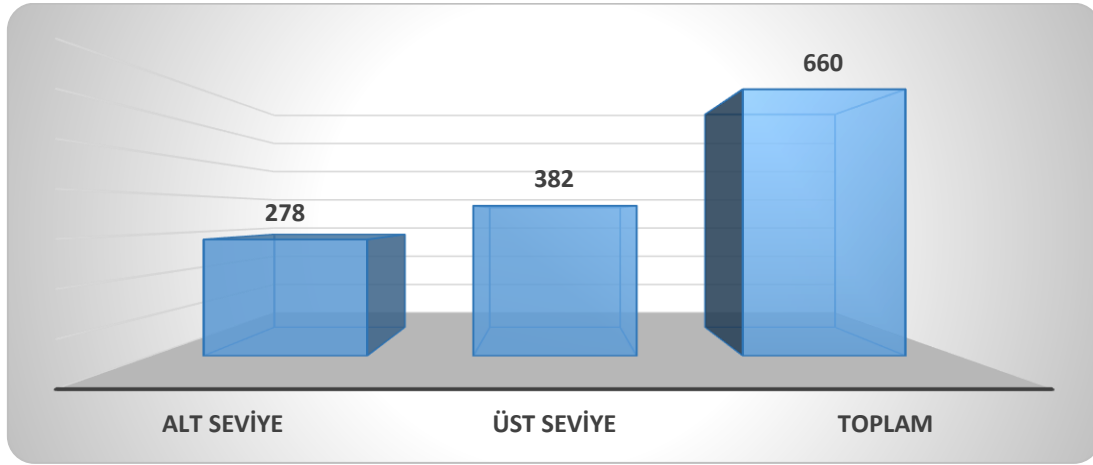
Grafik 13 - 2025 yılı sonu itibarıyla ÇEDİDGM tarafından uygulanan ceza miktarlarının konulara göre dağılımı

4.1.2. Büyük Endüstriyel Kaza Riski Taşıyan Tesislerin Denetimi Faaliyetleri

“Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin AB Konsey Direktifi/Seveso III Direktifi”ni ülkemiz mevzuatına uyumlaştıran ve 2 Mart 2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı sorumluluğunda yer alan hususlar için BEKRA denetimleri Genel Müdürlüğümüz tarafından hazırlanmış olan kılavuz ve kontrol listeleri çerçevesinde yürütülmektedir. 2025 yılı içerisinde 390 adet BEKRA denetimi yapılmıştır. (12.01.2026 denetim verilerine göre)

2025 yılı sonu itibariyle Türkiye genelinde BEKRA Bildirim Sisteminde kayıtlı 382 üst seviyeli, 278 alt seviyeli olmak üzere toplam 660 BEKRA kuruluşu bulunmaktadır (Grafik 14).

2025 yılında da mevcut BEKRA Bildirim Sisteminin bakım, onarım ve geliştirme çalışmaları Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmeye devam etmiştir.

Grafik 14 - 2025 yılı sonu itibariyle BEKRA Bildirim Sistemine bildirimde bulunan kuruluşların dağılımı (BEKRA Bildirim Sistemi)

4.1.3. Piyasa Gözetimi ve Denetimi Faaliyetleri

Amacı ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak olan ve 12 Mart 2021 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan 7223 sayılı “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu” üreticilerin piyasaya sadece güvenli ürün sürmesini zorunlu kılarken, kamu kurumlarına da ürüne özel mevzuatı düzenleme ve uygulama yetkisi vermiştir. Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, kamu kuruluşlarının piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu bulundukları ürün grupları belirlenmiştir.

Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde, tavsiye niteliğinde kararlar almak üzere oluşturulan Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu (PGDKK) 2002 yılından itibaren görev yapmaktadır. Bununla birlikte PGDKK tarafından alınan tavsiye kararlarını değerlendirmek, hazırlanan yıllık eylem planlarını değerlendirmek, etkin bir ithalat ve iç piyasa denetimi için temel hedef ve stratejilerle alınacak tedbirleri belirlemek ve bu amaçla üst düzeyde kararlar almak, ilgili kurumlar arasında işbirliğini ve eşgüdümü sağlamak üzere oluşturulan “Piyasa Gözetimi Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu (PGDÜGDK)” yine Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda görevine devam

etmektedir. Her iki kurulun üyesi olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bugüne kadar yapılan kurul toplantılarına katılım ve katkı sağlamıştır.

Piyasa gözetimi ve denetimi (PGD), AB üyelik müzakerelerinde “Malların Serbest Dolaşımı” faslının açılış kriterlerinden biri olarak hazırlanmıştır. PGD kuruluşlarının yanı sıra üretici ve tüketici örgütlerinin de görüşleri alınarak hazırlanan ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Koordinasyon Kurulu (PGDKK) tavsiyesiyle Piyasa Gözetimi Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu (PGDÜGDK) tarafından kabul edilen "Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Stratejisi" ile ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'nün sorumlu olduğu ürün grubu katı yakıtlardır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşların sorumluluğunda bulunan katı yakıt denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm verileri üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir. Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan Ulusal PGD Raporlarına www.ticaret.gov.tr internet adresinden ulaşılabilir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler Çizelge 8'de verilmektedir.

Çizelge 8- Piyasa gözetimi ve denetimlerinin yıllara göre dağılımı

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
PGD Sayısı (Adet)	19.233	13.967	11.943	19.475	16.881	15.974	10.396	8.163
Uygulanan Ceza Miktarı (TL)	134.788	309.776	212.686	1.182.742	2.722.678	1.837.540	3.898.438	5.092.664

Çizelge 8'de görüldüğü üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sonucunda 2025 yılında 5.092.664 TL idari para cezası uygulanmıştır.

4.2. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin Denetim Faaliyetleri ve İdari Para Cezası Uygulamaları

12 Haziran 2021 tarihli ve 31509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Denetimi Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri için 2025 Yılı Birleşik Denetim Programı 25.12.2024 tarihli ve 113047270 sayılı Bakanlık Olur'u ile onaylanmış ve bu kapsamda denetim programına 2.253 tesis alınmıştır.

2025 yılında 81 Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü (ÇŞİDİM) tarafından yürütülen planlı ve plansız (ani ve şikayet denetimleri) çevre denetimlerine ilişkin veriler sırasıyla Çizelge 9'da yer almaktadır. Çizelgede görüleceği üzere 2025 yılı içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından toplam 62.840 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiştir.

Çizelge 9- 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri*

PLANLI DENETİM**	ANİ DENETİM	ŞİKAYET DENETİMİ	TOPLAM DENETİM SAYISI
4.714	51.259	6.867	62.840

*2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

** Planlı denetimler birleşik denetim ve risk değerlendirme kapsamında yapılan planlı denetimlerin toplamıdır.

2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen çevre denetimlerinin denetim sayıları ve denetim türlerine göre dağılımı Ek-9'da verilmektedir.

2015-2025 tarihleri arasında Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından gerçekleştirilen çevre denetimi sayıları Çizelge 10'da verilmektedir.

Çizelge 10- Çevre denetimi sayılarının yıllara göre dağılımı

	Bakanlık Merkez	ÇŞİDİM	TOPLAM
2015	323	48.358	48.681
2016	353	52.256	52.609
2017	275	51.766	52.041
2018	217	50.239	50.456
2019	378	54.470	54.848
2020	201	40.935	41.136
2021	289	56.733	57.022
2022	416	68.996	69.412
2023	136	53.646	53.782
2024	189	63.182	63.371
2025	356	62.840	63.196

*2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

Çizelge 11'de, 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısının konu bazında dağılımı verilmektedir. Çizelge incelendiğinde 2025 yılı içerisinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan 6.748 idari yaptırım sonucunda toplam 3.702.215.602,44 TL ceza kesildiği görülmektedir. 2025 yılında ÇŞİDİM'leri ceza miktarı olarak en fazla cezayı atık konusunda (1.306.886.329,67 TL) ve ikinci olarak da su konusunda (640.421.600,00 TL) ceza uygulamışlardır.

Çizelge 11- 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

Konu	Ceza Miktarı (TL)	Uygulanan İdari Yaptırım Sayısı
Hava*	423.007.839,94	1.428
Su*	640.421.600,00	643
Atık*	1.306.886.329,67	1.246
ÇED	573.379.904,00	770
Gürültü	177.419.082,00	752
Toprak	172.077.172,50	252
Egzoz	15.859.374,00	1.116
Diğer*	393.164.300,33	541
TOPLAM	3.702.215.602,44	6.748

*Hava; Hava, Anız Yakma, Koku, Sera Gazı, PGD

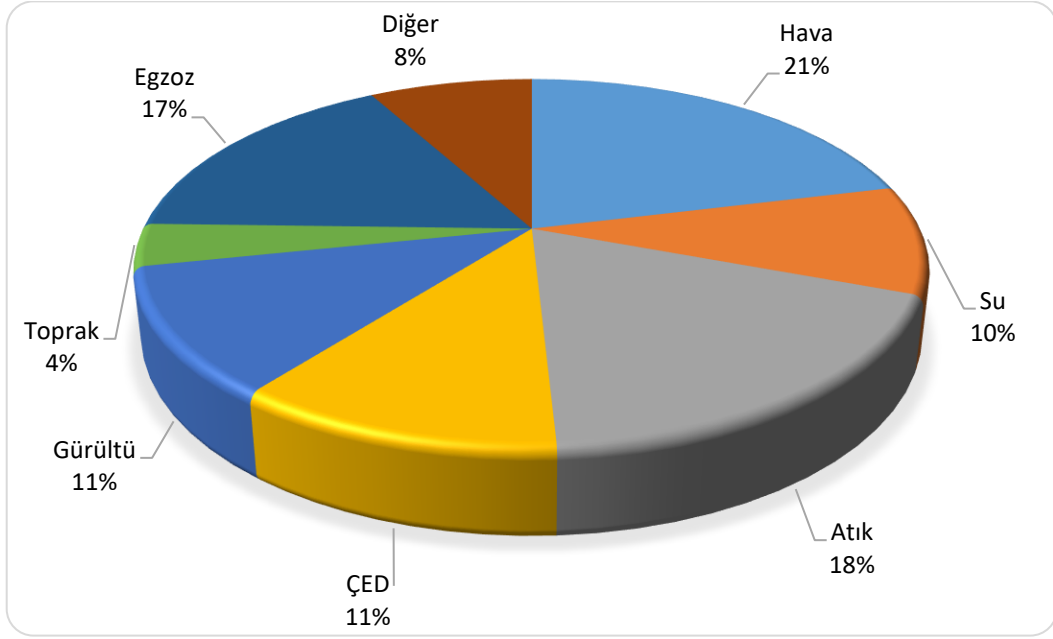
Su; Su, Gemi,

Atık; Atık, MOYDEN, Sıfır Atık/Poşet

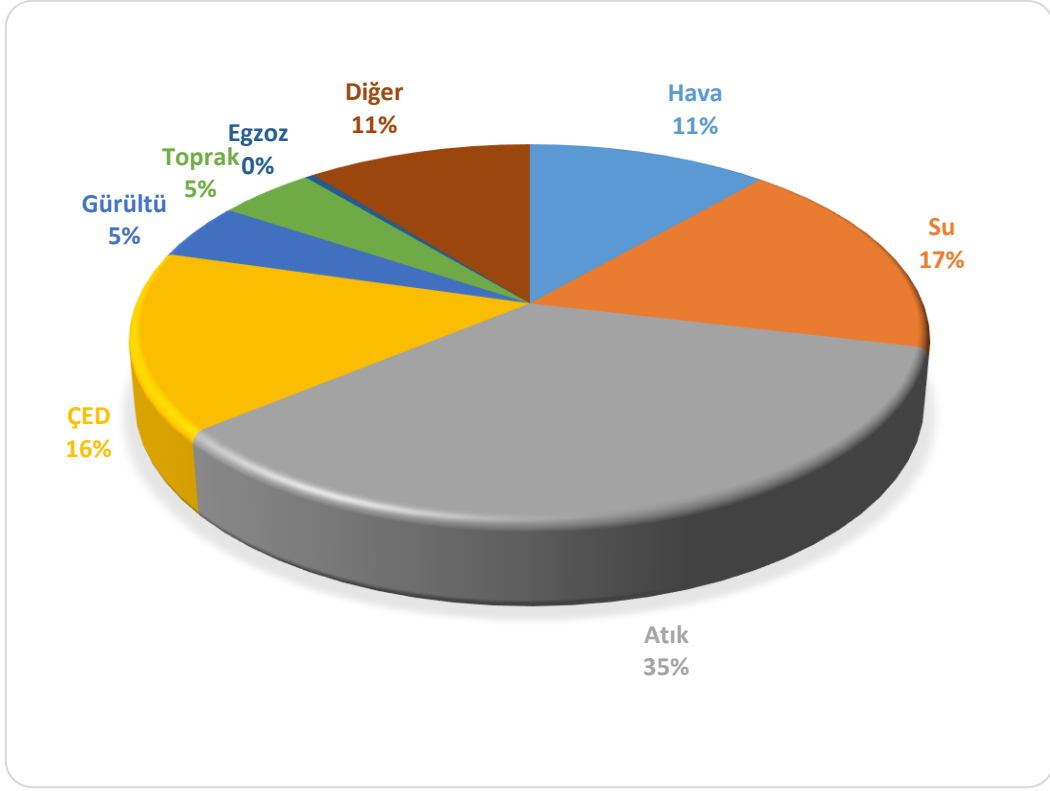
Diğer; Diğer, Çevre mühendisi /yetkilendirilmiş kişi, Yönetimi, Kimyasallar, BEKRA, Kıyı Tesisi, PGD cezalarını içermektedir.

**2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

Grafik 15 ve Grafik 16’da 2025 yılında ÇŞİDiM’ leri tarafından işletmelere uygulanan idari yaptırım sayılarının ve idari yaptırım miktarlarının ve sayılarının konulara göre dağılımı verilmektedir.

Grafik 15 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan idari yaptırım sayılarının konulara göre dağılımı

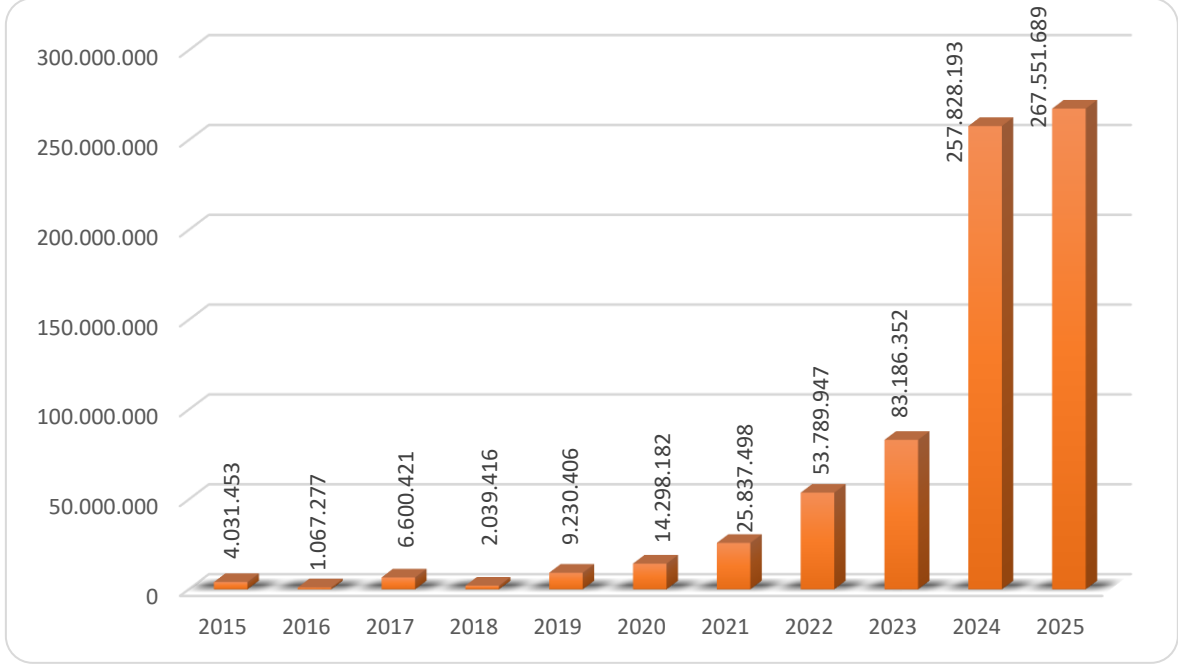

Grafik 16 – 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından uygulanan idari yaptırım miktarlarının konulara göre dağılımı

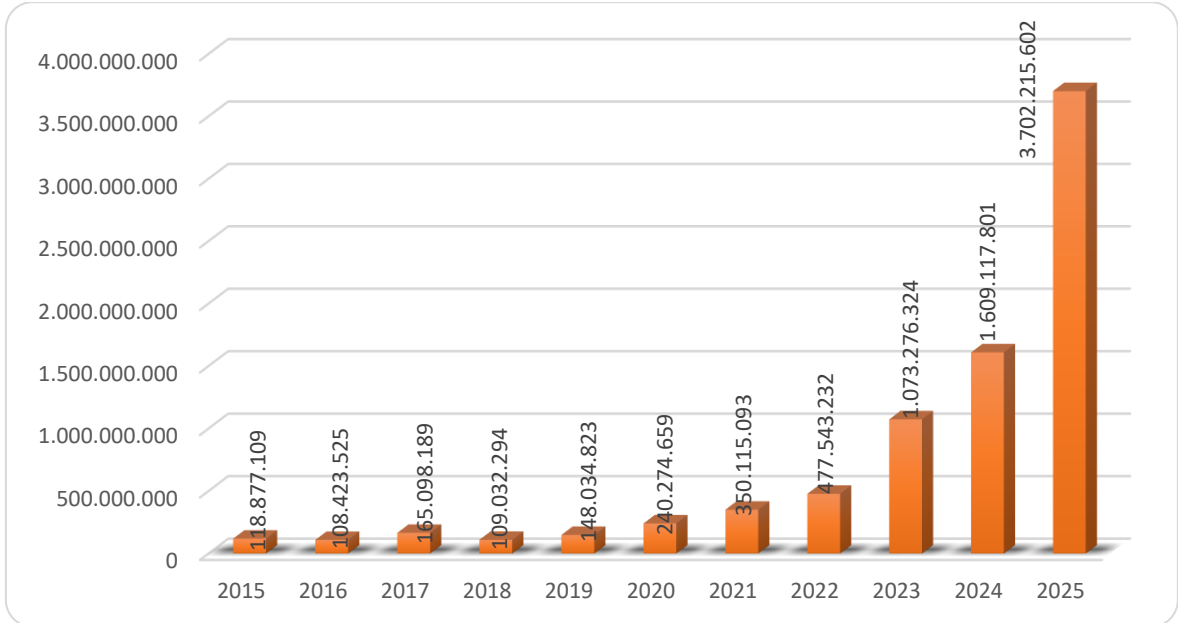
Çizelge 12 – Yıllar bazında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarları (TL)

	Bakanlık Merkez	ÇŞİDİM	TOPLAM
2015	4.031.453	114.845.656	118.877.109
2016	1.067.277	107.356.248	108.423.525
2017	6.600.421	158.497.768	165.098.189
2018	2.039.416	106.992.878	109.032.294
2019	9.230.406	138.804.417	148.034.823
2020	14.298.182	225.976.477	240.274.659
2021	25.837.498	324.277.595	350.115.093
2022	53.789.947	477.543.232	531.333.179
2023	83.186.352	1.073.276.324	1.156.462.676
2024	257.828.193	1.609.117.801	1.866.945.994
2025	267.551.689	3.702.215.602	3.969.767.292

Grafik 17’de 2015-2025 yılları arasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı merkez teşkilatı, Grafik 18’de de 2015-2025 yılları arasında ÇŞİDİM tarafından işletmelere uygulanan idari yaptırım miktarları (TL) verilmektedir.

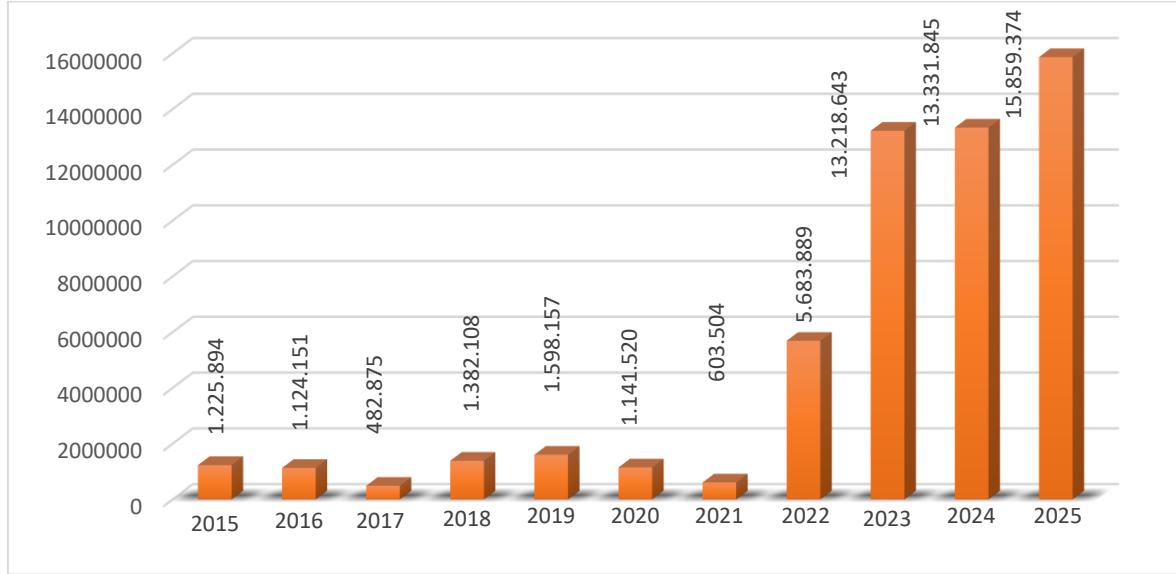

Grafik 17 – Yıl bazında Bakanlık merkez teşkilatı tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarı

Grafik 18 – Yıl bazında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından Çevre Kanunu uyarınca uygulanan toplam ceza miktarı

Grafik 19’da 2015-2025 yılları arasında egzoz konusunda uygulanan toplam idari yaptırım miktarları (TL) verilmektedir.

Grafik 19 - Yıl bazında egzoz konusunda uygulanan idari para cezaları (TL)

4.3. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

Çevre Kanunu’nun 15 inci Maddesi’nde, 2872 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmeliklere aykırılık halinde aykırılığa sebep olan faaliyetin, bir defaya mahsus olarak ve bir yılı aşmayacak şekilde süre verilmesi halinde, verilen süre sonunda aykırılığın giderilmemiş olması durumunda süre sonunda, süre verilmediği takdirde derhal, kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulacağı hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda “durdurma kararı” Bakanlık merkezde Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, illerde ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilmektedir.

Ayrıca; 2872 sayılı Kanunun 15 inci Maddesi’nin son fıkrasında, faaliyetin durdurulmasına ilişkin olarak Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci bakımından süre ve durdurma kararı verecek makam ile ilgili olarak özel bir hüküm getirerek çevresel etki değerlendirilmesi incelemesi yapılmaksızın başlanan faaliyetlerin Bakanlık tarafından, proje tanıtım dosyası hazırlanmaksızın başlanan faaliyetlerin ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından ve süre verilmeksizin durdurulacağını belirtilmiştir.

Faaliyetlerin durdurulması:

Madde 15 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/12 md.) Bu Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan yönetmeliklere aykırı davranışlara söz konusu aykırı faaliyeti düzeltmek üzere Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından bir defaya mahsus olmak üzere esasları yönetmelikle belirlenen ve bir yılı aşmamak üzere süre verilebilir.

Faaliyet; süre verilmemesi halinde derhal, süre verilmesi durumunda, bu süre sonunda aykırılık düzeltilmez ise Bakanlıkça ya da 12 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği kurum ve merciler tarafından kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulur. Çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike yaratan faaliyetler süre verilmeksizin durdurulur.

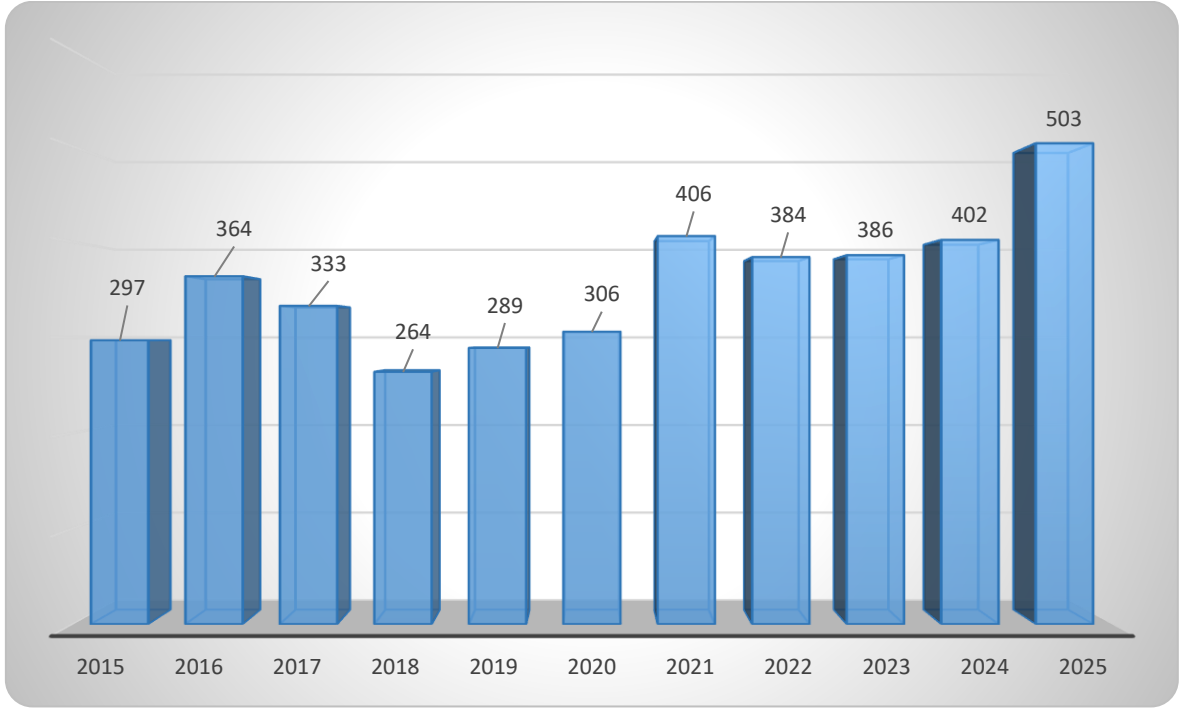
Çevresel Etki Değerlendirmesi incelemesi yapılmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlıkça, proje tanıtım dosyası hazırlanmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur.

2025 yılı içerisinde 49 ÇŞİDİM tarafından 464 tesise, Bakanlık Merkez Teşkilatı tarafından 39 tesise ve toplamda 503 tesise kapatma/durdurma kararı verilmiştir. Çevre Kanunu uyarınca uygulanan kapatma/durdurma kararlarına ilişkin ayrıntılı veriler Çizelge 13'te verilmektedir.

Çizelge 13 - 2025 yılında Çevre Kanunu uyarınca Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilen kapatma/durdurma kararlarının sayısı

	İl	Kapatma/Durdurma
1	ADANA	9
2	AMASYA	1
3	ANKARA	6
4	ANTALYA	64
5	AYDIN	7
6	BİLECİK	3
7	BOLU	5
8	BURSA	12
9	ÇANAKKALE	23
10	ÇORUM	9
11	DENİZLİ	2
12	DİYARBAKIR	1
13	EDİRNE	13
14	ELAZIĞ	1
15	ERZURUM	6
16	ESKİŞEHİR	2
17	GÜMÜŞHANE	3
18	HATAY	1
19	MERSİN	10
20	İSTANBUL	72
21	İZMİR	30
22	KASTAMONU	9
23	KAYSERİ	5
24	KIRŞEHİR	1
25	KOCAELİ	22
26	KONYA	16
27	MALATYA	11
28	MANİSA	13
29	MUĞLA	1
30	NİĞDE	8
31	ORDU	3
32	RİZE	3
33	SAKARYA	13
34	SİNOP	1
35	SİVAS	2
36	TEKİRDAĞ	25
37	TOKAT	5
38	TRABZON	1

39	TUNCELİ	3
40	ŞANLIURFA	9
41	UŞAK	5
42	VAN	2
43	ZONGULDAK	12
44	AKSARAY	3
45	KARAMAN	2
46	KIRIKKALE	1
47	YALOVA	1
48	KARABÜK	2
49	OSMANİYE	5
TOPLAM		464
BAKANLIK		39
GENEL TOPLAM		503

Grafik 20 - Yıl bazında Çevre Kanunu uyarınca Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından verilen kapatma/durdurma kararlarının sayısı

4.4. Çevre Denetiminde Yetki Devri

Çevre Kanunu, Madde 12 ile denetim yetkisinin gerektiğinde Bakanlıkça;

- İl Özel İdarelerine,
- Çevre denetim birimlerini kuran Belediye Başkanlıklarına,
- Denizcilik Genel Müdürlüğüne,
- Türkiye Çevre Ajansına,

- Sahil Güvenlik Komutanlığına,
- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre belirlenen denetleme görevlilerine devredileceği hükmünü getirmiştir.

Denetim yetkisini devralan kamu kurumunun idari yaptırım kararını verme yetkisini de devralması söz konusudur. Çevre Kanunu'nun 24'üncü maddesine göre; bu Kanunda öngörülen idarî yaptırım kararlarını verme yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ait olmakla beraber bu yetki, 12'nci maddenin birinci fıkrası uyarınca denetim yetkisinin devredildiği, yukarıda belirtilen kurum ve merciler tarafından da kullanılacaktır.

Ayrıca, 23.01.2023 tarih ve 2023/3 sayılı Yetki Devri Genelgesi ile TÜÇA'ya Marmara Bölgesi (İstanbul ve Kocaeli illeri) özelinde yetki devri verilerek gemilerden kaynaklı deniz kirliliklerinin tespit edilmesi ve idari yaptırım kararlarının uygulanması görevi verilmiştir.

Çizelge 14'te, Çevre Kanunu uyarınca yetki devri yapılan kurumlar ve yetki devri yapılan konu başlıkları verilmektedir. Bakanlık en fazla Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında belediyelere yetki devri yapmıştır.

Çizelge 14 – Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından denetim ve yaptırım uygulama konusunda yetki devri yapılan kurumlar ve konu başlıkları

İLGİLİ YÖNETMELİK	GENELGE NO	YETKİ DEVRİ YAPILAN KURUMLAR	SAYI
Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği	2872-12 mad.	Belediye Başkanlıkları	102
Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıkları	2008/6	İstanbul, Ankara, Kocaeli, Sakarya, Gaziantep, Bursa, Ordu, Antalya, Trabzon, Diyarbakır, Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlıkları	11
Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği	2006/19	Belediye Başkanlıkları	164
Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği	2006/16	Belediye Başkanlıkları Sahil Güvenlik Komutanlığı Trafik Denetim Ekipleri	110
Denizlerde Kurulacak Balık Çiftlikleri	2010/11	Sahil Güvenlik Komutanlığı	1
Gemilerden Kaynaklanan Deniz Kirliliği	2011/9	Sahil Güvenlik Komutanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü Türkiye Çevre Ajansı Mersin, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanlıkları	5

Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Denetimi ve Yaptırım Uygulanması konusunda Bakanlıkça yetki devri yapılan kurumlar tarafından 2025 yılında uygulanan idari para cezalarına ilişkin bilgi Çizelge 15'de yer almaktadır.

Çizelge 15 - Gemilerden kaynaklanan kirliliğin denetimi ve yaptırım uygulanması konusunda yetki devri yapılan kuruluşlar tarafından 2025 yılında uygulanan ceza miktarı

CEZAYI KESEN KURUM	2025 YILINDA UYGULANAN TOPLAM CEZA SAYISI	2025 YILINDA UYGULANAN TOPLAM CEZA MİKTARI (TL)
Türkiye Çevre Ajansı	88	862.502.113,40
Sahil Güvenlik Komutanlığı	234	103.733.421
Denizcilik Müsteşarlığı	38	237.622.416,62
Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı	22	84.989.638,71
Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı	13	99.709.871
TOPLAM	395	947.491.752,11

Gemilerden Kaynaklanan Kirliliğin Denetimi ve Yaptırım Uygulanması konusunda Bakanlıkça yetki devri yapılan kurumlar tarafından 2015-2025 yılları arasında uygulanan idari para cezalarına ilişkin bilgi Ek-14'te yer almaktadır.

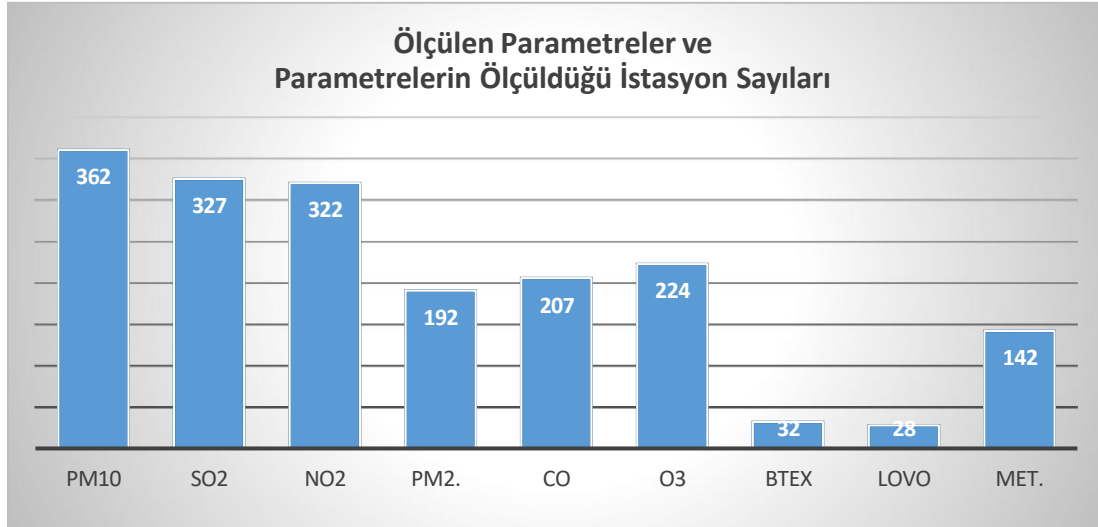
5. ÇEVRESEL İZLEME ÇALIŞMALARI

5.1. Hava Kalitesinin İzlenmesi Çalışmaları

Hava kalitesinin iyileştirilebilmesi amacıyla, tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de çeşitli yasal düzenlemeler yürürlüktedir. Bunların bir kısmı sanayi, ısınma, trafik gibi kirleticilerden kaynaklı hava kirliliğinin kontrolüne yönelik, bir kısmı da soluduğumuz havanın kalitesine ilişkindir. Kirliliğin kontrolüne ilişkin düzenlemelerle hedeflenen; hava kirliliğinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkilerini önlemek veya azaltmak için belirlenmiş hava kalitesi hedeflerini sağlamaktır.

Sınır değerlerin üzerinde konsantrasyona sahip olan kirleticilerin, insanlar ve çevre üzerinde olumsuz etkileri vardır. Bu kirleticilerden insanların olumsuz yönde etkilenmemesi için en kısa sürede kirlilik seviyesinin bilinerek eyleme geçilmesi gereklidir. Bu da ancak hava kirliliğini ölçen otomatik cihazlarla, sürekli olarak hava kalitesinin izlenmesi ile mümkündür.

Türkiye’de Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı çalışmaları 2005 yılında başlamıştır. 2005 yılında SO₂ ve PM₁₀ parametreleri ülkemizin çeşitli illerinde bulunan 35 Hava Kalitesi İzleme İstasyonu ile izlenmekte iken, ilerleyen yıllarda istasyon yer ve durumuna binaen SO₂ ve PM₁₀ parametreleri yanında CO, NO_x ve O₃ parametreleri de izlenmeye başlanmıştır. Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı 2025 yılı sonu itibariyle 4 adedi Mobil olmak üzere 383 Hava Kalitesi İzleme İstasyonuna ulaşmıştır.

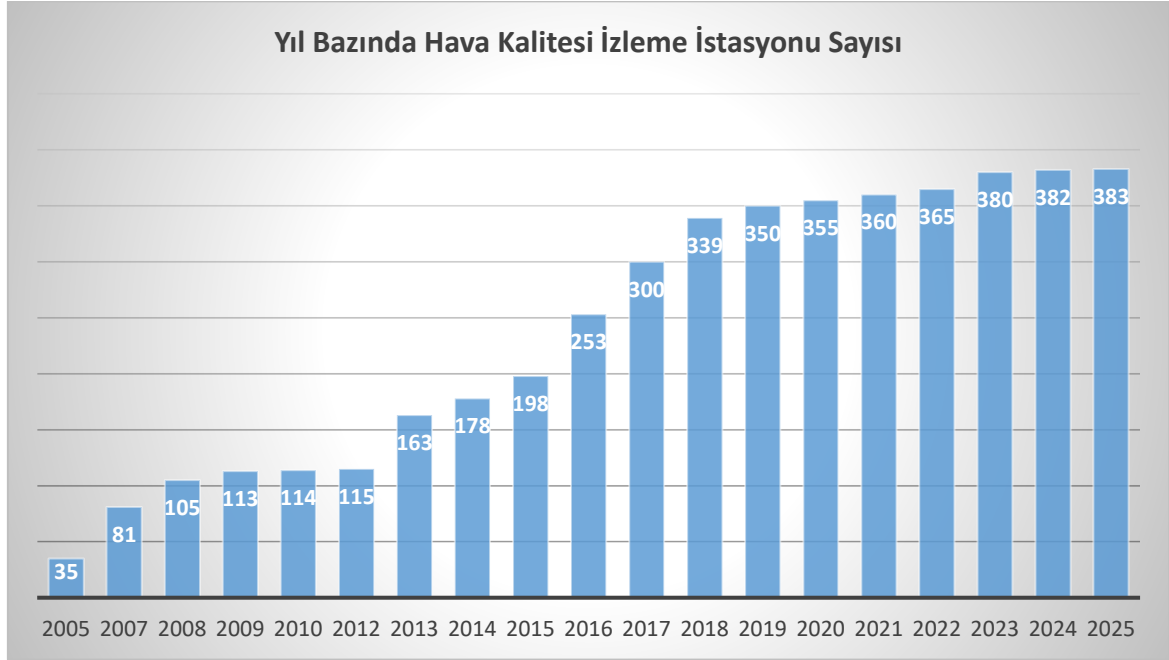

Grafik 21 - Ölçülen Toplam Kirleticiler ve İstasyon Sayısı

6 Haziran 2008 tarihli ve 26898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY) ile Avrupa Birliği’nin hava kalitesi alanındaki mevzuatının, Türkiye hava kalitesi mevzuatına uyumlaştırılması hedeflenmiştir. Partikül madde ve kükürt dioksit parametreleri için AB sınır değerleri 2019 yılından itibaren ülkemizde de uygulanmaya başlamıştır.

10/07/2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu’nun 15/06/2015 tarih ve 2015/7754 sayılı Kararı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na bağlı Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri kurulmuştur. Çizelge 16’da verilmekte olan söz konusu Temiz Hava Merkezi

Müdürlükleri 30 Temmuz 2015 tarihli ve 10271 sayılı Bakanlık Olur'u ile Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Grafik 22 – Yıl Bazında Toplam Hava Kalitesi İzleme İstasyon Sayısı

Çizelge 16 – Temiz Hava Merkezleri ve bağlı iller

Temiz Hava Merkezi	Merkez	Bağlı İller
Marmara	İstanbul	İstanbul, Bursa, Kocaeli, Sakarya, Çanakkale, Balıkesir, Yalova, Bilecik, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
Ege	İzmir	İzmir, Manisa, Uşak, Denizli, Aydın, Muğla
Güney İç Anadolu	Konya	Konya, Isparta, Burdur, Antalya, Karaman, Niğde, Aksaray, Afyonkarahisar, Nevşehir, Kayseri
Kuzey İç Anadolu	Ankara	Ankara, Kütahya, Eskişehir, Kırşehir, Kırıkkale, Yozgat, Çankırı, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak, Düzce, Bolu
Akdeniz	Adana	Adana, Mersin, Kahramanmaraş, Kilis, Gaziantep, Hatay, Osmaniye
Orta Karadeniz	Samsun	Samsun, Sinop, Amasya, Çorum, Tokat, Sivas, Ordu, Giresun
Güneydoğu Anadolu	Diyarbakır	Diyarbakır, Urfa, Mardin, Şırnak, Hakkari, Siirt, Van, Bitlis, Batman, Muş, Bingöl, Tunceli, Elazığ, Malatya, Adıyaman
Doğu Anadolu	Erzurum	Erzurum, Ağrı, Iğdır, Kars, Ardahan, Artvin, Rize, Trabzon, Gümüşhane, Erzincan, Bayburt

Türkiye’de hava kalitesi 2024 yılı sonu itibariyle 382 istasyonda 7/24 izlenmektedir. Kamuoyunun hava kalitesi ile ilgili bilgiye ulaşımını kolaylaştırmak amacıyla izleme sonuçlarını www.havaizleme.gov.tr internet adresinde yayımlamaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kamuoyunun konuyu daha iyi anlayabilmesi için, ulusal hava kalitesi indeksi (İyi, Orta, Hassas, Sağlıksız, Kötü, Tehlikeli şekilde) şeklinde ifade edilerek) oluşturulmuştur.

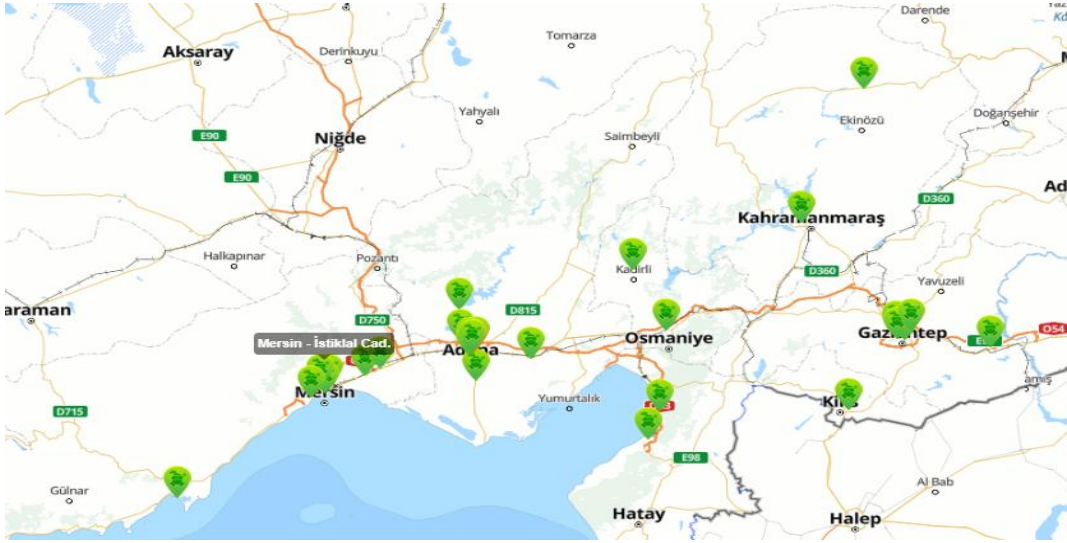
Ayrıca, Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı ile halkın çevresel veriye erişim hakkını gözetmekte ve karar vericiler ile yetkili otoritelere en doğru, güvenilir ve temsiliyeti yüksek hava kalitesi verisini sağlama amacıyla çalışmalar sürdürülmektedir.

5.1.1. Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 15.09.2017 tarihinden itibaren Adana merkezli olarak toplam 7 ilde faaliyet göstermek amacıyla Sinanpaşa Mahallesi Kozan Caddesi No:100 Yüreğir/Adana adresinde faaliyetlerini yürütmektedir.

Harita 1 - Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller

Harita 2 - Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün HKİ İstasyon Konumları

Akdeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü (ATHMM), Akdeniz Bölgesindeki 5 ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 2 il olmak üzere toplam 7 ilde faaliyetini yürütmektedir. Bu iller Adana, Osmaniye, Mersin, Hatay, Kahramanmaraş, Gaziantep ve Kilis'tir. Adana ilinde 8, Mersin ilinde 7, Osmaniye ilinde 2, Hatay ilinde 2, Kahramanmaraş ilinde 2, Gaziantep ilinde 6 ve Kilis ilinde 1 istasyon olmak üzere toplam 28 istasyon faal olarak çalışmaktadır.

Bu Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarından elde edilen veriler saatlik ortalamalarla herhangi bir müdahale olmaksızın ham veri olarak ulusal veri ağına online olarak aktarılmaktadır, 7/24 online veri aktarımı (<https://sim.csb.gov.tr>) yapılmaktadır.

Bölge genelindeki Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının dağılımı; 19 adet kentsel (ısınma), 4 adet endüstri (sanayi), 2 adet kırsal (arka plan) ve 3 adet de trafik olarak 4 ayrı kategoride kurulmuştur. İstasyon kategorilerine göre ölçülen parametrelerde farklılık olmakla birlikte, istasyonlarda (SO₂) Kükürtdioksit, Partikül Madde (PM₁₀ ve PM_{2,5}), (NO_x) Azotoksitler, (O₃) Ozon ve (CO) Karbonmonoksit, parametreleri ölçülmektedir. İstasyonlarda uluslararası standartlara uygun otomatik cihazlar ile ölçüm yapılmakta olup, elde edilen veriler bilimsel çalışmalar için en büyük kaynak teşkil etmektedir.

ATHMM, kendine bağlı bulunan iller için emisyon envanteri oluşturarak yerel ölçekte veri analizleri yapmakta, “Temiz Hava Eylem Planlarının” geliştirilmesi hususunda yetkili yerel makamlara destek vermekte, Bölgesel Hava Kalitesi İzleme açısından elde edilen hava kalitesi ölçüm verilerinin validasyonlarını, analiz ve değerlendirmelerini yaparak politika oluşturulması aşamasında karar vericilere destek sunmakta, hava kalitesi limit değerlerinin aşılması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için yetkili kurumları bilgilendirmektedir.

Fotoğraf 2- Trafik HKİ İstasyonu ve Arkaplan HKİ İstasyonu

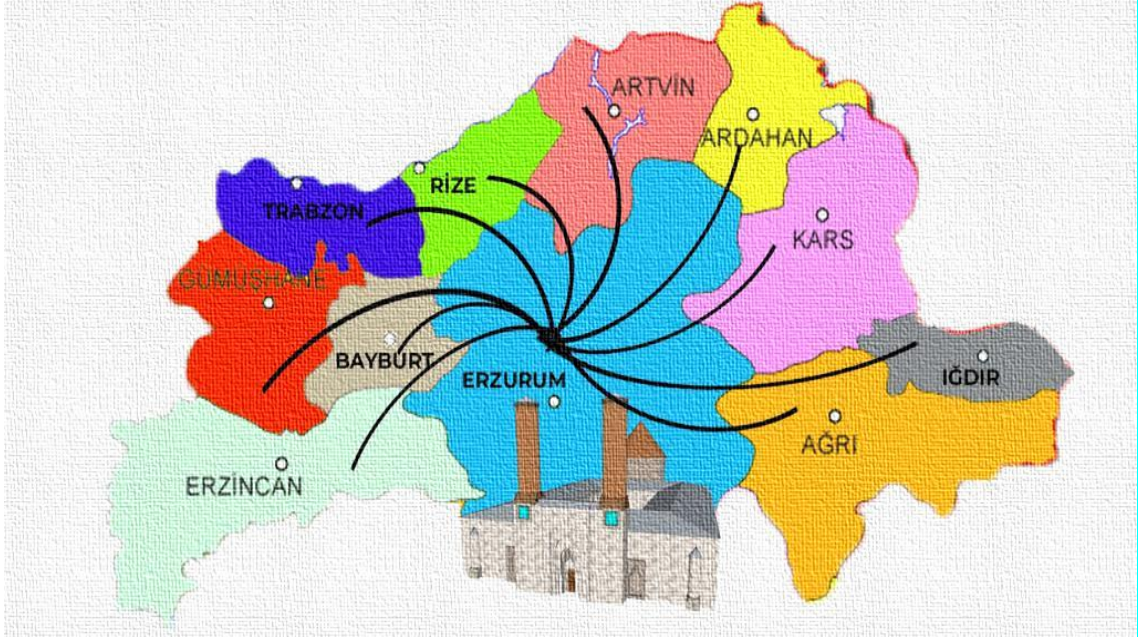
Çizelge 17 – Akdeniz Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

ÖLÇÜLEN PARAMETRELER														
İSTASYON YER BİLGİLERİ														
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM ₁₀	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	PM _{2.5}	Btex	LoVO	Meteor. Sensör
1	Adana	Karaisali	ADANA-ÇATALAN	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	-	-	-
2	Adana	Yüreğir	ADANA-DOĞANKENT	Isınma	Kırsal	1	1	-	-	-	-	-	-	-
3	Adana	Yüreğir	ADANA-METEOROLOJİ	Isınma	Kentsel	1	-	-	1	1	-	-	-	-
4	Adana	Seyhan	ADANA-VALİLİK	Isınma	Kentsel	1	1	-	1	1	-	-	-	-
5	Adana	Seyhan	ADANA-SEYHAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
6	Adana	Çukurova	ADANA-ÇUKUROVA	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	-
7	Adana	Yüreğir	ADANA-YAKAPINAR	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
8	Adana	Seyhan	ADANA - TC BERİKER	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-	-	-
9	Gaziantep	Şahinbey	GAZİANTEP (METEOROLOJİ)	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
10	Gaziantep	Şehitkamil	GAZİANTEP ATAPARK	Sanayi	Kentsel	1	1	-	1	-	1	-	-	1
11	Gaziantep	Şahinbey	GAZİANTEP BEYDİLLİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	1	1	-	-	-
12	Gaziantep	Nizip	GAZİANTEP NİZİP	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
13	Gaziantep	Şahinbey	GAZİANTEP- GASKİ D6	Isınma	Kentsel	1	1	-	1	1	-	-	-	-
14	Gaziantep	Şahinbey	GAZİANTEP FEVZİ ÇAKMAK	Trafik	Kentsel	1	-	-	1	1	1	-	-	-
15	Hatay	İskenderun	HATAY İSKENDERUN	Sanayi	Kentsel	1	1	-	-	1	-	-	-	1
16	Hatay	İskenderun	HATAY-İSKENDERUN M.	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
17	Mersin	Yenişehir	MERSİN -YENİŞEHİR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
18	Mersin	Toroslar	MERSİN -TOROSLAR	Isınma	Kentsel	1	1	-	1	-	-	-	-	-
19	Mersin	Akdeniz	MERSİN -AKDENİZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
20	Mersin	Tarsus	MERSİN -TARSUS	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
21	Mersin	Akdeniz	MERSİN -HUZURKENT	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
22	Mersin	Silifke	MERSİN -TAŞUCU	Arka Plan	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	1
23	Mersin	Akdeniz	MERSİN- İSTİKLAL CAD.	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-	-	-
24	Kahramanmaraş	Onikişubat	K.MARAŞ - ONİKİŞUBAT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
25	Kahramanmaraş	Elbistan	K.MARAŞ-ELBİSTAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	1
26	Kilis	Merkez	KİLİS-KİLİS	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
27	Osmaniye	Merkez	OSMANİYE- OSMANİYE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	1
28	Osmaniye	Kadirli	OSMANİYE-KADIRLI	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	1	-	-	-	-

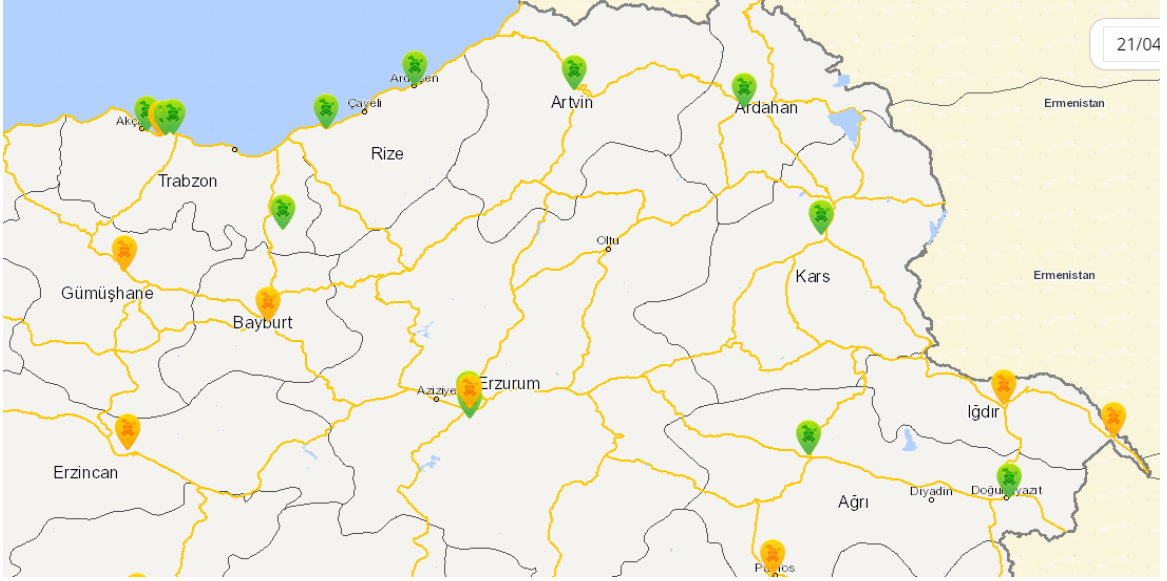
5.1.2. Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Erzurum’da kurulan ve Ağrı, Ardahan, Artvin, Bayburt, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Iğdır, Kars, Rize, Trabzon illerini kapsayan Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 14.10.2016 tarihinde faaliyete başlamıştır. Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü’ne bağlı 11 ilde toplam 27 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu kurularak işletmeye alınmış olup veri elde edilmeye başlanılmıştır.

İstasyonlardan elde edilen veriler saatlik ortalamalar olarak herhangi bir müdahale olmaksızın ham veri olarak <https://sim.csb.gov.tr/> web sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Harita 3 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü’nün görev alanına giren iller

Harita 4 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının yerleri

Fotoğraf 3- Doğu Anadolu THM Erzurum-Hıfzısıhha Hava kirliliği Ölçüm İstasyonu

Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Sorumluluk Bölgesinde bulunan HKİ İstasyonlarının, istasyon işletimi, kaynak envanteri veri tabanının oluşturulması, emisyon yükünün hesaplanması, veri analizi, validasyon ve raporların hazırlanması ile, 2021 yılı içerisinde faaliyete alınan Kalibrasyon Laboratuvarında, cihazların kalibrasyonu, doğrulama tüplerinin sertifikalandırması konularında çalışmalar yürütülmektedir. Müdürlük bünyesinde kurulan bakım-onarım atölyesi ile cihazların tamirat, parça değişimi bakımları yapılmaktadır. Ayrıca atölyede kurulu bulunan etüv ile cihazların çalışması için kullanılan slika jellerin kurutulma işlemleri yapılarak yeniden kullanılması için sahaya gönderilmektedir.

Kalibrasyon Laboratuvarında ise; İstasyonlardaki analizörlerin ölçüm güvenilirliğinin sağlanması için, referans cihazların günlük kontrol ve tekrarlanabilirlik testleri yapılmakta, istasyonlardaki doğrulama tüplerinin kontrolleri ve testleri yapılarak kalibrasyon sertifikalarındaki sapmaları değerlendirilmekte, arıza kontrolü yapılarak arızası giderilen analizörler ile istasyonlarda yapılan kalibrasyon veya fonksiyon testlerinde kabul aralığının dışında olan cihazlar gerekli detay test ve kontrollerden geçirilerek kalibre edilmektedir.

Bölge Müdürlüğü kuruluşundan itibaren Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının bakım-onarım-kalibrasyon hizmet işi Bakanlığımızın belirlediği periyotlarda (aylık, 3 aylık, 6 aylık ve yıllık bakım olarak) Müdürlük teknik personeli gözetiminde ve denetiminde yüklenici firmalar tarafından yapılmaktadır.

Doğu Anadolu Temiz Hava Müdürlüğü sorumluluk bölgesindeki illerde bulunan hava kalitesi izleme istasyonlarına ait konum bilgileri ve ölçülen parametreler ile ilgili bilgiler Çizelge 18’de verilmektedir.

Çizelge 18 - Doğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon bilgileri

İSTASYON YER BİLGİLERİ						ÖLÇÜLEN PARAMETRELER								
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM ₁₀	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	PM _{2.5}	Btex	LoVO	Meteor. Sensör
1	Ağrı	Merkez	AĞRI	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
2	Ağrı	Doğubeyazıt	AĞRI-DOĞUBAYAZIT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
3	Ağrı	Patnos	AĞRI-PATNOS	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
4	Ardahan	Merkez	ARDAHAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
5	Artvin	Merkez	ARTVİN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	1
6	Artvin	Hopa	ARTVİN-HOPA	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	-	1	-	-	1
7	Bayburt	Merkez	BAYBURT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
8	Erzincan	Merkez	ERZİNCAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	1
9	Erzincan	Merkez	ERZİNCAN-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
10	Erzurum	Yakutiye	ERZURUM MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
11	Erzurum	Aziziye	ERZURUM-AZİZİYE	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
12	Erzurum	Palandöken	ERZURUM-PALANDÖKEN	Arka Plan	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
13	Erzurum	Pasinler	ERZURUM-PASINLER	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	-	-	1
14	Erzurum	Yakutiye	ERZURUM-TAŞHAN	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
15	Gümüşhane	Merkez	GÜMÜŞHANE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
16	Iğdır	Merkez	IĞDIR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	1
17	Iğdır	Aralık	IĞDIR-ARALIK	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	-	-	1
18	Kars	Merkez	KARS-İSTASYON MAH.	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
19	Kars	Merkez	KARS-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	0	1	-	1	1	-	-	-
20	Rize	Merkez	RİZE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	1
21	Rize	Ardeşen	RİZE-ARDEŞEN	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	-	-	1
22	Trabzon	Ortahisar	TRABZON-VALİLİK	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
23	Trabzon	Ortahisar	TRABZON-MEYDAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
24	Trabzon	Akçaabat	TRABZON-AKÇAABAT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	1
25	Trabzon	Ortahisar	TRABZON-BEŞİRLİ	Trafik	Kentsel	1	0	1	-	1	1	-	-	-
26	Trabzon	Ortahisar	TRABZON-FATİH	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
27	Trabzon	Çaykara	TRABZON-UZUNGÖL	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	-	-	1

5.1.3. Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, 10.07.2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2015/7754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü (EGETHM) 2017 yılında İzmir’de kurulmuştur

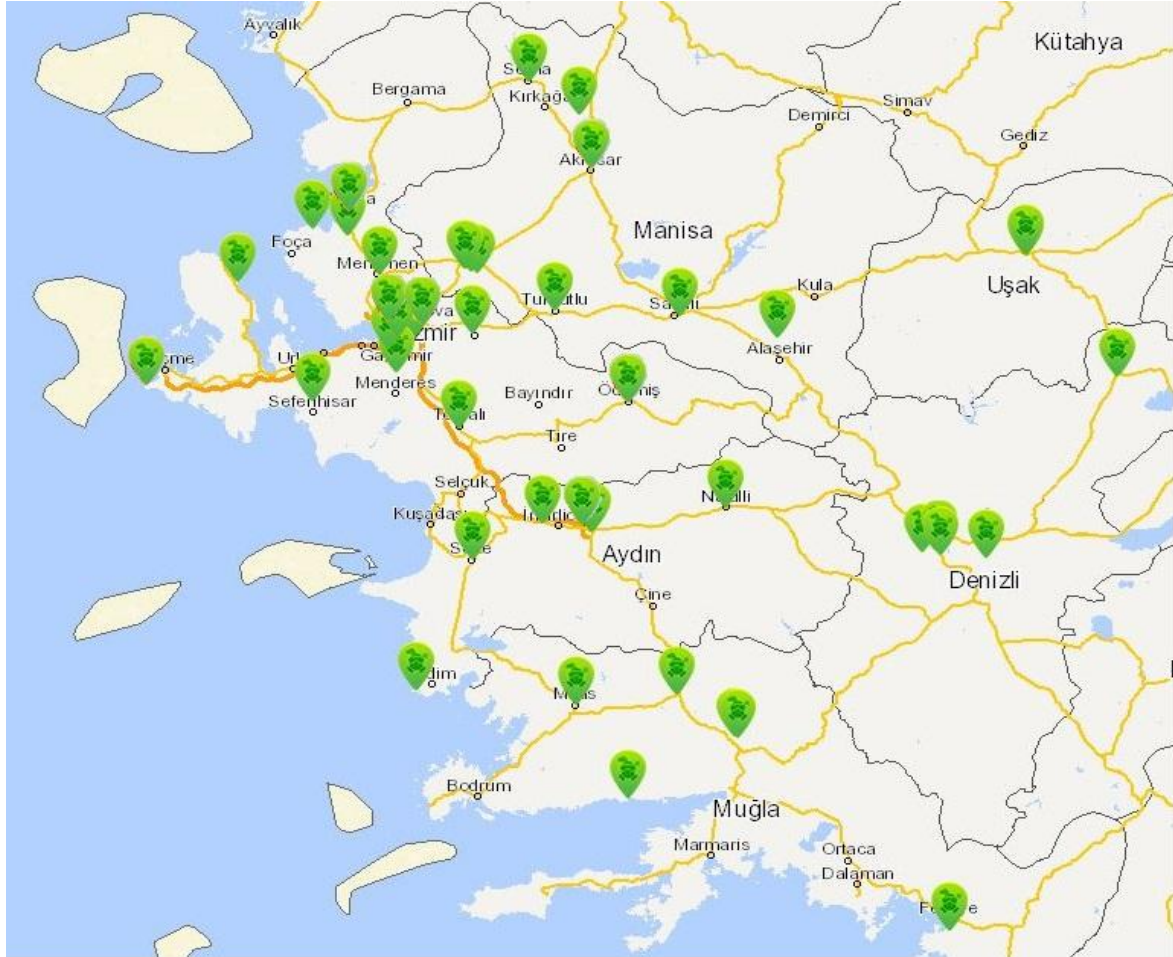
Harita 5 - Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller

Müdürlüğün görev alanına giren iller, Ege Bölgesinde bulunan 6 il olup; Bu iller İzmir, Denizli, Manisa, Muğla, Aydın ve Uşak'tır. Ege Bölgesinde 6 ilde toplam 46 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu mevcuttur. Söz konusu 46 adet hava kalitesi ölçüm istasyonları; kentsel, trafik, endüstri ve kırsal olarak 4 ayrı kategoride kurulmuştur. Kategorilere göre ölçülen parametrelerde farklılık arz etmekte olup, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM₂₅), Azot Oksitler (NO_x, NO₂), Ozon (O₃), Karbonmonoksit (CO), Hidrojensülfür (H₂S) ölçülmektedir. Bağlı illerde İzmir 16, Manisa 9, Aydın 7, Denizli 6, Muğla 6 ve Uşak 2 olmak üzere toplam 46 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu mevcuttur. Söz konusu hava kalitesi ölçüm istasyonları; 23 adet kentsel (ısınma), 10 adet endüstri (sanayi), 6 adet kırsal (arka plan) ve 7 adet de trafik olmak üzere 4 ayrı kategoride kurulmuştur. Kategorilere göre ölçülen parametrelerde farklılık arz etmekte olup, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM₂₅), Azot Oksitler (NO_x, NO₂), Ozon (O₃), Karbonmonoksit (CO), Hidrojensülfür (H₂S) ölçülmektedir

Fotoğraf 4- EGE THM Aydın Trafik-Efeler Hava Kirliliği Ölçüm İstasyonları

Harita 6 - Ege Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri

Çizelge 19 – Ege Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ						ÖLÇÜLEN PARAMETRELER								
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM ₁₀	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	PM _{2.5}	H ₂ S	LoVO	Meteor. Sensör
1	Aydın	Efeler	AYDIN (SEMPAZARI)	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	1	-	-
2	Aydın	Efeler	AYDIN-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
3	Aydın	Didim	AYDIN-DİDİM	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	1	-	1
4	Aydın	Efeler	AYDIN-EFELER	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	1	-	-
5	Aydın	Germencik	AYDIN-GERMENCİK	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	1	-	1
6	Aydın	Nazilli	AYDIN NAZİLLİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	1	-	-
7	Aydın	Söke	AYDIN-SÖKE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	1	-	-
8	Denizli	Merkezefendi	DENİZLİ-BAYRAMYERİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
9	Denizli	Çivril	DENİZLİ-ÇİVRİL	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
10	Denizli	Honaz	DENİZLİ-HONAZ	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	1
11	Denizli	Merkezefendi	DENİZLİ-MERKEZEFENDİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
12	Denizli	Merkezefendi	DENİZLİ-SÜMER	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
13	Denizli	Merkez	DENİZLİ-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
14	İzmir	Gaziemir	İZMİR-GAZİEMİR	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	1
15	İzmir	Seferihisar	İZMİR SEFERİHİSAR EMEP	Arka Plan	Kırsal	-	1	1	1	-	-	-	-	1
16	İzmir	Aliğa	İZMİR-ALİĞA	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	1
17	İzmir	Aliğa	İZMİR-ALİĞA-BOZKÖY	Sanayi	Kent Çevresi	1	1	1	1	1	-	-	-	1
18	İzmir	Bornova	İZMİR-BORNOVA	Sanayi	Kentsel	-	-	1	1	1	1	-	-	-
19	İzmir	Çeşme	İZMİR-ÇEŞME	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	-	1	-	-	1
20	İzmir	Karabağlar	İZMİR-KARABAĞLAR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
21	İzmir	Karaburun	İZMİR-KARABURUN	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	-	-	-	-	1
22	İzmir	Karşıyaka	İZMİR-KARŞIYAKA	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
23	İzmir	Kemalpaşa	İZMİR-KEMALPAŞA	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
24	İzmir	Konak	İZMİR-KONAK	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
25	İzmir	Menemen	İZMİR-MENEMEN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
26	İzmir	Ödemiş	İZMİR-ÖDEMİŞ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
27	İzmir	Torbalı	İZMİR-TORBALI	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
28	İzmir	Foça	İZMİR-YENİFOÇA	Sanayi	Kent Çevresi	1	-	1	1	1	-	-	-	-

29	İzmir	Bornova	İZMİR-EĞİTİM	Eğitim	Isınma	1	1	1	1	1	-	-	-	-
30	Manisa	Yunusemre	MANİSA-METEOROLOJİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
31	Manisa	Soma	MANİSA-SOMA	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	1
32	Manisa	Akhisar	MANİSA-AKHİSAR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
33	Manisa	Alaşehir	MANİSA-ALAŞEHİR	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	1	-	1
34	Manisa	Kırkağaç	MANİSA-KIRKAĞAÇ	Sanayi	Kent Çevresi	1	1	1	1	1	-	-	-	1
35	Manisa	Salihli	MANİSA-SALİHLİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
36	Manisa	Turgutlu	MANİSA-TURGUTLU	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
37	Manisa	Şehzadeler	MANİSA-ULUPARK	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
38	Manisa	Yunusemre	MANİSA-YUNUSEMRE	Sanayi	Kentsel	1	-	1	1	1	-	-	-	-
39	Muğla	Menteşe	MUĞLA-MUSLUHİTTİN	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	1
40	Muğla	Yatağan	MUĞLA-YATAĞAN	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
41	Muğla	Fethiye	MUĞLA-FETHİYE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
42	Muğla	Milas	MUĞLA-MİLAS	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
43	Muğla	Milas	MUĞLA-MİLAS-ÖREN	Sanayi	Kent Çevresi	1	1	1	1	1	1	-	-	1
44	Muğla	Menteşe	MUĞLA-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
45	Uşak	Merkez	UŞAK	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
46	Uşak	Merkez	UŞAK-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	-	-	-	-

5.1.4. Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, 10/07/2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/7754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 2019 yılında Diyarbakır ilinde faaliyetine başlamıştır. Müdürlüğe bağlı olarak; Adıyaman, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Elazığ, Hakkari, Malatya, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli ve Van illeri bulunmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, 10/07/2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/7754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 2019 yılında Diyarbakır merkezli olarak toplam 15 ilde faaliyet göstermek üzere kurulmuştur.

Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 7 (Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak, Siirt, Batman, Adıyaman) ve Doğu Anadolu Bölgesinde 8 il (Hakkari, Van, Bitlis, Muş, Bingöl, Tunceli, Elazığ, Malatya) olmak üzere toplam 15 ilde faaliyet yürütmektedir.

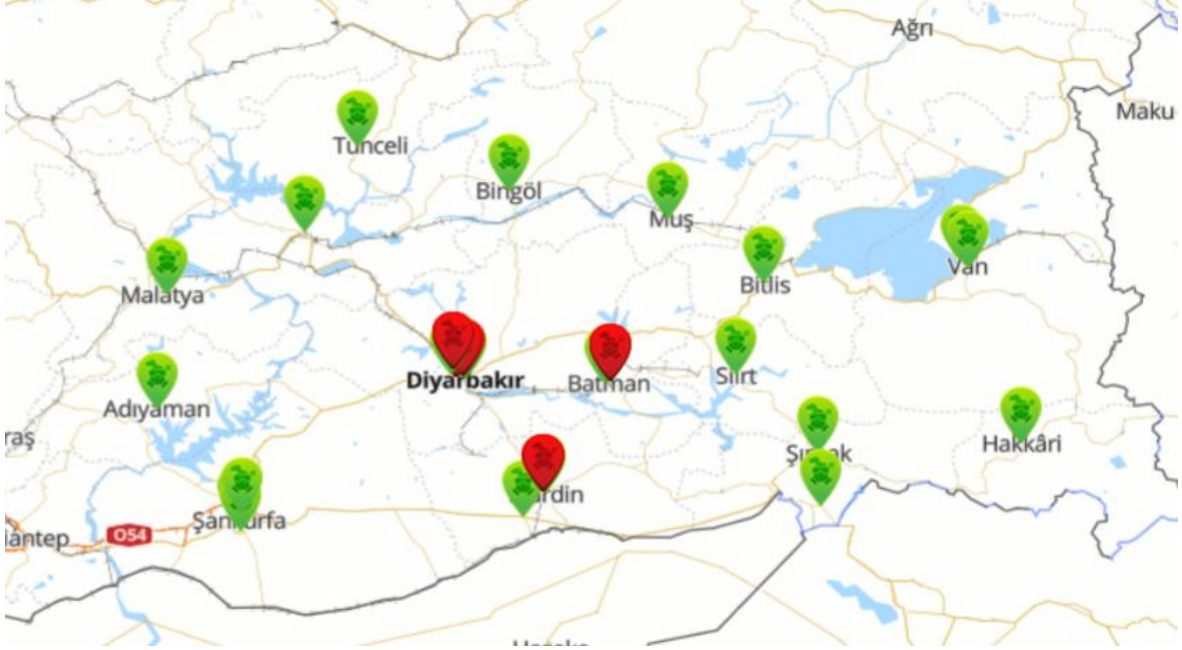
Harita 7 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller

Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü olarak bağlı bulunan 15 ilde (Silopi İlçesinde bir adet HKİİ dahil) kurulu Hava Kalitesi İzleme İstasyonları (HKİİ) ile hava kalitesi izleme çalışmaları yürütülmektedir. Diyarbakır ilinde 5, Şanlıurfa ilinde 3, Mardin ilinde 3, Şırnak ilinde 2, Siirt ilinde 1, Batman ilinde 2, Adıyaman ilinde 1, Hakkari ilinde 1, Van ilinde 2, Bitlis ilinde 1, Muş ilinde 1, Bingöl ilinde 1, Tunceli ilinde 1, Elazığ ilinde 1, ve Malatya ilinde 1 adet istasyon olmak üzere toplam 26 adet istasyon kurulu ve ölçüm almaktadır.

Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Müdürlüğüne bağlı istasyonlardan Diyarbakır ilinde bulunan Bağlar, Üçkuyular, Diclekent (Trafik), Talaytepe, Batman ilinde Batman 2, Mardin ilinde Merkez (Trafik), Kızıltepe, Şanlıurfa ilinde Eyyübiye, Karaköprü, Van ilinde İpekyolu istasyonları olmak üzere 10 adet hava kalitesi izleme istasyonu 2025 yılında kurulmuş ve faaliyete alınmıştır.

Batman ve Van illerinde bulunan HKİİ'nin 2025 yılında yer değişiklikleri yapılmış ve O₃, NO, NO₂, NO_x ve CO parametreleri ölçümleri eklenmiştir.

Hakkari, Bingöl, Siirt illerinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonlarına NO, NO₂, NO_x, O₃ parametreleri ölçümleri ve Bitlis, Mardin, Şırnak illerinde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonlarına NO, NO₂, NO_x ölçüm parametreleri 2025 yılında eklenmiştir.

Harita 8 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri

26 HKİİ'da parametrelerin ölçümleri SİM (Sürekli İzleme Merkezi- <https://sim.csb.gov.tr/>) üzerine aktarılmaktadır

Fotoğraf 5- Diyarbakır-Talaytepe HKİ İstasyonu

Bu Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonlarından elde edilen veriler 7/24 online olarak Sürekli İzleme Merkezi (<https://sim.csb.gov.tr/>) üzerinden online olarak yayınlanmaktadır.

Çizelge 20 - Güneydoğu Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ						ÖLÇÜLEN PARAMETRELER										
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM ₁₀	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	NO	NO ₂	PM _{2.5}	Btex	LoVO	Meteor. Sensör
1	Adıyaman	Merkez	ADİYAMAN	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Batman	Merkez	BATMAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-
3	Batman	Merkez	BATMAN-2	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
4	Bingöl	Merkez	BİNGÖL	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-
5	Bitlis	Merkez	BİTLİS	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1
6	Diyarbakır	Yenişehir	DİYARBAKIR	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Diyarbakır	Kayapınar	DİCLEKENT	Trafik	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
8	Diyarbakır	Bağlar	BAĞLAR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
9	Diyarbakır	Kayapınar	TALAYTEPE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
10	Diyarbakır	Kayapınar	ÜÇKUYULAR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
11	Elazığ	Merkez	ELAZIĞ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Hakkari	Merkez	HAKKARİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1	-	-	-	1
13	Malatya	Merkez	MALATYA	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Mardin	Artuklu	MARDİN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-
15	Mardin	Artuklu	MARDİN	Trafik	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
16	Mardin	Kızıltepe	KIZILTEPE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
17	Muş	Merkez	MUŞ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18	Siirt	Merkez	SİİRT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1	-	-	-	1
19	Şanlıurfa	Haliliye	ŞANLIURFA	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
20	Şanlıurfa	Karaköprü	KARAKÖPRÜ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
21	Şanlıurfa	Eyyübiye	EYYÜBİYE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-
22	Şırnak	Merkez	ŞIRNAK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1
23	Şırnak	Silopi	SİLOPİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1
24	Tunceli	Merkez	TUNCELİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
25	Van	Tuşba	VAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-
16	Van	İpekyolu	İPEKYOLU	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-

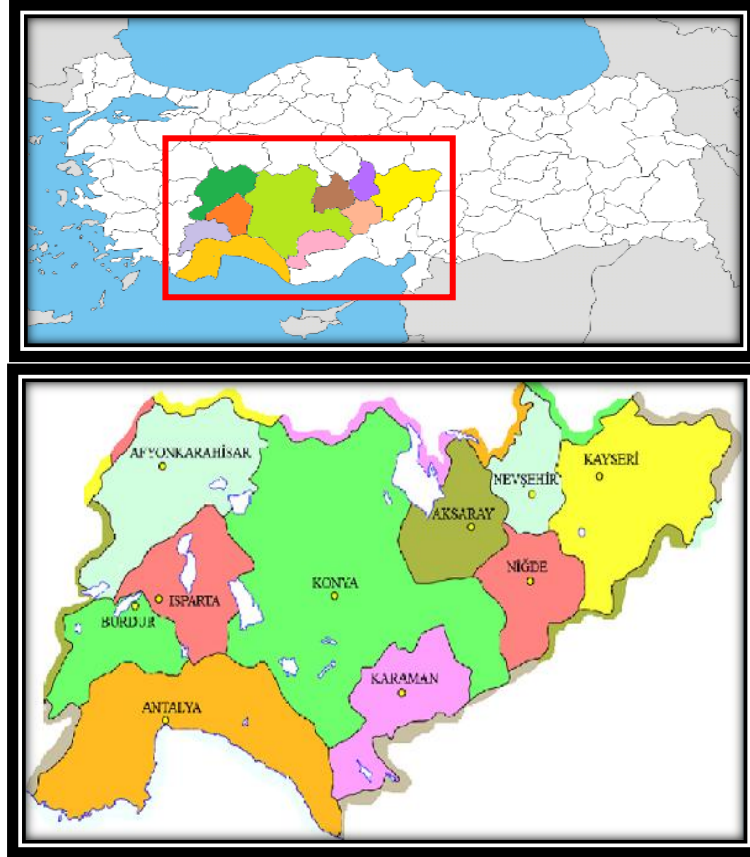
5.1.5. Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

10 Temmuz 2015 tarih ve 29412 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2015/7754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının doğrudan merkeze bağlı olarak “Afyonkarahisar, Aksaray, Antalya, Burdur, Isparta, Karaman, Kayseri, Konya, Nevşehir ve Niğde” illerini kapsayan Konya merkezli Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü kurulmuştur. 17.10.2016 tarihi itibariyle faaliyetlerine başlamıştır.

Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne (GİATHMM) bağlı 10 ilde yaşayan insanların sağlığının korunması, hava kirliliğine yönelik tespitlerin yapılması, ekosisteme risk unsuru oluşturan etmenler ile ilgili çözüm önerilerinin üretilmesi için güncel veri üretmek adına çalışmalar yapılmaktadır. Bu nedenle illerde hava kirliliğine neden olan kaynak tespitine yönelik çalışmaların

yapılması, projelerin üretilmesi, alanda yapılan ölçümlere göre laboratuvarlarda analiz yapılması büyük önem arz etmektedir.

Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğünün yapılanma süreci devam etmesi nedeni ile özellikle laboratuvarların aktif hale gelmesi için TR52 bölgesinde, 2017 yılı içerisinde bir adet teknik destek projesi hazırlanmıştır. Bu doğrultuda laboratuvar alt yapısı fizibilite raporu hazırlanarak aynı yıl Kalkınma Bakanlığı'na (Mülga) gönderilen proje teklifi 2018 yılı yatırım programına alınarak proje tamamlanmıştır. Ön işlem laboratuvarı 01.11.2018 tarihinde aktif hale getirilmiştir

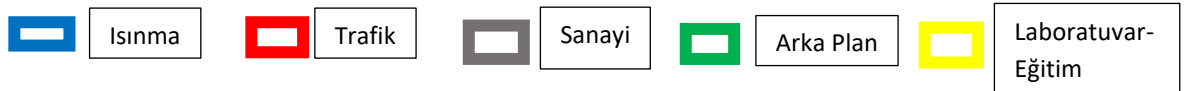

Harita 9 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne bağlı iller

Fotoğraf 6 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü Laboratuvarı ve GS-MS

Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü sınırları içerisinde ulusal hava izleme ağına bağlı 39 adet hava kirliliği ölçüm istasyonu bulunmaktadır. Bunlardan 36 adedi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına, 3 adedi de Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na aittir.

Harita 10 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonlar

2020-2022 tarihlerinde toplanan toz örneklemelerin ağır metal analizleri Bakanlığımız Çevre Referans Laboratuvarında yapılmıştır. Daha sonra Adana Halk Sağlığı Laboratuvarından devir aldığımız ICP-MS cihazının kurulumu gerçekleştirilmiş olup, 2023 yılından itibaren ağır metal analizleri kurum laboratuvarında yapılmaya başlamıştır. Ayrıca GS-MS cihazı ile havadaki uçucu organik bileşikler olan Benzen, Toluen, Etilbenzen ve o,p,m-Xylen parametrelerinin aktif örnekleme yöntemiyle BTEX ölçümleri de yapılmaktadır. Kurumumuz toplamda 14 adet analiz raporu hazırlayarak İl Müdürlüklerine ve Bakanlığımıza bildirmiştir.

Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, kendine bağlı bulunan iller için emisyon envanteri oluşturarak yerel ölçekte veri analizleri yapmakta, “Temiz Hava Eylem Planlarının” geliştirilmesi hususunda yetkili yerel makamlara destek vermekte, Bölgesel Hava Kalitesi İzleme ağından elde edilen hava kalitesi ölçüm verilerinin validasyonlarını, analiz ve değerlendirmelerini yaparak hava kalitesi limit değerlerinin aşılması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için yetkili kurumları bilgilendirmektedir.

Çizelge 21 - Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ						ÖLÇÜLEN PARAMETRELER								
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TIPI	ALAN TIPI	PM10	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	PM2,5	Bte1	LoVO	Meteor. Sensör
1	Afyon	Merkez	AFYON - KARAYOLLARI PARKI	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
2	Afyon	Merkez	AFYON MERKEZ- (SELÇUKLU CAMI)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
3	Afyon	Sandıklı	SANDIKLI	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
4	Aksaray	Merkez	AKSARAY	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
5	Antalya	Muratpaşa	Antalya-Trafik	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
6	Antalya	Kepez	KEPEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
7	Antalya	Muratpaşa	MURATPAŞA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
8	Antalya	Kumluca	KUMLUCA	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
9	Antalya	Serik	SERİK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
10	Antalya	Manavgat	MANAVGAT	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
11	Antalya	Alanya	ALANYA	Isınma	Kentsel	1	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Antalya	Gazipaşa	GAZİPAŞA	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	-	-	1
13	Burdur	Merkez	BURDUR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
14	Burdur	Bucak	BUCAK	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
15	Isparta	Merkez	ISPARTA MERKEZ- (okul)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
16	Karaman	Merkez	KARAMAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
17	Karaman	Ermenek	ERMENEK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
18	Kayseri	Melikgazi	KAYSERİ-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
19	Kayseri	Kocasinan	KAYSERİ-HÜRRİYET	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
20	Kayseri	Melikgazi	KAYSERİ-MELİKGAZİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
21	Kayseri	Kocasinan	KOCASINAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
22	Kayseri	Talas	TALAS	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
23	Kayseri	Melikgazi	KAYSERİ-OSB	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
24	Konya	Selçuklu	KONYA-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-

25	Konya	Meram	MERAM	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
26	Konya	Karatay	SUNAYPARK	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
27	Konya	Karatay	KARKENT	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
28	Konya	Selçuklu	Bosna	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	-
29	Konya	Selçuklu	LABORATUVAR	Eğitim	Eğitim	1	1	1	1	1	-	-	-	-
30	Konya	Akşehir	AKŞEHİR	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
31	Konya	Ereğli	EREĞLİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
32	Konya	Sarayönü	SARAYÖNÜ	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	1	1	-	-	-
33	Nevşehir	Merkez	NEVŞEHİR	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
34	Nevşehir	Avanos	AVANOS	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
35	Niğde	Merkez	NİĞDE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
36	Niğde	Bor	BOR	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-

5.1.6. Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Ankara, Bartın, Bolu, Çankırı, Düzce, Eskişehir, Karabük, Kastamonu, Kırşehir, Kırıkkale, Kütahya, Yozgat, Zonguldak illerini kapsayan Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkez Müdürlüğü; 10/07/2015 tarih ve 29412 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bakanlar Kurulu’nun 15/06/2015 tarih ve 2015/7754 sayılı Kararı gereği kurulmuş ve 17/10/2016 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır.

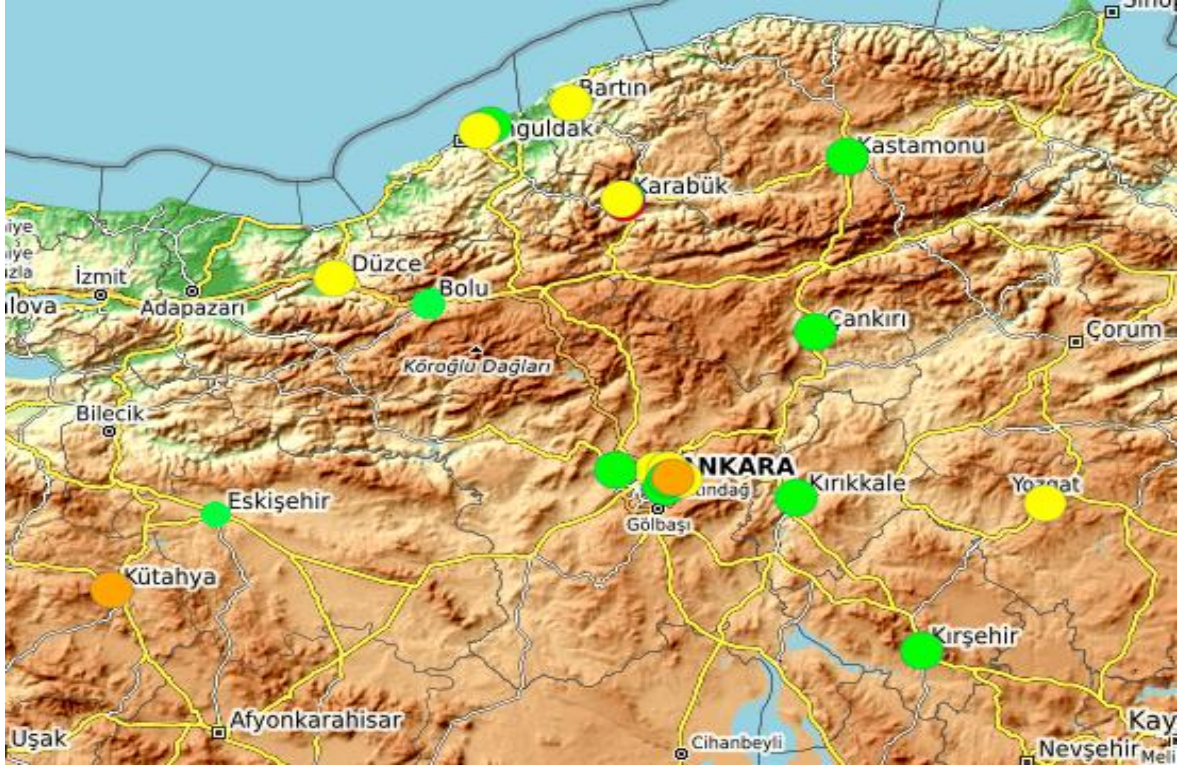

Harita 11 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü’nün görev alanına giren iller

2005 yılı itibari ile online hava kalitesi izleme sürecine başlanan ülkemizde her bir il bazında kurulu olan istasyon sayısı günümüzde Yönetmelik esasları dikkate alınarak artırılmıştır. Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı 13 ilde toplam 50 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu kurularak işletmeye alınmıştır.

Bölgemizde bulunan Zonguldak ilinde yer alan Eren Enerji Elektrik Üretim AŞ.de 3 adet, Karabük ili Kardemir Demir Çelik fabrikasında bulunan 2 adet Hava kalitesi İzleme İstasyonları ilgili Sanayi tesisleri tarafından işletilmekte olup, ölçüm sonuçları Bakanlığımız www.havaizleme.gov.tr adresinde online olarak yayınlanmaktadır.

Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı illerde Ankara 18, Kırıkkale 2, Kırşehir 1, Yozgat 2, Eskişehir 5, Kütahya 4, Bolu 3, Düzce 3, Çankırı 1, Bartın 1, Kastamonu 2, Karabük 3 ve Zonguldak 5 olmak üzere toplam 50 adet istasyon faaliyette olup, yazılım kilidi bulunan 22 adet istasyon www.havaizleme.gov.tr adresinden online olarak izlenebilmektedir.

Harita 12 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri

Çizelge 22 – Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ					ÖLÇÜLEN PARAMETRELER									
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM10	SO2	NOX	O3	CO	PM2.5	Btex	LoVO	Meteor. Sensör
1	Ankara	Çankaya	BAHÇELİEVLER	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
2	Ankara	Yenimahalle	BATIKENT	Isınma	Kentsel	1	-	1	-	-	-	-	-	-
3	Ankara	Çankaya	ÇANKAYA	Isınma	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	1
4	Ankara	Çubuk	ÇUBUK-EMEP	Arka Plan	Kırsal	-	1	1	1	-	-	-	-	-
5	Ankara	Yenimahalle	DEMETEVLER	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	-	-	-
6	Ankara	Etimesgut	ETİMESGUT	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
7	Ankara	Keçiören	ETLİK	Isınma	Kentsel	1	1*	-	-	1	-	-	-	-
8	Ankara	Mamak	KAYAŞ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
9	Ankara	Keçiören	KEÇİÖREN- SANATORYUM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	-
10	Ankara	Mamak	MAMAK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
11	Ankara	Yenimahalle	OSTİM	Isınma- Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	-
12	Ankara	Polatlı	POLATLI	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-	-	-
13	Ankara	Çankaya	SIHHİYE- TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
14	Ankara	Sincan	SİNCAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	-	-	-
15	Ankara	Altındağ	SİTELER	Isınma- Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
16	Ankara	Sincan	TÖREKENT	Sanayi	Kent çevresi	1	1	1	-	1	1	-	-	-
17	Ankara	Altındağ	ULUS-TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
18	Ankara	Yenimahalle	ÜMITKÖY	Isınma- Arka Plan	Kent çevresi	1	1	1	1	1	1	-	-	-
19	Bartın	Merkez	BARTIN MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
20	Bolu	Mudurnu	ABANT	Arka Plan	Kırsal	1**	1	1*	-	1	1**	-	-	-
21	Bolu	Merkez	KIZILAY PARKI	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
22	Bolu	Merkez	KARAÇAYIR PARKI	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
23	Çankırı	Merkez	ÇANKIRI MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
24	Düzce	Merkez	BELEDİYE	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
25	Düzce	Merkez	BAHÇEŞEHİR	Isınma	Kentsel	1	-	1	1	-	-	-	-	-
26	Düzce	Merkez	MERKEZ FİDANLIK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
27	Eskişehir	Odunpazarı	CUMHURİYET BULVARI	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
28	Eskişehir	Odunpazarı	METİN SÖNMEZ İÖO	Sanayi	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
29	Eskişehir	Odunpazarı	ODUNPAZARI	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	1	1	-	-	-
30	Eskişehir	Tepebaşı	TEPEBAŞI	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
31	Eskişehir	Odunpazarı	VİŞNEPARK	Isınma	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
32	Karabük	Merkez	75.YIL PARKI	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	1	1	-	-	-
33	Karabük	Merkez	TÖREN ALANI	Sanayi	Kentsel	1**	1	1	1	1	1	-	-	-
34	Karabük	Safranbolu	SAFRANBOLU	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-

35	Kastamonu	Merkez	KASTAMONU	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
36	Kastamonu	Azdavay	AZDAVAY	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	-	-	1
37	Kırıkkale	Merkez	BULVAR PARK	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
38	Kırıkkale	Merkez	KIRIKKALE MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
39	Kırşehir	Merkez	KIRŞEHİR MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
40	Kütahya	Merkez	ATATÜRK BULVARI	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
41	Kütahya	Merkez	HAYMEANA CAD.	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
42	Kütahya	Merkez	KENTPARK	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
43	Kütahya	Tavşanlı	TAVŞANLI	Isınma-Sanayi	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	1
44	Yozgat	Merkez	YOZGAT MERKEZ	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
45	Yozgat	Sorgun	SORGUN	Isınma	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
46	Zonguldak	Merkez	TRAFİK	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
47	Zonguldak	Çaycuma	ÇAYCUMA	Isınma-Arka Plan	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	1
48	Zonguldak	Ereğli	KRD. EREĞLİ	Isınma-Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	1
49	Zonguldak	Kilimli	KİLİMLİ	Isınma	Kent çevresi	1	1	1	-	1	1	-	-	-
50	Zonguldak	Kozlu	KOZLU	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-

* Arızalı olan cihazları göstermektedir

** İstasyonun su almasından dolayı cihaz istasyonda olmasına rağmen takılamamıştır.

2021K10-169535 nolu Hava Kirliliği Kaynakları ve Önlemlerin Tespiti projesi kapsamında Düzce, Karabük, Zonguldak ve Kütahya illerinde her bir ilde yer alan toplam 3 adet istasyonda hem PM10 hem de PM2.5 parametreleri bazında günlük toplanan numune örneklerinde Toplam Karbon, elementel karbon, organik karbon ile iyonlar (anyonlar (SO₄-2, NO₃-, Cl-) ve katyonlar (Na+, NH₄+, Ca²⁺, K+, Mg²⁺)) Ağır metallerin (kurşun, kadmiyum, arsenik, nikel vb.) analizleri yapılmıştır. Yapılan analizlerin neticesinde raporlar oluşturulmuştur.

2023K10-198440 nolu Analitik Laboratuvar Kurulumuna Esas Cihaz ve Ekipman Alımı Projesi kapsamında Analitik Laboratuvar kurulmuştur. Ankara ve Bolu illerine ait BTEX analizi ile Bolu ili PAH analizi yapılmıştır. Sorumluluk bölgesindeki 13 ili kapsayan 2017-2022 yılları uzun dönem hava kalitesi raporu hazırlanmıştır. Ayrıca 2017-2023 yıllarını kapsayan 13 ilin veri analiz çalışmaları yapılmıştır. 2023K10-198440 nolu Analitik Laboratuvar Kurulumuna Esas Cihaz ve Ekipman Alımı Projesi kapsamında Analitik Laboratuvar kurulmuştur. Ankara ve Bolu illerine ait BTEX analizi ile Bolu ili PAH analizi yapılmıştır.

Ankara İli Kazan ilçesi ile Kızılcahamam İlçesi Saray Bölgesinden toplanan toz örneklerinin metal ve PAH analizleri yapılmıştır.

Sorumluluk bölgemizdeki 13 ili kapsayan 2017-2022 yılları uzun dönem hava kalitesi raporu hazırlanmıştır. Ayrıca 2017-2023 yıllarını kapsayan 13 ilin veri analiz çalışmaları yapılmıştır.

IPA III programı çerçevesinde önerilen “Çevresel Hava Kalitesine İlişkin İzleme Faaliyetlerinin CAFE Direktifi ile Uyumlu Şekilde İyileştirilmesi Projesi” 08.05.2025 tarihinde başlamış olup, proje çıktıları aşağıda verilmiştir.

1-CAFE Direktifi ve EN standartları kapsamında Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğü, Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi ve diğer Bölgesel Temiz Hava (BTH) Merkezlerinin kurumsal kapasitesi geliştirilecektir.

2- Ulusal Kalibrasyon Laboratuvarı-Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğü ve Bölgesel Kalibrasyon Laboratuvarı- Kuzey İç Anadolu Temiz Hava Merkezi için TS EN ISO/IEC 17025 standardına göre akreditasyona yönelik teknik doküman ve kılavuzlar hazırlanacaktır.

3- Ulusal Kalibrasyon Laboratuvarı- Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğü tarafından yapılacak BTH Merkezlerinin laboratuvarlar arası karşılaştırma testleri için EN ISO 17043 standardı akreditasyonuna yönelik teknik doküman ve yeterlilik testleri teknik dokümanları hazırlanacaktır.

4- CAFE ve diğer kardeş direktifler doğrultusunda Ankara İlinde bir pilot çalışma ile ortam hava kalitesi parametrelerinin raporlanması analiz ve örnekleme yapılıması için KIATHM, diğer Bölge TH Merkezleri ve Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğünün Personel kapasitesi geliştirilecektir.

Söz konusu proje kapsamında Bahçelievler ve Yaşamkent İstasyonlarında gravimetrik analiz ve ağır metal/PAH analizleri örnekleme yapılmaya başlanılmıştır.

5.1.7. Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini önlemek veya azaltmak, hava kalitesi ile ilgili bilgi toplamak ve uyarı eşikleri aracılığı ile halkın bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, Avrupa Birliği ile Ülkemizin ortak finanse ettiği “Marmara Bölgesinde Hava Kalitesi Alanında Kurumsal Yapılanma Projesi” kapsamındaki Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 2008 yılında İstanbul’da kurulmuştur.

Avrupa Birliğine uyum süreci kapsamında, AB Hava Kalitesi Direktiflerinin mevzuatımıza aktarılması amacıyla hazırlanan ve hava kalitesi verilerinin değerlendirilmesi hususunda 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği (HKDYY) hükümleri uygulanmaktadır. Bu yönetmelikle, hava kalitesini iyileştirmek, kirliliği ölçmek, izlemek, kontrol etmek ve hava kalitesi alanlarında izleme, yaptırım ve kurumsal güçlenmeyi amaçlamaktadır.

Marmara Bölgesi’ndeki 11 ilde toplam 65 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu ile (63’ü sabit, 1 adet seyyar, 1 adet kalibrasyon laboratuvarı olmak üzere toplamda 65 adet istasyon) bölgenin hava kalitesi ölçülmekte ve kaliteli veriler elde edilmektedir. Müdürlüğün görev alanına giren iller, Marmara Bölgesi’ndeki 11 il olup; bu iller, İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Kocaeli, Sakarya, Bilecik, Yalova, Bursa, Balıkesir, Çanakkale’dir.

Harita 13 - Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller

Söz konusu 65 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu; kentsel, trafik, endüstri ve kırsal olarak 4 ayrı kategoride kurulmuştur. Kategorilere göre ölçülen parametrelerde farklılık arz etmekte olup, Kükürtdioksit (SO₂), Partikül Madde (PM₁₀ ve PM_{2.5}), Azot oksitler (NO_x, NO₂), Ozon (O₃), Karbonmonoksit (CO), VOC (Uçucu Organik Madde) Örneklemesi, Partikül Madde Örneklemeleri, Meteorolojik Parametreler ölçülmektedir. Ayrıca, istasyonlardan alınan örneklerle, analitik laboratuvarında uluslararası normlar doğrultusunda; ağır metaller (Pb, Cd, Ni ve As), PAHs (Polisiklikaromatik hidrokarbonlar), BTEX (Benzen, Toluen, Etilbenzen ve Xsilen) analizleri yapılmaktadır.

Müdürlüğümüzce İl Müdürlükleri, Belediyeler ve OSB'lerin istemesi durumunda, seyyar hava kalitesi ölçüm aracıyla ölçümler yapılmakta ve hava kalitesi değerlendirme raporları hazırlanmaktadır. Bu doğrultuda 2025 yılı içerisinde;

- Tekirdağ ili Muratlı İlçesinde 23.07.2024-19.06.2025 tarihleri arasında,
- Tekirdağ ili Ergene İlçesinde 19.06.2025-12.11.2025 tarihleri arasında, Hava kalitesi ölçümleri yapılmış olup hava kalitesi değerlendirme raporları hazırlanmıştır.
- 17.11.2025 tarihinden itibaren de İstanbul ili Ümraniye İlçesi Dudullu OSB bölgesinde ölçümlere başlanılmıştır.

Fotoğraf 7- Örnek Ölçüm Bölgesi ve Araç İçi Fotoğrafı

Temiz hava eylem planlarının hazırlanması (2025-2029) kapsamında Bölgemizde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ile toplantılar yapılmış bilgi ve belgeler gönderilmiştir. Bölgemizde bulunan illerin hava kalitesi değerlendirme raporları hazırlanarak Bakanlığımıza ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl müdürlüklerine gönderilmiştir. Ayrıca aylık il bilgi notları yazılmakta ve istenmesi durumunda gönderilmektedir.

İstanbul İli (2025-2029) Temiz Hava Eylem Planı kapsamında uygulama takvimi 17.5 “Eğitim Uygulama Takvimi” programı doğrultusunda İstanbul ilinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda Çevre Bilinci ve Hava Kirliliği konulu eğitim çalışmalarına başlanılmış, bu kapsamda gelen taleplere göre 2025 yılı içerisinde çeşitli okullarda eğitim verilmiştir.

Bu doğrultuda;

- Polonya Ulusal Ajansı’nın 2024-1-PL01-KA210-SCH-000247804 nolu; “İklim Değişikliği”ni konu alan "THERE IS NO OTHER LIVING PLANET" isimli ERASMUS+ programı kapsamında proje paydaşı olan Beşiktaş Arnavutköy Cahit Zarifoğlu İlkokulu öğrencileri ile, İtalya, Litvanya ve Polonya ‘dan gelen öğretmen ve öğrenciler Müdürlüğümüzü ziyaret etmişlerdir.

Fotoğraf 8- Okul Eğitimi ile ilgili Fotoğraflar

- Şişli Nilüfer Hatun İlkokulu öğretmen ve öğrencileri Müdürlüğümüzü ziyaret etmişlerdir. Ziyaretleri sırasında çevre kirliliği, hava kalitesi ve hava kirliliği kaynakları vb. hakkında bilgi verilmiş, çevre kirliliğinin önlenmesi için neler yapılabileceği hususlarında öğrencilerle

interaktif bir sunum gerçekleştirilmiş, Merkezimizde bulunan hava kalitesi ölçüm istasyonu ve Merkezimiz analitik laboratuvarında ölçüm ve değerlendirmelerin ne şekilde yapıldığına dair saha gezisi ve bilgilendirme yapılmıştır.

Fotoğraf 9- Okul Eğitimi ile ilgili Fotoğraflar

Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü sorumluluk bölgesindeki illerde bulunan hava kalitesi izleme istasyonlarına ait yer bilgileri ve ölçülen parametreler ile ilgili bilgiler aşağıda Çizelge ve Harita’da verilmektedir.

Çizelge 23 – Marmara Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ					ÖLÇÜLEN PARAMETRELER							
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM10	SO2	NOX	O3	CO	PM2.5	Meteor. Sensör
1	Balıkesir	Altıeylül	BALIKESİR (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-
2	Balıkesir	Bandırma	BANDIRMA MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
3	Balıkesir	Edremit	EDREMIT MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
4	Balıkesir	Erdek	ERDEK MTHM	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	1
5	Balıkesir	Karesi	MERKEZ (TRAFİK) MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
6	Bilecik	Merkez	BİLECİK (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
7	Bilecik	Bozüyük	BOZÜYÜK MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
8	Bursa	Osmangazi	BURSA (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	-	1	-	1	1
9	Bursa	Yıldırım	BURSA BEYAZIT CAD. MTHM	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-
10	Bursa	İnegöl	İNEGÖL MTHM	Sanayi	Kentsel	1	1	1	-	-	-	1
11	Bursa	Kestel	KESTEL MTHM	Sanayi	Kent Çevresi	1	1	1	1	-	-	1
12	Bursa	Osmangazi	KÜLTÜRPARK MTHM	Isınma	Kentsel	-	1	1	1	-	1	1
13	Bursa	Nilüfer	ULUDAĞ ÜNİV. MTHM	Isınma / Arka Plan	Kentsel/Kent Çevresi	-	1	1	1	-	1	1
14	Bursa	Gürsu	GÜRSU MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEKNİK FAALİYET RAPORU: 2025

15	Bursa	Kestel	Kestel Hilal Park MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-
16	Çanakkale	Merkez	ÇANAKKALE (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-
17	Çanakkale	Lapseki	LAPSEKİ MTHM	Arka Plan	Kırsal	-	1	1	1	-	1	1
18	Çanakkale	Çan	ÇAN MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
19	Çanakkale	Biga	BİGA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	1
20	Edirne	Merkez	EDİRNE (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-
21	Edirne	Merkez	KARAAĞAÇ MTHM	Arka Plan	Kırsal	-	1	1	1	-	1	1
22	Edirne	Keşan	KEŞAN MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
23	İstanbul	Başakşehir	BAŞAKŞEHİR MTHM	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	-	1
24	İstanbul	Esenyurt	ESENYURT MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
25	İstanbul	Kağıthane	KAĞITHANE MTHM	Isınma	Kentsel	-	1	1	1	-	1	1
26	İstanbul	Üsküdar	KANDİLLİ MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
27	İstanbul	Şişli	MECİDİYEKÖY MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
28	İstanbul	Silivri	SİLİVRİ MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
29	İstanbul	Sultanbeyli	SULTANBEYLİ MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
30	İstanbul	Sultangazi	SULTANGAZİ MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
31	İstanbul	Şile	ŞİLE MTHM	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	1
32	İstanbul	Bahçelievler	ŞİRİNEVLER MTHM	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-
33	İstanbul	Ümraniye	ÜMRANIYE MTHM	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-
34	İstanbul	Üsküdar	ÜSKÜDAR MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
35	İstanbul	Şişli	MTHM	Eğitim	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-
36	Kırklareli	Merkez	KIRKLARELİ (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
37	Kırklareli	Vize	VİZE EMEP	Arka Plan	Kırsal	-	1	1	1	-	-	1
38	Kırklareli	Demirköy	LİMANKÖY MTHM	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	-	1
39	Kırklareli	Lüleburgaz	LÜLEBURGAZ MTHM	Sanayi	Kentsel	1	1	1	-	-	-	1
40	Kocaeli	İzmit	KOCAELİ (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
41	Kocaeli	Dilovası	DİLOVASI (UHKİA)	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	-	-
42	Kocaeli	Dilovası	Dilovası İMES 1	Tesis Etki Alanı	Sanayi	1	-	1	-	1	-	1
43	Kocaeli	Dilovası	Dilovası İMES 2	Tesis Etki Alanı	Sanayi	1	-	1	-	1	-	1
44	Kocaeli	İzmit	ALİKAHYA MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	1
45	Kocaeli	Gölcük	GÖLCÜK MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
46	Kocaeli	İzmit	İZMİT MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
47	Kocaeli	Kandıra	KANDIRA MTHM	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	-	1	1

48	Kocaeli	Körfez	KÖRFEZ MTHM	Sanayi	Kent Çevresi	1	1	1	1	-	1	1
49	Kocaeli	Başıskele	YENİKÖY MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
50	Kocaeli	Gebze	GEBZE MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
51	Kocaeli	Gebze	GEBZE OSB MTHM	Sanayi	Kent Çevresi	-	1	1	1	-	1	1
52	Sakarya	Adapazarı	SAKARYA (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
53	Sakarya	Adapazarı	MERKEZ MTHM	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	-	-
54	Sakarya	Adapazarı	OZANLAR MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
55	Sakarya	Hendek	HENDEK OSB MTHM	Sanayi	Kent Çevresi	-	1	1	1	-	1	1
56	Tekirdağ	Süleyman-paşa	TEKİRDAĞ (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-
57	Tekirdağ	Süleyman-paşa	MERKEZ MTHM	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-
58	Tekirdağ	Kapaklı	ÇERKEZKÖY MTHM	Sanayi	Kentsel	1	1	1	1	1	1	1
59	Tekirdağ	Çorlu	ÇORLU MTHM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	1
60	Tekirdağ	Çorlu	ÇORLU OSB MTHM	Sanayi	Kent Çevresi	-	1	1	1	-	1	1
61	Yalova	Merkez	YALOVA (UHKİA)	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	1
62	Yalova	Altınova	ALTINOVA MTHM	Isınma	Kentsel	-	1	1	1	-	1	1
63	Yalova	Armutlu	ARMUTLU MTHM	Arka Plan	Kırsal	1	1	1	1	-	1	1
64	Seyyar Araç	-	Seyyar Araç 06 DV 9980	Seyyar		1	1	1	1	1	1	1
65	Kalibrasyon Lab.						1	1	1	1		

Harita 14 – Marmara Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonların yerleri

5.1.8. Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü

Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü 10/07/2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2015/7754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile doğrudan Merkeze bağlı olarak Amasya, Çorum, Giresun, Ordu, Samsun, Sinop, Sivas ve Tokat illerinde hava kalitesini izlemek, yönetim ve kurumsal altyapı oluşumunu sağlamak, ülkemizde ve diğer bölgelerimizde hava kalitesi alanında yapılacak çalışmalara destek ve katılım sağlamak amacıyla 2017 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Samsun İli'nde kurulmuştur.

Harita 15 – Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün görev alanına giren iller

Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü bölgeden elde edilen hava kalitesi ölçüm verilerinin validasyonlarını, analiz ve değerlendirmelerini yaparak politika oluşturulması aşamasında karar vericilere destek sunmakta, hava kalitesi limit değerlerinin aşılması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için yetkili kurumları bilgilendirmektedir. Ayrıca Temiz Hava Eylem Planlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında ilgili kurumlara destek vermektedir.

Harita 16 – Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'ne bağlı illerdeki istasyonlar

Bölgede 21 adet kentsel (ısınma), 1 adet endüstri (sanayi), 1 adet kırsal (arka plan) ve 6 adet de trafik olmak üzere toplamda 29 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu bulunmaktadır. Söz konusu istasyonlarda partikül madde (PM₁₀ ve PM_{2,5}), kükürtdioksit (SO₂), azotoksitler (NO_x), Ozon (O₃) ve karbonmonoksit (CO) parametreleri ölçülmektedir. Hava Kalitesi İzleme İstasyonlarının tipleri ve ölçüm parametreleri Çizelge 24'te verilmektedir.

Çizelge 24 - Orta Karadeniz Temiz Hava Merkezine bağlı iller ve istasyon yerleri

İSTASYON YER BİLGİLERİ						ÖLÇÜLEN PARAMETRELER								
SIRA NO	İL	İLÇE	İSTASYON ADI	KAYNAK TİPİ	ALAN TİPİ	PM ₁₀	SO ₂	NO _x	O ₃	CO	PM _{2,5}	Btex	LoVO	Meteor. Sensör
1	Amasya	Merkez	AMASYA	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	1
2	Amasya	Merzifon	AMASYA-MERZİFON	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	1
3	Amasya	Suluova	AMASYA-SULUOVA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
4	Amasya	Merkez	AMASYA-ŞEHZADE	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
5	Çorum	Merkez	ÇORUM	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
6	Çorum	Merkez	ÇORUM-BAHABEY	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
7	Çorum	Merkez	ÇORUM-MİMAR SİNAN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	-	-	-
8	Giresun	Merkez	GİRESUN	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
9	Giresun	Merkez	GİRESUN-GEMİLERÇEĞİ	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	1	1	-	-	-
10	Ordu	Altınordu	ORDU-ALTINORDU	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-

11	Ordu	Fatsa	ORDU-FATSA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
12	Ordu	Altınordu	ORDU-KARŞIYAKA	Trafik	Kentsel	1	1	1	-	1	1	-	-	-
13	Ordu	Ünye	ORDU-ÜNYE	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	-	-	-	1
14	Samsun	İlkadım	SAMSUN-İLKADIM HASTANE	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
15	Samsun	Atakum	SAMSUN-ATAKUM	Isınma	Kentsel	1	1	1	1	-	1	-	-	1
16	Samsun	Bafra	SAMSUN-BAFRA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
17	Samsun	Canik	SAMSUN-CANİK	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-
18	Samsun	Tekkeköy	SAMSUN-TEKKEKÖY	Sanayi	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
19	Samsun	İlkadım	SAMSUN-YÜZÜNCÜYIL	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
20	Sinop	Merkez	SINOP	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
21	Sinop	Boyabat	SINOP-BOYABAT	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	1	-	-	-	-
22	Sinop	Erfelek	SINOP-ERFELEK	Arka Plan	Kırsal	1	-	1	1	-	-	-	-	1
23	Sivas	Merkez	SİVAS-BAŞ ÖĞRETMEN	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	1	-	-	1
24	Sivas	Merkez	SİVAS-İSTASYON KAVŞAĞI	Trafik	Kentsel	1	-	1	-	1	1	-	-	-
25	Sivas	Merkez	SİVAS-METEOROLOJİ	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
26	Tokat	Merkez	TOKAT	Isınma	Kentsel	1	1	-	-	-	-	-	-	-
27	Tokat	Erbaa	TOKAT-ERBAA	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	1
28	Tokat	Merkez	TOKAT-MEYDAN	Trafik	Kentsel	1	-	1	1	1	1	-	-	-
29	Tokat	Turhal	TOKAT-TURHAL	Isınma	Kentsel	1	1	1	-	-	-	-	-	-

5.2. Denizlerde Bütünleşik İzleme Çalışmaları

Bakanlığımız ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ve TÜBİTAK-MAM işbirliği ile 2014 yılından bu yana düzenli olarak sürdürülen “Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ)”, ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik; ulusal mevzuatımız, Barcelona ve Bükreş Sözleşmeleri ve AB direktifleri çerçevesinde, alınacak tedbir, politika ve stratejilere altlık oluşturulmakta ve alınan önlemlerin etkinliğinin değerlendirilmesi yapılmaktadır. Üçer senelik dönemleri içerecek şekilde planlanmış olan programın 2023-2025 dönemi çalışmaları tamamlanmış olup, 2026-2028 dönemi hazırlıkları devam etmektedir.

Deniz izleme verileri UNEP/MAP Sekreteryasına, Karadeniz Komisyonu Sekreteryasına, TÜİK ve ulusal kurumlara rapor edilmektedir. Üçer yıllık program sonunda ise özet raporlar ve sempozyum gibi araçlarla bilgiler ve değerlendirmelerin kamuoyu ile paylaşılması sağlanmaktadır. 3-6 Kasım 2025 tarihinde İstanbul’da geniş katılımlı IV. Ulusal Deniz İzleme ve Değerlendirme Sempozyumu düzenlenmiştir.

Harita 17 - Denizlerde bütünleşik kirlilik izleme çalışması izleme noktaları

5.3. Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri

Kirletici niteliği yüksek sanayi tesislerinin bacalarından yayılan emisyonların sürekli izlenmesi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın öncelikli çalışma konuları arasında yer almaktadır.

Konu ile ilgili bir AB standardı olan "Sabit Kaynaklarda Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemlerinin Kalite Güvence Sistemi EN 14181" esas alınarak birçok teknik hususları içeren Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği 12 Ekim 2011 tarihli ve 28082 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sanayi tesislerinde kurulu bulunan Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemlerinin (SEÖS), Tebliğ'de belirtilen kriterlere uygun hale getirilmesini müteakiben, sürekli emisyon ölçüm sistemlerinin doğru olarak işletilmesini sağlamak ve dolayısıyla güvenilir verilerin elde edilmesi amacıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından sürekli emisyon ölçüm sistemlerinin kurulması, Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemlerinden elde edilen verilerin depolanması, verilerin geçerli kılınması ve devamında Bakanlık merkezine çevrimiçi (online) aktarılması hususlarını kapsayan 24 Nisan 2014 tarihli ve 2014/12 sayılı "Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Çevrimiçi (online) İzleme Genelgesi" yayımlanmıştır.

Tesisler faaliyet gösterdikleri sektöre göre, SEÖS Çevrimiçi İzleme Genelgesinde belirtilen tarihler kapsamında kademeli olarak bağlantılarını gerçekleştirmektedir.

Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliğinde yer alan ve yükümlülüklerini yerine getiren tesislerden, gelen veriler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından çevrimiçi olarak izlenmektedir.

2025 yılı sonu itibarıyla; "Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri Tebliği"nde yer alan ve yükümlülüklerini yerine getiren tesislerden, 414 adet kirletici vasfı yüksek sanayi tesisine ait 797 baca, 7/24 on-line izlenerek veriler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Merkezi Veri Tabanına anlık olarak aktarılmakta ve elektronik olarak arşivlenmektedir.

Ayrıca sanayi tesisleri sürekli emisyon ölçüm sistemlerinden gelen emisyon verilerinin işlenmesi, kayıt altında tutulması ve raporlanması işlemleri için “Sürekli İzleme Merkezi” Yazılımı geliştirilmiş ve kullanılmaktadır.

5.4. Sürekli Atıksu İzleme Çalışmaları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından atık su arıtma tesisi anlık izlenerek verileri Sürekli İzleme Merkezinde (SİM) toplanıp değerlendirilmektedir. 2025 yılında Sürekli Atık Su İzleme Sistemleri ile yüksek kapasiteli 467 tesis sürekli izlenmiştir. Tesislerde anlık pH, iletkenlik, sıcaklık, çözülmüş oksijen, debi, KOİ ve AKM parametreleri 7/24 takip edilmektedir. Marmara Denizi Koruma Eylem Planı kapsamında 2021/14 sayılı "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" konulu Genelge 02/07/2021 tarihinde yayımlanmıştır. Genelge ile Marmara Bölgesinde alıcı ortama deşarj eden tesislerin arıtma tesisi giriş ve çıkış debileri ile numune alma yönünden on-line takip edilmektedir. SİM üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapılmaktadır. Suyu ısı transferi amaçlı (soğutma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden tesisler ise giriş ve çıkışlarında debi ve sıcaklık yönünden on-line izlenmektedir. SİM üzerinden 2025 yılında toplam 93 tesis bu kapsamda izlenmektedir.

İnternet ortamından sisteme giriş için hem tesislere hem de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine kullanıcı adı ve şifre tanımlanmaktadır ve sürekli izleme merkezi web uygulaması (www.sim.csb.gov.tr) ile verilere erişilmektedir. Söz konusu veriler karar destek sistemi olarak görev yapmakta, tesislerin sektörel bazda analizine imkan sağlamakta ve SKKY Sektör tablolarının yönlendirilmesine veri sağlamaktadır. Bu veriler sayesinde sistemin alarm durumlarında numune alması sağlanarak arıtma tesislerinde uzaktan ve etkin denetim mekanizması geliştirilmiştir.

5.5. Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Çalışmaları

Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı (EKİP) ile Ergene, Küçük Menderes, Gediz, Kuzey Ege, Sakarya ve Susurluk Havzalarında 2014 yılından bu yana izleme çalışmaları yapılmaktadır.

Program ile yoğun evsel ve endüstriyel kirleticilerin baskısı altında bulunan havzalarda, alıcı ortamda su izleme çalışmalarının yapılarak sıcak noktaların belirlenmesi ve havza bazında kirliliğin önlenmesine yönelik gerekli önlemlerin alınmasına veri sağlanması amaçlanmıştır.

EKİP verilerinden Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın ilgili birimleri, özellikle havza eylem planları veya kirlilik önlenmesine yönelik projelerde, mevzuat çalışmalarında havza bazlı limitlere yön verirken yararlanmaktadır.

5.6. Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; endüstriyel tesislerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve kirleticiler ile atıkların arıtma, işleme vb. faaliyetler için taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla raporlanan envanterin uluslararası tanımıdır. Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır.

Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü; üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

Kademeli uygulama nedeniyle, tüm sektörlerin ve endüstriyel faaliyetlerin Sisteme dahil olması ve sunulan raporların veri doğrulamasının tamamlanması en erken 2027 yılında gerçekleşecektir.

Çizelge 25 - KSTK Sistemi Sektörel Kademeli Yürürlük Tarihleri

Tesisin ana faaliyetinin dahil olduğu sektör	Yürürlük tarihi	Kayıt için son tarih	İlk raporlama yılı	İlk KSTK raporu için son tarih
Enerji sektörü	4 Aralık 2021	4 Haziran 2022	2022	31 Mart 2023
Metal üretimi ve işlenmesi	4 Aralık 2021	4 Haziran 2022	2022	31 Mart 2023
Mineral/Maden sanayisi	4 Aralık 2022	4 Haziran 2023	2023	31 Mart 2024
Kimya sanayisi	4 Aralık 2022	4 Haziran 2023	2023	31 Mart 2024
Atık ve atıksu yönetimi	4 Aralık 2023	4 Haziran 2024	2024	31 Mart 2025
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	4 Aralık 2023	4 Haziran 2024	2024	31 Mart 2025
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	4 Aralık 2024	4 Haziran 2025	2025	31 Mart 2026
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	4 Aralık 2024	4 Haziran 2025	2025	31 Mart 2026
Diğer faaliyetler	4 Aralık 2024	4 Haziran 2025	2025	31 Mart 2026

ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü bünyesinde hizmet veren KSTK Merkezi, halihazırda 3000'e yakın sanayi tesisinin kayıt prosedürü için proses detaylarının ve kapasitelerinin gözden geçirilmesi ve sundukları verilerin kalite kontrolü de dahil olmak üzere iş ve işlemleri yürütmüştür. Tüm sektörler dahil edildiğinde KSTK'nın 4000'den fazla tesisi kapsamı beklenmektedir.

Çizelge 26 - Sayılarla KSTK Sistemi

Sektör	KSTK Erişimi Sağlanan Tesis Sayısı*	KSTK Erişimi Sağlanan Tesis Sayısı*	Kayıtlı Tesis Sayısı
Enerji	107 (4 Aralık 2021'den itibaren)	99 (4 Aralık 2021'den itibaren)	80
Metal	869 (4 Aralık 2021'den itibaren)	765 (4 Aralık 2021'den itibaren)	747
Mineral/Maden	814 (4 Aralık 2022'den itibaren)	770 (4 Aralık 2022'den itibaren)	381
Kimya	496 (4 Aralık 2022'den itibaren)	465 (4 Aralık 2022'den itibaren)	228
Atık ve Atıksu Yönetimi	264 (4 Aralık 2023'den itibaren)	219 (4 Aralık 2023'den itibaren)	173

Kağıt ve Ahşap	140 (4 Aralık 2023'den itibaren)	136 (4 Aralık 2023'den itibaren)	78
Yoğun Hayvancılık ve Su Ürünleri	46 (4 Aralık 2024'den itibaren)	46 (4 Aralık 2024'den itibaren)	Kayıt onay süreci devam ediyor.
Gıda ve İçecek	62 (4 Aralık 2024'den itibaren)	62 (4 Aralık 2024'den itibaren)	Kayıt onay süreci devam ediyor.
Diğer Faaliyetler (Tekstil, Deri Tabaklama, Tersane)	159 (4 Aralık 2024'den itibaren)	159 (4 Aralık 2024'den itibaren)	Kayıt onay süreci devam ediyor.
Toplam	2.957	2.721	1.687

*Erişimi sağlanan tesislerin KSTK Yönetmeliği'ne tabi olmadığının tespiti halinde bu tesislerin KSTK erişimleri kapatılmaktadır, erişim sağlanan tesis sayısı ile kayıtlı tesis sayısı arasındaki farkın nedeni budur.

KSTK'ya kayıtlı 1.687 tesisin konumları ve dağılımları aşağıdaki harita üzerinde görülmekte olup renkler tesislerin dahil olduğu sektörleri göstermektedir.

Şekil 2 –KSTK Tesislerinin Coğrafi Dağılımı (ÇŞİDB, sim.csb.gov.tr, 2025)

KSTK Sistemi'nde oluşan verinin kalitesinin sağlanması ve uygulamada oluşan tereddütleri gidermeye yönelik çok sayıda yardımcı doküman, duyuru ve Kılavuz yayınlanmış olup farklı içerik ve katılımcılarla çeşitli eğitimler gerçekleştirilmiştir. KSTK Yönetmeliği'nin uygulanmasına yönelik tüm kılavuz, duyuru, sunum, haber ve yönlendirmeler Ulusal KSTK internet sitesi <http://www.kstk.gov.tr/> adresi üzerinden paylaşılmaktadır.

Ulusal KSTK'nın geleceğini öngörmek ve yönlendirmek için, KSTK'ların geliştirilmesine yönelik uluslararası hedeflerin, planların, güncellemelerin ve uygulama örneklerinin paylaşıldığı ve tartışıldığı KSTK Çalışma Gurubu ile KSTK Protokolü toplantılarına düzenli olarak katılım sağlanmaktadır.

KSTK (PRTR) Protokolünde Daire Başkanlığımız "PRTR Türkiye Odak Noktalığı" vasıtası ile Şubat 2025 itibari ile temsil edilme statüsü kazanmıştır.

Temmuz 2024'te bir dizi proje başlatılmış olup ilk aşama olan küçük ölçekli “KSTK Uygulamalarında İdari ve Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi FAZ-1” TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ile yürütülmüş ve 13 Aralık 2024 tarihinde tamamlanmıştır.

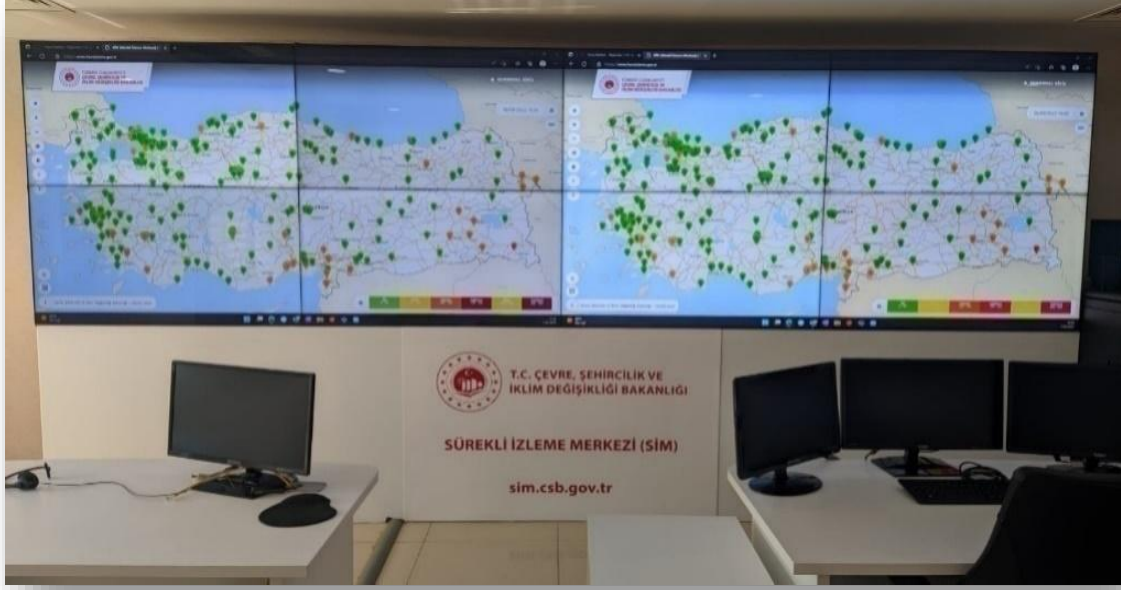
Haziran 2025'te yine TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ile imzalanan protokol ile “KSTK Uygulamalarında İdari ve Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi FAZ-II” yürütülmüş ve 12.12.2025 tarihinde tamamlanmıştır. Daha iyi ve daha kolay veri doğrulaması için KSTK Yazılımının iyileştirilmesi ve KSTK Yazılımının Sürekli İzleme Merkezi Yazılımı ile entegre edilmesi konusunda 2026 yılında yeni bir proje başlatılması planlanmaktadır.

Türkiye Aarhus Sözleşmesi veya PRTR Protokolü'ne taraf olmamakla birlikte; AB Müktesebatına Uyum için Türkiye 2008 Yılı Ulusal Programı'na göre, KSTK Sistemini 2009 yılı sonrasında kurmayı ve AB'ye üyelikle birlikte uygulamayı hedeflemiştir. Ancak, Daire Başkanlığımızın tüm KSTK faaliyetleri, KSTK verisinin 2027'den sonra herhangi bir zamanda kamuya açıklanabileceği varsayımına dayanarak yürütülmektedir. Dolayısıyla ilk birkaç yıl KSTK verisine kamusal erişim olmasa bile verinin toplulaştırılmış halinin çevrenin korunması ve kirliliğin azaltılması nihai hedefi doğrultusunda kullanılması planlanmaktadır. Kamuoyuna açılmadan önce KSTK verisinin; Minamata, Rotterdam, Basel ve Stockholm Sözleşmeleri ve LBS Protokolü gibi diğer izleme ve raporlama gereklilikleri veya yaşam döngüsü analizi çalışmaları veya KSTK tarafından beslenebilecek diğer sistemler için etkin kullanımını garanti etmek amaçlanmaktadır.

Ocak 2025 tarihinde yayımlanan ve 1 Aralık 2025 tarihinde yürürlüğe giren Endüstriyel Emisyonların Yönetimi Yönetmeliği (EYY) kapsamında Sanayide Yeşil Dönüşüm Belgesi'ne başvuruda bulunacak endüstriyel tesisler, KSTK raporunu sunmak zorundadır. Bu kapsamda bu iki mevzuatın Ek-1 faaliyet listelerinin uyumlu hale getirilmesi ve EYY'nin uygulanması için gerekli ilave bilginin KSTK sistemine entegre edilmesi, bunun yanında Avrupa'da değişen E-PRTR Tüzüğü'nün (Endüstriyel Emisyonlar Portalı Tüzüğü) gerekliliklerinin karşılanması, KSTK uygulaması esnasında hem daire Başkanlığımızca ortaya konan ihtiyaçların hem de diğer Daire Başkanlıklarının ihtiyaç duyduğu bilginin karşılanabilmesi gibi konularda çalışmalar yürütülmesi, mevzuatın revize edilmesi de yine KSTK sisteminin güncelliğin ve etkin kullanımının sağlanması adına planlanan çalışmalar arasındadır. KSTK'nın geliştirilmesinde önemli ilerlemeler kaydedilmiş olup KSTK verisinin kullanımı ve diğer veri tabanları ve raporlama mekanizmalarıyla entegrasyonu yoluyla üretilen bilginin, karar vericilere daha iyi çevresel koşullar yaratma konusunda yol göstermesi için büyük potansiyel görülmekte, bu nedenle genç Türkiye KSTK'sının sürekli ve yoğun bir şekilde geliştirilmesine devam edilmektedir.

5.7. Sürekli İzleme Merkezi

Bakanlığımızca üretilen çevresel izleme verilerinin etkin yönetiminin sağlanması, erken uyarı sistemleri oluşturulması, etkili denetim mekanizmalarının geliştirilmesi, uygun raporlama ve değerlendirme araçlarıyla elde edilen veriye dayalı politikalar üretilmesi, karar mekanizmalarına, mali destek ve teşviklere yön verilmesi amacıyla yürütülen “Ölçüm Sistemlerinin Standardizasyon, Entegrasyon ve Modernizasyonu Projesi” kapsamında 2018 yılında Bakanlığımız Gölbaşı yerleşkesinde “Sürekli İzleme Merkezi (SİM)” kurulmuştur (Fotoğraf 10).

Fotoğraf 10 - Sürekli İzleme Merkezi

Merkez her gün binlerce vatandaş, kamu kurumları, belediyeler, tesisler, üniversiteler, Avrupa Çevre Ajansı, İklim Değişikliği grupları gibi kuruluşlara veri üretmektedir. SİM platformu mevcutta 15.000 Sensör, analizör ve cihaz yönetimi yapmakta, 70 milyar data yönetimi ile büyük veri tabanı sunmaktadır. Sadece Hava Kalitesi, SAİS ve SEÖS'den günde yaklaşık 40 milyon veri toplanmaktadır.

Gelinen aşamada Hava Kalitesi İzleme İstasyonları, Atıksu İzleme İstasyonları (SAİS), Emisyon İzleme İstasyonları (SEÖS) sürekli olarak izlenerek yönetilebilmekte ve raporlanabilmektedir. Denizlerde Bütünleşik İzleme Verileri ile Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme verileri ile SİM yazılımına aktarılarak haritalandırma, grafik ve rapor alma işlemleri gerçekleştirilebilmektedir. Ayrıca, IOS ve ANDROID platformlarda çalışan mobil uygulamalar geliştirilmiştir. Problemlerden alınan veriler yazılım aracılığı ile SİM'de kesintisiz yönetilmektedir.

Bakanlığımızca belirlenen prosedür kapsamında yetkilendirilen kullanıcılar www.sim.csb.gov.tr internet adresi üzerinden, ilk aşamada entegre edilen veri tabanları ile oluşturulan 700'ün üzerinde raporlama ekranı ile havza, deniz, hava kalitesi, SAİS ve SEÖS raporlarına ulaşabilmektedir. SİM'den edinilen çevresel izleme verileri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ilgili birimleri ve akademik çalışmalara katkı sağlamaktadır.

5.8. Çevre Referans Laboratuvarı Analiz Hizmetleri

Çevre analizlerinde ülkemizin referans kurumu olan Çevre Referans Laboratuvarında çevre kirliliğine yönelik her türlü izin, izleme ve denetimlere esas teşkil eden ölçüm ve analizler yapılmakta, özel veya kamuya ait kurum ve kuruluş laboratuvarlarının yetkilendirme denetimlerine uzman personel sağlanmakta, eğitimler düzenlenmekte ve izleme çalışmaları yapılmaktadır. İhtilaflı çevre ölçümlerinde, hakem laboratuvar konumu ile teknik görüşler verilmektedir. Laboratuvar çalışmaları, "TS EN ISO/IEC 17025: Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yetkinliği için Genel Gereklikler Standardı" kapsamında sürdürülmektedir.

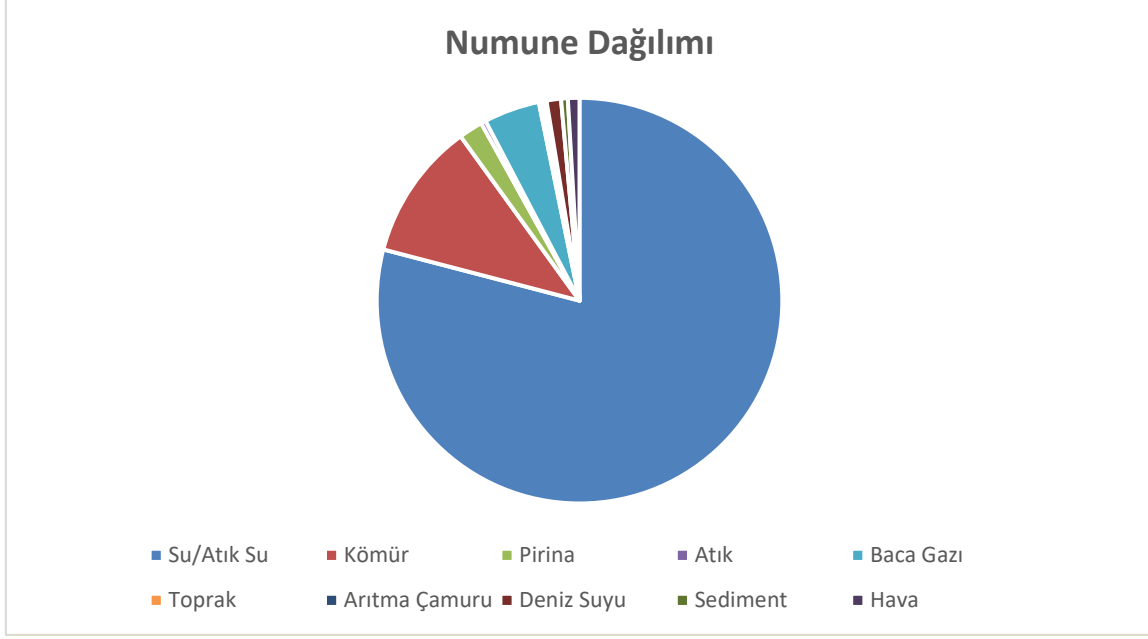

2008 yılından bu yana “TS EN ISO/IEC 17025” kapsamında Akreditasyon Belgesi’ne sahip olan Çevre Referans Laboratuvarı’nda beş kapsamda 52 parametre ile başlayan akreditasyon süreci, on farklı kapsamda (su/atık su, toprak, atık, arıtma çamuru, atık yağlar, izolasyon sıvıları, kömür, pirina ve baca gazı) 686 parametre ile devam etmekte olup; toplamda 1200’den fazla parametrenin analizi yapılabilir durumdadır.

Fotoğraf 11 - Çevre Referans Laboratuvarı

31 Aralık 2025 tarihi itibarıyla 1031’i su/atık su, 6’sı atık, 8’i toprak, 4’ü arıtma çamuru, 143’ü kömür, 25’i pirina, 58’i baca gazı, 15’i deniz suyu, 7’si sediment ve 12’si hava numunesi olmak üzere toplam 1309 numunede 27.110 analiz yapılmıştır.

Grafik 23 - 2025 yılında Çevre Referans Laboratuvarında analizi yapılan numunelerin dağılımı

3 adet Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarı aracı ile göl, dere, akarsu ve tesislerde izleme ve denetim çalışmaları, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinden gelen talepler doğrultusunda işletmelerin atık sularının kontrolü, deşarj izni ve denetim amaçlı numune alma ve analiz faaliyetleri ile numune alma eğitimleri devam etmektedir.

Fotoğraf 12 - Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarları

Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarları, 2025 yılında Manisa, Kocaeli, İstanbul, Çanakkale, Adana, Balıkesir, Bursa, Yalova, Sakarya, Bolu, Tekirdağ, Kırklareli ve Kahramanmaraş illerinde toplam 81 gün görevlendirilmiştir. Gerçekleştirilen denetim ve izleme çalışmalarında 157 noktadan örnekleme yapılmış; numunelere ait 2685 adet analiz, Mobil ve Merkez Laboratuvarlarımızda tamamlanmıştır. Analiz Raporları Bakanlığımız ilgili birimlerine iletilmiştir.

Akreditasyon faaliyetleri kapsamında analiz sonuçlarının kalitesinin ve teknik yeterliliğin belirlenmesinde önemli bir kriter olan yeterlilik testlerine katılım sağlanmıştır. Su/Atık su, toprak/atık/arıtma çamuru, eluat ve baca gazı matrikslerinde yurt içi ve yurt dışında katılım sağlanan testlerde, 110 parametrenin tamamında başarılı sonuçlar alınmıştır.

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın Monako'da bulunan Deniz İzleme Çevre Laboratuvarı tarafından her yıl organize edilen yeterlilik testleri kapsamında biota matriksinde analizi yapılan 7 metal parametresinin tamamında başarı sağlanmıştır.

Fotoğraf 13 - İnorganik Analiz Laboratuvarı

6. ÇEVRE YETERLİK ÇALIŞMALARI

6.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi Danışmanlık Firmalarının Yeterlik Durumları

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin 26. Maddesine istinaden 31.12.2022 tarihli 32060 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yeterlik Belgesi Tebliği kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ve Proje Tanıtım Proje İlerleme Raporu hazırlayacak kurum/kuruluşlara yeterlik belgesi verilmesine ilişkin iş ve işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından e-ÇED sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu, Proje Tanıtım Dosyası ve Proje İlerleme Raporu hazırlayacak kurum/kuruluşlara verilen ve iptal edilen belge sayıları ile toplamda geçerli belge sayısı Çizelge 27’de verilmektedir.

Çizelge 27 – 2025 yılında Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlama yetkisine sahip firma sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı

ÇED Yeterlik Belgesi Verilen Kurum/Kuruluş Sayısı	13
ÇED Yeterlik Belgesi İptal Edilen Kurum/Kuruluş Sayısı	12
ÇED Yeterlik Belgesi Vize Edilen Kurum/Kuruluş Sayısı	44
ÇED Yeterlik Belgesine Sahip Kurum/Kuruluş Denetim Sayısı	42
Toplam ÇED Yeterlik Belgesine Sahip Kurum/Kuruluş Sayısı	218

6.2. Çevre Mühendisi/Yetkilendirilmiş Kişi, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Çevre Yönetimi Birimlerinin Yeterlik Durumları

15.06.2022 tarihli ve 31867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 4 üncü maddesi ile, 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Çevre Yönetim Birimi/Çevre Görevlisi” tanımı “Çevre Yönetimi Hizmeti” olarak değiştirilmiştir; bu değişiklik kapsamında “çevre görevlisi” ifadesi yürürlükten kaldırılmıştır. Yapılan yeni düzenleme ile “Çevre Yönetimi Hizmeti” kavramı ile bu hizmeti sunabilecek kişi, kurum ve kuruluşlar yeniden tanımlanmıştır.

Kanunda yapılan değişikliğin Yönetmeliğe yansıtılması, çevrenin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik iş ve işlemlerin daha etkin yürütülmesinin sağlanması, mevcut uygulamada yaşanan sorunların giderilmesi, eksikliklerin tamamlanması ve çevre yönetimi hizmet kalitesinin artırılması amacıyla “Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik” hazırlanmıştır. Ayrıca çevre danışmanlık firmalarının sundukları hizmetler karşılığında işletmeler tarafından ödenecek hizmet bedelinin belirli bir standarda kavuşturulması, söz konusu bedelin personelin gıda, konaklama ve ulaşım gibi zorunlu ihtiyaçlarını asgari düzeyde karşılayabilecek seviyede belirlenmesi ve hizmet sunucuları arasındaki haksız rekabetin önlenmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda hazırlanan “Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik”, 01.11.2022 tarihli ve 32000 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Yönetmelik kapsamında; çevre mevzuatı uyarınca çevre yönetimi hizmeti sunacak çevre mühendisleri/yetkilendirilmiş kişiler, çevre yönetim birimleri ve çevre danışmanlık firmalarına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir. Yönetmelik” kapsamında Çevre Mühendisleri/Yetkilendirilmiş Kişiler, Çevre Yönetim Birimleri ve Çevre Danışmanlık Firmaları ile ilgili iş ve işlemler, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünce “Ulusal Çevre Bilgi Sistemi” alt uygulaması olan “e-yeterlik” sistemi üzerinden elektronik ortamda yürütülmektedir.

Çevre Mühendisi/ Yetkilendirilmiş Kişi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları için 2025 yılında verilen yeterlik belgesi sayıları ile toplamda ulaşılan belge sayıları ve gerçekleştirilen firma denetimi sayıları Çizelge 28’de verilmektedir.

Çizelge 28 - Çevre Mühendisi/ Yetkilendirilmiş Kişi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmalarına verilen yeterlik belgesi sayıları ile gerçekleştirilen firma denetimi sayısı

FAALİYET	2025	GENEL TOPLAM (2010-2025)
Çevre Yönetimi Hizmeti Yeterlik Belgesi Sayısı	2.557	11.057
Çevre Danışmanlık Firması Yeterlik Belgesi	144	613
Çevre Yönetim Birimi Yeterlik Belgesi	49	346
Çevre Danışmanlık Firması Denetim Sayısı	381	3.443

6.3. Çevre Yetkilendirme Çalışmaları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünce, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesine ilişkin risk değerlendirmesi ve acil müdahale planlarını hazırlayacak kurum ve kuruluşlarının asgari özelliklerinin belirlenmesi, araç takip servisi sağlayıcılarının niteliklerinin belirlenmesi ve toprak kirliliğinin kontrolü ve noktasal kaynaklı kirlenmiş sahalara dair yönetmelik yeterlilik belgesi tebliği konularında yeterlilik belgesi verilmektedir.

Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine İlişkin Yeterlilik Belgesi Tebliği 17.06.2011 tarihli ve 27967 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda verilen yeterlik belgelerine ilişkin veriler Çizelge 29’da yer almaktadır.

Çizelge 29 - 2025 yılında Toprak kirliliğinin kontrolü ve noktasal kaynaklı kirlenmiş sahaların temizlenmesi konusunda yetkilendirme çalışmaları kapsamında yeterlik belgesine sahip firma sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı

Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine ilişkin Yeterlilik Belgesi İptal Edilen Kurum/Kuruluş Sayısı	-
Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine ilişkin Yeterlilik Belgesi Vize Edilen Kurum/Kuruluş Sayısı	1
Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine İlişkin Yeterlilik Belgesi Alan Kurum/Kuruluş Denetimi	4
Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahaların Temizlenmesine İlişkin Yeterlilik Belgesi Alan Kurum/Kuruluş	11

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planlarını Hazırlayacak Kurum ve Kuruluşların Yetkilendirmesi Tebliği 12.12.2014

tarih ve 29203 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğ kapsamında verilen yeterlik belgelerine ilişkin veriler Çizelge 30’da yer almaktadır.

Çizelge 30 – 2025 yılında Deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesine ilişkin risk değerlendirmesi ve acil müdahale planlarının hazırlanması çalışmaları kapsamında yeterlik belgesine sahip firmaların sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planlarının Hazırlanmasına Dair Yeterlik Belgesi	2
Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planlarının Hazırlanmasına Dair Yeterlik Belgesi İptal	1
Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planlarının Hazırlanmasına Dair Yeterlik Belgesi Denetim	3
Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesine İlişkin Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planlarının Hazırlanmasına Dair Yeterlik Belgesi Toplamı	9

20.03.2015 tarihli ve 29301 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Atıkların Karayolunda Taşınmasına İlişkin Tebliğ kapsamında 24.07.2020 tarihinde Araç Takip Servis Sağlayıcıların (ATSS) niteliklerinin belirlenmesi ile ilgili usul ve esaslar belirlenmiştir. Araç Takip Servis Sağlayıcılarının niteliklerinin belirlenmesi ile ilgili usul ve esaslar kapsamında verilen yeterlik belgesi sayısı Çizelge 31’de verilmektedir.

Çizelge 31 – Araç takip servis sağlayıcıları konusunda yeterlik belgesine sahip firmaların sayısı ve gerçekleştirilen kurum/kuruluş denetim sayısı

	2025	GENEL TOPLAM
Araç Takip Servis Sağlayıcı (ATSS) Yeterlik Belgesi	-	4
Araç Takip Servis Sağlayıcı (ATSS) Yeterlik Belgesi Alan Kurum/Kuruluş Denetimi	1	-

6.4. Çevre Etiket Çalışmaları

Çevre Etiket Yönetmeliği; 19.10.2018 tarih ve 30570 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup, tekstil, temizlik kâğıdı, seramik, elde yıkama bulaşık deterjanı, kişisel bakım, kozmetik, cam, çamaşır deterjanı, bulaşık makinesi deterjanı, sert yüzey temizleyiciler, doğal taş, yatak, kişisel hijyen, ıslak mendil, mobilya, boya-vernik, banyo armatürleri, yağlayıcılar ve turistik konaklama ürün/hizmet gruplarında kriterler yayımlanarak “Çevre Etiket” başvuruları kabul edilmektedir. Yeni geliştirilen ve güncellenen kriterler cevreetiketi.csb.gov.tr web adresinde yayınlanmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasında imzalanan “Türkiye Çevre Etiket Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında 4 (dört) ürün grubuna yönelik kriter belirleme çalışmalarına başlanmıştır.

Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması kapsamında, kriteri yayımlanan ürün/hizmet gruplarında çevre etiketi kullanıcısı ünvanını almaya hak kazanan firmalar Çizelge 32’de verilmektedir.

Çizelge 32- Çevre Etiketine Sahip Firmalar

Firma Adı	Ürün Grubu
Sanko Tekstil İşletmeleri San ve Tic A.Ş. - İSKO Şubesi	Tekstil
Adım Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Tekstil
Babacanteks Örmecilik San. Tic. A.Ş.	Tekstil
İlhan Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Tekstil
Sanko Tekstil İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş./Organize San. Şubesi	Tekstil
Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş.	Tekstil
SASA Polyester San. A.Ş.	Tekstil
Palmyra Dokuma İplik Tekstil Tic. ve San. A.Ş.	Tekstil
Yurtbay Seramik San ve Tic A.Ş.	Seramik
Vitra Karo San. Ve Tic. A.Ş.	Seramik
Ege Seramik San ve Tic A.Ş.	Seramik
Hayat Kimya San. A.Ş.	Temizlik Kağıdı
Sanipak Sağlıklı Yaşam Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	Temizlik Kağıdı
Europap Tezol Kağıt San. ve Tic. A.Ş.	Temizlik Kağıdı
DenizTemiz Derneği/ Turmepa	Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı
CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.	Elde Yıkama Bulaşık Deterjanı
CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.	Sert Yüzey Temizleyiciler
DenizTemiz Derneği/ Turmepa	Sert Yüzey Temizleyiciler
Evyap Sabun Yağ Gliserin San. ve Tic. A.Ş.	Kişisel Bakım
CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş.	Çamaşır Deterjanı
Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San ve Tic A.Ş.- Artema Armatür Grubu Bozüyük Tesisleri	Banyo Armatürleri
Doğanlar Mobilya Grubu İmalat San. ve Tic. A.Ş.	Yatak
DYO Boya Fabrikaları San ve Tic A.Ş.	Boya-Vernik

Uluslararası Çalışmalar

Ürdün Eko-Etiket Sistemi heyeti, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla Genel Müdürlüğümüze 2025 Eylül ayında çalışma ziyaretinde bulunmuştur. Bu çalışma ziyaretinin temel amacı, Ürdün Sanayi, Ticaret ve Tedarik Bakanlığı'na bağlı Ürdün Standartları ve Metroloji Örgütü'nün Bakanlığımızın yürüttüğü Türkiye Çevre Etiket Sistemi'ni yerinde inceleyerek, çevresel performansa ilişkin ilk hükümet etiketi olan JO Eko Etiket'i geliştirme ve uygulama kapasitesini güçlendirmektir. Üç gün süren bu ziyarette Bakanlığımıza ait Türkiye Çevre Etiket Sistemi iş ve işlemleri; özellikle başvuru değerlendirme ve belgelendirme konularını, sistemin geliştirme ve yürütme sürecinde Bakanlık personellerinin edindikleri çalışma prensipleri paylaşılmıştır. Ayrıca Ürdün Heyetiyle beraber; çevre etiketi almış bir işletmeye yerinde saha ziyareti yapılmıştır.

2020 yılında üyesi olduğumuz Küresel Eko-Etiket Ağı (GEN) tarafından Özbekistan'ın Taşkent Kenti'nde Ekim 2025'te gerçekleştirilen "Yıllık Genel Kurul Toplantısına" katılım sağlanmıştır. Ülkemizin Eko-etiket sisteminin uluslararası platformda tanınırlığının artırılması ve uluslararası alanda karşılıklı iş birliği olanaklarının geliştirilmesi amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından katılım sağlanmıştır. Yapılan verimli görüşmeler neticesinde; sürdürülebilir tedarik ve değer zincirinin oluşturulması amacıyla 15.10.2025 tarihinde Singapur Yeşil Etiket Sistemi ile Türkiye Çevre Etiket Sistemi arasında karşılıklı etiketlerin tanınması ve iş birliğinin artırılması konularını içeren protokol imzalanmıştır.

Diğer Faaliyetler

Ülkemizdeki çevre etiketi uygulamaları ve yayımlanan çevre etiketi kriterlerine ilişkin görüş alışverişinde bulunmak amacıyla firmalara, STK'lara, Ticaret ve Sanayi Odalarına teknik değerlendirme ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

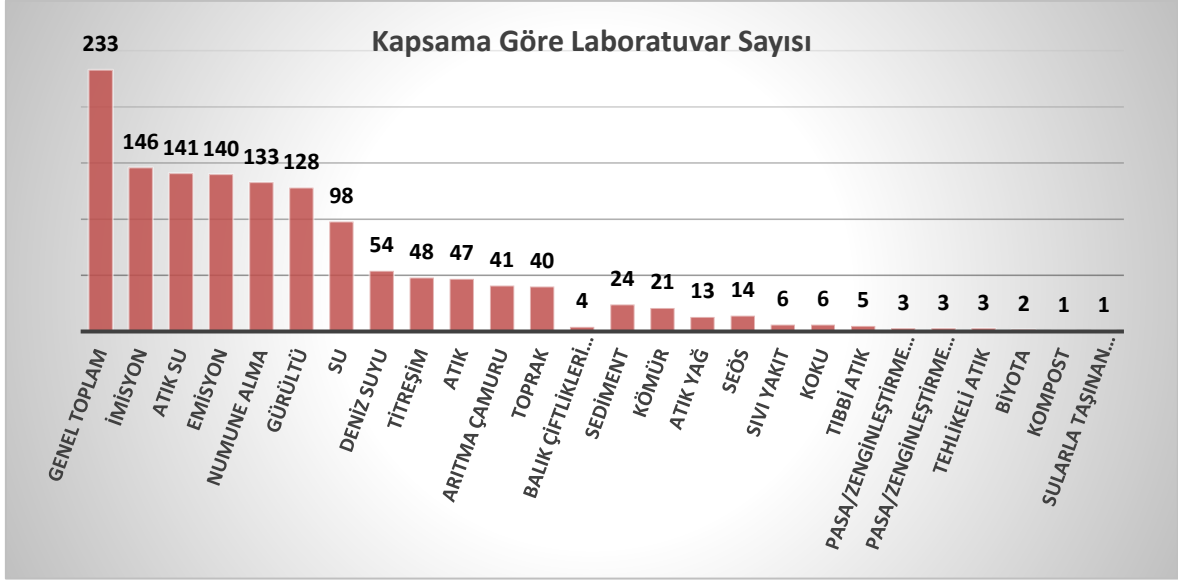
Türkiye Çevre Etiketi Sisteminin tanıtımına yönelik olarak düzenlenen etkinliklere katılım sağlanmış, yayımlanan kriterlerle ilgili, üreticiler ve tüketicilere yönelik tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

6.5. Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarı Yeterlik Çalışmaları

Çevre mevzuatı kapsamında çalışan özel ve kamu laboratuvarlarına 2004 yılından bu yana “Çevre Ölçüm ve Analizleri Yeterlik Belgesi” verilmektedir. Bu kapsamda 2012 – 2025 yılları arasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (Çevre Referans Laboratuvarı) tarafından çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkilendirilen laboratuvar sayısı Çizelge 33'te verilmektedir.

Çizelge 33 - Çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkili laboratuvarların yıllara göre değişimi (2012-2025)

YETKİLİ LABORATUVAR SAYISI			
YILLAR	KAMU	ÖZEL	TOPLAM
2012	51	102	153
2013	46	113	159
2014	41	115	156
2015	42	118	160
2016	42	129	171
2017	45	135	180
2018	46	156	202
2019	50	165	215
2020	41	187	228
2021	41	190	231
2022	40	192	232
2023	39	194	233
2024	38	194	232
2025	38	195	233

Grafik 24 - Çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkili laboratuvarların kapsam dağılımı (2025)

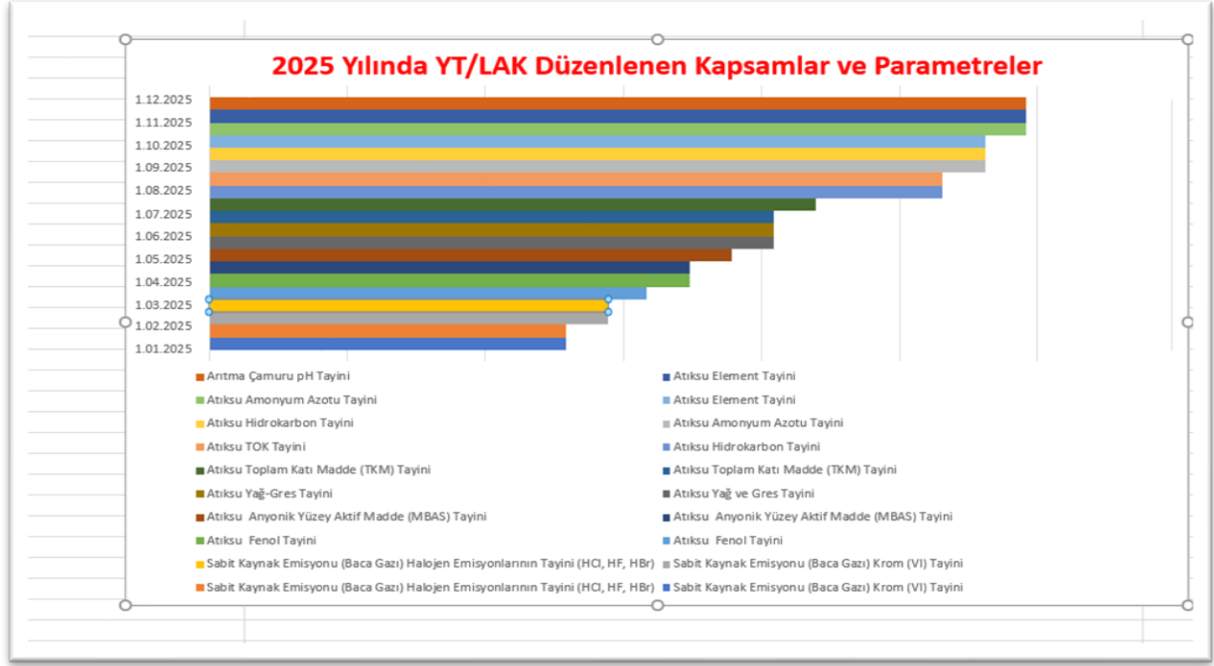
Grafik 24'te Çevre mevzuatı kapsamında ölçüm/analiz yapmaya yetkili laboratuvarların kapsamlara göre dağılım mevcuttur.

"Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği" kapsamında; Laboratuvarların yetkilendirme, inceleme, denetleme vb iş ve işlemleri 2025 yılında da devam etmiştir.

- ✓ 2025 yılı itibari ile toplam 233 laboratuvar yetkilidir.
- ✓ 01.01.2025- 31.12.2025 tarihleri arası toplamda aşağıda verilen çizelgede belirtildiği üzere 141 adet belge düzenlenmiştir.

Başvuru Türü	Adet
Yeterlik Başvurusu	6
Belge Yenileme Başvurusu	49
Kapsam Genişletme/Daraltma Başvurusu	84
Adres Değişikliği Başvurusu	2
TOPLAM	141

- ✓ 2025 yılı Asgari Fiyat Tarifesi düzenlenmiştir.
- ✓ 2008 yılından 2022 yılına kadar Bakanlıkça düzenlenen YT/LAK (Yeterlilik/Laboratuvarlar Arası Karşılaştırma) testleri ile ilgili 2022 yılının Eylül ayı itibari ile Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/TUÇEV ve İZAYDAŞ arasında yeterlik testi organizasyonu kapsamında protokol imzalanmış ve çevre mevzuatı kapsamında çalışan laboratuvarlara, YT/LAK testlerinin Bakanlık koordinasyonu ile İZAYDAŞ ile birlikte düzenlenmesine karar verilmiştir.
- ✓ Düzenlenen YT/LAK kapsamı 2025 yılında kapsam ve parametreler yer almaktadır.

Grafik 25 - 2025 Yılında Yeterlilik Testi Düzenlenen Kapsam ve Parametreler

- ✓ Yetkili laboratuvarlara, numune dağıtımının elektronik ortamda yapılması amaçlı 16 Şubat 2019 tarihi itibarı ile hayata geçirilen Merkezi Laboratuvar Belirleme Sistemine (MELBES) yazılım programı kapsamında, yönetmelikler bazında uygulamada kolaylıklara yönelik revizyon çalışmalarına devam edilmiş ve 25.03.2024 tarih E-67516161-020-8940025 2024 sayılı “MELBES Yetkilendirme ve Kapsam Genişletme Hk. Oluru” yayımlanmış ve bu çerçevede başvurular değerlendirmeye alınmıştır.
- ✓ 2025 yılında danışman firma, çevre mühendisi /yetkilendirilmiş kişi, sanayici ve İl Müdürlüklerinden MELBES programı hakkında (giriş, doğru talep oluşturma, yanlış taleplerin iptali, taleplerin mevzuata uygunluğu vb) gelen telefon, e-posta ve yazılara cevap verilmiş, uygulamalar hakkında gerektiğinde ilgili birimlerden görüş yazıları istenerek ilgililere gönderilmiş/duyurulmuş ve sistemin sürekliliği sağlanmıştır.
- ✓ 30-31 Ekim-01 Kasım 2025 tarihlerinde IV. MELBES çalıştay Antalya ilinde tüm yetkili laboratuvarların katılımı ile düzenlenmiştir. Düzenlenen çalıştay sonrasında 19 Ocak 2026 tarihinde 2025 Yılı IV. MELBES Çalıştay’nda görüşülen ve MELBES algoritmasında düzenleme yapılmasına karar verilen hususlar belirlenmiş olup, Bakanlık resmi internet sitesinde duyurular bölümünde yayımlanmıştır.
- ✓ 2025 yılında, Entegre Çevre Bilgi Sistemi laboratuvar ölçüm programı, belgelendirme ve denetim faaliyetlerinin yürütüldüğü Laboratuvar Yetkilendirme Modülü üzerinden, Çevre Mevzuatları çerçevesinde yazılımda uygulamada kolaylık ve iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.
- ✓ Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarlarında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yetkili laboratuvarlarda çalışan ve numune alma ve raporlama

konularında yetkilendirilecek olan personele yönelik 2025 yılında aşağıdaki programda eğitim düzenlenmiştir.

Eğitim Konusu	Eğitim Tarihi
Emisyon-İmisyon Ölçümleri, Ölçüm ve Numune Alma Eğitimi	05 – 08 Aralık 2025
Emisyon-İmisyon Ölçümleri Raporlama Personeli Eğitimi	01 – 04 Aralık 2025
Su ve Atık Sudan Numune Alma Eğitimi	16-26 Kasım 2025
Aritma Çamuru, Toprak, Katı Atık, Yağlar ve İzolasyon Sıvılarından Numune Alma Eğitimi	16-26 Kasım 2025

7. ULUSLARARASI ÇALIŞMALAR, PROJELER VE EĞİTİM ÇALIŞMALARI

7.1. Uluslararası Çalışmalar

7.1.1. IMPEL Ağı Çalışmaları

IMPEL, (The European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law), Avrupa çevre otoritelerinin yer aldığı ve AB çevre mevzuatının uygulanmasının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için oluşturulmuş bir platformdur. IMPEL Ağı, AB çevre mevzuatının etkin şekilde uygulanması için çevre otoriteleri arasında bilgi ve en iyi uygulamaların paylaşımı ile profesyonel işbirliği geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Mevcut durumda IMPEL'in tüm AB Üye Devletleri, Kuzey Makedonya, Sırbistan, Türkiye, İzlanda, Kosova, Arnavutluk, İsviçre, Norveç, Birleşik Krallık ve Ukrayna dâhil olmak üzere 37 ülkeden 58 çevre otorite üyesi bulunmaktadır. 1992 yılında kurulmuş olan IMPEL'e ülkemiz 2005 yılında dâhil olmuştur. IMPEL kapsamında yapılan proje çalışmalarına, proje toplantılarına, çalıştay, seminer ve konferanslara yüz yüze ve çevrimiçi olarak katılım sağlanarak uluslararası gelişmelerin takibi yapılmaktadır. IMPEL Ağı çerçevesinde 2025 yılında gerçekleştirilen proje ve faaliyetler aşağıda verilmektedir:

7.1.1.1. Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin Uygulanmasının Desteklenmesi

Projesi

Projenin amacı Endüstriyel Emisyonlar Direktifinin ve Mevcut En İyi Tekniklerin AB genelinde uygulanmasını desteklemektir. Endüstriyel Emisyonlar Direktifi (EED)'nin ana konusu Avrupa Birliğinde yer alan çeşitli sanayi tesislerinden kaynaklanan kirliliğinin ve emisyonların minimum seviyeye indirilmesidir. BAT ve BREF çalışmaları, denetimlerin planlanmasında IRAM II risk değerlendirme metodunun geliştirilmesi, ortak denetim çalışmaları, EED ve döngüsel ekonomi, koku emisyonunun kontrolüne ilişkin çalışmalar, atık yakma, iç izleme, besi çiftliklerinde MET uygulamaları, maden atıklarının yönetimi, sanayide yeşil dönüşüm gibi çeşitli alt gruplar ile 2025 yılında proje çalışmaları yürütülmüştür. Bu çerçevede takibi yapılan proje toplantıları ile birlikte 22-24 Ekim 2025 tarihlerinde İspanya'da gerçekleştirilen "Yıllık Endüstri ve Hava Konferansı" ve "Çalışma Grupları Uygulama Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.

7.1.1.2. Atık Yönetimi ve Döngüsel Ekonomi Projesi

Bu proje, izin ve denetim süreçlerinde Eko-inovasyonu ve Döngüsel Ekonomiye teşvik etmek ve Atık Çerçeve Direktifinin kilit noktalarına ilişkin ortak bir anlayış oluşturmayı amaçlamaktadır. Tecrübelerin ve iyi uygulamaların paylaşıldığı, uygulama kılavuzlarının hazırlandığı, çeşitli eğitimlerin ve konferansların düzenlendiği bu proje çalışmalarını çeşitli alt gruplar aracılığı ile yürütmektedir. 2025 yılında da bu alt gruplardan bazıları olan REACH-döngüsel ekonomi ilişkisi, atık sonlandırma ve yan ürünler için veri tabanı oluşturulması, eğitim faaliyetleri, yıllık atık ve sınır ötesi atık taşınması konferansı düzenlenmesine ilişkin alt gruplarda kontrol listelerinin oluşturulması ve ülke uygulamaları anketlerinin doldurulması, proje ekip toplantılarına katılım gibi çalışmalar yürütülmüştür.

13-15 Mayıs 2025 tarihinde Estonya'da gerçekleştirilen Atıkların Sınır Ötesi Taşınması En İyi Uygulamalar Toplantısına katılım sağlanmıştır. Bu toplantıda, TFS Ulusal İrtibat Noktaları (NCP's)

arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı, vaka çalışmaları, çalışma yöntemleri ve yorumlar, denetim yaklaşımları üzerine değerlendirmeler yapılmıştır. Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrol edilmesi hususlarında Sınır Ötesi İşbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlanmıştır.

7.1.1.3. Atıkların Sınır Ötesi Sevkiyatı Projesi

Bu proje ile atıkların genellikle bölgesel, ulusal sınırların ötesine taşınmasında uygun elleçlemenin sağlanması, yasadışı boşaltımın önlenmesi, AB Çevre Suçları Direktifinin uygulanması ve çevre ile kamu sağlığının korunmasını amaçlanmaktadır. Bu projenin üyeleri arasında çevre denetçilerinin yanısıra gümrük ve polis hizmetleri, sınır ötesi sevkiyatların uygulanmasında ve atık yönetiminde rol oynayan hâkim ve savcılarının bulunduğu otoriteler yer almaktadır. Atık sevkiyatı için hızlı ve pratik iş birliğinin gerçekleştirilmesi ve buna yönelik iletişim ağlarının güçlendirilmesi ve yakından takibi de bu proje kapsamında gerçekleştirilmektedir. Gemi geri dönüşüm uygulamalarının takip edilmesi, sektör uygulamalarına yönelik kapasitenin geliştirilmesi ve plastik atıkların ithalatı hususlarında çalışmalar yürütülmüştür.

12 Aralık 2025 tarihinde Ticaret Bakanlığı'nda IMPEL Ağı'nın katılımı ile gerçekleştirilen Atık Sevkiyat Tüzüğüne dair Çalıştay'a katılım sağlanmıştır.

7.1.1.4. Operasyonel ve Stratejik Çalışmalar Projesi

Bu projenin amacı; uluslararası ve Avrupa Atık Sevkiyatı ile Atık Yönetimi kurallarının pratik uygulaması ve yaptırımında uyumu teşvik etmek, ortak yaptırım uygulamaları yürütmek, yönetmelik ve yönergelerin uygulanmasıyla ilgili bilgi, en iyi uygulamalar ve deneyim alışverişini teşvik etmek ve tek tip bir yaptırım birliğini teşvik etmektir. Farkındalık yaratma ve kapasite geliştirme faaliyetleri, kurumlar arası ve sınır ötesi iş birliğini ve operasyonel yaptırım faaliyetlerini kolaylaştırma yoluyla yapılmakta olup 2025 yılında söz konusu projeler takip edilerek proje toplantılarına katılım sağlanmıştır. 07-09 Ekim 2025 tarihlerinde Belçika-Brüksel'de gerçekleştirilen Atıkların Sınırötesi Taşınması Konferansı'na katılım sağlanmıştır.

7.1.1.5. Su ve Toprak Projeleri

IMPEL Su ve Toprak Uzman Ekibi tarafından yürütülen projeler 2025 yılında da takip edilmiş ve proje toplantılarına katılım sağlanmıştır. Bu projeler, su kaynaklarının nitelik ve niceliğinin bozulmasını engellemeye, arazi ve toprakların kötü yönetimiyle ilgili sorunlara çözüm bulmaya, çerçeve direktiflerle belirlenen tanımlanmış bir stratejik çizgide faaliyet gösterme ihtiyacını karşılamaya ve yetersiz kanıt, veri ve bilgi, uygulama boşluğunun giderilmesi için bilgi ve deneyim paylaşımını ve kılavuzlar geliştirmeyi amaçlamaktadır. 01-03 Ekim 2025'de Yunanistan'da gerçekleştirilen Su ve Toprak Konferansı'na katılım sağlanmıştır.

7.1.1.6. Kesişen Araçlar ve Yaklaşımlar Projesi

Bu projeler; sistemlerin, süreçlerin, prosedürlerin ve yeni çalışma biçimlerinin geliştirilmesinden sorumlu uygulayıcıları desteklemek amacıyla yapılmaktadır. Daha iyi ve verimli denetim uygulamalarını desteklemek amacıyla kapsamlı araçların belirlenmesi, yapay zekâ ve teknolojinin iyi ve verimli kullanılmasının sağlanması ile kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. 2025 yılında bu çalışmalar genişletilmiş ARTIC- Yapay Zekâ ve Çevre Koruma Projesinin takibi yapılarak toplantılara katılım sağlanmıştır. Yine Atık Yönetiminde Yapay Zekâ ve Mevzuata Uygunluğun İzlenmesi Projesinin takibi yapılmaktadır. Çevresel Hasar Değerlendirmesi için Jeo-uzamsal Zekâ (GIEDA) proje toplantılarına katılım sağlanmaktadır. Çevresel Sorumluluk

Direktifi ve Çevresel Suç Direktifi kapsamında çevresel zararların önlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar takip edilmektedir.

Yapay zekâ kullanılarak gelişmiş teknolojileri entegre eden tek girişli bir denetim uygulaması ile birçok veri kaynağından alınan verilerin tek bir platformda toplanarak çevre suçlarının tespiti, denetim ve yaptırımlarda kolaylık sağlanmasına ilişkin çalışmalar takip edilmektedir. Bununla birlikte; diğer paydaş kurumlar ile idari iş birliğinin temini için taslak platform ve taslak uygulamalar takip edilmektedir. Bu husustaki; 24 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirilen EMERITUS Platformu Eğitimine katılım sağlanmıştır.

AB Çevre Suç Direktifi'nin üye ülkelerde uygulamasının takibi yapılmaktadır. IMPEL, ENPE, EUFJE ve EnviCrimeNet'in ortak katılımının sağlandığı 21-22 Mayıs 2025'te Slovakya'da gerçekleştirilen "4 Network Conference"na katılım sağlanmıştır. Çevre Suçları kapsamında gerçekleştirilen denetimler ile ilgili ülke uygulamaları Seminerler Serisine katılım sağlanmıştır. Bunun yanı sıra; Çevre Sorumluluk Direktifi ile ilgili düzenlenen çevrimiçi toplantı ve eğitimlere katılım sağlanmıştır.

7.1.1.7. Endüstriyel Kazalardan Alınan Dersler Semineri

Bilindiği üzere; yeni kazaları önlemek için endüstriyel kazalarla ilgili veri toplama ve analiz gereklidir. Denetçilerin gerçekte ne olduğunu ve bu gibi durumlarda nihayetinde hangi önlemlerin alındığını anlamak için kaza durumlarına ilişkin örneklerle sahip olmaları edinilmiş tecrübelerin paylaşımı açısından önem arz etmektedir.

IMPEL kapsamında 1999'dan beri, Üye Devletlerin denetim kuruluşları arasında bilgi yayılımını ve alışverişini kolaylaştırmak için öğrenilen derslerle ilgili bir dizi seminer düzenlenmektedir. Bu seminer serilerinin amacı, kazalar (patlamalar, yangınlar, kirlilik, vb.) konusunda hem teknik açıdan hem de uygulanabilir düzenlemeler açısından deneyim paylaşımını sürdürmek ve Üye Devlet denetim kuruluşları arasındaki deneyim alışverişini güçlendirmek ve iyi uygulamaların geliştirilmesini teşvik etmektir. 20-21 Mayıs 2025 tarihlerinde Fransa'da gerçekleştirilen Endüstriyel Kazalarla İlgili Öğrenilen Dersler Seminerine katılım sağlanmıştır.

7.1.1.8. IMPEL Genel Kurulu

IMPEL Ulusal Koordinatörlüğü Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir. IMPEL 30. Genel Kurulu ile Ulusal Koordinatörler Toplantısı 11-14 Haziran 2025 tarihlerinde Polonya'da gerçekleştirilmiş olup söz konusu toplantılara katılım sağlanmıştır. Ulusal Koordinatörümüzün ülkemizi temsil ettiği Genel Kurul'da; 2025 yılında gerçekleştirilen faaliyetler gözden geçirilerek proje raporları onaylanmış, IMPEL Ağı idari işlerine dair çalışmalar yapılmış ve 2026 yılındaki projeler için planlanan faaliyetler üzerine görüşmeler yapılmıştır. Bununla birlikte; 1-3 Aralık 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen Yıllık Değerlendirme Toplantısına katılım sağlanmıştır.

7.1.2. Avrupa Çevre Ajansı Çalışmaları

1210/90 Konsey Tüzüğü ile 1990 yılında resmen kurulan Avrupa Çevre Ajansı (AÇA); 1994 yılında Kopenhag'da çalışmalara başlamıştır. AÇA, çevre ile ilgili sağlıklı, bağımsız bilgiler vermekle görevli Avrupa Birliği (AB) kurumudur. AÇA üyeliği AB Üye Devletleri'nden oluşmaktadır. Üyelik Ajansın hedefleri doğrultusunda Avrupa Topluluğu ve Üye Devletlerin kaygılarını paylaşan diğer ülkelere de açıktır. Mevcut 32 üye, 27 AB Üye Devleti ile birlikte İzlanda, Lihtenştayn, Norveç, İsviçre ve Türkiye'dir. Türkiye 18.03.2003 tarih ve 25052 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye

Cumhuriyetinin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılımı Anlaşması” ile 1 Mayıs 2003 tarihinde AÇA’ya üye olmuştur.

2025 yılında katılım sağlanan AÇA faaliyetleri aşağıda verilmektedir.

7.1.2.1. Yurtdışında Katılım Sağlanan Faaliyetler

AÇA tarafından her yıl düzenli olarak AÇA 5 Yıllık Stratejisi doğrultusunda belirlenen konu başlıklarında çalıştay ve toplantılar düzenlenmektedir. 2025 yılı faaliyetleri çevrimiçi ve yüzyüze olarak düzenlenmiştir.

2025 yılı içerisinde çevirim içi olarak düzenlenen 45 online/hibrit toplantıya ülkemizden 119 Uzman Birincil Odak Noktaları, ilgili kurumların temsilcileri ve Ulusal Odak Noktası tarafından katılım sağlanmıştır.

7.1.2.2. AÇA Yönetim Kurulu Toplantıları

AÇA Yönetim Kurulu yılda 3 defa toplanarak İcra Direktörü tarafından sunulan rapor ve gündeme uygun olarak karar almaktadır. AÇA Yönetim Kurulunda üye ülkeler karar verme yetkisine haiz en üst yönetici tarafından temsil edilmektedir. 2025 yılı toplantıları; 20 Mart 2025, 18 Haziran 2025 ve 1 Ekim 2025 ve 4 Aralık 2025 tarihlerinde fiziki ve hibrit olarak gerçekleştirilmiştir.

7.1.2.3. AÇA Ulusal Odak Noktaları Toplantıları

Avrupa Çevre Ajansı tarafından üye ülkelerin odak noktalarının katılımıyla yılda üç sefer toplantı düzenlenmektedir. Bu toplantılarda; AÇA çalışmaları ile ilgili güncel bilgiler verilmekte ve üye ülkelerin karşılaştığı sorunlar ele alınarak çözüm önerileri tartışılmaktadır. 2025 yılı toplantıları 05-Şubat 2025, 3-4 Haziran 2025 ve 30 Eylül-1 Ekim 2025 tarihlerinde hibrit olarak gerçekleştirilmiştir.

AÇA çalışmalarının yıl bazında daha ayrıntılı olarak sunulduğu raporlara <https://aca.csb.gov.tr> internet adresi üzerinden (Sol Menüde “AÇA ÇALIŞMALARI KİTAPÇIĞI” sekmesi) erişim sağlanmaktadır.

7.1.3. Diğer Çalışmalar

7.1.3.1 Küresel Eko-Etiket Ağı (GEN) Yıllık Genel Kurul Toplantısı

2020 yılında üyesi olduğumuz Küresel Eko-Etiket Ağı (GEN) tarafından Özbekistan'ın Taşkent Kenti'nde gerçekleştirilen “Yıllık Genel Kurul Toplantısına” katılım sağlanmıştır. Ülkemizin Eko-etiket sisteminin uluslararası platformda tanınırlığının artırılması ve uluslararası alanda karşılıklı iş birliği olanaklarının geliştirilmesi amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından katılım sağlanmıştır. Yapılan verimli görüşmeler neticesinde; sürdürülebilir tedarik ve değer zincirinin oluşturulması amacıyla 15.10.2025 tarihinde Singapur Yeşil Etiket Sistemi ile Türkiye Çevre Etiket Sistemi arasında karşılıklı etiketlerin tanınması ve iş birliğinin artırılması konularını içeren protokol imzalanmıştır.

7.1.3.2 GT 2025 Türkiye Jeotermal Kongresi

19-20 Şubat 2025 tarihlerinde Ankara’da jeotermal enerji sektörünün mevcut durumunun çok boyutlu ele alınmasının yanında politika çerçevesinden teknolojiye, finansmandan operasyonel uygulamalara kadar geniş bir tartışma zemini sağlayan GT 2025 Türkiye Jeotermal Kongresi’ne katılım sağlanmıştır.

7.2. Projeler

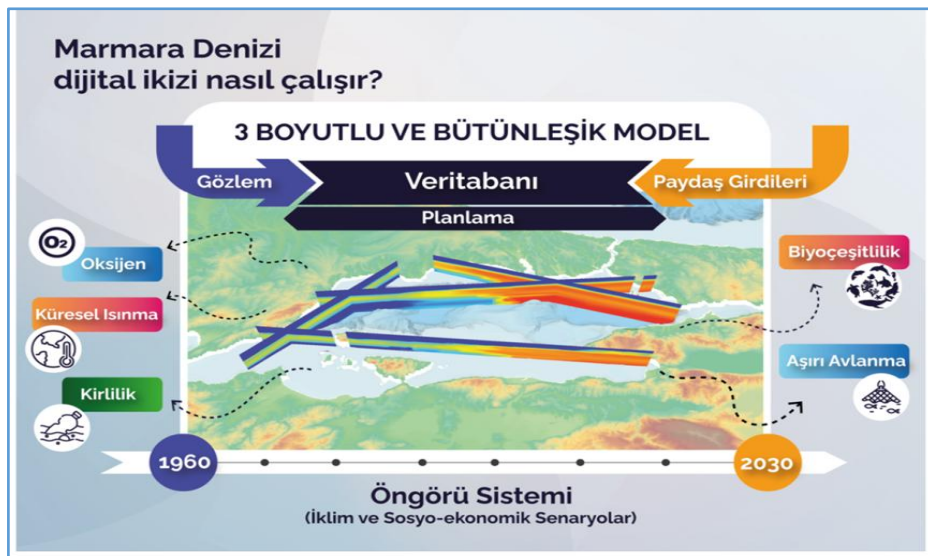
7.2.1. Çevre Denetimlerinin Planlanması Projesi

Bakanlığımızca gerçekleştirilen çevre denetimlerinin, çevresel riskler ve denetim altyapısı göz önünde bulundurularak planlanması büyük önem arz etmektedir. Bu amaçla 81 İl Müdürlüğümüz denetimlerini, risk değerlendirme yöntemi ile planlamaktadır.

Risk değerlendirmesi yapılırken tesisin türü, atıksu deşarjı, atık yönetimi, hava emisyonu vb. çevresel kriterlerin yanı sıra tesisin geçmişteki uygunluk durumu, çevre yönetim sistemi olması vb. performans kriterleri de dikkate alınarak tesisin çevresel risk durumu tespit edilip denetim sıklığı belirlenmektedir. Böylelikle risk değerlendirme yöntemi kullanılarak daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır.

7.2.2. Marmara Denizi Bütünleşik Modelleme Sistemi (MARMOD) FAZ II Projesi ve Faz III

10 Temmuz 2024 tarihinde başlayıp, 2025 yılı sonunda tamamlanan MARMOD FAZ III projesi ile temel olarak “Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı”nın uygulanmasına yönelik veri yönetim, karar destek aracı ve üç boyutlu modelleri kapsayan Dijital İkiz uygulamasının yapısının geliştirilmesi ve sonuçlarının yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Üç boyutlu modelin yeni verilerle doğrulanarak güncellenmesi ve yeni senaryoların üretilmesi, üretilen senaryoların kullanılacağı Marmara Denizi’nde hangi koşullarda oksijen seviyelerinde iyileşme olacağını öngörecektir. Bir Karar Destek Sistemi kurulması ve 2030-2040 yılları arasını kapsayan Marmara Denizi iklim projeksiyonları gerçekleştirilmiştir.

Şekil 3 -Dijital İkiz

MARMOD ile Marmara Denizimizi gerçeğe en yakın şekilde simule eden senaryolar yardımı ile iyi kalite deniz ekosisteminin Marmara Denizi'nde tekrar gelişmesine imkân sağlayacak eylemleri ortaya koyarak, Marmara Denizine giren kirlilik yüklerini kademeli olarak azaltılması sağlanabilecektir.

7.2.3. Ulusal Çevre Bilgi Sistemi ve Alt Uygulamalarının Geliştirilmesi Projesi

Proje; çevre ile ilgili yazılımların tek çatı altında toplanması, kullanıcı dostu, kullanıcılara bütüncül inceleme ve değerlendirme imkanı sağlaması planlanmaktadır. Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki ortak modüller ile projenin alt uygulamaları olan Genel Müdürlüğümüz sorumluluğundaki E-ÇED, E-İzin, E-Yeterlik ve Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) çevrimiçi uygulamaları yazılım geliştirme işini kapsamaktadır. Yatırım Programında bulunan bütçesi ile birlikte Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'ne devredilen Proje Uygulamanın yürütücüsü olan ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü ile birlikte çalışılmaktadır.

Atık Yönetim Uygulaması kapsamında;

Atığın üretildiği noktadan geri kazanım/bertaraf edildiği aşamaya kadarki serüveninin beyan, bildirim ve izleme sistemleriyle anlık takibinin yapılmakta olup, sürecin tüm atık gruplarını kapsayacak şekilde genişletilmesinde ihtiyaç duyulan yazılım geliştirme çalışmasının yapılması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla, Atık Yönetim Uygulamasının (ATYÖN), değişen mevzuat hükümleri, güvenlik ihtiyaçları ve fonksiyonel gereksinimler dikkate alınarak yeniden geliştirilmesini, atık taşıma işleminin QR ve benzer kayıt yöntemleriyle dinamikleştirilmesi ve izleme ve denetim kabiliyetinin artırılması, kullanılmakta olan sistem üzerinde yer alan bilgi ve dokümanların yeniden geliştirilecek sisteme aktarılması, eğitim materyalleri, teknik personel ve kullanıcılara yönelik kılavuzların oluşturulmasını, kullanıcı destek hizmetlerinin verilmesi ve kullanıcı dostu yeni bir yazılımın geliştirilmesi yapılacaktır.

Proje kapsamında geliştirilecek mobil uygulama ile kolay atık gönderim talebi oluşturulması, atık gönderim ve atık kabul işlemlerinin kolaylıkla izlenmesi ve motor yağı değişim noktalarının veri girişlerine imkân sağlanacaktır.

2022 yılında tamamlanan Atık İzleme Gösterge Paneli ve Uygulama Analiz Çalışması sonrasında 2023 yılı içerisinde yazılım geliştirme çalışmaları yürütülmüştür. Ancak, belirtilen sürede projenin tamamlanamaması nedeniyle 25.09.2024 tarihinde imzalanan Ek Sözleşme ile süre 10.12.2026 tarihine kadar uzatılmıştır.

7.2.4. Türkiye Çevre Etiket Sistemi Projesi

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programında yer alan "Türkiye Çevre Etiket Sisteminin (TÇES) Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Bakanlığımız ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasında imzalanan protokol doğrultusunda dört (4) ürün grubu için TS EN ISO 14044 standartına uygun olarak yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılarak ulusal çevre etiketi kriterleri belirlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. Proje süresi 2 yıl olup, 2026 yılının sonunda projenin tamamlanması planlanmaktadır.

Proje kapsamında, 4 (dört) ürün grubunda ("Ahşap, Mantar ve Bambu Esaslı Ürünler: Levhalar, Zemin Kaplamalar ve İç Kapılar" ile "Ayakkabı, Yarı Mamul/Mamul Deri ve Deri Saraciye", "Yapı

Kimyasalları" ve "Oyuncak") yaşam döngüsü uygulamaları ile her bir sektör özelinde çevre etiketi kriterleri belirlenecektir. Ayrıca "Turistik Konaklama Hizmetleri Kriterlerinin" güncellenmesi yapılarak sürdürülebilir üretim ve tüketim uygulamalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında 1 açılış toplantısı, 2 yerinde teknik inceleme ziyareti ve 2 çalıştay gerçekleştirilmiştir. Kriteri belirlenecek olan (4) dört ürün grubundan "Ahşap, Mantar ve Bambu Esaslı Ürünler: Levhalar, Zemin Kaplamalar" ve İç Kapılar" ile "Ayakkabı, Yarı Mamul/Mamul Deri ve Deri Saraciye" ürün gruplarına yönelik kriter belirleme çalışmaları tamamlanmıştır. "Yapı Kimyasalları" ve "Oyuncak" ürün grubu kriter belirleme ve çalışmaları ve "Turistik Konaklama" kriter güncellenmesi çalışmaları devam etmektedir.

7.2.6. KSTK Uygulamalarında İdari ve Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi-Faz II

Ulusal mevzuat ve uluslararası sözleşmeler ile OECD ve AB kriterlerine uygun şekilde KSTK raporlamasının iyileştirilmesine yönelik uygulama dokümanlarının oluşturulması; KSTK yazılımının ihtiyaç analizinin yapılması, veri raporlama ve değerlendirme araçlarının gibi idari ve teknik kapasitenin geliştirilmesi ihtiyaçlarına yönelik olarak "KSTK Uygulamalarında İdari ve Teknik Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi-Faz II" 2025 yılında TÜBİTAK-MAM ile yürütülmüştür.

TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ile imzalanan Protokol bedeli 13.500.000,00 TL (KDV hariç)'dir. Proje, protokolün imzalandığı 25.06.2025 tarihinde başlamış olup, 12.12.2025 tarihinde tamamlanmıştır.

Faaliyetler;

- Demir dışı metal ergitme, tuğla ve seramik üretimi, reçine ve boya üretimi, atık düzenli depolama faaliyetleri için ölçüm ve hesaplama metodolojisi ile hesaplama araçları/excelleri oluşturulmuştur.
- KSTK Kılavuzu güncellenmiştir.
- KSTK konusunda uluslararası ölçekte etkin olan İspanya KSTK'sı 6 İl Müdürümüzün katılımıyla yerinde incelenmiştir. (Kocaeli, Samsun, Düzce, Aydın, Diyarbakır, Edirne İl Müdürleri)
- KSTK yazılımı veri kalite kontrol kuralları geliştirilmiştir.

Proje kapsamında 4 saha ziyareti, 1 açılış, 1 kapanış, 1 proses eğitimi ve 1 teknik eğitim gerçekleştirilmiştir.

7.2.7. Deniz İzlemelerinde Standardizasyonun Sağlanması Projesi-Faz II

2024 yılı Ağustos ayında İzmir Körfezinde balık ölümleri, neticesinde yayımlanan "İzmir Körfezi Acil ve Kısa Vadeli Eylem Planı" çerçevesinde E.10. erken uyarı sistemlerinin kullanılabilirliğinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından araştırılması; eylemi "DİSSP Faz II Projesi İlave Ar-Ge İş'i" olarak değerlendirilmiş, erken uyarı sistemlerinden Ferry Box ile çalışma yapılarak, ön araştırma raporu hazırlanmıştır. Proje ek işle beraber 15 Haziran 2025 tarihinde tamamlanmıştır.

7.3. Eğitim Çalışmaları

7.3.1. Çevre Referans Laboratuvarı Numune Alma Eğitimi

Laboratuvar analizlerinin en önemli basamağı olan numune alma işleminin belirli teknik eğitime sahip kişilerce yapılması ilkesi gereğince; özel ve kamuya ait çevre laboratuvarlarına "Su, Atık Su, Toprak, Arıtma Çamuru, Katı Atık, Atık Yağ ve İzolasyon Sıvılarından Numune Alma Eğitimleri"

verilmekte, sınavda başarılı olan katılımcılar sertifikalandırılmaktadır. 2010 yılında bu yana düzenlenen eğitimler neticesinde 6000'e yakın personel sertifikalandırılmıştır. 2025 yılında düzenlenen eğitimlere 419 kişi katılım sağlamıştır.

7.3.2. Emisyon-İmisyon Ölçümleri, Ölçüm ve Numune Alma Eğitimi ve Emisyon-İmisyon Ölçümleri Personeli Eğitimi ve Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Eğitimi

14-18.04.2025 tarihleri arasında İl Müdürlükleri ve Bakanlığımızın Merkez Teşkilatı'nda görev yapan ilgili personele yönelik Hizmet İçi Eğitim Programı kapsamında Emisyon-İmisyon Ölçüm Yöntemleri ve Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) Eğitimi Çevrimiçi olarak düzenlenmiş ve 110 kişi katılım sağlamıştır. 04-09.05.2025 tarihleri arasında 2 grup halinde 3 günlük SEÖS Eğitimi dış paydaşlara (Tesis personeli, Laboratuvar çalışanları ve bağımsız katılımcılar) yönelik yüz yüze olarak düzenlenmiş ve toplam 392 kişi katılım sağlamıştır. 01-04.12.2025 tarihleri arasında Emisyon-İmisyon Ölçümleri, Raporlama Personeli Eğitimi dış paydaşlara (Laboratuvar çalışanları ve bağımsız katılımcılar) yönelik yüz yüze olarak düzenlenmiş ve 91 kişi katılım sağlamıştır. 05-08.12.2025 tarihleri arasında Emisyon-İmisyon Ölçümleri, Ölçüm ve Numune Alma Eğitimi dış paydaşlara (Laboratuvar çalışanları ve bağımsız katılımcılar) yönelik yüz yüze olarak düzenlenmiş ve 313 kişi katılım sağlamıştır. 22-23.02.2025 tarihlerinde, Bakanlığımızca gerçekleştirilen "Çevre Denetçisi Eğitimi" programında yer alan Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri (SEÖS) konusunda eğitim verilmiştir.

7.3.3. Çevre Denetçisi Eğitimi

Genel Müdürlüğümüzce İl Müdürlüklerimiz ve Bakanlığımız Merkez teşkilatı çevre denetim birimlerinde görev alan mevcut personelin uzmanlaşması, bilgi paylaşımı ve yeni göreve başlayan personelin çevre denetim mevzuatı kapsamında bilgilendirilmesi amacıyla 19-23 Şubat 2025 tarihlerinde Antalya'da 170 aday çevre denetçisinin katılım sağladığı Çevre Denetçisi Eğitimi düzenlenmiştir.

Eğitim boyunca Çevre Denetimi Mevzuatı, Atıksu, Hava ve Atık Konulu Çevre Denetimleri, ÇED İzleme ve Kontrolü Çalışmaları, Piyasa Gözetimi ve Denetimi, Yetki Devri, Yeni E-Denetim ve Mobil Denetim Uygulamaları, BEKRA Mevzuatı, BEKRA Bildirim Sistemi, BEKRA Dahili Acil Durum Planı, BEKRA Denetimleri, Denetim Birimlerinde Gerçekleştirilen Teftişlere İlişkin Değerlendirmeler, Çevre Hukuku, Atık Yönetimi Uygulamalarının Denetimlerde Kullanılması, Çevre Yönetim Hizmetlerinin Sahada Uygulanması, SAİS ve SEÖS Denetimleri konularında sunumlar gerçekleştirilmiş olup; eğitimin son günü sınav uygulaması yapılmıştır.

8. ÇEVRE ENVANTERİ VE BİLGİ YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI

8.1. Türkiye Çevre Durum Raporu

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 10.07.2018 tarihinde yayımlanan 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiştir. Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün görevlerini tanımlayan Kararnamenin 104. maddesinin (h) bendinde, “Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak” hükmü bulunmaktadır. Bu görevin bir sonucu olarak 4 yılda bir Türkiye Çevre Durum Raporu Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanmaktadır.

Karar vericilere yol göstermek; ait olduğu döneme dair genel bir bakış açısı sağlamak, çevrenin mevcut durumunu ortaya koymak ve kendisinden önceki ve sonraki dönemlerin karşılaştırmasını yapmak gibi amaçlara hizmet etmek için hazırlanan Türkiye Çevre Durum Raporlarının ilki 1997 yılında “Türkiye’nin Çevre Atlası” adıyla yayınlanmış olup 2025 yılında 7’incisi hazırlanmış ve yayınlanmıştır.

Türkiye Çevre Durum Raporlarına Genel Müdürlüğümüz <https://ced.csb.gov.tr/turkiye-cevre-durum-raporu-i-82673> internet adresi üzerinden (Sol Menüde “EĞİTİM YAYIN PROJELER” sekmesi) erişim sağlanmaktadır.

8.2. Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu

Çevre politikasının temeli, düzenli çevre raporlamasının yapılmasına dayanmaktadır. Genel anlamda bilgi ve verilerin düzenlenerek rapor olarak yayınlanması politika üretmenin, stratejik planlama yapılmasının ve karar alma süreçlerinin bilgi temelini oluşturmaktadır. Düzenli çevre raporlamaların yapılması, ileriye dönük eğilimler ve belirsizliklerin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak ve politika seçenekleri ile bunların sonuçlarının izlenmesinin etkinliğini artırmaktadır. Bunun bir sonucu olarak 2019 yılından itibaren Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünün görevleri kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalar “Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu” olarak yayınlanmaya başlamıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporlarına Genel Müdürlüğümüz <https://ced.csb.gov.tr/teknik-faaliyet-raporu-i-99482> internet adresi üzerinden (Sol Menüde “EĞİTİM YAYIN PROJELER” sekmesi) erişim sağlanmaktadır.

8.3. İl Çevre Durum Raporları

Çevreyi koruma, çevre kirliliğini ve çevre sorunlarını önleme çalışmalarının temel hareket noktası, sorunları bilmek ve tanımaktan geçmektedir. Bu nedenle çevre durumunu ve yıllar geçtikçe nasıl değiştiğinin belirlenmesi gerekmektedir. İl Çevre Durum Raporu, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüklerinin görev alanı kapsamında bulunan ve çevre mevzuatı çerçevesinde yıllık bazda yapılan faaliyetleri, bu faaliyetlerden elde edilen verileri kapsamaktadır. ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün belirlediği format çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından Rapor her yıl hazırlanmaktadır.

Raporların amacı; çevreyle ilgili potansiyel problemlere erken bir uyarı sistemi oluşturmak; bu problemlerin analizini sağlamak, çevre koruma ve sürdürülebilir kalkınma yolundaki hedefler

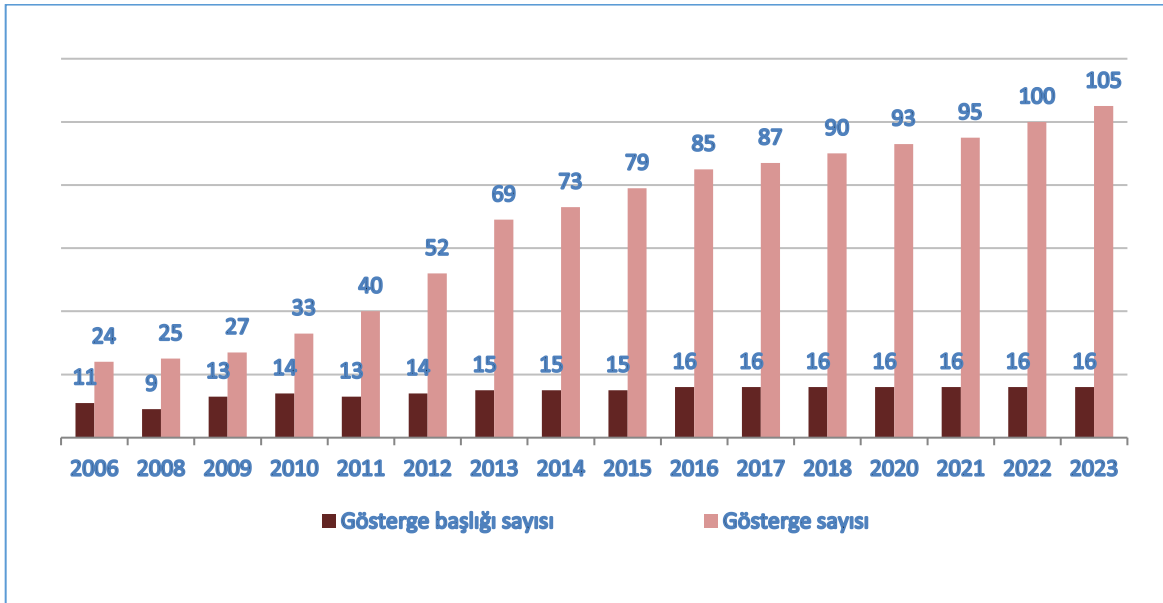
doğrultusunda elde edilen gelişmeleri halkın izlemesini ve bilgilenmesini sağlamak; çevresel etki değerlendirme, planlama ve düzenleme için karar vericiler ile kamuoyuna temel bilgi ve verileri sunmaktır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından hazırlanan İl Çevre Durum Raporlarına Genel Müdürlüğümüz <https://ced.csb.gov.tr/il-cevre-durum-raporlari-i-82671> internet adresi üzerinden (Sol Menüde “EĞİTİM YAYIN PROJELER” sekmesi) erişim sağlanmaktadır.

8.4. Çevresel Göstergeler

Çevre ile sektörler arasındaki ilişkiyi yansıtmak, çevresel etkileri olan bazı faaliyetlerin zaman serisinde gözlenebilmesini, uygulanan çevre politikalarının sonuçlarının izlenebilmesini sağlamak, yapılacak plan, program ve politikaların belirlenmesinde, mevzuat hazırlanmasında yardımcı olmak ve bilgilendirme yapmak amacıyla hazırlanan Çevresel Göstergeler Kitapçığı ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından her yıl yayınlanmaktadır.

İlk olarak Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ile ortak çalışma yapılarak “Çevresel Göstergeler 2006” hazırlanarak yayınlanmıştır. Bu kitapçık 11 başlık ve 24 göstergedan oluşurken, kitapçıklar zaman içinde yenilenip gelişmiş olup, “Çevresel Göstergeler 2024” kitapçığı 16 başlık ve 105 gösterge içerecek şekilde hazırlanmıştır (Grafik 26). Grafikte belirtilen yıllar kitapçık içerdiği verinin temsil edildiği yılı ifade etmektedir. Çevresel Göstergeler Kitapçığı, her yıl Türkçe ve İngilizce dillerinde yayınlanmaktadır.

Grafik 26 - Yıllara göre yayınlanan çevresel göstergelerin konu başlıklarına göre sayıları

Kitapçıklara <http://ced.csb.gov.tr/cevresel-gostergeler-kitapcigi-i-82681> adresinden, Çevresel Göstergeler web sitesine ise Türkçe ve İngilizce olarak <http://cevreselgostergeler.csb.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir. 2025 yılına ait Çevresel Göstergeler Kitapçığı hazırlık çalışmaları yürütülmekte olup, söz konusu çalışmalar tamamlanması sonrasında Bakanlık web sitesinden ve Çevresel Göstergeler web sitesinden Türkçe ve İngilizce olarak yayınlanacaktır.

8.5. Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu

Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Raporu 2008 yılından bu yana yayınlanmakta olup, illerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların kaynaklarını, nedenlerini, sorunun çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir çalışmadır.

İl Müdürlüklerimiz tarafından illerindeki hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon ve doğal çevrenin tahribatı konu başlıklarında öncelikli çevre sorunlarının belirlenmesi, bu sorunların kaynakları, alınan tedbirler ve karşılaşılan güçlükleri içeren anket formları doldurulmaktadır. Söz konusu çalışma, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır.

Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2023 yılı verilerini içerecek şekilde hazırlanarak Bakanlık web sitesinde (<https://ced.csb.gov.tr/turkiye-cevre-sorunlari-ve-oncelikleri-raporu-i-82679>) adresinde yayınlanmıştır. Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Raporu 2025 yılı hazırlık ve değerlendirme çalışmalarına başlanmış olup söz konusu çalışmaların tamamlanması sonrasında Bakanlık web sitesinde yayınlanacaktır.

8.6. Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler

Marmara Denizi Havzasındaki müsilaj sorunu sonrasında noktasal, yayılı kirletici kaynakları ile denizcilik faaliyetleri sonucu oluşan kirliliğin giderilmesi amacıyla gerçekleştirilen çalışmalar tüm kurum ve kuruluşların katılımı ile hazırlanıp onaylanan Marmara Denizi Eylem Planı ve Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı (2021-2024) çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu planda yer alan 134 faaliyet kapsamındaki çalışmalardan "6.2.1.1.Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler Kitapçığının yıllık olarak yayınlanması" alt faaliyeti çerçevesinde Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler 2024 Kitapçığı hazırlanmış olup, aşağıda verilen linkte yayınlanmıştır.

<https://ced.csb.gov.tr/marmara-deniz-havzasi-cevresel-gostergeler-kitapcigi-i-110838>

Marmara Denizi Eylem Planı ve Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı (2021-2024) kapsamında yayınlandığından süreci tamamlanmıştır.

8.7. Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) VE Alt Uygulamaları (TABS, MoTAT ve KDS) İş ve İşlemleri

Ülkemizde oluşan atıkları kaynağında, atık beyanları ve tehlikeli atık taşıma işlem kayıtlarıyla takip etmek, Lisanslı atık işleme tesislerinde atık kabul ve geri kazanım/bertaraf işlemlerini kayıt altına almak ve böylelikle güçlü bir atık yönetimi için sağlıklı envanter temin etmek amacıyla hazırlanan bir Uygulama olup, Uygulama Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bu kapsamda, MoTAT üzerinden 4.100 adet araca tehlikeli ve tıbbi atık taşıma lisansı verilmiş olup, toplam 26 milyon ton tehlikeli atık, 2,5 milyon ton ithal edilmiş plastik atık atığı güvenli şekilde taşınarak geri kazanımı ve bertarafının sağlanması süreci başarılı bir şekilde kayıt altına alınmış ve izlenmiştir.

8.8. Atık İstatistikleri Bülteni

Atık Yönetimi Yönetmeliği (AYY) kapsamında yıllık tehlikeli ve tehlikesiz atık beyanları atık üreticileri tarafından, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (ecbs.cevre.gov.tr) altında yer alan Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi (TABS) kullanılarak gerçekleştirilmektedir. TABS'a yapılan beyanlar doğrultusunda Tehlikeli Atık İstatistik Bülteni 2010 yılından, Tehlikesiz Atık Bülteni ise 2016 yılından bu yana hazırlanmaktadır. Bültenlerde atık verisi; atık işleme yöntemine, il dağılımına ve beyan yapan tesislerin durumuna göre çizelge ve haritalar ile görsel olarak sunulmaktadır.

Atık istatistikleri bülteninde Resmi İstatistik Programı dahilinde yayınlanmakta olan “Özel Atık İstatistikleri”, bültenin “özel atık ve tıbbi atık miktarları” başlığı altında yayınlanmaktadır. Özel Atık İstatistiklerine ilave olarak Resmi İstatistik Programı dahilinde Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmaya başlanan ambalaj atıklarına ait veriler, bültende “Ambalaj Atıkları” bölümünde yayınlanmaktadır.

2023 yılı için Türkiye genelinde Atık Miktarı toplamı 38.181.245*ton olarak belirlenmiştir. 2023 yılında ülke genelinde 135.976 adet tesis tarafından atık beyan formu doldurulmuştur. 2023 yılı için Türkiye genelinde Tehlikesiz Atık Miktarı toplamı 35.142.592 ton, Tehlikeli Atık Miktarı ise 3.038.653 ton olarak belirlenmiştir. 2023 yılı Atık istatistikleri bülteni ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında yer alan İstatistikler bölümünde yayınlanmıştır.

Atık İstatistikleri Bülteni:

<https://ced.csb.gov.tr/atik-istatistikleri-bultenleri-i-109405>

* İstatistik ve bilgilere atık listesi madenlerin aranması, çıkarılması, işletilmesi, fiziki ve kimyasal işleme tabi tutulması sırasında ortaya çıkan atıklar (01 kodlu) ve belediye atıkları (20 03 kodlu) dahil edilmemiştir.

8.9. Tıbbi Atık Bülteni

Tıbbi Atık İstatistikleri, 2016 yılı ve öncesinde, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki büyük miktarda atık üreten sağlık kuruluşlarında (üniversite hastaneleri ve klinikleri, genel amaçlı hastaneler ve klinikleri, doğum hastaneleri ve klinikleri ile askeri hastaneler ve kliniklerinin tamamında) iki yılda bir uygulanan anket verilerine dayalı olarak yayımlanmaktaydı.

2017 yılından itibaren tıbbi atık istatistikleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (ecbs.cevre.gov.tr) altında yer alan Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi (TABS) kullanılarak yapılan beyanların kayıtları da kullanılarak TÜİK ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ortak çalışmaları sonucunda çift logolu olarak yıllık hazırlanarak yayınlanmakta iken 2023 yılı itibarıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından yayınlanmaya başlamıştır.

Tıbbi atık istatistikleri kapsamında, 2024 yılı sonu itibarıyla beyan edilen tıbbi atık miktarı 137.882 ton olmuştur. 2024 yılı Tıbbi Atık Bülteni, Resmi İstatistik Programı kapsamında aşağıda verilen linkte yayınlanmıştır.

Tıbbi Atık İstatistikleri:

<https://ced.csb.gov.tr/tibbi-atik-istatistikleri-i-89098>

8.10. Çevre Denetimi İstatistikleri Bülteni

2016 yılından itibaren ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, yıl içerisinde görevleri kapsamında gerçekleştirdiği çevre denetimleri hususunda kamuoyunu bilgilendirmek üzere Çevre Denetimi İstatistikleri Bültenini yayınlamaya başlamıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının gerçekleştirdiği çevre denetimlerine ilişkin bilgileri içeren Çevre Denetimi İstatistikleri Bültenleri ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında yer alan İstatistikler bölümünün <https://ced.csb.gov.tr/cevre-denetim-istatistikleri-i-82611> adresinde her yıl düzenli olarak yayınlanmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 2009-2018 yılları arasında gerçekleştirdiği çevre denetimlerine ilişkin daha ayrıntılı bilgiler “Çevre Denetim Raporu” kitaplarında yer almaktadır. Yıllık bazda yayınlanan Çevre Denetim Raporu kitaplarına ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Yayınlar bölümünde <https://ced.csb.gov.tr/cevre-denetimi-raporu-i-82691> adresinde ulaşabilmektedir. 2019 yılından itibaren çevre denetimlerine ilişkin ayrıntılı bilgiler her yıl yayınlanmakta olan “Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu”nda yer almaktadır.

8.11. Yıllık Programlar ve Kararnameler Kapsamında yürütülen Envanter ve Bilgi Yönetimi Çalışmaları

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

2024 ve 2025 yılında gerçekleştirilen ATYÖN çalışmaları; 12. Kalkınma Planında yer alan “ 881.2.1. 1. Atıkların izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesinin etkin olarak sağlanabilmesi amacıyla veri tabanı oluşturulacak, izleme sistemi geliştirilecek ve veri giriş sistemleri uyumlu hale getirilecektir.” Faaliyeti **2025 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı (CPPİDS)** üzerinden takibi sağlanmıştır.

Devlet Yardımlarının Uygulanması

9/6/2022 tarihli ve 31861 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 102 sayılı Devlet Yardımlarının Uygulanması, Koordinasyonu, İzlenmesi ve Değerlendirilmesi Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 7 nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanlığımız, Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından "Hurda ve atıkların teslimlerinde istisna" adlı vergi harcaması yoluyla yapılan devlet yardımıyla ilgili uygulanmakta olan devlet yardımı kapsamında Genel Müdürlüğümüzce etki değerlendirmesi çalışmaları yürütülmektedir.

9. SONUÇLAR

1993-2025 yılları arasında ÇED Yönetmeliği kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından toplamda 101.558 karar verilmiş olup, bu kararların 83.925'i "ÇED Gerekli Değildir Kararı", 8.796'sı ise "ÇED Olumlu Kararı" dır.

2025 yılında, 716 projeye ÇED Olumludur Kararı ve 3.056 projeye de ÇED Gerekli Değildir Kararı verilirken, 44 proje için de ÇED Gerekli Kararı verilmiştir. Ayrıca, 304 projenin ÇED süreci iptal edilmiş ve olumsuz sonuçlanmıştır.

2025 yılı içerisinde 4.461 Geçici Faaliyet Belgesi, 6.185 Çevre İzin veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenlenmiştir. Çevre İzin ve Lisans Belgesinin düzenlenmeye başlandığı 2010 yılından bu yana Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM teşkilatı tarafından toplam 64.606 faaliyet veya tesise Çevre İzni veya Çevre İzni ve Lisansı Belgesi verilmiştir.

Çizelge 34'te görüldüğü üzere 2025 yılı içerisinde ÇEDİDGM tarafından 356 adet ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından da toplam olarak 62.840 adet çevre denetimi gerçekleştirilirken, ÇEDİDGM tarafından 267.551.689,10 TL, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından da toplam 3.702.215.602,44 TL para cezası uygulanmıştır. Yine aynı yıl içerisinde 39'u Bakanlık merkez, 464'ü de ÇŞİDİM'ler tarafından olmak üzere toplam 503 faaliyet durdurma kararı verilmiştir.

Çizelge 34 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen denetim ve idari yaptırımların sayısı

Bakanlık Birimi	Denetim Sayısı	Kesilen Ceza Miktarı (TL)	Faaliyet Durdurma
Bakanlık Merkez	356	267.551.689,10	39
ÇŞİDİM	62.840	3.702.215.602,44	464
TOPLAM	63.196	3.969.767.291,54	503

*2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılında uygulanan idari yaptırımların konulara göre sayısı ve ceza miktarları Çizelge 35'te verilmektedir. Firmalara uygulanan cezaların büyük bir kısmı atık konusundaki (1.408.443.414,67 TL) uygunsuzluklara uygulanmıştır.

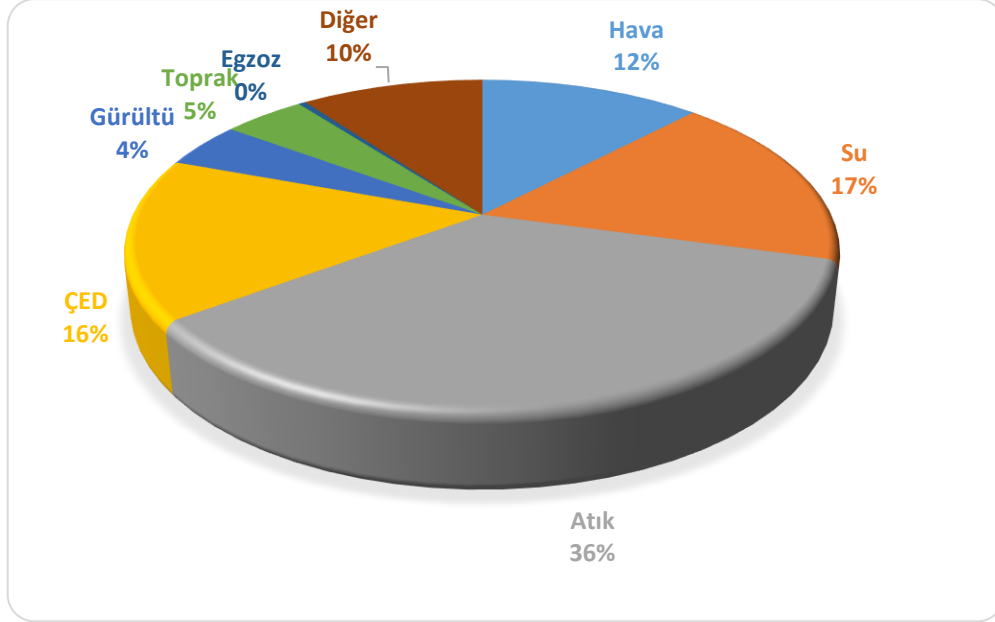
Çizelge 35 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen çevre denetimleri sonucunda uygulanan idari yaptırımların sayısı ve ceza miktarlarının konulara göre dağılımı

Konu	Ceza Miktarı (TL)	Uygulanan İdari Yaptırım Sayısı
Hava*	479.760.712,94	1.504
Su*	683.904.229,00	682
Atık*	1.408.443.414,67	1.266
ÇED	630.126.330,10	826
Gürültü	177.419.082,00	752
Toprak	178.763.942,50	261
Egzoz	15.859.374,00	1.116
Diğer*	395.490.206,33	551
TOPLAM	3.969.767.291,54	6.958

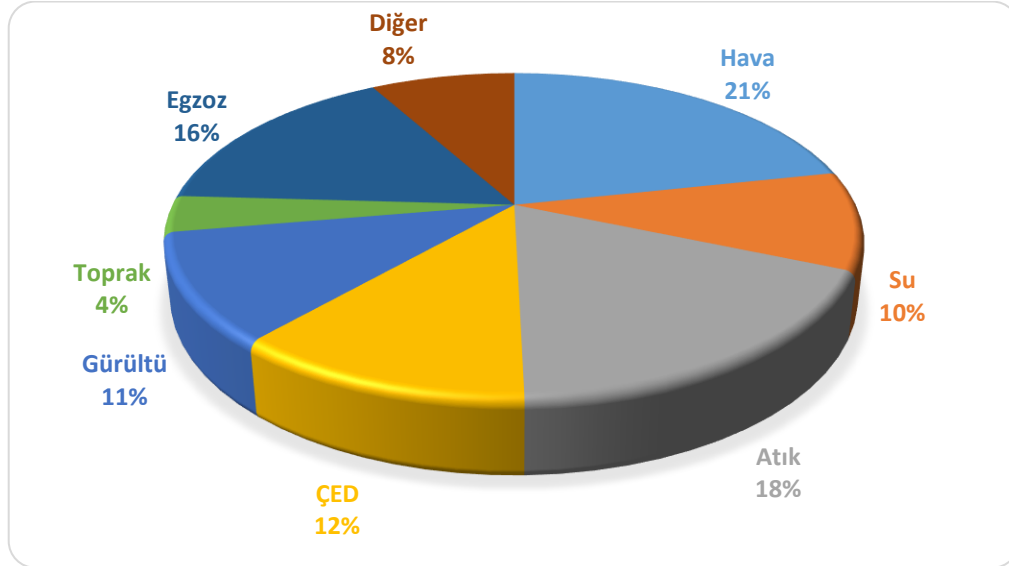
*Hava; Hava, Anız Yakma, Koku, Sera Gazı, PGD,
Su; Su, Gemi,
Atık; Atık, MOYDEN, Sıfır Atık/Poşet

Diğer; Diğer, çevre mühendisi /yetkilendirilmiş kişi /Yönetimi, Kimyasallar, BEKRA, Kıyı Tesisi, cezalarını içermektedir

**2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

Grafik 27 – 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tüm birimleri tarafından Çevre Kanunu gereğince uygulanan idari yaptırım miktarının konularına göre dağılımı

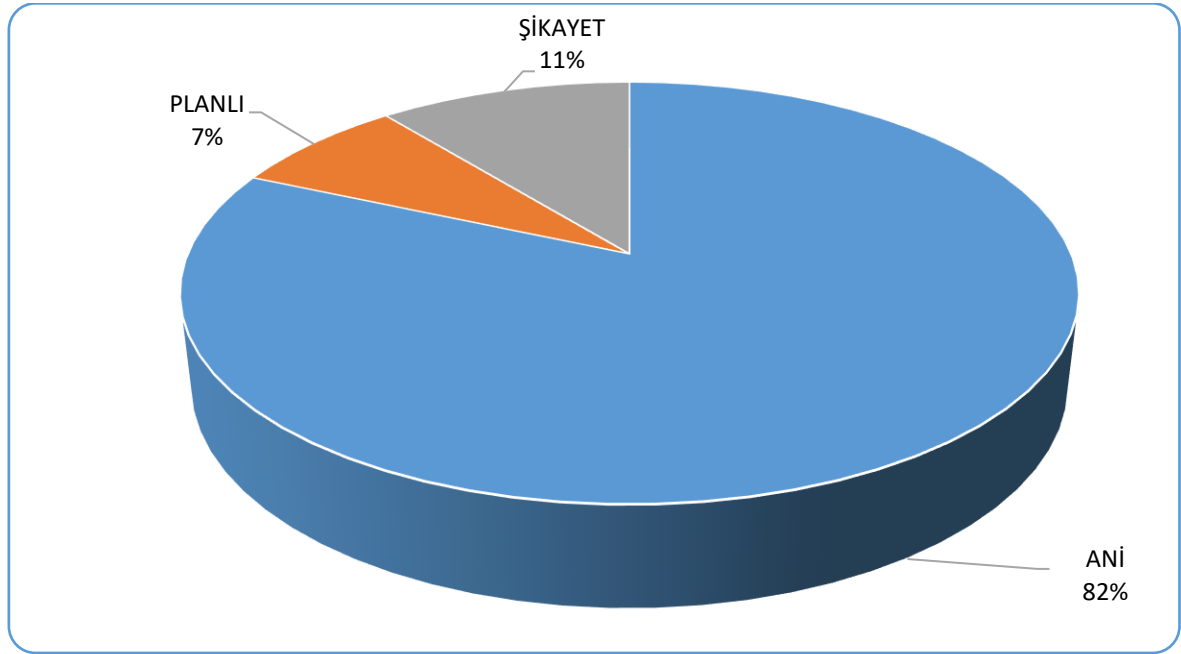

Grafik 28 – 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın tüm birimleri tarafından Çevre Kanunu gereğince uygulanan idari yaptırım sayılarının konularına göre dağılımı

Çizelge 36 - Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 2025 yılında gerçekleştirilen denetimlerin türleri

	Ani Denetimler	Planlı Denetimler	Şikâyet Denetimleri	Toplam
ÇİDİM	51.259	4.714	6.867	62.840
MERKEZ	295	60	1	356
GENEL TOPLAM	51.554	4.774	6.868	63.196

*2025 yılı verilerinde 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sistemine kayıt edilen denetim tutanakları temel alınmıştır.

Grafik 29 - 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından uygulanan denetimleri türlere göre dağılımı

2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin, Jandarma Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile birlikte veya ayrı ayrı ya da İl Müdürlüğü'nün tek olarak yaptığı egzoz denetimlerinde tespit edilen 1.116 uygunsuzluk sonucunda 15.859.374 TL idari yaptırım uygulanmıştır. İller bazında egzoz denetimlerinde uygulanan cezalar Ek-12'de verilmektedir.

Çizelge 37 - 2025 yılı egzoz denetimi verileri

	Kesilen ceza sayısı (adet)	Ceza miktarları (TL)
2025	1.116	15.859.374,00

*Egzoz ceza sayısı ve miktarları 12.01.2026 tarihi itibarı ile e-denetim sisteminden alınmıştır.

2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ile yetki devri yapılan belediyeler tarafından gerçekleştirilen 8.163 adet piyasa gözetimi ve denetimi sonucunda 5.092.664 TL idari yaptırım uygulanmıştır.

EKLER

EK - 1. 2025 yılında “2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)” gereğince uygulanan idari para cezası miktarları

2872 Sayılı Çevre Kanununun 20 nci Maddesi	Kanundaki Ceza Miktarı	2024 Yılında Uygulanacak Ceza Miktarı
(a) bendindeki ceza miktarı	1.250 TL	14.310 TL
	2.500 TL	28.637 TL
	1.250 TL	14.310 TL
	5.000 TL	57.279 TL
	10.000 TL	114.584 TL
(b) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL	668.677 TL
	48.000 TL	1.337.445 TL
	24.000 TL	668.677 TL
(c) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL	167.045 TL
	2.000 TL	55.600 TL
	300 TL	8.251 TL
	Terminaller veya dolum adalarına: 60.000 TL	Terminaller veya dolum adalarına: 415.495 TL
	Akaryakıt istasyonlarına: 30.000 TL	Akaryakıt istasyonlarına: 207.747 TL
	Tankerlere: 3.000 TL	Tankerlere: 20.771 TL
(d) bendindeki ceza miktarı	(b) bendi için: 48.000 TL 96.000 TL 48.000 TL	(b) bendi için: 1.337.445 TL 2.675.006 TL 1.337.445 TL
	(c) bendi için: 12.000 TL 4.000 TL 600 TL	(c) bendi için: 334.297 TL 111.361 TL 16.609 TL
	(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 10.000 TL 15.000 TL	(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 114.584 TL 171.881 TL
(e) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL	278.536 TL

Ek-1. 2025 yılında “2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)” gereğince uygulanan idari para cezası miktarları (devam)

(f) bendindeki ceza miktarı	60.000 TL	1.671.844 TL
(g) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL	167.045 TL
(h) bendindeki ceza miktarı	400 TL	11.035 TL
	1.200 TL	33.326 TL
	4.000 TL	111.361 TL
	12.000 TL	334.297 TL
(ı) bendinin: 1 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	Groston başına*:	Groston başına*:
	400 TL	4.583,90 TL
	100 TL	1.146,01 TL
	10 TL	114,55 TL
(i) bendinin: 2 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	Groston başına*:	Groston başına*:
	30 TL	835,15 TL
	6 TL	166,61 TL
	100 KR	26,44 TL
(i) bendinin: 3 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	Groston başına*:	Groston başına*:
	200 TL	2.291,94 TL
	40 TL	458,40 TL
	10 TL	114,55 TL
(i) bendinin: 4 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	0-18 (dahil) Groston arası	0-18 (dahil) Groston arası
	5.000 TL	25.419 TL
	18-50 (dahil) Groston arası	18-50 (dahil) Groston arası
	10000 TL	50.843 TL
	50-100 (dahil) Groston arası	50-100 (dahil) Groston arası
	20.000 TL	101.686 TL
	100-150 (dahil) Groston arası	100-150 (dahil) Groston arası
	30.000 TL	152.531 TL
	Groston başına*:	Groston başına*:
	100 TL	1.146,01 TL
	20 TL	229,21 TL
	10 TL	26,44 TL
(i) bendinin altıncı paragrafındaki ceza miktarı	24.000 TL	668.677 TL
	600 TL	16.609 TL

EK - 1. 2025 yılında “2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)” gereğince uygulanan idari para cezası miktarları (devam)

(i) bendinin yedinci paragrafındaki ceza miktarı	100.000 TL	692.493 TL
(i) bendindeki ceza miktarı	1.000 TL	27.743 TL
(j) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL 600 TL	668.677 TL 16.609 TL
(k) bendindeki özel çevre koruma bölgelerine ilişkin ceza miktarı	20.000 TL 100.000 TL	557.212 TL 2.786.491 TL
(l) bendindeki ceza miktarı	Dekar başına*: 20 TL 100.000 TL’den 300.000 TL’ye kadar Sanat yapılarına zarar vermesi veya akarsuyun akış rejimini bozması halinde: 300.000 TL Metreküp başına*: 450 TL	Dekar başına*: 556,71 TL 692.493 TL’den 2.077.481 TL’ye kadar Sanat yapılarına zarar vermesi veya akarsuyun akış rejimini bozması halinde: 2.077.481 TL Metreküp başına*: 3.116,23 TL
(m) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL 4.000 TL	167.045 TL 111.361 TL
(n) bendindeki ceza miktarı	48.000 TL 1.200 TL	1.337.445 TL 33.326 TL
(o) bendindeki ceza miktarı	12.000 TL	334.297 TL
(p) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL	668.677 TL
(r) bendindeki ceza miktarı	90.000 TL’den 360.000 TL’ye kadar 300.000 TL	623.242 TL’den 2.492.979 TL’ye kadar 2.077.481 TL
(s) bendindeki ceza miktarı	1.000 TL	6.923 TL
(t) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	55.731.888 TL

EK - 1. 2025 yılında “2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)” gereğince uygulanan idari para cezası miktarları (devam)

(u) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	55.731.888 TL
(v) bendindeki ceza miktarı	100.000 TL’den 1.000.000 TL’ye kadar	2.786.491 TL’den 27.865.872 TL’ye kadar
(y) bendindeki ceza miktarı	100.000 TL’den 1.000.000 TL’ye kadar	2.786.491 TL’den 27.865.872 TL’ye kadar
(aa) bendindeki ceza miktarı	Ton başına*: 100 TL	Ton başına*: 1.146,01 TL
(bb) bendinin: 1 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	Metrekare başına*: 15,16 TL Elektronik ortamda satış yapanlara 3.000 TL’den 30.000 TL’ye kadar	Metrekare başına*: 114,55 TL Elektronik ortamda satış yapanlara 20.771 TL’den 207.747 TL’ye kadar
(bb) bendinin: 2 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	15.000 TL	103.872 TL
(bb) bendinin: 3 no’lu alt bendindeki ceza miktarı	1.500 TL	10.385 TL
(cc) bendindeki ceza miktarı	20.000 TL	138.498 TL
(çç) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL 36.000 TL	166.197 TL 249.296 TL
(dd) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL	69.249 TL
(ee) bendindeki ceza miktarı	20.000 TL Metrekare başına*: 15,16 TL Metrekare başına*: 100 TL	138.498 TL Metrekare başına*: 105,00 TL Metrekare başına*: 692,49 TL
(ff) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL 5.000 TL	69.249 TL 34.622 TL
(gg) bendindeki ceza miktarı	300.000 TL	2.077.481 TL

EK - 1. 2025 yılında “2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ (2025/1)” gereğince uygulanan idari para cezası miktarları (devam)

(ğğ) bendindeki ceza miktarı	25.000 TL 25.000 TL’den 100.000 TL’ye kadar	127.107 TL 127.107 TL’den 508.438 TL’ye kadar
(hh) bendindeki ceza miktarı	Groston başına*: 200 TL 25 TL 5 TL	Groston başına*: 1.016,88 TL 127,10 TL 25,43 TL
(ıı) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL’ye kadar	50.843 TL’ye kadar

* = Bu bentlerdeki cezalar uygulanırken nihai ceza miktarı hesaplandıktan sonra küsurat kısmı dikkate alınmayacak.

EK - 2. ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen ÇED Kararlarının sektörel bazda yıllara göre dağılımı

YIL	SEKTÖRLER																											
	SANAYİİ				ENERJİ				PETROL-MADEN				ATIK-KİMYA				TARIM GIDA				ULAŞIM KİİY				TURİZM KONUT			
	A ¹	B ²	C ³	D ⁴	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
03.12.1993-1998	69	2	312	15	14	1	25	0	159	7	1.903	113	37	0	188	9	23	0	292	14	26	2	98	5	54	1	171	4
1999	15	0	32	0	13	0	4	0	7	1	336	10	4	0	26	1	4	0	87	0	7	0	13	0	7	1	26	0
2000	13	0	42	1	23	0	4	0	32	1	516	12	6	0	38	2	5	0	101	1	6	0	18	0	22	0	45	2
2001	22	1	58	1	23	0	9	1	22	1	513	10	24	3	77	0	6	0	112	0	4	0	21	0	18	0	69	0
2002	24	0	66	0	17	0	20	0	24	0	600	5	23	0	136	0	5	0	146	1	6	0	21	0	18	0	79	0
2003	5	0	215	0	14	0	28	1	18	0	877	1	24	0	196	0	6	1	223	0	12	0	37	0	1	0	139	1
2004	3	0	248	0	18	0	68	0	17	0	1.155	7	23	0	230	0	8	1	238	0	12	0	49	0	5	0	134	0
2005	9	0	204	0	17	0	117	0	14	0	1.305	8	27	0	338	1	8	0	237	1	15	0	57	0	12	0	200	1
2006	13	1	210	0	17	0	180	0	21	2	1.806	25	42	1	526	2	4	0	400	2	16	0	72	0	10	0	247	0
2007	34	1	426	0	41	0	233	2	38	0	2.068	81	34	0	436	3	14	0	573	0	29	0	75	0	19	0	403	0
2008	22	0	454	1	59	0	248	3	46	0	1.734	30	33	1	347	0	15	0	562	1	25	0	74	0	17	0	238	0
2009	17	0	413	0	58	0	648	34	48	1	1.717	8	35	0	200	0	24	0	345	0	17	0	29	1	2	0	197	0
2010	39	0	655	0	87	0	285	34	56	1	1.754	3	25	0	241	0	22	0	662	0	25	1	45	2	0	0	290	0
2011	31	0	770	0	80	0	300	15	74	0	2.136	18	33	0	305	0	60	0	737	7	24	0	87	1	6	0	257	0
2012	41	0	569	1	125	0	296	16	144	0	1.745	17	32	0	326	0	57	0	562	2	21	0	38	1	6	0	223	0

¹ ÇED Olumlu Kararı

² ÇED Olumsuz Kararı

³ ÇED Gerekli Değildir Kararı/ÇED Olumlu Kararı

⁴ ÇED Gereklidir/ÇED Raporu Hazırlanmalıdır

Ek – 2. ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen ÇED Kararlarının sektörel bazda yıllara göre dağılımı (devam)

YIL	SEKTÖRLER																											
	SANAYİİ				ENERJİ				PETROL - MADEN				ATIK-KİMYA				TARIM GIDA				ULAŞIM KİİY				TURİZM KONUT			
	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D	A	B	C	D
2013	38	0	578	0	150	0	273	5	123	0	1.561	22	60	0	267	6	84	0	617	0	18	1	37	0	4	0	280	1
2014	60	0	497	3	137	0	210	6	133	0	1.679	87	36	1	280	0	59	0	925	14	26	0	40	0	20	0	427	4
2015	33	0	458	4	84	1	370	3	79	4	1.766	65	35	1	269	5	64	4	803	6	11	0	52	3	9	0	168	1
2016	38	0	396	3	83	0	161	2	127	3	1.529	78	41	0	270	7	87	0	517	3	19	0	77	0	10	0	207	2
2017	56	0	501	0	96	1	165	2	121	2	1.589	47	58	0	337	3	66	0	357	4	22	0	93	0	12	0	259	1
2018	35	0	465	3	96	0	163	4	133	3	1.460	63	69	0	355	4	51	0	353	1	16	0	68	1	1	0	172	0
2019	29	0	350	1	90	1	127	2	152	0	1.179	59	67	0	337	2	64	0	246	5	30	0	68	0	8	0	111	2
2020	42	0	456	2	68	0	162	3	139	7	1.175	51	82	0	338	1	34	0	404	0	24	0	47	1	1	0	240	0
2021	48	0	535	5	47	1	176	2	123	2	1.420	73	71	0	410	4	58	0	411	3	21	0	63	0	3	0	209	0
2022	59	0	573	7	89	0	1.047	0	135	4	1.239	65	65	0	416	5	64	0	456	3	19	0	80	1	6	0	241	1
2023	42	0	621	1	237	0	1.013	0	84	10	1.265	46	61	0	359	6	48	0	589	2	29	0	94	0	10	0	283	0
2024	28	1	592	2	385	2	585	1	105	7	1153	52	47	0	305	2	37	0	446	2	17	0	78	0	24	0	276	0
2025	34	0	495	1	422	1	395	1	110	5	1.005	35	64	2	256	1	46	0	513	2	22	0	70	4	18	0	322	0

EK - 3. ÇED Yönetmeliği kapsamında verilen ÇED Kararlarının yıllara göre dağılımı

	EK-1		EK-2		GENEL TOPLAM
	ÇED Olumlu	ÇED Olumsuz	ÇGD	ÇG	ÇED Olumlu + ÇGD
03.12.1993-1998	382	13	2.989	160	3.371
1999	57	2	524	11	581
2000	107	1	764	18	871
2001	119	5	859	12	978
2002	117	0	1.068	6	1.185
2003	80	1	1.715	3	1.795
2004	86	1	2.122	7	2.208
2005	102	0	2.458	11	2.560
2006	123	4	3.441	29	3.564
2007	209	1	4.214	86	4.423
2008	217	1	3.657	35	3.874
2009	201	1	3.549	43	3.750
2010	254	2	3.932	39	4.186
2011	308	0	4.592	41	4.900
2012	426	0	3.759	37	4.185
2013	477	1	3.613	34	4.090
2014	471	1	4.058	118	4.529
2015	315	10	3.886	87	4.201
2016	405	3	3.157	95	3.562
2017	431	3	3.301	57	3.732
2018	401	3	3.036	76	3.437
2019	440	1	2.418	71	2.858
2020	390	6	2.822	58	3.212
2021	371	3	3.224	87	3.595
2022	437	4	4.052	82	4.489
2023	511	10	4.224	55	4.735
2024	643	11	3.435	64	4.077
2025	716	8	3.056	44	3.772
TOPLAM	8.796	95	83.925	1.466	92.720

EK - 4. ÇED Olumlu Kararı sayılarının 1993–2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ADANA	4	1	4	1	3	0	1	2	4	10	5	9	9	9	18	30	33	7	17	7	12	6	14	12	14	10	13	12
ADIYAMAN	1	1	0	1	0	1	1	0	0	2	0	1	1	0	3	5	5	1	3	3	1	3	5	1	3	0	1	1
AFYONKARAHİSAR	9	2	1	1	1	0	1	0	1	3	3	1	1	19	7	10	10	8	17	7	11	10	7	13	3	4	11	9
AĞRI	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	2	1	1	0	3	3	1	5	1	1	1	3	7	11
AMASYA	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	2	0	2	1	2	4	1	2	7	0	6	3	1	1	3	0	3
ANKARA	8	1	4	7	3	6	5	5	12	18	21	12	11	15	34	32	42	15	21	17	17	28	17	9	17	31	34	47
ANTALYA	21	4	11	12	16	4	5	12	2	5	2	1	4	3	6	7	16	11	8	13	12	13	8	11	7	10	16	40
ARTVİN	1	0	0	1	0	2	4	0	0	1	2	2	5	5	24	12	10	6	2	2	7	3	2	1	8	4	1	4
AYDIN	9	0	0	1	1	2	1	1	3	2	3	2	4	4	9	8	8	4	11	9	12	6	13	7	9	11	4	7
BALIKESİR	9	1	3	2	1	3	3	0	1	5	10	8	6	9	11	10	13	12	15	13	12	7	8	8	13	18	27	27
BİLECİK	14	1	3	4	0	0	2	1	0	3	1	0	3	2	8	7	3	5	6	7	7	4	5	8	10	9	8	14
BİNGÖL	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	2	2	7	6	6	1	2	0	2	2	1	1	3	5	7	2
BİTLİS	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3	2	1	3	0	1	3	2	2	3	2	2	4	6	0	4	0	9	10
BOLU	5	0	0	2	0	0	1	1	0	2	5	1	6	3	5	5	8	10	4	8	3	5	2	3	8	4	3	8
BURDUR	9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	1	1	1	4	3	5	4	2	7	4	6	12	2
BURSA	19	0	0	4	3	3	1	6	3	4	2	6	5	2	11	16	18	19	21	31	24	18	20	16	14	11	8	12
ÇANAKKALE	27	2	3	1	3	2	1	4	1	8	3	3	6	5	11	16	10	11	10	7	12	16	10	8	8	11	14	19
ÇANKIRI	0	2	0	0	2	0	0	2	2	4	4	0	2	3	1	2	8	2	3	3	2	4	3	0	4	4	5	4
ÇORUM	1	0	0	3	1	0	1	1	0	2	0	1	0	1	1	3	2	0	10	16	1	5	4	2	1	2	6	4
DENİZLİ	4	2	2	1	1	0	0	0	2	3	3	0	2	3	5	2	2	3	7	3	12	11	5	3	6	8	6	12

EK-4. ÇED Olumlu Kararı sayılarının 1993-2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
DİYARBAKIR	1	0	1	0	2	0	0	0	1	2	0	2	0	0	4	3	4	2	2	3	3	2	1	0	7	7	5	8
EDİRNE	6	1	1	2	0	0	1	0	1	0	0	2	0	2	0	4	5	1	2	3	4	2	5	1	3	4	4	17
ELAZIĞ	2	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	2	1	1	1	7	3	1	2	3	4	6	4	5	5	4	7	3
ERZİNCAN	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	3	1	1	1	3	8	5	6	6	1	3	4	2	1	1	6	0	1
ERZURUM	0	0	3	0	1	1	1	4	0	2	4	4	3	6	5	15	6	5	9	11	2	3	7	2	5	1	7	9
ESKİŞEHİR	3	2	2	2	1	0	0	0	0	3	1	2	4	4	11	8	8	6	7	7	4	11	6	6	5	8	19	24
GAZİANTEP	0	1	0	2	3	0	0	0	0	1	2	1	2	12	4	8	4	5	8	13	6	7	5	7	6	8	17	9
GİRESUN	1	0	0	0	1	2	0	2	0	3	5	3	3	3	7	5	4	3	3	11	2	2	1	1	9	1	0	1
GÜMÜŞHANE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	1	1	2	5	2	3	1	3	7	3	1	0	2	2	3	0	1
HAKKARİ	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	3	2	2	3	0	0	0	1	3	1	2	1	2	3
HATAY	8	0	0	3	2	1	3	0	3	7	7	3	8	8	9	11	4	2	2	8	5	9	4	11	9	12	5	5
ISPARTA	4	1	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	3	2	3	1	5	9	12	7	7	1	5	4	6	3
MERSİN	9	1	2	3	5	1	5	2	6	2	4	5	4	2	9	9	8	5	11	8	6	31	12	13	15	10	11	16
İSTANBUL	28	4	6	5	8	3	4	6	8	10	13	3	4	9	8	10	9	9	15	14	20	32	22	7	10	10	9	18
İZMİR	35	4	5	7	5	9	8	11	6	13	14	34	19	18	23	38	24	14	16	28	23	19	21	12	17	28	19	30
KARS	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	3	1	1	1	2	3	2	2	0	3	2	2	0	7	3
KASTAMONU	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	4	4	3	5	7	8	3	2	2	4	6	3	5	0	2	1	2	2
KAYSERİ	2	3	10	4	3	1	2	0	3	2	3	1	3	5	6	5	10	5	9	9	12	5	11	8	8	14	19	8
KIRKLARELİ	3	0	0	1	3	1	3	2	0	2	1	4	2	1	5	4	5	9	3	18	13	12	8	8	9	9	10	20
KIRŞEHİR	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	3	4	3	1	3	5	2	4	2	3	2	5	9	5
KOCAELİ	28	2	2	8	3	6	6	5	1	9	7	7	11	13	13	14	12	12	9	5	2	9	7	12	7	11	5	14
KONYA	8	2	4	3	3	5	1	1	2	6	5	6	4	14	18	16	18	11	17	11	13	13	17	18	25	16	34	21

EK-4. ÇED Olumlu Kararı sayılarının 1993-2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
KÜTAHYA	5	1	1	3	1	1	0	0	2	0	1	1	6	4	7	7	8	7	6	2	9	7	7	6	8	1	3	12
MALATYA	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	2	2	2	1	9	9	7	7	3	3	3	16	7	5	15	6	17	16
MANİSA	12	1	2	2	1	1	1	0	3	2	3	6	9	7	13	14	11	6	7	14	18	9	9	6	8	14	22	31
KAHRAMANMARAŞ	1	1	0	1	2	1	0	2	3	7	3	1	7	9	3	7	10	8	7	10	4	6	15	7	13	6	11	7
MARDİN	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	3	0	3	3	5	2	3	1	6	4	1	2	6	10	18
MUĞLA	25	2	9	1	1	2	8	4	3	4	4	1	7	10	5	8	8	0	4	3	2	6	5	7	7	9	13	14
MUŞ	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	1	1	1	1	3	1	0	0	0	3	0	1	1	2	2	3
NEVŞEHİR	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	2	0	1	2	0	4	7	1	4	6	5	3	8	9	6
NİĞDE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	3	4	3	3	2	5	4	6	4	5	5	17	7	10	10
ORDU	4	0	1	2	0	1	1	2	3	3	3	2	1	3	3	8	5	3	2	2	1	6	4	4	0	5	5	3
RİZE	2	0	0	0	0	1	0	0	1	1	4	2	8	3	3	2	3	1	1	1	3	2	0	0	0	0	3	0
SAKARYA	11	4	2	2	3	0	2	0	1	4	3	2	1	6	7	8	12	3	5	5	7	8	9	4	7	4	3	7
SAMSUN	3	1	1	1	2	3	1	0	3	4	10	7	9	6	15	8	3	4	4	2	1	3	2	7	4	6	5	8
SİİRT	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	3	2	6	1	3	3	4	4	2	1	2	4	1	2	1	8	3	6
SİNOP	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	0	1	6	8	5	5	1	1
SİVAS	0	1	2	1	3	0	0	1	0	1	2	2	2	2	9	11	11	2	6	4	10	6	8	7	5	19	12	9
TEKİRDAĞ	11	2	5	8	10	1	1	5	4	7	5	5	8	6	9	24	17	11	23	21	12	11	12	21	20	17	17	28
TOKAT	2	0	1	0	0	0	0	1	3	1	3	2	2	3	6	4	6	1	3	6	2	2	2	1	3	4	3	4
TRABZON	2	0	0	1	1	0	1	2	3	6	2	0	3	4	5	3	3	3	3	2	3	2	0	2	0	5	1	0
TUNCELİ	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	1	2	2	1	0	1	1	1	0	4	0	6
ŞANLIURFA	1	1	3	1	0	0	1	2	3	0	2	1	1	2	7	2	1	2	4	4	0	2	3	4	3	23	31	19
UŞAK	1	0	1	1	1	1	1	0	1	2	0	2	0	3	4	1	6	1	0	7	5	2	2	3	2	9	6	11

EK – 4. ÇED Olumlu Kararı sayılarının 1993–2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
VAN	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	4	2	2	0	1	4	0	4	3	2	1	5	1	3	2	8	17	14
YOZGAT	0	1	0	0	0	1	1	1	2	1	0	0	0	0	0	6	6	1	2	7	3	5	5	3	3	9	10	5
ZONGULDAK	4	1	2	1	3	0	0	1	5	5	1	3	1	1	3	1	3	8	5	4	7	1	1	5	3	1	1	2
AKSARAY	1	0	0	1	0	2	0	1	0	1	3	2	2	1	1	5	4	1	4	3	4	3	2	5	2	5	10	6
BAYBURT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	2	2	3	0	1	2	2	3	1
KARAMAN	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2	0	3	4	1	1	4	7	3	6	2	6	4	6	10	13	10	13	16
KIRIKKALE	3	0	0	2	3	2	0	0	1	1	0	1	3	3	0	5	6	1	2	8	2	0	1	2	2	4	6	5
BATMAN	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	2	5	0	1	0	1	2	0	1	0	2	5	3
ŞIRNAK	1	1	0	1	1	0	0	2	1	1	2	2	1	1	0	2	4	1	2	0	0	7	0	0	4	2	5	6
BARTIN	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	4	1	0	5	1	1	2	2	3	0	0	1	1	1	1	0
ARDAHAN	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	2	1	2	3	1	0	1	0	0	0	0	1
İĞDIR	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	1	2	0
YALOVA	3	1	1	1	1	0	0	4	4	2	3	3	7	1	1	1	4	2	1	2	1	5	5	5	5	7	5	5
KARABÜK	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	6	2	2	3	2	1	3	0	2	1	1	2	2
KİLİS	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	3	2	2	1	1	1	3	3	1
OSMANİYE	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	0	2	2	3	3	1	1	3	2	1	4	5	3	6	2	3
DÜZCE	0	1	0	1	1	1	0	1	3	3	0	1	3	2	3	3	4	1	2	3	4	1	1	3	3	1	1	1

NOT-1: *Bazı projeler birden fazla ili kapsadığı için EK-1 ve EK-2 kapsamında karar verilen toplam proje sayısı ile; illere göre dağılım yapıldıktan sonra toplanan proje sayısı farklı olabilir.

NOT-2: ÇED Yönetmeliği kapsamında belirtilen süre içerisinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması veya Mahkeme Kararı ile ÇED kararının iptal edilmesi ya da geçersiz sayılması konularına istinaden ÇED İstatistiklerine konu olan ÇED kararları geçmişe dönük revize edilmemektedir.

EK – 5. ÇED Gerekli Değildir Kararı sayılarının 1993 – 2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
ADANA	148	19	18	17	27	38	44	67	95	107	109	90	96	105	86	48	78	57	57	62	52	55	74	84	85	71	71	88
ADİYAMAN	19	7	0	4	4	7	11	20	11	23	7	45	45	47	28	29	45	31	18	38	25	19	23	35	26	40	47	28
AFYONKARAHİSAR	11	4	8	17	8	24	29	39	51	83	34	44	45	103	35	86	79	92	89	90	59	82	60	99	124	96	45	26
AĞRI	0	0	0	6	3	3	5	3	6	2	10	20	18	27	21	18	23	15	14	10	8	8	11	11	13	11	12	10
AMASYA	15	3	4	1	0	15	11	8	21	26	14	16	25	22	13	19	18	16	29	15	13	8	12	11	23	25	11	10
ANKARA	39	2	7	21	31	34	98	77	141	175	98	107	128	147	122	158	240	125	143	130	136	119	112	128	186	179	110	113
ANTALYA	194	30	45	82	82	118	97	157	210	165	188	82	127	121	91	72	172	103	91	91	93	63	77	69	148	131	134	132
ARTVİN	2	1	6	3	11	9	5	4	13	17	25	18	32	17	27	27	27	25	26	21	19	7	11	7	10	14	6	13
AYDIN	81	12	20	17	21	44	51	61	70	101	76	64	55	43	66	61	98	97	59	66	44	37	37	50	64	52	66	49
BALIKESİR	90	15	21	37	39	38	43	61	93	65	81	137	104	129	132	122	109	145	108	101	104	68	111	81	107	97	89	92
BİLECİK	22	15	15	11	9	27	38	27	51	56	55	61	61	47	49	36	49	69	40	38	35	20	31	40	28	45	54	34
BİNGÖL	0	1	0	3	2	14	7	0	7	11	9	13	15	43	12	14	22	22	7	13	13	7	17	19	21	25	15	43
BİTLİS	0	0	0	3	0	11	7	6	4	22	16	14	22	29	10	20	12	15	5	8	18	7	10	11	10	9	21	12
BOLU	11	0	5	7	5	16	7	10	19	52	33	29	45	81	58	50	39	96	14	16	19	17	18	22	23	33	20	28
BURDUR	43	22	24	22	8	8	18	18	57	52	59	50	44	69	61	68	56	57	42	43	38	23	25	37	72	16	29	14
BURSA	119	23	28	26	42	65	74	81	152	174	126	115	130	164	105	126	166	103	94	119	109	93	86	115	147	147	122	66
ÇANAKKALE	86	9	21	28	27	55	47	29	58	68	72	72	32	61	51	45	58	47	34	33	51	53	32	31	47	41	35	26
ÇANKIRI	1	0	1	2	2	1	4	7	16	31	38	21	28	40	32	30	40	20	19	16	26	11	9	12	31	37	23	12
ÇORUM	6	3	2	1	0	13	23	34	52	58	34	39	51	33	36	26	33	26	22	29	28	25	18	14	30	52	49	25
DENİZLİ	101	8	26	18	26	26	34	31	43	70	72	52	64	89	54	55	92	71	69	61	75	45	51	74	102	97	54	65
DİYARBAKIR	26	9	18	12	15	31	36	70	55	71	52	31	67	71	31	38	57	33	32	38	41	28	32	48	95	93	80	51

EK – 5. ÇED Gerekli Değildir Kararı sayılarının 1993 – 2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
EDİRNE	63	0	10	13	7	10	32	23	24	30	25	42	23	28	39	30	29	19	27	22	18	6	16	20	19	18	29	25
ELAZIĞ	2	0	0	10	17	20	16	10	54	57	68	38	94	72	45	57	79	142	65	41	20	27	43	56	58	76	32	71
ERZİNCAN	4	0	2	5	3	7	10	26	19	33	48	61	28	44	31	29	28	28	27	22	48	23	17	19	24	25	25	11
ERZURUM	8	4	6	8	14	14	24	38	34	37	42	59	53	67	79	57	38	54	32	50	49	21	48	48	46	61	28	31
ESKİŞEHİR	65	12	21	18	18	16	45	34	56	96	70	62	67	76	68	63	51	74	57	68	33	43	56	61	87	91	75	61
GAZİANTEP	44	9	7	30	16	29	23	34	40	70	30	59	57	78	49	52	47	50	48	64	46	27	54	62	88	72	58	49
GİRESUN	3	1	6	5	12	14	6	7	19	33	14	21	39	52	32	21	19	23	8	17	16	14	17	25	21	32	5	10
GÜMÜŞHANE	1	2	4	6	3	18	10	17	19	29	10	22	32	43	37	32	17	24	13	24	15	4	19	19	14	21	33	13
HAKKARİ	0	0	0	0	3	4	4	1	6	7	12	15	13	23	8	3	4	8	2	10	20	9	12	12	8	10	6	8
HATAY	141	12	10	2	10	10	22	40	39	81	106	98	62	82	46	50	40	16	46	43	33	27	58	43	23	83	105	80
ISPARTA	50	4	13	1	13	10	16	15	35	26	33	34	37	48	41	21	58	42	31	35	52	41	45	49	82	46	36	28
MERSİN	115	23	21	21	25	26	21	34	59	85	103	69	62	86	83	69	89	59	62	57	53	58	62	57	61	93	78	72
İSTANBUL	20	7	8	27	49	61	143	123	211	209	206	188	193	248	260	201	253	184	202	257	177	167	153	191	227	247	207	183
İZMİR	185	20	41	35	47	100	124	122	122	173	153	163	138	163	190	159	143	161	123	193	129	82	91	113	122	173	131	118
KARS	0	0	0	0	0	10	12	17	15	23	17	27	27	41	28	17	6	11	13	25	11	9	20	19	10	17	8	9
KASTAMONU	37	18	22	12	18	6	12	18	21	27	31	34	31	46	36	35	41	32	48	40	25	18	21	18	30	14	20	19
KAYSERİ	67	13	14	15	17	45	43	68	77	134	78	72	121	126	70	74	76	77	69	67	59	35	58	58	101	114	99	85
KIRKLARELİ	53	6	4	0	4	17	21	13	31	23	12	23	12	28	40	41	33	35	18	14	20	24	17	40	28	38	26	22
KIRŞEHİR	1	0	0	2	9	5	12	11	21	15	15	22	22	25	32	15	26	17	15	28	36	17	18	18	27	26	10	14
KOCAELİ	103	12	17	31	32	42	45	55	85	102	71	71	80	104	78	63	73	83	48	68	64	42	61	63	66	65	59	50
KONYA	185	37	34	27	19	51	67	89	135	120	125	126	124	113	131	121	148	121	98	102	118	132	112	144	150	149	141	135
KÜTAHYA	20	14	4	6	9	21	60	47	26	58	59	57	53	73	70	73	79	68	68	55	63	54	43	55	65	64	68	36

EK – 5. ÇED Gerekli Değildir Kararı sayılarının 1993 – 2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*	2025*
MALATYA	5	2	9	7	7	23	24	10	27	48	27	34	75	75	57	40	60	50	46	40	23	9	26	14	19	49	47	31
MANİSA	117	18	24	26	27	28	44	62	82	88	81	93	93	73	76	129	127	178	132	99	103	80	113	78	163	129	118	99
KAHRAMANMARAŞ	16	2	10	8	13	26	17	26	48	62	53	53	78	73	48	53	41	55	39	51	71	42	63	59	112	42	84	36
MARDİN	1	0	0	2	4	6	10	20	19	27	32	25	41	31	14	16	16	13	4	13	17	15	8	22	23	37	14	27
MUĞLA	111	23	45	46	81	121	131	120	120	209	92	46	46	55	46	63	70	69	76	75	66	82	97	98	112	88	52	61
MUŞ	1	0	0	0	3	5	8	3	6	6	4	4	24	25	8	2	22	7	8	5	21	9	8	6	8	4	10	10
NEVŞEHİR	17	3	1	8	3	17	10	8	18	31	24	21	27	30	19	29	26	27	17	26	13	15	15	19	43	62	35	22
NİĞDE	31	0	4	0	6	14	9	9	20	34	43	35	39	45	27	45	49	52	25	34	22	25	31	38	55	58	27	62
ORDU	28	8	13	3	7	10	14	18	42	42	31	42	55	62	45	46	43	45	40	35	19	15	10	23	24	18	26	21
RİZE	1	0	6	4	2	7	12	12	24	13	13	20	10	23	12	10	11	15	15	15	21	6	17	16	3	14	9	10
SAKARYA	55	8	16	17	47	46	37	38	38	53	71	28	67	80	85	70	55	27	28	39	39	35	35	56	46	39	37	28
SAMSUN	25	7	6	4	9	21	36	49	62	40	31	32	37	40	32	48	72	39	33	23	24	19	22	36	38	46	38	26
SİİRT	0	0	2	4	1	9	4	4	9	4	9	10	24	15	31	5	14	9	6	11	8	8	12	18	17	26	9	18
SİNOP	17	6	4	14	2	5	6	14	14	8	13	17	22	19	14	18	14	21	12	19	18	12	5	16	12	21	11	17
SİVAS	3	1	1	3	11	20	35	20	86	81	75	75	90	114	68	70	64	97	70	57	59	40	42	66	69	49	33	43
TEKİRDAĞ	82	6	7	17	16	40	55	74	67	100	87	59	51	52	81	79	62	69	74	48	63	52	53	74	89	69	67	58
TOKAT	3	1	2	4	11	8	11	27	28	28	12	18	26	36	22	17	36	35	23	31	27	26	24	17	18	27	18	17
TRABZON	87	15	18	8	8	8	22	27	34	37	43	50	48	76	43	34	25	15	36	25	22	9	21	27	21	20	12	19
TUNCELİ	3	1	0	0	3	8	5	8	4	14	13	8	16	8	6	11	14	8	5	11	5	3	5	1	9	37	10	7
ŞANLIURFA	12	11	10	7	5	6	26	39	57	38	44	45	40	72	42	52	41	48	30	29	21	34	30	23	36	40	68	39
UŞAK	39	4	10	6	5	6	12	19	28	32	47	47	64	88	73	55	59	64	57	23	32	16	40	40	61	98	51	59

EK – 5. ÇED Gerekli Değildir Kararı sayılarının 1993 – 2025 döneminde illere ve yıllara göre dağılımı (devam)

	1993-1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
VAN	9	4	13	11	14	10	20	11	16	27	36	47	71	37	50	30	19	23	24	24	46	19	23	25	29	37	30	28
YOZGAT	0	2	1	6	7	10	12	15	23	33	28	30	34	38	31	44	26	49	30	28	13	17	31	34	48	53	48	33
ZONGULDAK	44	4	6	8	10	19	13	25	28	30	35	18	17	23	24	26	18	38	12	23	12	16	16	17	18	8	8	9
AKSARAY	7	0	2	5	3	4	6	8	9	19	15	9	34	24	13	19	20	48	29	14	30	20	29	27	37	39	21	24
BAYBURT	1	0	0	0	0	3	4	8	8	8	10	7	14	36	20	11	11	7	7	11	12	8	3	9	10	8	4	1
KARAMAN	8	5	4	0	1	6	10	10	16	31	16	32	38	21	21	25	38	47	36	31	29	41	45	52	35	54	37	30
KIRIKKALE	1	0	0	3	10	17	8	12	14	36	29	12	25	21	24	22	17	15	10	21	17	9	12	15	41	31	21	20
BATMAN	0	0	0	6	11	15	6	12	17	10	18	24	16	12	15	10	12	8	9	8	14	12	16	22	16	26	20	18
ŞIRNAK	1	0	0	3	5	21	8	12	8	17	0	27	0	7	12	5	7	17	13	30	13	15	26	22	22	37	26	35
BARTIN	8	8	0	1	6	7	11	7	7	7	4	7	5	10	21	15	3	5	9	4	8	2	3	7	5	9	4	9
ARDAHAN	0	0	0	0	2	3	5	1	5	12	4	12	25	22	15	15	14	4	12	10	1	1	2	2	7	11	0	5
IĞDIR	0	0	0	0	0	3	0	3	5	4	11	9	15	6	3	3	2	2	1	4	6	6	7	10	5	13	4	9
YALOVA	13	2	3	6	8	9	8	14	23	13	9	14	8	6	14	3	10	9	9	9	9	7	7	13	7	24	23	10
KARABÜK	29	1	15	2	3	5	5	7	12	11	16	6	8	25	11	18	18	31	17	13	11	9	15	13	7	18	7	7
KİLİS	5	1	3	3	3	4	2	5	5	6	5	9	4	7	4	3	2	4	13	2	3	5	5	6	16	15	15	12
OSMANİYE	19	3	10	2	2	4	9	19	25	28	24	30	28	26	29	25	15	44	13	28	19	8	8	16	18	20	31	28
DÜZCE	9	1	6	3	5	8	7	13	14	30	16	12	15	25	23	16	15	11	13	14	14	7	17	12	18	14	9	12

NOT-3: *Bazı projeler birden fazla ili kapsadığı için EK-1 ve EK-2 kapsamında karar verilen toplam proje sayısı ile illere göre dağılım yapıldıktan sonra toplanan proje sayısı farklı olabilir.

NOT-4: ÇED Yönetmeliği kapsamında belirtilen süre içerisinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması veya Mahkeme Kararı ile ÇED kararının iptal edilmesi ya da geçersiz sayılması konularına istinaden ÇED İstatistiklerine konu olan ÇED kararları geçmişe dönük revize edilmemektedir.

EK - 6. 01.01.2014 - 31.12.2025 tarihleri arasında ÇED Olumsuz, ÇED Gereklidir Kararlarının, dosya iptal/iade sayılarının illere göre dağılımı

	İL	EK-1	EK-2	
		ÇED OLUMSUZ / İPTAL - İADE	ÇED GEREKLİDİR	İPTAL - İADE
1	Adana	63	47	62
2	Adıyaman	12	8	18
3	Afyonkarahisar	12	1	27
4	Ağrı	8	0	12
5	Amasya	4	0	28
6	Ankara	121	63	318
7	Antalya	74	7	407
8	Artvin	22	3	17
9	Aydın	22	12	88
10	Balıkesir	49	17	93
11	Bilecik	21	27	54
12	Bingöl	9	2	16
13	Bitlis	23	5	20
14	Bolu	16	8	47
15	Burdur	23	10	59
16	Bursa	65	13	211
17	Çanakkale	60	18	151
18	Çankırı	11	2	13
19	Çorum	20	0	29
20	Denizli	38	9	81
21	Diyarbakır	15	4	19
22	Edirne	24	10	66
23	Elazığ	16	4	60
24	Erzincan	14	2	26
25	Erzurum	23	6	45
26	Eskişehir	48	10	74
27	Gaziantep	35	11	88
28	Giresun	18	10	32
29	Gümüşhane	13	15	14
30	Hakkari	5	2	4
31	Hatay	60	50	80
32	Isparta	29	24	79
33	Mersin	59	32	181
34	İstanbul	72	1	227
35	İzmir	123	47	438
36	Kars	7	1	29
37	Kastamonu	23	39	56

EK - 6. 01.01.2014 - 31.12.2025 tarihleri arasında ÇED Olumsuz, ÇED Gereklidir Kararlarının, dosya iptal/iade sayılarının illere göre dağılımı (devam)

İL	EK-1	EK-2
	ÇED OLUMSUZ / İPTAL- İADE	ÇED GEREKLİDİR İPTAL- İADE
38 Kayseri	31	7 31
39 Kırklareli	62	16 59
40 Kırşehir	15	1 28
41 Kocaeli	48	4 144
42 Konya	44	7 149
43 Kütahya	38	6 45
44 Malatya	30	20 72
45 Manisa	36	7 126
46 Kahramanmaraş	35	7 65
47 Mardin	14	3 23
48 Muğla	47	14 236
49 Muş	5	0 12
50 Nevşehir	15	2 31
51 Niğde	9	1 37
52 Ordu	20	3 26
53 Rize	14	3 28
54 Sakarya	33	12 119
55 Samsun	22	13 38
56 Siirt	9	0 11
57 Sinop	5	3 12
58 Sivas	28	55 45
59 Tekirdağ	83	29 144
60 Tokat	9	12 24
61 Trabzon	25	14 35
62 Tunceli	11	9 16
63 Şanlıurfa	25	5 95
64 Uşak	19	19 44
65 Van	26	5 31
66 Yozgat	13	3 6
67 Zonguldak	17	41 32
68 Aksaray	9	7 28
69 Bayburt	6	1 7
70 Karaman	23	15 39
71 Kırıkkale	8	0 30
72 Batman	12	1 5
73 Şırnak	6	0 11

EK - 6. 01.01.2014 - 31.12.2025 tarihleri arasında ÇED Olumsuz, ÇED Gereklidir Kararlarının, dosya iptal/iade sayılarının illere göre dağılımı (devam)

İL	EK-1	EK-2
	ÇED OLUMSUZ / İPTAL - İADE	ÇED GEREKLİDİR İPTAL - İADE
74 Bartın	4	3
75 Ardahan	4	1
76 Iğdır	4	0
77 Yalova	19	1
78 Karabük	8	1
79 Kilis	2	0
80 Osmaniye	17	2
81 Düzce	2	10
TOPLAM	2.163*	887*

*Bazı projeler birden fazla ili kapsadığından toplamlar fazla çıkmaktadır.

EK - 7. 2025 yılına ait Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Lisansı sayılarının illere göre dağılımı

İl	Geçici Faaliyet Belgesi	Çevre İzni/Lisans Belgesi
ADANA	93	128
ADİYAMAN	14	13
AFYONKARAHİSAR	24	65
AĞRI	9	7
AMASYA	11	26
ANKARA	333	399
ANTALYA	98	148
ARTVİN	9	18
AYDIN	42	93
BALIKESİR	72	145
BİLECİK	33	51
BİNGÖL	8	10
BİTLİS	8	9
BOLU	23	46
BURDUR	18	41
BURSA	253	313
ÇANAKKALE	45	50
ÇANKIRI	15	22
ÇORUM	48	47
DENİZLİ	63	96
DİYARBAKIR	35	42
EDİRNE	20	46
ELAZIĞ	18	20
ERZİNCAN	13	19
ERZURUM	14	22
ESKİŞEHİR	67	98
GAZİANTEP	161	143
GİRESUN	15	19
GÜMÜŞHANE	16	5
HAKKARİ	5	5
HATAY	85	109
ISPARTA	25	54
MERSİN	83	92
İSTANBUL	659	760
İZMİR	268	410
KARS	10	13
KASTAMONU	29	41

EK - 7. 2025 yılına ait Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Lisansı sayılarının illere göre dağılımı (devam)

İl	Geçici Faaliyet Belgesi	Çevre İzni/Lisans Belgesi
KAYSERİ	121	127
KIRKLARELİ	45	60
KIRŞEHİR	8	14
KOCAELİ	222	342
KONYA	152	224
KÜTAHYA	29	49
MALATYA	46	52
MANİSA	85	173
KAHRAMANMARAŞ	26	26
MARDİN	13	25
MUĞLA	86	167
MUŞ	5	4
NEVŞEHİR	13	40
NİĞDE	65	60
ORDU	19	33
RİZE	17	33
SAKARYA	75	127
SAMSUN	48	79
SIİRT	10	12
SİNOP	18	29
SİVAS	34	29
TEKİRDAĞ	165	296
TOKAT	22	29
TRABZON	14	55
TUNCELİ	2	2
ŞANLIURFA	46	43
UŞAK	32	63
VAN	19	23
YOZGAT	18	23
ZONGULDAK	26	23
AKSARAY	31	30
BAYBURT	1	2
KARAMAN	25	24
KIRIKKALE	29	39
BATMAN	12	13
ŞIRNAK	19	11

EK - 7. 2025 yılına ait Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Lisansı sayılarının illere göre dağılımı (devam)

İl	Geçici Faaliyet Belgesi	Çevre İzni/Lisans Belgesi
BARTIN	4	14
ARDAHAN	4	0
IĞDIR	8	5
YALOVA	16	28
KARABÜK	13	21
KİLİS	10	15
OSMANİYE	32	35
DÜZCE	34	61

EK – 8. 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetim sayıları ve uygulanan ceza miktarları

	İl Müdürlüğü	Denetim Sayısı (Adet)	Kesilen ceza Miktarı (TL)	Kapatma/ Durdurma
1	Adana	2.289	33.207.658,38	9
2	Adıyaman	394	10.634.799,08	0
3	Afyonkarahisar	554	13.612.013,18	0
4	Ağrı	170	4.526.459,00	0
5	Amasya	524	4.308.475,18	1
6	Ankara	1.711	146.738.599,61	6
7	Antalya	1.714	216.656.327,24	64
8	Artvin	304	4.515.469,00	0
9	Aydın	1.253	47.421.283,34	7
10	Balıkesir	953	187.657.592,53	0
11	Bilecik	392	14.477.287,48	3
12	Bingöl	47	229.568,00	0
13	Bitlis	188	1.785.914,00	0
14	Bolu	539	57.672.280,00	5
15	Burdur	290	56.932.926,00	0
16	Bursa	1.927	162.221.104,00	12
17	Çanakkale	1513	97.225.108,63	23
18	Çankırı	252	4.138.922,64	0
19	Çorum	658	7.733.968,31	9
20	Denizli	979	17.653.124,08	2
21	Diyarbakır	451	17.491.737,23	1
22	Edirne	531	42.990.813,54	13
23	Elazığ	341	12.163.271,00	1
24	Erzincan	532	969.652,00	0
25	Erzurum	324	12.023.295,00	6
26	Eskişehir	1.830	24.080.597,23	2
27	Gaziantep	2.812	9.760.097,68	0
28	Giresun	235	3.967.896,00	0
29	Gümüşhane	250	3.061.612,00	3
30	Hakkari	31	2.172.694,00	0
31	Hatay	357	22.610.971,74	1
32	Isparta	616	3.624.351,00	0
33	Mersin	1634	59.929.181,63	10
34	İstanbul	5.809	454.680.481,49	72
35	İzmir	4.372	261.227.533,28	30
36	Kars	249	5.359.909,52	0
37	Kastamonu	599	16.080.076,86	9
38	Kayseri	2.112	21.652.613,80	5
39	Kırklareli	168	29.638.844,79	0
40	Kırşehir	171	3.597.269,37	1
41	Kocaeli	2.358	216.092.513,54	22

EK – 8. 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetim sayıları ve uygulanan ceza miktarları

	İl Müdürlüğü	Denetim Sayısı (Adet)	Kesilen ceza Miktarı (TL)	Kapatma/ Durdurma
42	Konya	1.894	110.636.110,55	16
43	Kütahya	783	10.399.935,83	0
44	Malatya	435	14.541.754,04	11
45	Manisa	834	129.307.565,18	13
46	Kahramanmaraş	342	44.555.278,00	0
47	Mardin	260	3.722.113,04	0
48	Muğla	951	354.009.925,67	1
49	Muş	17	2.928.804,91	0
50	Nevşehir	223	4.523.097,87	0
51	Niğde	1.201	33.233.331,57	8
52	Ordu	446	38.183.755,00	3
53	Rize	402	4.571.451,50	3
54	Sakarya	1.680	114.632.508,92	13
55	Samsun	1085	18.906.492,76	0
56	Siirt	55	232.499,00	0
57	Sinop	181	8.590.477,77	1
58	Sivas	303	8.554.311,52	2
59	Tekirdağ	1.426	131.796.572,73	25
60	Tokat	310	12.415.553,75	5
61	Trabzon	624	8.181.447,00	1
62	Tunceli	159	6.243.918,26	3
63	Şanlıurfa	942	46.712.592,61	9
64	Uşak	234	38.310.279,36	5
65	Van	233	33.689.048,00	2
66	Yozgat	54	722.672,00	0
67	Zonguldak	556	12.707.799,99	12
68	Aksaray	487	9.808.119,67	3
69	Bayburt	67	334.848,00	0
70	Karaman	338	3.474.966,13	2
71	Kırıkkale	507	9.626.121,75	1
72	Batman	409	3.242.777,88	0
73	Şırnak	287	1.649.011,00	0
74	Bartın	279	5.477.589,02	0
75	Ardahan	86	1.127.224,00	0
76	Iğdır	274	2.638.772,78	0
77	Yalova	546	116.907.693,00	1
78	Karabük	184	4.273.783,00	2
79	Kilis	282	6.409.797,42	0
80	Osmaniye	610	28.781.960,58	5
81	Düzce	421	3.629.349,00	0
	TOPLAM	62.840	3.702.215.602,44	464

EK - 9. 2025 yılında Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetimlerin türlere göre dağılımı

ÇŞİDİM	ANİ DENETİMLER	PLANLI DENETİMLER	ŞİKÂyet DENETİMLERİ	TOPLAM DENETİM SAYISI
Adana	2.022	218	49	2.289
Adıyaman	319	28	47	394
Afyonkarahisar	490	55	9	554
Ağrı	147	20	3	170
Amasya	436	9	79	524
Ankara	1.398	189	124	1.711
Antalya	1.089	73	552	1.714
Artvin	228	45	31	304
Aydın	1.124	56	73	1.253
Balıkesir	839	65	49	953
Bilecik	290	20	82	392
Bingöl	40	6	1	47
Bitlis	116	71	1	188
Bolu	458	25	56	539
Burdur	185	44	61	290
Bursa	1.455	168	304	1.927
Çanakkale	1.005	36	472	1.513
Çankırı	181	18	53	252
Çorum	271	243	144	658
Denizli	829	87	63	979
Diyarbakır	429	17	5	451
Edirne	417	17	97	531
Elazığ	278	34	29	341
Erzincan	498	15	19	532
Erzurum	254	19	51	324
Eskişehir	1.331	92	407	1.830
Gaziantep	2.522	119	171	2.812
Giresun	179	19	37	235
Gümüşhane	167	72	11	250
Hakkari	23	3	5	31
Hatay	318	31	8	357
Isparta	499	89	28	616
Mersin	1.513	85	36	1.634
İstanbul	4.605	550	654	5.809
İzmir	4.182	80	110	4.372
Kars	167	12	70	249
Kastamonu	541	51	7	599
Kayseri	1.720	98	294	2112
Kırklareli	142	20	6	168
Kırşehir	157	9	5	171
Kocaeli	1.834	138	386	2.358

EK - 9. 2025 yılında Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetimlerin türlere göre dağılımı (devam)

ÇŞİDİM	ANİ DENETİMLER	PLANLI DENETİMLER	ŞİKÂyet DENETİMLERİ	TOPLAM DENETİM SAYISI
Konya	1.610	138	146	1.894
Kütahya	528	82	173	783
Malatya	368	30	37	435
Manisa	718	72	44	834
Kahramanmaraş	322	20	0	342
Mardin	208	10	42	260
Muğla	860	38	53	951
Muş	2	8	7	17
Nevşehir	189	21	13	223
Niğde	1.168	28	5	1.201
Ordu	264	78	104	446
Rize	231	13	158	402
Sakarya	1.528	122	30	1.680
Samsun	817	96	172	1.085
Siirt	26	15	14	55
Sinop	37	27	117	181
Sivas	251	17	35	303
Tekirdağ	1.194	90	142	1.426
Tokat	258	25	27	310
Trabzon	286	236	102	624
Tunceli	106	13	40	159
Şanlıurfa	878	30	34	942
Uşak	148	33	53	234
Van	164	13	56	233
Yozgat	19	12	23	54
Zonguldak	519	32	5	556
Aksaray	465	15	7	487
Bayburt	46	10	11	67
Karaman	228	39	71	338
Kırıkkale	388	21	98	507
Batman	361	18	30	409
Şırnak	265	22	0	287
Bartın	223	20	36	279
Ardahan	26	12	48	86
Iğdır	245	15	14	274
Yalova	469	36	41	546
Karabük	134	43	7	184
Kilis	261	10	11	282
Osmaniye	471	36	103	610

EK – 9. 2025 yılında Bakanlık merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yapılan denetimlerin türlere göre dağılımı (devam)

ÇŞİDİM	ANİ DENETİMLER	PLANLI DENETİMLER	ŞİKÂyet DENETİMLERİ	TOPLAM DENETİM SAYISI
Düzce	280	72	69	421
Toplam	51.259	4.714	6.867	62.840
Bakanlık Merkez	295	60	1	356
GENEL TOPLAM	51.554	4.774	6.868	63.196

EK – 10. 2015-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin denetim sayıları

ÇŞİDİM	Denetim Sayıları										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Adana	1.629	1.800	1.638	1.699	1.850	1.513	2.093	1995	1811	3.048	2.289
Adıyaman	675	625	654	566	626	541	767	664	274	397	394
Afyonkarahisar	293	223	250	167	198	154	365	416	490	354	554
Ağrı	42	30	36	64	66	23	89	12	68	81	170
Amasya	223	315	313	328	303	271	414	367	485	479	524
Ankara	2.443	2.916	3.272	5.053	3.166	2.562	1.571	2.900	2.915	3.027	1.711
Antalya	1.400	1.426	1.901	1.610	2.045	1.284	1.479	1639	1642	1.538	1.714
Artvin	157	166	113	86	89	46	138	158	219	318	304
Aydın	1.053	1.240	792	826	1.207	1.049	1.071	1231	1251	1.248	1.253
Balıkesir	511	537	781	553	601	484	1568	2732	1168	775	953
Bilecik	525	523	558	510	482	335	267	219	330	319	392
Bingöl	50	32	17	12	49	61	117	159	99	26	47
Bitlis	69	115	89	74	79	109	203	333	175	118	188
Bolu	539	473	548	472	434	456	352	404	398	445	539
Burdur	244	260	231	201	192	223	248	336	348	364	290
Bursa	1.275	1.379	1.255	1.180	1.285	724	2.083	3.068	1.413	1.520	1.927
Çanakkale	472	495	495	304	543	413	949	1189	710	1.175	1.513
Çankırı	156	185	143	130	171	121	250	165	194	216	252
Çorum	298	271	213	315	363	251	693	687	591	549	658
Denizli	590	686	654	692	653	461	571	948	972	909	979
Diyarbakır	281	608	285	407	483	361	424	464	249	387	451

EK – 10. 2014-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin denetim sayıları (devam)

ÇŞİDİM	Denetim Sayıları										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Edirne	888	1025	497	257	272	146	231	421	462	368	531
Elazığ	548	419	258	225	230	126	152	512	237	182	341
Erzincan	46	32	112	89	105	73	172	197	186	334	532
Erzurum	386	265	322	351	345	352	584	483	430	329	324
Eskişehir	1.146	1.368	1.463	1.359	1.600	1.175	1.412	2.051	1.623	1.601	1.830
Gaziantep	1.338	1.411	1.545	1.569	1.846	2.812	2.608	2158	1325	4.914	2.812
Giresun	329	214	261	256	246	116	251	250	305	258	235
Gümüşhane	43	70	142	134	122	147	220	327	290	265	250
Hakkâri	48	40	60	46	49	38	74	30	41	40	31
Hatay	563	485	483	459	677	409	352	294	426	366	357
Isparta	378	393	433	670	863	510	721	651	825	764	616
Mersin	869	932	628	569	1.051	590	808	978	848	899	1.634
İstanbul	6.040	6.676	6.011	4.133	5.970	3.234	4.802	5.598	3.480	7.006	5.809
İzmir	3.443	4.178	4.847	4.652	4.645	2.825	3.193	4411	3827	4.688	4.372
Kars	73	77	102	129	146	117	124	115	118	139	249
Kastamonu	332	345	325	381	301	192	265	612	593	564	599
Kayseri	858	973	1.048	1.100	1.212	943	1.070	1.431	1.729	1.475	2.112
Kırklareli	346	432	261	218	224	151	243	228	281	113	168
Kırşehir	124	119	153	156	172	142	124	137	118	166	171
Kocaeli	2.099	2.298	2.436	2.552	2.754	1.982	3.525	5099	2774	2.772	2.358
Konya	313	638	1.007	1.403	1.631	1.150	1.443	1.989	1782	1.638	1.894

EK – 10. 2014-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin denetim sayıları (devam)

ÇŞİDİM	Denetim Sayıları										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kütahya	321	310	495	532	510	521	684	643	715	648	783
Malatya	484	491	552	524	527	486	922	887	240	400	435
Manisa	1.459	1.446	1.657	1.688	1.377	895	1.967	1723	1223	1.055	834
Kahramanmaraş	384	576	555	549	628	670	720	890	120	183	342
Mardin	257	199	152	95	124	122	149	215	257	205	260
Muğla	1.248	1.151	774	564	617	602	558	551	534	557	951
Muş	70	102	81	58	41	37	77	27	15	23	17
Nevşehir	326	274	176	246	264	468	389	435	337	200	223
Niğde	210	288	324	272	397	286	385	554	518	769	1.201
Ordu	544	505	489	418	558	423	426	723	623	477	446
Rize	426	400	367	355	365	298	416	351	353	444	402
Sakarya	755	1.007	1.017	1.081	1.144	886	1.479	1.223	1.241	1.231	1.680
Samsun	689	807	839	764	676	510	1.076	1128	1267	974	1.085
Siirt	96	63	49	27	22	25	69	39	59	72	55
Sinop	124	151	187	133	71	54	84	90	132	166	181
Sivas	259	279	444	325	267	195	281	250	371	424	303
Tekirdağ	1.886	2.039	1.665	1.493	1.641	1.320	2.163	3041	1564	1.500	1.426
Tokat	249	261	279	325	229	196	244	212	222	230	310
Trabzon	481	518	616	717	1.043	524	716	1106	845	609	624
Tunceli	79	71	81	85	97	104	272	324	228	216	159
Şanlıurfa	288	412	394	370	239	405	472	751	579	1.066	942
Uşak	118	118	124	151	231	82	260	312	386	334	234

EK – 10. 2014-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin denetim sayıları (devam)

ÇŞİDİM	Denetim Sayıları										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Van	55	53	49	30	28	10	94	115	127	109	233
Yozgat	132	98	105	253	183	134	138	227	96	83	54
Zonguldak	146	97	110	101	433	475	765	699	508	526	556
Aksaray	185	257	194	229	240	209	271	287	381	419	487
Bayburt	62	40	46	47	64	119	180	99	81	58	67
Karaman	201	196	182	151	161	89	188	306	284	323	338
Kırıkkale	283	313	307	211	311	298	388	486	467	384	507
Batman	315	617	585	429	463	278	357	270	297	776	409
Şırnak	444	0	8	19	7	7	53	65	195	155	287
Bartın	320	209	217	201	252	194	277	308	255	252	279
Ardahan	57	94	87	66	80	38	68	135	111	29	86
İğdir	96	68	71	43	40	65	64	69	116	207	274
Yalova	368	412	453	321	366	314	829	1094	299	290	546
Karabük	268	268	156	205	219	151	222	193	201	278	184
Kilis	336	276	253	200	166	153	76	183	196	335	282
Osmaniye	722	593	497	371	491	333	566	495	333	570	610
Düzce	480	502	497	633	552	287	302	432	368	431	421
TOPLAM	48.358	52.256	51.766	50.239	54.470	40.935	56.733	68.996	53.646	63.182	62.840
Bakanlık Merkez	323	353	275	217	378	201	289	416	136	189	356
GENEL TOPLAM	48.681	52.609	52.041	50.456	54.848	41.136	57.022	69.412	53.782	63.371	63.196

EK - 11. 2015-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin ceza miktarları

ÇŞİDİM	Ceza Miktarları (TL)										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Adana	979.646,00	754.353,00	1.914.326,00	1.393.737,50	1.485.679,80	2.333.839,32	11.352.566,30	6.764.418,89	13.730.775,04	7.839.584,42	33.207.658,38
Adıyaman	28.541,00	316.548,00	223.977,00	458.449,66	138.634,14	229.765,95	196.054,16	769.194,44	319.388,66	1.071.734,68	10.634.799,08
Afyonkarahisar	341.143,00	494.723,00	886.329,00	188.307,42	207.299,17	175.834,04	83.589,94	932.418,14	5.431.275,62	2.906.142,80	13.612.013,18
Ağrı	8.930,00	0,00	233.397,00	649.684,20	18.037,00	18.037,00	0,00	0,00	0,00	342.674,13	4.526.459,00
Amasya	499.180,00	352.672,00	312.280,00	1.055.232,40	408.836,74	282.236,85	448.584,73	212.186,35	1.128.269,64	6.044.719,34	4.308.475,18
Ankara	10.294.456,00	8.025.519,00	9.638.045,00	14.112.369,00	25.896.995,45	38.446.721,00	44.184.032,80	42.956.574,17	117.951.602,27	137.868.704,31	146.738.599,61
Antalya	4.553.896,00	2.002.965,00	4.382.068,00	2.069.119,00	4.065.525,82	10.274.953,81	11.960.051,54	20.715.498,82	29.333.654,26	96.755.512,50	216.656.327,24
Artvin	154.496,00	902.423,00	575.773,00	303.275,00	294.769,00	187.046,00	721.883,00	567.770,00	3.147.101,00	917.487,00	4.515.469,00
Aydın	159.054,00	1.079.687,00	749.371,00	3.901.020,00	3.977.328,00	2.608.443,22	3.236.527,17	6.693.042,85	12.982.687,68	20.948.102,15	47.421.283,34
Balıkesir	282.331,00	1.174.778,00	591.829,00	981.902,83	1.801.022,83	3.059.716,48	12.893.867,07	11.181.192,23	45.316.707,46	48.579.876,15	187.657.592,53
Bilecik	3.119.014,00	2.346.854,00	1.686.569,00	2.180.063,91	6.185.063,93	1.364.938,00	575.065,76	829.162,00	5.170.839,45	17.062.303,48	14.477.287,48
Bingöl	282.019,00	94.663,00	8.003,00	0,00	95.482,60	66.514,30	104.569,00	381.815,00	1.164.059,30	425.642,00	229.568,00
Bitlis	38.744,00	49.095,00	93.445,00	97.228,00	38.995,00	207.623,00	0,00	56.978,00	639.650,17	837.186,24	1.785.914,00
Bolu	457.677,00	182.184,00	1.250.924,00	570.374,00	1.152.191,36	930.641,00	686.759,67	2.733.049,80	7.049.437,97	54.841.948,02	57.672.280,00
Burdur	323.641,00	496.341,00	312.209,00	1.012.777,00	654.017,00	874.842,32	486.089,75	1.217.392,96	3.583.111,02	8.020.478,00	56.932.926,00
Bursa	11.936.902,00	11.975.543,00	12.084.044,00	7.324.401,00	4.722.084,28	9.842.258,38	7.344.703,33	15.522.076,10	22.212.667,55	63.540.929,15	162.221.104,00
Çanakkale	725.823,00	1.253.770,00	1.560.655,00	909.805,34	2.127.267,08	2.235.616,98	6.590.631,38	13.180.220,00	26.030.423,54	25.722.713,40	97.225.108,63
Çankırı	6.656,00	38.689,00	94.582,00	10.782,01	86.281,01	347.390,48	352.106,00	577.366,49	748.680,76	3.712.179,54	4.138.922,64
Çorum	665.240,00	446.197,00	480.476,00	547.875,00	1.756.647,00	805.388,00	2.169.121,00	7.123.985,00	4.953.346,00	30.290.442,11	7.733.968,31
Denizli	197.120,00	370.232,00	365.085,00	635.019,60	184.738,00	122.088,00	3.486.760,00	5.117.869,47	5.698.036,00	6.814.070,00	17.653.124,08
Diyarbakır	205.376,00	763.986,00	191.100,00	410.710,90	567.369,36	1.053.946,47	2.187.786,39	974.173,15	592.603,91	9.549.312,87	17.491.737,23
Edirne	139.497,00	34.610,00	537.951,00	162.702,44	7.679,00	548.184,00	201.996,28	4.709.441,02	3.874.137,39	12.827.209,93	42.990.813,54

EK - 11. 2014-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin ceza miktarları (devam)

ÇSİDİM	Ceza Miktarları (TL)										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Elazığ	93.002,00	381.295,00	278.793,00	316.107,00	351.582,84	324.100,74	11.352.566,30	964.751,84	1.957.677,99	3.393.507,18	12.163.271,00
Erzincan	186.130,00	695,00	253.920,00	66.703,00	74.247,00	472.594,00	196.054,16	194.470,00	832.909,98	511.120,19	969.652,00
Erzurum	472.966,00	167.831,00	196.457,00	901.867,94	966.621,00	625.327,00	83.589,94	837.499,00	3.759.977,75	12.185.593,00	12.023.295,00
Eskişehir	557.173,00	1.301.953,00	524.540,00	341.764,78	859.341,10	1.046.304,28	0,00	7.336.670,49	9.723.221,09	15.544.894,91	24.080.597,23
Gaziantep	2.664.664,00	938.508,00	155.702,00	1.045.270,64	413.605,15	1.851.941,08	448.584,73	1.357.594,78	3.435.094,00	4.576.148,23	9.760.097,68
Giresun	452.654,00	205.572,00	179.764,00	14.578,00	1.171.234,00	354.507,00	44.184.032,80	1.222.876,00	1.920.895,00	4.092.772,00	3.967.896,00
Gümüşhane	131.746,00	0,00	0,00	42.365,00	216.860,00	700.990,00	11.960.051,54	675.551,00	1.302.040,60	3.014.228,00	3.061.612,00
Hakkâri	339.570,00	626.019,00	20.452,00	43.954,00	126.114,00	82.090,00	721.883,00	54.783,00	32.855,00	464.585,00	2.172.694,00
Hatay	197.602,00	913.121,00	434.224,00	2.172.137,68	721.258,45	2.969.664,81	3.236.527,17	2.870.011,58	14.068.951,78	55.518.009,46	22.610.971,74
Isparta	918.234,00	2.950.461,00	1.083.743,00	940.575,00	482.293,00	1.252.441,00	12.893.867,07	1.815.202,00	4.654.515,56	8.175.249,95	3.624.351,00
Mersin	1.023.022,00	978.629,00	797.525,00	781.113,54	956.740,00	256.986,83	575.065,76	12.969.412,00	19.184.188,88	15.360.318,22	59.929.181,63
İstanbul	2.138.483,00	13.887.970,00	10.315.647,00	12.128.860,70	12.179.689,64	56.881.887,45	104.569,00	31.554.504,70	80.392.281,92	120.251.994,88	454.680.481,49
İzmir	38.124.120,00	12.837.420,00	10.393.553,00	4.293.120,06	10.260.435,11	9.083.619,68	0,00	32.359.840,07	76.548.781,85	119.521.881,44	261.227.533,28
Kars	166.967,00	114.658,00	560.986,00	507.707,00	441.582,66	532.151,36	686.759,67	3.013.135,00	352.843,00	1.162.876,00	5.359.909,52
Kastamonu	51.129,00	837.408,00	486.198,00	512.856,50	824.334,61	1.285.616,80	486.089,75	3.661.483,64	10.481.874,28	14.755.281,54	16.080.076,86
Kayseri	1.105.598,00	1.973.864,00	1.347.651,00	979.864,72	1.532.911,24	1.812.944,83	7.344.703,33	12.999.462,09	18.031.370,08	22.298.213,20	21.652.613,80
Kırklareli	513.796,00	633.259,00	1.280.858,00	700.634,00	1.006.120,00	2.338.499,10	6.590.631,38	4.671.624,87	8.543.179,91	11.683.981,00	29.638.844,79
Kırşehir	51.959,00	28.809,00	62.891,00	57.973,68	149.925,07	32.077,88	352.106,00	104.789,75	829.944,73	1.421.112,79	3.597.269,37
Kocaeli	3.619.650,00	8.177.829,00	6.250.483,00	4.008.862,38	4.864.968,78	5.899.879,79	2.169.121,00	23.137.817,26	68.379.199,69	77.698.145,37	216.092.513,54
Konya	1.046.136,00	585.074,00	5.912.723,00	3.911.515,58	1.731.745,77	4.292.499,12	3.486.760,00	43.984.561,55	109.100.653,15	35.565.586,56	110.636.110,55
Kütahya	592.667,00	264.876,00	1.050.228,00	1.237.559,00	248.069,00	1.212.010,96	2.187.786,39	1.912.120,00	5.067.741,84	2.074.768,05	10.399.935,83
Malatya	161.118,00	137.412,00	220.861,00	685.716,00	1.035.113,72	2.161.106,71	201.996,28	1.151.668,56	1.459.620,00	6.428.424,02	14.541.754,04

EK - 11. 2014-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin ceza miktarları (devam)

ÇŞİDİM	Ceza Miktarları (TL)										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Manisa	1.072.466,00	1.505.561,00	2.963.722,00	3.584.415,18	1.968.269,68	3.965.199,04	7.902.992,58	9.865.982,49	60.352.290,03	26.758.233,81	129.307.565,18
Kahramanmaraş	252.281,00	877.743,00	284.855,00	1.821.020,00	3.341.768,00	1.761.033,00	6.410.259,00	5.947.597,78	2.381.867,00	19.843.045,35	44.555.278,00
Mardin	696.610,00	78.680,00	76.943,00	226.942,00	52.100,00	4.637,00	80.431,00	497.236,03	1.343.811,00	874.315,09	3.722.113,04
Muğla	918.124,00	835.171,00	398.292,00	1.162.363,00	3.683.436,00	4.974.710,87	38.979.245,60	16.923.272,20	24.180.718,40	69.323.369,08	354.009.925,67
Muş	22.575,00	223.520,00	675.411,00	464,00	361.559,00	207.330,00	650.486,90	1.183.261,00	347.582,00	3.472.906,00	2.928.804,91
Nevşehir	623.731,00	333.280,00	171.136,00	469.748,90	185.334,86	1.101.370,10	1.531.797,16	2.218.727,37	4.162.040,38	8.478.065,47	4.523.097,87
Niğde	32.091,00	2.602.070,00	422.592,00	805.465,00	610.417,87	740.958,00	75.398,00	1.571.129,00	2.190.941,00	8.151.666,37	33.233.331,57
Ordu	666.031,00	474.541,00	704.512,00	267.086,90	410.507,26	1.537.334,17	939.066,50	1.514.525,00	4.391.698,00	6.572.116,17	38.183.755,00
Rize	917.692,00	773.157,00	1.043.999,00	1.124.833,38	848.366,79	829.421,29	687.243,80	495.493,00	1.514.481,00	4.268.622,25	4.571.451,50
Sakarya	4.179.628,00	3.555.974,00	3.064.670,00	7.182.075,40	5.286.062,52	8.157.210,65	3.223.578,30	13.964.665,29	43.075.580,38	32.068.557,04	114.632.508,92
Samsun	400.115,00	679.715,00	632.535,00	425.073,30	1.011.888,77	1.234.040,39	2.751.235,68	6.261.300,89	8.958.955,26	25.657.021,29	18.906.492,76
Siirt	0,00	7.111,00	1.697,00	0,00	0,00	177.711,30	1.321,00	63.994,60	93.583,46	292.009,43	232.499,00
Sinop	508.710,00	163.212,00	263.768,00	58.583,00	30.075,00	125.364,00	48.824,31	395.958,00	1.893.647,00	5.722.056,00	8.590.477,77
Sivas	766.787,00	388.290,00	581.766,00	312.062,84	281.366,00	725.470,00	442.844,00	1.142.424,20	5.592.104,00	8.940.564,41	8.554.311,52
Tekirdağ	5.414.652,00	5.152.950,00	9.318.643,00	6.058.522,58	7.809.493,25	10.283.854,65	26.689.196,04	36.272.040,79	66.264.442,95	91.844.132,92	131.796.572,73
Tokat	21.040,00	59.703,00	639.984,00	502.125,57	163.778,30	404.885,35	373.489,00	1.460.639,60	1.352.993,35	2.392.437,21	12.415.553,75
Trabzon	1.595.739,00	1.696.851,00	1.267.246,00	1.466.565,09	790.430,31	1.458.953,00	1.043.259,78	3.436.259,00	2.402.621,09	18.550.150,00	8.181.447,00
Tunceli	42.744,00	57.273,00	104.374,00	69.810,00	24.500,00	81.433,85	72.044,00	349.092,00	779.502,00	2.559.850,48	6.243.918,26
Şanlıurfa	34.864,00	497.229,00	309.329,00	369.633,04	457.166,00	1.564.451,52	1.814.470,13	1.232.857,90	2.139.258,82	31.126.651,92	46.712.592,61
Uşak	1.058.459,00	908.808,00	1.424.169,00	1.151.909,00	4.781.027,00	4.074.310,20	5.216.658,57	19.581.119,00	18.398.127,70	31.019.228,37	38.310.279,36
Van	162.722,00	0,00	110.392,00	66.777,00	220.971,02	89.049,00	0,00	736.373,60	884.977,00	9.437.735,79	33.689.048,00
Yozgat	98.123,00	120.982,00	31.394,00	153.685,00	151.296,05	104.028,62	95.375,36	268.419,70	1.165.294,11	1.319.056,04	722.672,00

EK – 11. 2013-2025 yılları arasında Bakanlık Merkez ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin ceza miktarları (devam)

ÇşİDİM	Ceza Miktarları (TL)										
Yıllar	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Zonguldak	47.901,00	1.282.598,00	48.391.125,00	519.747,00	1.390.014,00	1.830.139,28	1.778.999,00	2.576.962,00	11.910.233,35	2.717.812,00	12.707.799,99
Aksaray	685.336,00	692.589,00	1.470.253,00	1.569.737,32	2.168.259,42	3.600.566,91	498.390,25	835.278,35	91.498,30	3.469.781,00	9.808.119,67
Bayburt	19.558,00	432,00	110.441,00	0,00	126.595,00	39.322,00	164.907,00	59.789,00	420.315,00	4.325.183,00	334.848,00
Karaman	429.337,00	111.653,00	160.716,00	244.996,00	1.731.507,58	1.512.911,00	698.048,58	487.780,00	1.231.934,00	1.334.523,00	3.474.966,13
Kırıkkale	203.773,00	458.859,00	327.157,00	777.227,34	930.430,19	713.670,36	335.382,68	2.514.282,02	3.252.909,76	5.235.332,76	9.626.121,75
Batman	286.533,00	496.931,00	229.130,00	182.138,20	144.440,43	180.717,00	328.947,93	443.872,10	3.197.180,00	30.996.737,75	3.242.777,88
Şırnak	0,00	0,00	116.005,00	128.265,98	30.075,00	279.863,00	0,00	1.755.080,00	2.536.758,00	4.794.779,41	1.649.011,00
Bartın	72.157,00	49.095,00	93.690,00	45.201,00	57.791,57	165.030,28	104.667,98	497.660,28	816.554,77	1.888.432,26	5.477.589,02
Ardahan	77.436,00	429.883,00	368.564,00	80.921,00	151.599,00	60.852,00	84.446,00	546.240,89	3.405.314,00	198.332,00	1.127.224,00
İğdır	3.348,00	0,00	203,00	25.683,12	23.274,00	28.192,60	160,78	65.000,00	4.889,37	533.075,05	2.638.772,78
Yalova	1.057.890,00	172.024,00	1.475.929,00	139.670,00	1.799.248,00	2.035.877,02	3.354.577,32	5.068.798,00	19.429.600,86	26.859.458,16	116.907.693,00
Karabük	105.001,00	468.825,00	661.675,00	355.816,00	306.191,00	241.202,83	47.035,20	1.097.304,30	110.893,00	8.276.174,00	4.273.783,00
Kilis	0,00	59.581,00	0,00	16.218,00	58.351,00	19.974,82	140.457,87	113.548,96	281.153,91	1.333.335,31	6.409.797,42
Osmaniye	736.422,00	474.177,00	217.271,00	634.642,35	230.408,22	128.037,38	1.056.096,64	1.849.714,23	19.400.262,95	9.336.629,24	28.781.960,58
Düzce	1.628.012,00	569.286,00	404.542,00	327.512,00	699.683,00	52.100,00	638.596,00	2.183.899,00	2.202.038,00	6.528.782,00	3.629.349,00
TOPLAM	114.845.656,00	107.356.249,00	158.497.767,00	106.992.877,90	138.804.416,80	225.976.477,50	326.785.420,48	477.543.231,63	1.073.276.323,97	1.609.117.800,64	3.702.215.602,44
Bakanlık Merkez	4.031.453,00	1.067.277,00	6.600.421,00	2.039.415,90	9.230.405,74	14.298.181,77	25.837.497,81	53.789.947,27	83.186.351,89	257.828.193,13	267.551.689,10
GENEL TOPLAM	118.877.109,00	108.423.526,00	165.098.188,00	109.032.293,80	148.034.822,54	240.274.659,27	352.622.918,29	531.333.178,90	1.156.462.675,86	1.866.945.993,77	3.969.767.291,54

EK – 12. 2025 yılında illerde yapılan egzoz denetim sayıları ve uygulanan ceza miktarları

İLLER	KESİLEN CEZA SAYISI (ADET)	UYGULANAN CEZA MİKTARLARI (TL)
ADANA	15	214.650,00
ADİYAMAN	3	38.563,00
AFYONKARAHİSAR	26	372.060,00
AĞRI	9	128.790,00
AMASYA	3	29.829,00
ANKARA	4	268.913,00
ARTVİN	11	144.309,00
BURDUR	9	128.790,00
ÇANAKKALE	29	414.990,00
ÇORUM	17	372.177,00
DİYARBAKIR	1	39.797,00
EDİRNE	13	168.562,00
GİRESUN	14	200.340,00
GÜMÜŞHANE	1	57.279,00
ISPARTA	6	85.860,00
İSTANBUL	9	478.118,00
İZMİR	1	57.279,00
KARS	117	1.688.580,00
KASTAMONU	24	334.706,00
KIRŞEHİR	4	52.873,00
KONYA	1	57.279,00
KAHRAMANMARAŞ	1	57.279,00
NEVŞEHİR	8	114.480,00
NİĞDE	609	7.732.684,00
SAMSUN	7	100.170,00
SİVAS	11	157.410,00
TRABZON	1	57.279,00
UŞAK	16	228.960,00
ZONGULDAK	14	174.138,00
AKSARAY	1	14.310,00
BAYBURT	2	28.620,00
KIRIKKALE	23	329.130,00
ŞIRNAK	73	1.058.940,00
BARTIN	5	71.550,00
YALOVA	10	143.100,00
KARABÜK	1	14.310,00
DÜZCE	17	243.270,00
TOPLAM	1.116	15.859.374,00

*Denetim verileri e-denetim sistemi adresinden alınmıştır.

EK - 13. 2025 yılında tespit edilen uygunsuzluk sayılarının ve uygulanan ceza miktarlarının dağılımı

	HAVA		SU		ATIK		ÇED		GÜRÜLTÜ		TOPRAK		EGZOZ		DİĞERLERİ		TOPLAM	
ÇŞİDİM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM
Adana	82	4.704.413,38	9	7.616.243,00	3	9.309.906,00	14	1.330.070,00	0	0,00	7	5.145.324,00	15	214.650,00	4	4.887.052,00	134	33.207.658,38
Adıyaman	45	4.161.208,08	8	4.687.662,00	32	424.639,00	4	1.114.144,00	0	0,00	0	0,00	3	38.563,00	7	208.583,00	99	10.634.799,08
Afyonkarahisar	7	896.518,55	9	5.356.339,00	4	5.076.806,00	5	907.315,63	1	334.297,00	1	668.677,00	26	372.060,00	0	0,00	53	13.612.013,18
Ağrı	1	13.917,00	1	1.337.445,00	2	761.740,00	1	278.536,00	0	0,00	3	2.006.031,00	9	128.790,00	0	0,00	17	4.526.459,00
Amasya	25	135.231,78	1	668.677,00	9	159.561,40	2	408.536,00	7	2.906.640,00	0	0,00	3	29.829,00	0	0,00	47	4.308.475,18
Ankara	52	13.078.253,00	10	7.281.353,00	74	87.446.744,00	83	21.252.569,61	195	5.726.004,00	14	6.763.507,00	4	268.913,00	22	4.921.256,00	454	146.738.599,61
Antalya	22	9.161.839,00	10	5.839.420,00	66	69.244.960,00	44	7.152.974,24	191	90.911.850,00	37	30.759.142,00	0	0,00	27	3.586.142,00	397	216.656.327,24
Artvin	3	2.674.708,00	2	685.286,00	1	464.585,00	3	379.536,00	0	0,00	0	0,00	11	144.309,00	1	167.045,00	21	4.515.469,00
Aydın	7	5.450.220,00	17	18.054.582,00	6	13.923.804,00	15	4.634.161,65	6	2.005.782,00	4	3.343.385,00	0	0,00	1	9.348,69	56	47.421.283,34
Balıkesir	11	13.374.882,72	37	58.846.303,00	9	15.229.847,00	8	88.406.288,81	0	0,00	7	5.349.416,00	0	0,00	4	6.450.855,00	76	187.657.592,53
Bilecik	3	1.137.903,48	4	3.603.878,00	4	6.611.172,00	5	1.331.994,00	3	454.986,00	2	1.337.354,00	0	0,00	0	0,00	21	14.477.287,48
Bingöl	1	55.600,00	0	0,00	1	6.923,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	167.045,00	3	229.568,00
Bitlis	1	114.584,00	0	0,00	1	668.677,00	3	835.608,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	167.045,00	6	1.785.914,00
Bolu	5	1.068.184,00	32	43.061.249,00	12	6.447.926,00	6	4.198.446,00	1	334.297,00	0	0,00	0	0,00	10	2.562.178,00	66	57.672.280,00
Burdur	0	0,00	1	668.677,00	3	54.222.054,00	3	292.946,00	0	0,00	2	1.337.354,00	9	128.790,00	2	283.105,00	20	56.932.926,00
Bursa	160	105.859.823,00	27	29.252.484,00	28	21.999.870,00	6	1.445.170,00	0	0,00	5	2.935.201,00	0	0,00	5	728.556,00	231	162.221.104,00
Çanakkale	93	6.038.860,26	39	64.663.366,00	13	4.903.288,49	42	11.404.005,88	20	6.457.213,00	4	3.343.385,00	29	414.990,00	0	0,00	240	97.225.108,63
Çankırı	3	9.962,64	0	0,00	3	1.883.572,00	3	741.072,00	2	668.594,00	1	668.677,00	0	0,00	1	167.045,00	13	4.138.922,64
Çorum	28	1.837.956,31	3	2.006.031,00	29	1.846.864,00	0	0,00	3	334.083,00	0	0,00	17	372.177,00	7	1.336.857,00	87	7.733.968,31
Denizli	0	0,00	8	12.036.792,00	0	0,00	6	1.764.848,08	6	1.838.530,00	3	2.006.031,00	0	0,00	1	6.923,00	24	17.653.124,08
Diyarbakır	52	1.964.862,53	1	929.233,00	7	2.205.300,00	9	2.154.261,00	17	5.274.917,00	2	777.745,05	1	39.797,00	20	4.145.621,65	109	17.491.737,23

EK - 13. 2025 yılında tespit edilen uygunsuzluk sayılarının ve uygulanan ceza miktarlarının dağılımı (devam)

	HAVA		SU		ATIK		ÇED		GÜRÜLTÜ		TOPRAK		EGZOZ		DİĞERLERİ		TOPLAM	
ÇŞİDİM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM
Edirne	16	1.491.658,09	8	7.151.658,00	7	25.887.104,00	23	4.709.674,45	10	3.575.234,00	0	0,00	13	168.562,00	1	6.923,00	78	42.990.813,54
Elazığ	4	3.343.385,00	0	0,00	1	6.923,00	2	557.072,00	1	232.264,00	7	4.680.739,00	0	0,00	8	3.342.888,00	23	12.163.271,00
Erzincan	1	1.670,00	1	668.677,00	0	0,00	1	278.536,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	20.769,00	4	969.652,00
Erzurum	5	3.628.153,00	3	2.498.922,00	51	891.046,00	17	5.005.174,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	76	12.023.295,00
Eskişehir	17	3.381.680,23	2	1.133.262,00	6	9.369.399,00	3	835.608,00	14	6.685.940,00	4	2.674.708,00	0	0,00	0	0,00	46	24.080.597,23
Gaziantep	15	2.925.750,78	1	668.677,00	1	116.060,00	5	1.201.825,90	0	0,00	7	4.680.739,00	0	0,00	1	167.045,00	30	9.760.097,68
Giresun	0	0,00	3	2.935.201,00	2	41.538,00	4	790.817,00	0	0,00	0	0,00	14	200.340,00	0	0,00	23	3.967.896,00
Gümüşhane	2	947.213,00	2	1.370.771,00	3	20.769,00	3	665.580,00	0	0,00	0	0,00	1	57.279,00	0	0,00	11	3.061.612,00
Hakkari	0	0,00	1	20.769,00	0	0,00	1	140.000,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	2.011.925,00	7	2.172.694,00
Hatay	13	7.212.986,74	10	6.482.678,00	1	433.018,00	12	2.198.004,00	0	0,00	7	5.349.416,00	0	0,00	2	934.869,00	45	22.610.971,74
Isparta	0	0,00	0	0,00	3	326.312,00	5	1.414.758,00	2	1.337.188,00	1	293.188,00	6	85.860,00	1	167.045,00	18	3.624.351,00
Mersin	7	3.810.196,00	16	11.803.370,00	76	21.552.830,63	10	11.999.049,00	0	0,00	5	2.935.201,00	0	0,00	17	7.828.535,00	131	59.929.181,63
İstanbul	61	39.776.654,00	75	63.424.006,00	78	113.837.631,31	48	173.607.440,18	1	334.297,00	5	9.597.102,00	9	478.118,00	86	53.625.233,00	363	454.680.481,49
İzmir	16	8.412.844,04	27	31.745.925,00	157	197.782.445,00	31	11.003.478,24	0	0,00	12	6.728.736,00	1	57.279,00	26	5.496.826,00	270	261.227.533,28
Kars	4	1.344.034,52	5	2.039.249,00	8	94.128,00	1	160.700,00	0	0,00	2	33.218,00	117	1.688.580,00	0	0,00	137	5.359.909,52
Kastamonu	1	464.585,00	9	2.848.420,00	10	2.575.557,00	9	2.618.222,86	5	1.671.485,00	14	3.615.703,00	24	334.706,00	13	1.951.398,00	85	16.080.076,86
Kayseri	18	863.791,97	3	1.358.123,00	19	2.389.401,00	25	3.983.339,83	17	3.631.902,00	12	8.692.801,00	0	0,00	5	733.255,00	99	21.652.613,80
Kırklareli	3	9.009,79	12	12.370.676,00	1	1.869.726,00	4	864.931,00	9	3.342.970,00	11	10.583.836,00	0	0,00	4	597.696,00	44	29.638.844,79
Kırşehir	3	25.098,37	1	1.671.844,00	3	34.615,00	5	1.144.162,00	0	0,00	1	668.677,00	4	52.873,00	0	0,00	17	3.597.269,37
Kocaeli	34	24.064.022,36	16	10.802.677,00	62	53.903.755,00	19	125.268.064,18	0	0,00	2	689.446,00	0	0,00	7	1.364.549,00	140	216.092.513,54
Konya	18	8.778.551,55	7	4.476.647,00	25	88.521.871,00	25	4.515.292,00	0	0,00	6	3.066.717,00	1	57.279,00	10	1.219.753,00	92	110.636.110,55

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEKNİK FAALİYET RAPORU: 2025

EK - 13. 2025 yılında tespit edilen uygunsuzluk sayılarının ve uygulanan ceza miktarlarının dağılımı (devam)

	HAVA		SU		ATIK		ÇED		GÜRÜLTÜ		TOPRAK		EGZOS		DİĞERLERİ		TOPLAM	
ÇİDİM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM
Kütahya	12	1.392.385,83	5	2.287.293,00	4	780.840,00	3	835.608,00	149	5.103.809,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	173	10.399.935,83
Malatya	16	5.240.523,00	0	0,00	2	1.876.649,00	23	6.693.598,04	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	730.984,00	44	14.541.754,04
Manisa	22	8.447.747,26	19	29.765.625,00	24	81.692.511,00	12	2.969.731,52	13	4.345.861,00	4	1.384.097,45	0	0,00	3	701.991,95	97	129.307.565,18
Kahramanmaraş	17	13.451.710,00	20	22.401.740,00	1	1.869.726,00	11	2.633.260,00	0	0,00	1	668.677,00	1	57.279,00	8	3.472.886,00	59	44.555.278,00
Mardin	4	2.047.116,20	0	0,00	1	3.511,84	0	0,00	5	1.671.485,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	3.722.113,04
Muğla	10	8.692.801,00	10	7.615.940,00	67	157.224.513,00	9	2.472.033,67	0	0,00	10	10.290.648,00	0	0,00	113	167.713.990,00	219	354.009.925,67
Muş	2	11.690,91	0	0,00	2	1.770.463,00	1	278.536,00	0	0,00	1	668.677,00	0	0,00	1	199.438,00	7	2.928.804,91
Nevşehir	15	170.255,87	1	1.671.844,00	1	1.869.726,00	0	0,00	3	696.792,00	0	0,00	8	114.480,00	0	0,00	28	4.523.097,87
Niğde	10	6.357.019,00	0	0,00	5	3.003.769,00	17	9.921.474,57	9	5.014.455,00	0	0,00	609	7.732.684,00	10	1.203.930,00	660	33.233.331,57
Ordu	0	0,00	1	668.677,00	8	36.155.073,00	2	394.596,00	0	0,00	1	6.923,00	0	0,00	2	958.486,00	14	38.183.755,00
Rize	5	1.336.857,00	2	1.337.354,00	4	509.171,00	3	396.536,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	991.533,50	17	4.571.451,50
Sakarya	6	2.284.031,00	40	34.699.861,00	13	22.419.673,00	15	4.157.003,24	0	0,00	3	4.680.739,00	0	0,00	22	46.391.201,68	99	114.632.508,92
Samsun	8	125.741,90	6	4.476.647,00	3	2.705.448,00	26	7.311.005,00	0	0,00	6	3.155.902,00	7	100.170,00	4	1.031.578,86	60	18.906.492,76
Siirt	13	225.576,00	0	0,00	1	6.923,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	14	232.499,00
Sinop	0	0,00	5	3.343.385,00	11	824.047,00	6	1.465.481,77	5	2.005.782,00	0	0,00	0	0,00	3	951.782,00	30	8.590.477,77
Sivas	42	903.486,52	1	464.585,00	7	213.763,00	14	5.143.582,00	3	1.671.485,00	0	0,00	11	157.410,00	0	0,00	78	8.554.311,52
Tekirdağ	56	32.431.292,00	55	53.709.269,00	36	18.687.452,00	32	3.727.445,73	0	0,00	12	6.522.168,00	0	0,00	1	16.718.946,00	192	131.796.572,73
Tokat	15	2.760.398,75	2	1.337.354,00	6	5.629.947,00	2	682.072,00	6	2.005.782,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	31	12.415.553,75
Trabzon	0	0,00	3	2.006.031,00	1	116.060,00	12	4.268.820,00	3	557.019,00	0	0,00	1	57.279,00	7	1.176.238,00	27	8.181.447,00
Tunceli	5	4.182.447,26	0	0,00	2	1.337.354,00	2	557.072,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	167.045,00	10	6.243.918,26
Şanlıurfa	107	18.277.959,43	11	8.137.229,00	5	488.399,00	10	4.246.837,18	30	11.543.183,00	1	668.677,00	0	0,00	6	3.350.308,00	170	46.712.592,61
Uşak	10	2.813.001,36	6	2.005.534,00	29	25.882.114,00	9	2.218.144,00	0	0,00	7	2.724.535,00	16	228.960,00	6	2.437.991,00	83	38.310.279,36
Van	8	5.196.372,00	1	1.671.844,00	16	19.128.761,00	3	835.608,00	0	0,00	1	668.677,00	0	0,00	4	6.187.786,00	33	33.689.048,00

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TEKNİK FAALİYET RAPORU: 2025

EK - 13. 2025 yılında tespit edilen uygunsuzluk sayılarının ve uygulanan ceza miktarlarının dağılımı (devam)

	HAVA		SU		ATIK		ÇED		GÜRÜLTÜ		TOPRAK		EGZOZ		DİĞERLERİ		TOPLAM	
ÇŞİDİM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM	US	CM
Yozgat	14	53.995,00	1	668.677,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	15	722.672,00
Zonguldak	5	3.603.878,00	4	2.841.753,00	6	2.702.400,00	14	1.993.058,99	3	1.337.188,00	0	0,00	14	174.138,00	4	55.384,00	50	12.707.799,99
Aksaray	8	704.073,67	0	0,00	16	4.394.044,00	3	750.594,00	1	334.297,00	3	1.597.847,00	1	14.310,00	4	2.012.954,00	36	9.808.119,67
Bayburt	0	0,00	0	0,00	2	27.692,00	1	278.536,00	0	0,00	0	0,00	2	28.620,00	0	0,00	5	334.848,00
Karaman	11	2.167.300,13	0	0,00	0	0,00	5	1.307.666,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	16	3.474.966,13
Kırıkkale	3	103.790,00	2	1.337.354,00	22	4.218.925,00	10	1.958.555,75	0	0,00	2	1.337.354,00	23	329.130,00	3	341.013,00	65	9.626.121,75
Batman	48	2.149.423,88	0	0,00	29	269.997,00	1	154.680,00	0	0,00	1	668.677,00	0	0,00	0	0,00	79	3.242.777,88
Şırnak	3	83.076,00	0	0,00	0	0,00	1	278.536,00	0	0,00	0	0,00	73	1.058.940,00	10	228.459,00	87	1.649.011,00
Bartın	6	39.113,02	3	1.504.399,00	8	3.862.527,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	71.550,00	0	0,00	22	5.477.589,02
Ardahan	0	0,00	0	0,00	48	458.547,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	668.677,00	49	1.127.224,00
Iğdır	10	367.981,78	0	0,00	9	517.856,00	1	278.536,00	3	1.002.891,00	2	471.508,00	0	0,00	0	0,00	25	2.638.772,78
Yalova	6	10.030.155,00	18	21.230.122,00	17	61.658.550,00	2	609.072,00	2	1.002.891,00	0	0,00	10	143.100,00	12	22.233.803,00	67	116.907.693,00
Karabük	5	1.206.799,00	3	1.370.572,00	1	6.923,00	1	620.800,00	1	232.264,00	2	685.286,00	1	14.310,00	2	136.829,00	16	4.273.783,00
Kilis	6	79.746,42	0	0,00	1	623.242,00	0	0,00	0	0,00	3	2.674.708,00	0	0,00	3	3.032.101,00	13	6.409.797,42
Osmaniye	80	3.556.695,58	1	668.677,00	14	21.436.596,00	4	947.213,00	5	835.425,00	2	1.337.354,00	0	0,00	0	0,00	106	28.781.960,58
Düzce	1	293.188,00	2	1.133.262,00	3	20.769,00	0	0,00	0	0,00	2	1.133.262,00	17	243.270,00	4	805.598,00	29	3.629.349,00
TOPLAM	1.428	423.007.839,94	643	640.421.600,00	1.246	1.306.886.329,67	770	573.379.904,00	752	177.419.082,00	252	172.077.172,50	1.116	15.859.374,00	541	393.164.300,33	6.748	3.702.215.602,44
Bakanlık Merkez	76	56.752.873,00	39	43.482.629,00	20	101.557.085,00	56	56.746.426,10	0	0,00	9	6.686.770,00	0	0,00	10	2.325.906,00	210	267.551.689,10
GENEL TOPLAM	1504	479.760.712,94	682	683.904.229,00	1266	1.408.443.414,67	826	630.126.330,10	752	177.419.082,00	261	178.763.942,50	1116	15.859.374,00	551	395.490.206,33	6.958	3.969.767.291,54

EK – 14. Gemilerden kaynaklanan kirliliğin denetimi ve yaptırım uygulanması konusunda yetki devri yapılan kuruluşlar tarafından yıllara göre uygulanan ceza miktarı (TL)

Yıllar	Türkiye Çevre Ajansı **	Sahil Güvenlik Komutanlığı	Denizcilik Genel Müdürlüğü	Antalya Büyükşehir Belediyesi	Mersin Büyükşehir Belediyesi	İstanbul Büyükşehir Belediyesi*	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi*	TOPLAM
2014		1.331.913	0	212.435	1.598.218	1.452.844	981.109	5.576.519
2015		2.500.022	0	138.536	1.642.565	2.681.020	892.036	7.854.179
2016		2.238.870	0	267.593	1.539.554	1.225.588	884.520	6.156.125
2017		1.759.407	0	104.770	1.351.464	2.207.514	928.428	6.351.583
2018		3.634.366	0	1.787.149	1.133.708	5.710.125	2.282.491	14.547.839
2019		7.856.652	0	2.449.982	14.730.119	12.524.455	15.265.477	52.826.685
2020		7.043.732	0	2.987.025	5.381.589	6.310.641	5.819.824	27.542.811
2021		19.402.383	4.703.139	3.693.009	6.500.379	24.405.235	16.917.529	75.621.674
2022		17.577.607	0	258.243	2.025.942	98.307.161	70.112.782	188.281.735
2023	475.994.691	63.117.852	0	30.870.421	25.015.119			594.998.083
2024	383.321.756	39.224.400	0	103.363.641	96.459.926			622.369.723
2025	862.502.113	103.733.421	237.622.416,62	84.989.639	99.709.871			947.491.752

*2023 yılında İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlıklarının yetki devirleri iptal edilmiştir.

** 2023 yılında Türkiye Çevre Ajansı'na yetki devri yapılmıştır.

YAYIN LİSTESİ

YAYIN NO	YAYININ ADI	BASIM YILI
Yayın No 1	: Ankara İli Çevre Durum Raporu	1994
Yayın No 2	: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu	1996
Yayın No 3	: Çevreyi Öncelikle Etkileyen Bazı Sanayiler ve Temel Sektör Faaliyetleri	1996
Yayın No 4	: Türkiye Çevre Atlası 96	1997
Yayın No 5	: Türkiye Çevre Durum Raporu	2007
Yayın No 6	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu (2005- 2006)	2008
Yayın No 7	: Çevresel Göstergeler 2008	2009
Yayın No 7	: Environmental Indicators 2008	2009
Yayın No 8	: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2009	2010
Yayın No 8	: Environmental Indicators 2009	2010
Yayın No 9	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu 2007-2008	2010
Yayın No 10	: Çevresel Göstergeler 2010	2011
Yayın No 10	: Environmental Indicators 2010	2011
Yayın No 11	: 2011 Yılı Türkiye Çevre Durum Raporu	2012
Yayın No 12	: Çevresel Göstergeler 2011	2012
Yayın No 12	: Environmental Indicators 2011	2012
Yayın No 13-1	: Çevre Denetimi Raporu: 2011 Yılı	2012
Yayın No 13-2	: Environmental Inspection Report of Türkiye in 2011	2012
Yayın No 14	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Envanteri Değerlendirme Raporu	2012
Yayın No 15	: Çevre Durum Raporu: 2012 Yılı Özeti- İller	2013
Yayın No 16	: Çevre Denetimi Raporu: 2012 Yılı	2013
Yayın No 16-2	: Environmental Inspection Report: 2012	2013
Yayın No 17	: Çevresel Göstergeler 2012	2013
Yayın No 17	: Environmental Indicators 2012	2013
Yayın No 18	: Çevresel Etki Değerlendirmesi: Etkiler- Önlemler	2013
Yayın No 19	: Çevre İzin ve Lisansları	2013
Yayın No 20	: Çevre Denetiminin Temelleri ve Türkiye’de Çevre Denetimi	2013
Yayın No 21	: Uluslararası ÇED Kongresi Bildiri Kitabı	2013
Yayın No 22-1	: Çevre Denetimi Raporu: 2013 Yılı	2014
Yayın No 22-2	: Environmental Inspection Report of Turkey in 2013	2014
Yayın No 23	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu	2014
Yayın No 24	: Çevresel Göstergeler 2013	2014
Yayın No 24	: Environmental Indicators 2013	2014
Yayın No 25-1	: Çevre Denetimi Raporu: 2014 Yılı	2015
Yayın No 25-2	: Environmental Inspection Report of Turkey in 2014	2015
Yayın No 26	: Çevre Durum Raporu: 2013 Yılı Özeti- İller	2015
Yayın No 27	: Çevresel Göstergeler 2014	2016
Yayın No 27	: Environmental Indicators 2014	2016
Yayın No 28-1	: Çevre Denetimi Raporu: 2015 Yılı	2016
Yayın No 28-2	: Environmental Inspection Report of Turkey in 2015	2016
Yayın No 29	: Çevre Durum Raporu: 2014 Yılı Özeti- İller	2016
Yayın No 30-1	: Türkiye Çevre Durum Raporu	2016
Yayın No 30-2	: State of the Environment Report for Republic of Turkey	2016

YAYIN LİSTESİ (devam)

YAYIN NO	YAYININ ADI	BASIM YILI
Yayın No 31	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2013	2015
Yayın No 32	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2014	2016
Yayın No 33-1	: Çevresel Göstergeler Kitapçığı 2015	2017
Yayın No 33-2	: Environmental Indicators 2015	2017
Yayın No 34	: Çevre Durum Raporu: 2015 Yılı Özeti- İller	2017
Yayın No 35	: Çevre Denetimi Raporu: 2016 Yılı	2017
Yayın No 36	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2015	2017
Yayın No 37	: Çevre Durum Raporu: 2016 Yılı Özeti- İller	2017
Yayın No 38-1	: Çevresel Göstergeler 2016	2018
Yayın No 38-2	: Environmental Indicators 2016	2018
Yayın No 39	: Çevre Denetimi Raporu: 2017 Yılı	2018
Yayın No 40	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2016	2018
Yayın No 40	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2016	2018
Yayın No 41-1	: Çevresel Göstergeler 2017	2019
Yayın No 41-2	: Environmental Indicators 2017	2019
Yayın No 42	: Çevre Durum Raporu: 2017 Yılı Özeti- İller	2019
Yayın No 43	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2017	2019
Yayın No 44	: Çevre Denetimi Raporu: 2018 Yılı	2019
Yayın No 45	: Çevre Durum Raporu: 2018 Yılı Özeti- İller	2020
Yayın No 46	: Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2019	2020
Yayın No 47	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu 2019	2020
Yayın No 48	: 6. Türkiye Çevre Durum Raporu	2020
Yayın No 48-2	: 6 th State of the Environment Report for Republic of Turkey	2020
Yayın No 49-1	: Çevresel Göstergeler 2018	2020
Yayın No 49-2	: Environmental Indicators 2018	2020
Yayın No 50	: Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2020	2021
Yayın No 51	: Çevre Durum Raporu: 2019 Yılı Özeti – İller	2021
Yayın No 52-1	: Çevresel Göstergeler (2020 Yılı verileriyle)	2022
Yayın No 53	: Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2021	2022
Yayın No 54-1	: Çevresel Göstergeler 2022 (2021 Yılı verileriyle)	2023
Yayın No 55	: Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler 2022	2023
Yayın No 56	: Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2022	2023
Yayın No 57	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu (2022 Yılı Verileriyle)	2023
Yayın No 58	: Çevresel Göstergeler 2023 (2022 Yılı verileriyle)	2024
Yayın No 59	: Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2023	2024
Yayın No 60	: Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler 2023	2024
Yayın No 61	: Environmental Indicators 2023 (2022 Yılı verileriyle)	2024
Yayın No 62	: Çevresel Göstergeler 2024	2025
Yayın No 63	: Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu (2023 Yılı Verileriyle)	2025
Yayın No 64	: 7. Türkiye Çevre Durum Raporu 2024	2025
Yayın No 65	: 7 th State of the Environment Report for Republic of Türkiye	2025

YAYIN LİSTESİ (devam)

Yayın No 66	:	Çevresel Etki Değerlendirmesi, izin ve Denetim Genel Müdürlüğü Teknik Faaliyet Raporu: 2024	2025
Yayın No 67	:	Marmara Deniz Havzası Çevresel Göstergeler 2024	2025
Yayın No 68	:	Environmental Indicators 2024	2026